

డిసెంబరు 2013

రూ. 12/-

విషుల

విశ్వకథా

వేదిక

* తొలి ఆధునిక తమిళ కథ
గుంటకట్ట రాగిమాను
చెప్పిన కథ ... 6

* ఇటీవలి నోబెల్ గ్రహీత

mohan
PUBLICATIONS

Mohanpublication.com

అధ్యక్షుడి, అధ్యక్షిణి, అధ్యక్షురాలు,
మంత్రి, ఉపమంత్రి, ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెసీ,
మోహన్ పబ్లికేషన్స్
1186 గోపల్, అంబాలా హిల్స్ ఎడోర్, తమిళనాడు,
రాజధాని - 505101.

grantha nidhi
THE TREASURE OF PAGES
FOREVER TELLING TRUE & BOLD
DOWNLOADING WEB PORTAL

www.grathanidhi.com

Grathanidhi.blogspot.in

11

విపుల 36వ వసంతంలో కాలుమోపిన సందర్భంగా 'ముప్పైఅయిదేళ్లనాటి విపుల కథల్ని' నేటితరం పాఠకలోకానికి అందిస్తున్నాం. అనువాద కథల్ని మాత్రమే ఈ శీర్షిక కింద పునరుద్రిస్తున్నాం. దీనికోసం సుప్రసిద్ధ రచయితలు, కథకులు **విపుల** ఆవిర్భావం నుంచి ఒక్కో సంచికను కూలంకషంగా చదివి ఒక్కో కథను ఎంపిక చేశారు. ఇందులో భాగంగా **1978 డిసెంబరు విపుల నుంచి తోలేటి జగన్నాథాచార్యు గారు ఎంపిక చేసిన ఇమ్రెషర్లడి హంగేరి కథ మీకోసం!**

ఈనెల 2 న పుట్టినరోజు జరుపుకుంటున్న తోలేటి జగన్నాథాచార్య గారికి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు!

బలిచకువు

గ్రామసమితి ప్రెసిడెంటు ఇమ్రెబర్డా ఆరోజు మోటారు సైకిల్ మీద తన పొలానికి వెళ్ళి తిరిగొస్తున్నాడు. సరిగ్గా మార్కెట్టు దగ్గరికొచ్చేసరికి ఇద్దరు కుర్రాళ్ళు ఒకళ్ళ నొకళ్ళు తరుముకుంటూ రోడ్డు మధ్య కొచ్చేశారు. ఆయన వెంటనే మోటారు సైకిల్ వేగాన్ని తగ్గించి గట్టిగా హారన్ వత్తాడు. ఆ హారన్ మోత వినగానే కుర్రాళ్ళు క్షణకాలం పాటు స్తంభించిపోయి ఎక్కడివారక్కడ నిలబడిపోయారు. ఆ తరువాత చట్టన తేరుకుని ఒకడు కుడివైపు, మరొకడు ఎడమవైపు పరుగెత్తారు. ఎడమవైపునకు పరుగెత్తిన కుర్రాడు ఆగి ఎందుకో మళ్ళీ రోడ్డు మధ్య కొచ్చాడు. వచ్చి కోడిపిల్లలాగ మోటారు సైకిల్ కింద పడ్డాడు. ప్రెసిడెంటు బ్రేకును బలంగా నొక్కాడు. సడన్ బ్రేకుతో కీచుమంటూ ఆగిన మోటారు సైకిలు కుర్రాడి పక్కనే బోల్తా పడింది.

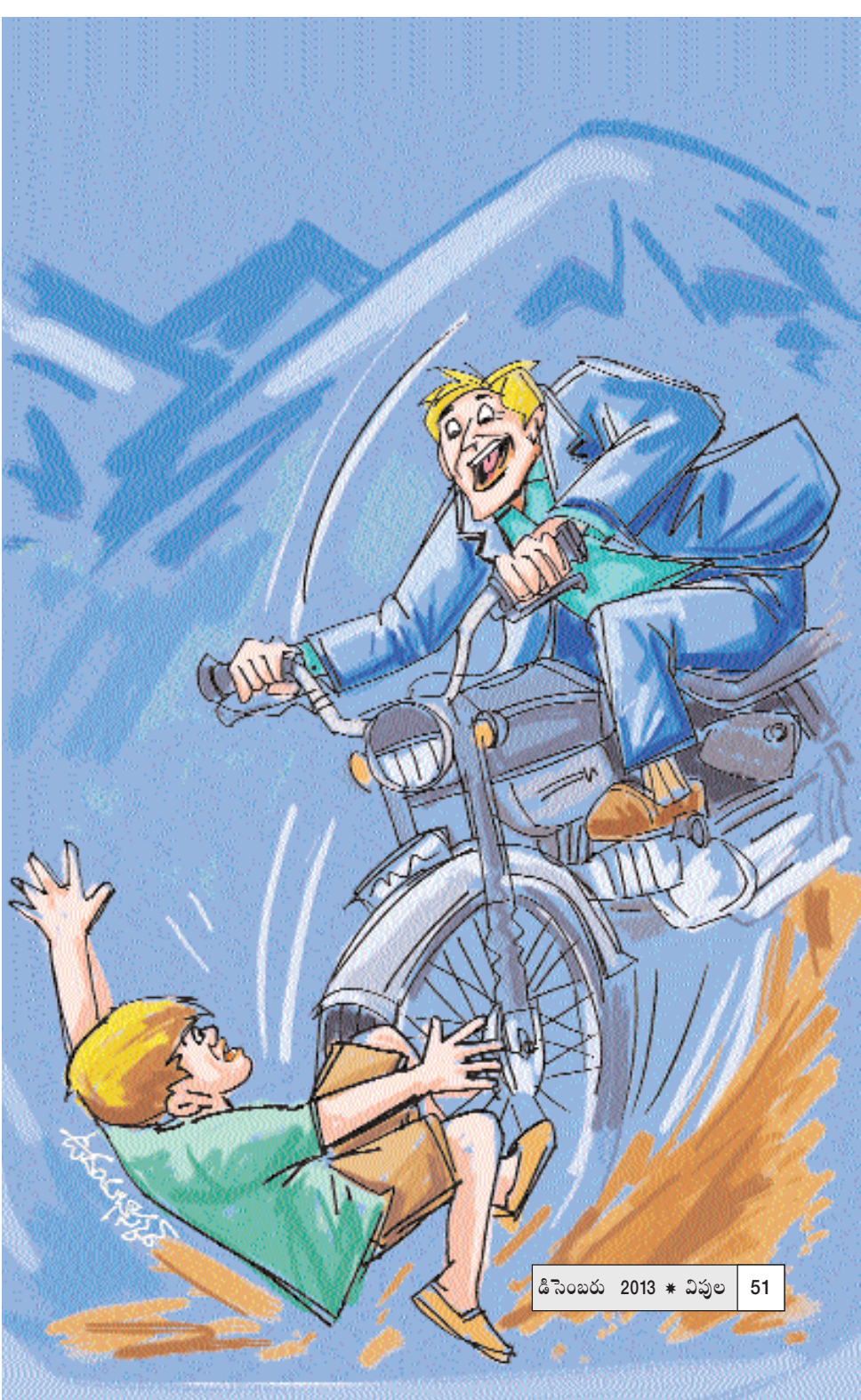
కుర్రాణ్ణి తిట్టుకుంటూ నెమ్మదిగా సైకి

లేచాడు ప్రెసిడెంటు. ఆయన మొహం కోపంతో ధుమధుమలాడుతోంది. ఆయనకు దెబ్బలు బాగా తగిలాయి. కంకర రోడ్డుమీద పడటం మూలాన మొహం ఒక వైపంతా కొట్టుకుపోయింది. మోకాలికి పెద్ద గాయమైంది. మొహం మీదంతా రక్తంతో తడిసిన ఇసుక అతుక్కుంది. ప్రెసిడెంటుకు కాళ్ళూచేతులూ వొణకసాగాయి. ఇదంతా ఒక్కక్షణంలో జరిగిపోయింది.

ఆ తరువాత ప్రెసిడెంటు ఒళ్ళు దులుపుకుని లేచి కుర్రాడికి దగ్గరగా వెళ్ళాడు.

వాడిని తన చేతుల్లోకి తీసుకునేసరికి వాళ్ళ చుట్టూ ఓ పదిమంది పల్లీయులు పోగయ్యారు. అయితే ఎవరూ నోరైనా విప్పలేదు.

ఇంతసేపూ కొయ్యబారిపోయినట్టు కళ్ళు తేలేసి చూస్తున్న కుర్రాడు తనని ఎవరో ఎత్తుకున్నారని తెలియగానే పెద్దగా ఏడవడం మొదలెట్టాడు. ఆ కుర్రాడు లాస్టోమడార్ కొడుకన్న సంగతి ప్రెసిడెంటుకు తెలుసు. ఎర్రగా ఉండే కుర్రాడి

మొహం ఇప్పుడు భయంతోనూ, కంగారు తోనూ నల్లబడిపోయింది. ఆ కుర్రాడిని తన చేతుల్లోంచి కిందికి దించి చుట్టూ మూగిన జనం సాయంతో వాడిని నిటారుగా నిలబెట్టేందుకు ప్రయత్నించాడు ప్రెసిడెంటు. కానీ ఆ కుర్రాడు కెవ్వమని అరిచి అలాగే నేలమీద కూలబడిపోయాడు.

జనం ఇంకా పోగవుతూనే ఉన్నారు. దగ్గరలోనే మార్కెట్టు ఉండడంతో సరుకులు అమ్మేవాళ్ళూ, కొనుక్కునేందుకు వచ్చినవాళ్ళూ, బలాదూరు తిరిగే బద్ధకస్తులూ- అందరూ అక్కడ చేరారు.

గుంపుగా గుమిగూడిన జనం మధ్య ప్రెసిడెంటు ఆ కుర్రాడిని చేతుల మీద ఎత్తుకొని నిలబడ్డాడు. వాడిని సముదాయించి, నేలమీద నిలబెట్టాలని ఆయన ఎంతగానో ప్రయత్నిస్తున్నాడు. అంతలో ఆ కుర్రాడి తల్లి గాలి దుమారంలా అక్కడికి దూసుకొచ్చింది. నేరుగా ప్రెసిడెంటు దగ్గరికెళ్ళి ఆయన చేతుల్లోంచి కుర్రాడిని లాక్కుని ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడకుండా వచ్చిన దోవనే వెళ్ళిపోయింది. కొడుకుని తీసుకుని తిన్నగా డాక్టరు దగ్గరికి వెళ్ళింది. మిగతా జనమంతా ఇంకా అక్కడే ఉన్నారు. ప్రెసిడెంటు తన మోటారు సైకిలును పైకెత్తి దానికేమన్నా అయిందేమోనని పరీక్షించసాగాడు. జనమంతా ఆయన వైపే చూస్తూ నిలబడిపోయారు.

“ఇక బుర్రుమని వెళ్ళిపోతాడు కామోసు!” గుంపులోంచి ఎవరో అన్నారు.

“అవును మరి... మనుషులకి మల్లే మోటారు సైకిలు కేమన్నా దెబ్బలు తగుల్తాయా ఏమిటి?” ఇంకొకరన్నారు.

“మనిషి ఒక మోటారుకు సేవలు చేయాల్సిన కాలం వచ్చింది..” అన్నాడు అదే దారిన పోతున్న ఓ తత్వజ్ఞుని.

“నేనిప్పుడే చెబుతున్నా.. కావాలంటే రాసి పెట్టుకోండి.. చివరికి ఆ కుర్రాడివైపు వాళ్ళే ఫైనల్ కట్టాల్సి వస్తుంది” అని ఇంకె

వరో అన్నారు.

“తప్పుకుండానూ.. మరి వాడు ఇంత ఖరీదైన మోటారు సైకిల్ ను పాడు చేయలేదూ..?” అని వంత పాడారెవరో.

అంతవరకూ ప్రెసిడెంటు అసలు జనం వైపు చూడనేలేదు. నిలుచున్న చోటి నుంచి ఒక్క అంగుళం కూడా కదలకుండా ఎవరికి తోచిన మాట వారు అంటూ, తన వైపే చూస్తూన్న ఆ జనం వైపు ఆయని పుడు తలెత్తి చూడక తప్పలేదు. సర్కుసులో వేలాదిమంది ప్రేక్షకుల మధ్య నిలబడి తను చేయవలసిన ఫీట్సును మరిచి పోయిన మనిషిలా వుంది తన స్థితి’ అని పించింది ఆయనకు.

మోటారు సైకిల్ ఎంతకీ స్టార్టు కాకపోవడంవల్ల ఆయనకు ఏంచేయాలో తోచలేదు. చివరికి తన చుట్టూ నిలబడిన జనంవైపు ఓసారి తిరిగి అన్నాడు “ఆ పిల్లలు సడన్ గా రోడ్డు మధ్యలో కొచ్చేశారు. నేను.. నేను..” ఇక ఆ తర్వాత మాట్లాడలేక జేబులోంచి రుమాలు తీసి మొహం తుడుచుకున్నాడు- ఇందులో తన తప్పేమీలేదని సూచిస్తున్నట్టుగా..

“రోడ్డుమీద కాక ఇంకెక్కడ పరుగెత్తాలట వాళ్ళూ?”

“అడుకునే పిల్లల్ని ఇంట్లో మగ్గబెట్టలేమిటి?”

“పిల్లలు పరుగెత్తకుండా, అడుకోకుండా వుంటే, వాళ్ళు పెరిగేదెలా మరి?”

“మోటారు సైకిలు మీద వెళ్ళే పెద్దమనుషులు ఒళ్ళు దగ్గరపెట్టుకొని నడపాలిగానీ, పసి పిల్లలకేం తెలుస్తుంది?”

ప్రెసిడెంటు చుట్టూ నిలుచున్న జనం ఇలా తలా ఒకమాట విసిరేస్తున్నారు.

వాళ్ళందరి సూటి పోటి మాటలకు ఆయన జవాబు చెప్పబోతుండగానే ఆ కుర్రాడి తల్లి మళ్ళీ అక్కడికి వచ్చింది. ఆమె ఇప్పుడు చాలా శాంతంగా ఉంది.

కానీ మొహంలో మాత్రం ఏదో దృఢనిశ్చయం గూడు కట్టుకొన్నట్లు కనిపించింది. ఆమె సూటిగా వచ్చి ప్రెసిడెంటు ముందు నిలబడింది.

“ప్రెసిడెంటుగారూ! పిల్లాడి కాళ్ళు రెండూ విరిగాయి. దానికి బాధ్యులెవరంటారు?” అని ప్రశ్నించింది.

“అలాగా” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు.

ఎర్రటి ఆయన మొహం ఇప్పుడు నల్లబారిపోయింది. మోటారు సైకిల్ మీద నుంచి కింద పడ్డప్పుడు ఆయన మొహాని కంటిన దుమ్ముకన్నా నల్లబారిపోయింది. ఆ కుర్రాడి పట్ల ఎంతో జాలి కలిగింది ఆయనకు.

చుట్టూ ఓసారి కలయచూశాడు. అక్కడ నిల్చున్న వారంతా తననే తేరిపార చూస్తున్నారు. మరి దగ్గరగా నిల్చున్న వాళ్ళు ఏమీ మాట్లాడడంలేదు. కదలకుండా, మెదలకుండా అలాగే నిలబడి చూస్తు

కింద పడడం.. వగైరా విషయాలన్నీ ఆయన వాళ్ళకు వివరించి చెబుతూండగానే- ఒక పెళసరి గొంతు ఆయన మాటలకు అడ్డు తగిలింది.

“నిజమే, ఇంకాసేపట్లో తప్పేవరిదో తేలిపోతుంది. అబ్బాయి తల్లిదండ్రులే నష్టపరిహారం ఇచ్చుకుంటారలెండి. వాళ్ళబ్బాయి మీ మోటారు సైకిల్ కింద పడ్డందుకు ఇచ్చుకుంటారైంది..”

యాభై, అరవై జతల కళ్ళు దుమ్ముతో నిండిన రోడ్డువైపే చూస్తున్నాయి. ‘ప్రెసిడెంటుగారిదే తప్పు’ అన్న భావం ఆ కళ్ళల్లో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

మరి కాస్సేపటికి పోలీసు ఉన్నతాధికారే స్వయంగా వచ్చి కేసు విచారణ ప్రారంభించాడు. ఇలాంటి విషయాల్లో బాగా ఆరితేరిన ఆ పోలీసు అధికారి ప్రెసిడెంటు మీద ప్రశ్నల వర్షం కురిపించేశాడు.

“హరన్ మోగించినప్పుడు ఆ పిల్లలు మోటారు సైకిలుకు ఎంత దూరంలో ఉన్నారు? అప్పుడు మీరు ఎన్నిమైళ్ళ స్పీడుతో నడుపుతున్నారు? అంత స్పీడునీ వెంటనే ఎలా తగ్గించగలిగారు? ఆ కుర్రాడు అటు వెళ్ళిన వాడు కాస్తా మళ్ళీ రోడ్డు మధ్యకు పరుగెత్తుకు రాగానే సడన్ బ్రేకు వేశానని చెబుతున్నారు. ఓకే. అప్పుడు మీరూ కింద పడ్డారు కదూ? ఆ విషయం మీ ముఖమే చెబుతోందిలెండి. ఏదైనా బలమైన కారణం లేనిదే మీరలా బ్రేకు వేసి.. బండిని ఆపే మనిషికారు.. అవునా?”

ఆ పోలీసు అధికారి అంటే ప్రెసిడెంటుకు మొదట్నుండీ గిట్టదు. అలాంటప్పుడు తనకు అనుకూలంగా న్యాయబద్ధమైన ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాడంటే దీని అంతరార్థం ఏదో ఉండే వుంటుంది -అని పించింది ప్రెసిడెంటుకు. గ్రామసమితి మీటింగుల్లో ఈ పోలీసు అధికారి ఎప్పుడూ ప్రెసిడెంటుకు విరుద్ధంగానే వాదించేవాడు. ఒక్కోసారి వ్యక్తిగతమైన

అనువాదం : శ్రీకంఠమూర్తి

న్నారు. కాస్త దూరంగా వున్నవారు మాత్రం ఏదో గుసగుస లాడుకుంటున్నారు.

‘వీళ్ళంతా తప్పు తనదే అంటారిప్పుడు. అవసరమైతే ప్రమాణం చేసి సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి కూడా సిద్ధమే!’ అనుకున్నాడు మనసులో ప్రెసిడెంటు.

ఓసారి కలయచూశాడు ప్రెసిడెంటు.

“ప్రమాదం జరిగినప్పుడు మీలో ఎవరైనా చూశారా?” అని అడిగాడు జనాన్ని ద్వేషించి.

ఎవరూ మాట్లాడలేదు. తను మోటారు సైకిల్ మీద వస్తుంటే సడన్ గా ఆ కుర్రాళ్ళు రోడ్డు మీదికి పరుగెత్తుకురావడం, తను వెంటనే స్పీడు తగ్గించి బ్రేకు వేయడం, ఆ ప్రయత్నంలో తాను కూడా

ముక్కుసూటితనానికి ముప్పుతిప్పలు!

‘విపుల’ 1978 డిసెంబరు సంచికలో ప్రచురించిన హంగేరీ కథ ‘బలిపశువు’ ముక్కుకు సూటిగా పోయే ఒక అధికారి మీద ప్రజలందరూ ఎందుకు కక్ష కట్టడో చెబుతుంది. ఈ సంచికలో ప్రచురించిన కథలన్నింటిలోనూ నాకు నచ్చిన కథ ఇది.

నిప్పులాంటి అధికారులూ తప్పుడు వ్యక్తుల ముందు ఎందుకు తలవంచవలసి వస్తుంది?

ప్రభుత్వంలో అందరూ అవినీతిపరులే ఉండరు. కొందరు మంచివారు, నిజాయితీ పరులూ ఉంటారు. నిజాయితీగల అధికారులు కూడా ఎందుకు నిజాయితీగా ఉండలేకపోతున్నారు? న్యాయధర్మాల తరపున ఎందుకు గట్టిగా నిలబడలేకపోతున్నారు? కళ్ల ఎదురుగా ఏ అన్యాయం జరిగినా మౌనం వహించే పరిస్థితి ఎందుకు ఉంది?

నిజాయితీగలవారు, విధి నిర్వహణలో కొంచెం కరుగ్గా వ్యవహరించాల్సి వస్తుంది. దాంతో వారు అందరికీ శత్రులవుతారు. ఏ

వ్యక్తి పొరపాటూ చెయ్యకుండా ఉండలేడు. ఏదో ఒక సందర్భంలో ఏదో ఒక తప్పు జరుగుతుంది. ఏదో ఒక

చిక్కులో పడతాడు. అటువంటి సమయంలో అవినీతిపరులందరూ దయ్యల్లా, రాబందుల్లా మీద పడతారు.

ప్రెసిడెంటు మోటారు సైకిల్ కింద పడి కాళ్ళు విరిగిన కుర్రాడు బాగుపడి సంతోషంగా గంతులు వేస్తూ ఉంటాడు. ప్రజల గురించి, దేశ శ్రేయస్సు గురించి, తన ప్రవర్తనలో, కార్య నిర్వహణలో దీక్ష, శ్రద్ధ చూపించిన ప్రెసిడెంటు, చేయని నేరానికి పదవి పోగొట్టుకుంటాడు. అవినీతి వాతావరణంలో ఒక వ్యక్తి నిజాయితీగా తన విద్యుక్త ధర్మం నిర్వహించడం ఎంత కష్టమో వివరిస్తుంది ‘బలిపశువు’

— తోలేటి జగన్మోహనరావు,
సీనియర్ కథారచయిత

అభ్యుదయవాది

అరవై కథల వరకు రాసిన తోలేటి జగన్మోహనరావుగారి మీద రావిశాస్త్రి, ముళ్లపూడి వంటి సుప్రసిద్ధులతో పాటు పాశ్చాత్య రచయిత పి.జి. వుడ్ హౌస్ ప్రభావం అధికంగా కనిపిస్తుంది. తోలేటి జగన్మోహనరావు కథలు, లక్ష్య కటాక్షం, తోలేటి కథలు - అని ఇప్పటికీ మూడు కథాసంపుటాలు వెలువరించారు. ‘రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో రష్యా’, ‘మేం మళ్లీ

వస్తాం’ అనే పుస్తకాలు వామపక్ష భావాలున్న వారిని విశేషంగా ఆకర్షించాయి.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పాలకొల్లులో విద్యాభ్యాసం చేసిన జగన్మోహనరావు 1963 నుంచి 1971 వరకు హైదరాబాద్ లో ఆర్కైవ్ జనరల్ అఫీసులో సైన్స్ గ్రాఫర్ గా వ్యవహరించారు. 1971 నుంచి 2005 వరకు న్యూఢిల్లీలో సెంట్రల్ సెక్రటేరియట్లో, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ హెల్త్, పవర్ లోనూ పనిచేశారు. పదవీ విరమణ అనంతరం హైదరాబాద్ లో స్థిరపడ్డారు.

నిందారోపణ కూడా చేసేవాడు. అలాంటి వాడి చేతుల్లో ఇప్పుడు తను చిక్కుకున్నాడు. అతనిప్పుడు ఏం చేసినా చెయ్యొచ్చు మోటారు సైకిల్ ను స్వాధీనం చేసుకున్నా చేసుకోవచ్చు లేకపోతే తనకే ఏదైనా శిక్ష వేసినా చెయ్యొచ్చు- అనిపించింది ప్రెసిడెంటుకు. శిక్ష అన్న ఆలోచన రాగానే ఆయన మొహం తెల్లగా పాలిపోయింది.

“అయితే మీ అభిప్రాయం ఏమిటం

టారు? తప్పు నాదేనంటారా? ” అని అడిగాడు ప్రెసిడెంటు.

“ఇందులో మీ తప్పేమీ లేదనే అనిపిస్తోంది నాకు” అన్నాడు పోలీసు అధికారి- ప్రెసిడెంటును సూటిగా చూస్తూ.

“హమ్మయ్య.. ఇప్పుడు నాకెంతో తృప్తిగా ఉంది. అందరూ నాదే తప్పుంటున్నారు. నేను కూడా అలాగే అనుకోవాలన్నా

చ్చేది...” అని తేలిగ్గా ఒక నిట్టూర్పు విడిచాడు ప్రెసిడెంటు.

ఇద్దరూ కరచాలనం చేసుకున్నారు. తరువాత ప్రెసిడెంటు తన ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయాడు. అక్కడ ఆయన కోసం పది మంది దాకా కాచుక్కాచున్నారు. వాళ్ళలో యానోష్ బీజ్ కూడా ఉన్నాడు. అతను పన్ను బకాయీ విషయం గురించి ఆఫీసు కొచ్చాడు.

“చూడండి యానోష్ గారూ.. ప్రభుత్వ విధానాలు మారినంత మాత్రాన మీరు పన్ను కట్టకుండా ఎగ్జిట్ చేస్తామని అర్థం కాదు. అలా అనుకోవడం సబబు కాదు. మీరిలా ఆలస్యం చేస్తూంటే చివరికి కోర్టు అమీనాను పంపించి వసూలు చేయవలసి రావచ్చు. వ్యవహారం అంతదాకా రానీయరనే ఆశిస్తున్నాను” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు.

ఈ మాటలు అని ఆయన యానోష్ బీజ్ మొహంలోకి చూడగానే ఏదో చటుక్కున గుర్తొచ్చింది.

ప్రమాదం జరిగినప్పుడు ఇతను కూడా అక్కడున్నాడు. చుట్టూ మూగిన జనంలో వెనక్కి నిలబడ్డాడు. అప్పుడు ఇతను కూడా తన మీద ఓమాట వినీరే ఉండొచ్చు.

ప్రెసిడెంటు కనుబొమలు ముడిపడ్డాయి. తనిప్పుడు ఈ పన్నులు ఎగ్జిట్ దగాకోర్ల దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారప

డవలసి వచ్చిందన్నమాట!

చప్పున ఆయన తన ధోరణి మార్చుకున్నాడు. చాలా నెమ్మదిగా మృదువుగా.. “చూడండి యానోష్ గారూ! మేము ఏదో ఒకటి చేస్తాం.. కానీ ప్రభుత్వానికి కూడా డబ్బు అవసరమన్న సంగతి మీరు అర్థం చేసుకుంటే మంచిది. పరిస్థితి చాలా ఇబ్బందికరంగా వుందని నాకూ తెలుసు..” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు.

ప్రెసిడెంటుగా రీరోజు చాలా శాంతంగా ఉన్నారన్న సంగతి ఆఫీసు బయటంతా అతిత్వరగా వ్యాపించి పోయింది.

★ ★ ★

సాయంకాలం పోలీసు అధికారి వచ్చాడు. తన బ్రీఫ్ కేసులోంచి ఒక కట్ట కాగితాలు బయటికి తీసి- “ఇదిగో చూడండి! వాళ్ళంతా మీకు విరుద్ధంగా సాక్ష్యమిచ్చారు..” అన్నాడు.

“అంటే..?” అన్నాడు ప్రెసిడెంటు కంగారుగా.

“ఇవి చూడండి..” అంటూ పోలీసు అధికారి ఒక్కొక్కాగితమే తీసి చదవసాగాడు.

“ప్రమాదం జరిగినప్పుడు మీరు గంటకు 50-60 మైళ్ల వేగంతో మోటారు సైకిల్ నడుపుతున్నారని శ్రీమతి పాల్ యానోష్ చెప్పింది. వర్క్ షాప్ ఫిట్టర్ ఎలిక్ బర్గర్ మోటారు సైకిల్ విషయం

బాగా తెలుసు. మీరు దానిమీది నుంచి కింద పడడానికి కారణం- అంత స్పీడుగా రావడమే అంటాడతను. అంతేకాదు, మీర సలు హారన్ మోగించనేలేదని అందరు అంటున్నారు. ఆ ప్రమాదం జరిగినప్పుడు ఆ ప్రదేశమంతా ఎంతో నిశ్శబ్దంగా ఉందనీ, ఒక చిన్న లేగదూడ అరిచినా అందరికీ వినబడివుండేదనీ, అలాంటప్పుడు మోటారు సైకిల్ హారన్ గనక మోగి ఉంటే అది తమకు తప్పక వినిపించి వుండేదనీ చెప్పారు. అందరూ అలాగే అంటున్నారు. మీరు అంత వేగంగా వెళ్ళడమే ప్రమాదం జరగడానికి కారణం అని వారు గట్టిగా చెబుతున్నారు”

ఇదంతా విని ప్రెసిడెంటుకు ముచ్చెముటలు పోశాయి.

“కానీ.. కానీ..” అంటూ తడబడ్డాడు. ఆయన నోట్లోంచి మాటలే సరిగ్గా ఊడి పడటంలేదు. “ఆ కుర్రాడు కింద పడ్డప్పుడు రోడ్డు మీదసలు ఒక్క నరమానవుడు కూడా లేడు” అన్నాడు చివరికి ఎలాగో.

“అదేమో నాకు తెలీదు. వాళ్ళందరూ అలాగే అంటున్నారు మరి..” అన్నాడు పోలీసు అధికారి.

“వాళ్ళన్నదంతా అబద్ధం”

“నాకూ అలాగే అనిపిస్తోంది. మీది ఇంకా కొత్తబండి. ముప్పుయిమైళ్ళ కన్నా ఎక్కువ వేగం నడవలేదు. అలాంటప్పుడు వేగాన్ని తగ్గించడం ఏమంత కష్టం కాదు. మీ మాటలను నేను నమ్ముతున్నాను” అన్నాడు పోలీసు అధికారి.

“అయితే మంచిది”

“కానీ మీరే ఆలోచించి చూడండి.. ఇంతమంది జనం మీకు విరుద్ధంగా సాక్ష్యం చెప్పినప్పుడు నేను మాత్రం ఏం చేయగలను? పోనీ మీరే ఏదైనా సలహా ఇవ్వండి.. నేనేం చెయ్యాలో చెప్పండి!”

“కానీ.. వాళ్లంతా చెప్పింది అబద్ధం కదా?”

“నిజమే, ఆ విషయం నాక్కూడా తెలుసు. ‘వాడు చూశాడు, వీడు చూశాడు’

అనే చెబుతున్నారు అంతా. ఒకరు అక్కడండడాన్ని ఇంకొకరు సమర్థిస్తున్నారు” అన్నాడు పోలీసు అధికారి.

“ఎందుకలా చేస్తున్నారు వాళ్ళు? కారణం ఏమయి వుంటుంది?” అడిగాడు ప్రెసిడెంటు.

“అవును, ఎందుకు?” అంటూ పోలీసు అధికారి భుజాలెగరేశాడు.

‘... ఎందుకంటే వాళ్ళకు నువ్వంటే గిట్టదు. వాళ్ళంతా నిన్ను ద్వేషిస్తున్నారు. నీకు అధికార గర్వం ఎక్కువ. ఇక నుంచైనా నీ పద్ధతులు మార్చుకుంటే మంచిది’ అని పోలీసు అధికారి చెప్పాల్సింది. లేకపోతే ‘పల్లెటూరి వాళ్ళంతా అంతేలే!’ అనైనా అనాల్సింది. కానీ అలా అన్నందువల్ల తనకి కలిగే ప్రయోజనం ఏముంటుంది గనక? ఒకవేళ ప్రయోజనం కన్నా నష్టమే కలగొచ్చునేమో!

“చూడండి.. నేనివన్నీ జిల్లా ఉన్నతాధికారికి పంపించాల్సి వుంటుంది” అన్నాడు పోలీసు అధికారి.

ప్రెసిడెంటుకు అర్థమైపోయింది.

“అలాగే చెయ్యండి” అన్నాడు.

★ ★ ★

గ్రామసమితి అధ్యక్షుడు ఇమ్రెబర్దా ఆ కుర్రాడి తల్లిదండ్రులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని జిల్లా ముఖ్యాధికారి తీర్పు చెప్పాడు. అంతేకాదు ఈ సంఘటన నాధారం చేసుకుని ఇమ్రెబర్దాని ప్రెసిడెంటు పదవి నుంచి తొలగించారు. అయితే దానికి సరైన కారణాలను మాత్రం వారు చూపించలేదు.

ఒక వ్యక్తిని గ్రామ ప్రజలందరూ ద్వేషిస్తూ, అతనికి విరోధులుగా ఉన్నప్పుడు- అతను ఏ చిన్న పొరపాటు చేసినా- అతనికి విరుద్ధంగా సాక్ష్యం చెప్పడానికి జంకరనీ, అప్పుడతను పదవిలో కొనసాగడానికి అనర్హుడవుతాడనీ ఇప్పుడు తెలిపోయింది.

ఆ రోజు జరిగిన చిన్న ప్రమాదానికి ఇమ్రెబర్దా బాధ్యుడు కాడన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. అయితే ఒకరు చెప్పిన సాక్ష్యానికీ, మరొకరు చెప్పిన సాక్ష్యానికీ ఎక్కడా పొంతనే కుదరడంలేదు. ఆ సంఘటన ప్రమాదవశాత్తూ జరిగిందనీ, కేవలం ఆ కుర్రాడి దురదృష్టమే దానికి కారణమనీ అందరూ ఎరిగిన విషయమే. అయినా- అంతమంది ఏకంగా ఇమ్రెబర్దా మీద కక్ష కట్టారంటే దానికి ఏదో కారణం ఉండే వుంటుంది. జిల్లా ముఖ్యాధికారి ఇచ్చిన తీర్పుకు తన ఆమోదాన్ని తెలియచేశాడు, జిల్లా సమితి ప్రెసిడెంటు.

“నువ్వింక పదవిలో ఉండడం అనవసరం. ఉంటే మా గతేంకావాలి?” అని రెండు మాటల్లో ముగించేశాడు జిల్లా సమితి ప్రెసిడెంటు.

ప్రజల గురించీ, దేశం శ్రేయస్సు గురించీ- తన ప్రవర్తనలో, కార్యనిర్వహణలో ఎక్కువ దీక్ష, శ్రద్ధ అవసరమన్న సంగతి ఆయనకు బాగా తెలుసు.

నిజంగా ఇమ్రెబర్దా మంచి మనిషే. కానీ తన కర్తవ్య నిర్వహణలో మటుకు మరీ కరుగుగా ఉండడం వల్ల జనం అతని మీద కక్షకట్టారు. ఆ కక్షే ఆయన ఉద్యోగం పోవడానికి కారణమైంది.

ఆయన వల్ల విరిగిన కుర్రాడి కాళ్ళు బాగుపడి వాడిప్పుడు మొదటికంటే ఎక్కువ ఉత్సాహంగా ఉన్నాడు. సంతోషంతో గంతులు వేస్తున్నాడు. తాను మోటారు సైకిలుకు అడ్డంగా వచ్చినందు వల్ల ఇమ్రెబర్దాకు కలిగిన నష్టం ఏమిటో ఆ కుర్రాడి కనలు తెలియనేలేదు. తెలిసినా అర్థం చేసుకునే ఈడు వాడికి రాలేదు.

గమనిక: ఈ శీర్షికలో ప్రచురిస్తున్న ఆయా భావల కథలు విపులలో తెలుగు అనువాదంగా వెలువడి 95 ఏళ్ళయిందని గ్రహించగలరు. మొదటిసారి మూల రచయిత / అనువాదకులకు విపుల పారిటీషికం చెల్లించింది కనుక వారికి మరోసారి పారిటీషికం ఉండదని మనవి. **V**

అభినందన చందనం

జీవనయానంలో నేస్తాలు

'విపులంగా దేశ విదేశాల సంగతులను ఎలా చెప్పగలుగుతున్నావే?' అని అడిగిన స్నేహితురాలికి 'నేను విపుల - చతురల పాఠకురాలిని' అని జవాబు చెబుతుందొక కాలేజీ విద్యార్థిని. ఈ పత్రికలు వెలువడిన కొత్తల్లో రేడియోలో ప్రకటనలు విన్న నేను ఈ జంట పత్రికలను బ్యాగులో పెట్టుకొని వీలయినప్పుడల్లా చదువుకుంటూ ఉండేదాన్ని. ఆఫీసు స్పెషల్ బస్సులోనూ, లంచ్ టైమ్ లోనూ ఈ పత్రికలను చదవడం ఓ సరదా. ఇక రైలు ప్రయాణాల్లో అయితే.. నాతో పాటూ ప్రయాణించాల్సిందే! రచనావ్యాసంగంలో కాస్త ప్రవేశం ఉన్న నేను.. హిందీ పత్రికలలో మంచి కథలను అనువదించి 'విపుల'కు పంపించాను. 1986 జూన్ 'విపుల'లో అచ్చయిన 'ఎలక్ట్' కథ నుంచి 2013 ఆగస్టుసంచికలోని 'తొలిప్రేమ' వరకూ... నా అనువాద కథలు ఎనభై వరకూ ప్రచురితమయ్యాయి. సిందూర కెరటాలు, హసీమూన్ - ఈ రెండు పెద్ద కథలు చతురలలో వచ్చాయి. జీవనయానంలో నేస్తాలుగా నిలిచిన 'విపుల - చతురలు తెలుగు సాహితీ గగనంలో ధ్రువతారలుగా నిలవాలని కోరుకుంటున్నాను.

- శీతంరాజు పద్మావతి, సికింద్రాబాద్

దినదినాభివృద్ధి

సాహితీ సౌరభాలను అందించే అపురూప కానుకలు 'విపుల- చతుర'. 'ఇంతంతై వటుడింతై...' అన్నట్లు ఎదుగుతూ ముప్పై ఆరో వసంతం జరుపుకుంటున్నాయంటే ఆశ్చర్యమే. భరతమాత ముద్దుబిడ్డ, సరస్వతీదేవి మానస పుత్రులు, రామోజీరావుగారు వాటికి జన్మనివ్వడమే అందుకు కారణం. వైవిధ్యమైన కథా సంకలనాల మణిదీపిక 'విపుల'. సమకాలీన సమస్యలని శోధించి, పరిష్కార మార్గం చూపించే నవలావేదిక 'చతుర'.

నా నవల 'ఎటో వెళ్లిపోతోంది మనసు...' చతురలో ప్రచురితమైంది. చిత్రంగా నా భవిష్యత్తుని గురించే రాసినట్టుండూ నవల. ఆ నవల ప్రచురితమయ్యే సమయంలో.. ఆ కథలోని నాయికలా నేను మరణశయ్య మీద మృత్యువుతో పోరాడుతున్నాను. నవలలోలా కాకుండా, నిజజీవితంలో నాకథ సుఖాంతమైంది. నన్ను అభినందిస్తూన్నట్లు నా నవల ప్రచురితమైన 'చతుర' నా చేతిలో వాలింది. అంతే! నోబెల్ పురస్కారం వచ్చినంతగా పొంగిపోయాను. మొదట్నుంచి 'చతుర- విపుల' అభిమానినైన నేను అప్పట్నుంచి వీరాభిమానిగా మారాను.

- రావినూతల సువర్ణా కన్నన్, రచయిత్రి

నిత్య నూతనం

తెలుగు సాహితీ ప్రపంచంలో ఓ ప్రభంజనం 'చతుర- విపుల'. ప్రపంచ భాషల్లోని గొప్ప కథల్ని తెలుగు పాఠకులకు పరిచయం చెయ్యాలన్న ఆలోచనే అపూర్వం... సాహసోపేతమైన ప్రయోగం. 'విపుల' మానవ పత్రికే అయినా... పూర్ణాయుష్షుగల పత్రిక. ఎందుకంటే ఎప్పుడు చదివినా నిత్యనూతనంగా ఉంటుంది. ఇక 'చతుర' నవతరానికి నచ్చే నవలా ప్రయోగవేదిక. ప్రతినెలా నవలలో ఆలోచనలో వడేసే కథాంశం చోటుచేసుకోవడం విశేషం. ఆరోజు మూడు రూపాయలకు ముచ్చట వడి కొనుక్కున్న 'చతుర' ఈరోజు అక్షరలక్షలు. 'విపుల- చతుర' అప్పుడే ముప్పై ఆరో వసంతంలోకి కాలుమోపడం సంబరంగా ఉంది. ఈ అక్షరార్చనలో 'చతుర- విపుల' ఆచంద్రార్కం నిలిచిపోవాలని కోరుకుంటున్నాను.

- ఇమంది రామారావు, సీనియర్ పాత్రికేయులు

ఏ పేరుతో పిలిచినా?

మూడో తరగతి చదువుతున్న మా బంటిగాడు మహా గడుసరి. బంధువులింట్లో పెళ్ళి కారణంగా వరుసగా మూడోజులు బడి మానేశాడు. ఈరోజు బడికెళ్లమంటే వెళ్ళనని మారాం చేస్తున్నాడు. పైగా విప్లవ నాయకు నిలా ఓ సమస్యను నా వద్ద ఉంచి పరిష్కరిస్తే చదువుకుంటానని... లేకుంటే అర్థం కాని చదువు చదవలేనని కూడా అన్నాడు. ఇంతకూ వాడి సమస్య ఏమంటే! క్రైస్తవులు వారి దేవున్ని 'సూ' అని పిలుస్తారని, ముస్లిములు వారి దేవున్ని 'అల్లా' పేరుతో పిలుస్తారని... ఇక హిందువులు రాముడు, కృష్ణుడు, శివుడు... అని పలుపేర్లతో పిలుచుకుంటారని... ఇలా ఎన్నిపేర్లతో పిలిచినా... పలికే దేవుడుక్కడేనని మా టీచర్ చెప్పారు. దేవుడా క్కుడే అయితే... ఇన్ని పేర్లతో పిలవడం దేనికి అని!! వాడి సందేహం సరైనదే! కానీ వాడి వయసు కర్ణమయ్యలా ఎలాచెప్పాలి? ఆలోచించాను...

వెంటనే "బంటి నీ సందేహం తీరిస్తే బడికెడతావా?"

"ఓ! తప్పకుండా! వెడతాను!!"

"అయితే నేనొకటి

అడుగుతా చెప్ప)"

"అలాగే, అడ్డుగమ్మా!"

"నాన్న! నిన్నేమని పిలుస్తారు?"

"కన్నా!" అని!!

"మరి నీ అన్నయ్య?"

"తమ్ముడూ!" అని

"మీ తాతయ్య?"

"బుజ్జీ!" అని

"మీ నాయనమ్మ?"

"వండూ!" అని

"నీ ఫ్రెండ్స్?"

"వంశీ!" అని

"టీచర్స్?"

"ఒరేయ్ వంశీ!" అని

"మరింతమంది ఇన్ని

పేర్లతో పిలిచినా! పలికేది నువ్వొక్కడివే గదా! చిన్న పిల్లాడివైన నీకే ఇన్ని పేర్లున్నప్పుడు... అందరికీ దేవుడైన ఆయనకెన్ని పేర్లుంటాయో గదా!"

నా సమాధానం వాడికి నచ్చింది.

"నిజమేనమ్మా! భలేగా చెప్పావంటూ..."

సందేహం తీరినందుకు తృప్తిగా నవ్వి బడికి బయలుదేరాడు.

- కె.వి. లక్ష్మణరావు,
మానేపల్లి, తూ. గో. జిల్లా

గిఫ్ట్‌వ్యాక్

చిన్న బజారువీధిలో జనం పల్చగా వున్నారు. నెలాఖరు. సుశీల, గోపాలావు బట్టల దుకాణం వైపు నడుస్తుంటే ఇద్దరు టి.వి. చానెల్ వాళ్ళు టైక్‌ని ఆపుచేసి వాళ్ళదగ్గరకొచ్చారు. సుశీలకసలే టి.వి. దురద ఎక్కువ.

మైకు సుశీలకు అందించి “పెరుగుతున్న ధరల మీద మీ అభిప్రాయం?” అనడిగారు. గోపాలావు కొంపదీసి ‘బకరా’ కాదు కదా అనుకున్నాడు. ఇంతలో కెమెరా పట్టుకున్నతను

“మేడమ్! మీరు ధరల గురించి మాట్లాడతారు కదా! అందుకని మీరు సాదాసీదాగా వుండాలి. మెడలో ఆ గొలుసులు, జూకాలు తీస్తే నేచురల్ గా రికార్డవుతుంది. మీ అభిప్రాయం టి.వి.లో ప్రచారమైనప్పుడు సహేతుకంగా వుంటుంది” అన్నాడు.

“అవును నిజమే” అన్నాడు గోపాలావు.

సుశీల అవన్నీ తీసేసి మైకు పట్టుకున్న వాడికిచ్చి చాలా ఆవేశంగా “కరెంట్, పెట్రోలు, ప్రయాణాలు, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు” అంటూ మాట్లాడింది.

“చాలా నేచురల్ గా వుంది మేడమ్. మీకో గిఫ్ట్” అంటూ చిన్న గిఫ్ట్ పేక్ ఇచ్చి ఇద్దరూ టైక్ మీద ఉడాయించారు. సుశీల బంగారం వస్తువులు సర్దుకుని, ఫోల్లుమంది. గిఫ్ట్ పేక్ తీసి చూస్తే చిన్న డబ్బాలో ‘బకరా’ అని రాశారు నకిలీ ఛానల్ వాళ్ళు.

— జి.వి.ఎన్. ప్రియంవద
అరసవిల్లి, శ్రీకాకుళం జిల్లా

అపరిచితుడు

“అమ్మగారూ! అమ్మగారూ!! ఇంట్లో ఎవరైనా మగవాళ్లుంటే కాస్త పిలవండి!” అడిగాడో అపరిచితుడు.

“ఇంట్లో మగవాళ్ళెవరూ లేరు” చెప్పింది అనసూయ.

“పోనీ పక్కింట్లో వాళ్ళనైనా పిలవండి”

“పక్కాళ్ళలోనూ ప్రస్తుతం ఎవరూ లేరు బాబూ”

“అయితే ఫోన్ చేసి మీవారిని పిలవండి!”

“అయ్యో! ఫోన్ చెడిపోయిందే...”

“కనీసం పనివాళ్ళనయినా పిలవండి”

“ఈరోజు పనమ్మాయి కూడా రాలేదు. ఇం

తకీ ఏంటి బాబూ పని?”

“మీ పిల్లలు?”

“కాలేజీకి వెళ్ళిపోయారుగా!”

“అయితే ఎవరూ లేరన్నమాట”

“అవును బాబూ, ఏం పని మీద వచ్చావ్?”

“సరే! అయితే నీ మెళ్లో గొలుసు, మంగళసూత్రాలు, చేతిగాజులు, చెవికమ్మలు, ఉంగరాలు అన్నీ తీసి మర్యాదగా నా చేతిలో పెట్టు. లేక పోతే కత్తితో గొంతు కోస్తా” చాకుతో బెదిరిస్తూ చెప్పాడు, అప్పటిదాకా మర్యాదగా అడిగిన అపరిచితుడు.

– పి.వి. రమణకుమార్,
చిలకలూరి పేట.

అయితే నాదే!

షావుకారు సుబ్బయ్య ఫోను మోగింది. ఫోన్ తీశాడు సుబ్బయ్య.

“మామయ్యా! మధ్యాహ్నం మా నాన్నకి మ్మని ఎంతిచ్చావు?” అడిగాడు మేనల్లుడు సూర్యం.

“ఐదువేల మూడు వం దలు! నేను మీకివ్వవలసింది అంతే! అవే యిచ్చాను. ఏం?” అన్నాడు.

“అదే! ఓ వంద తేడా...” అంటూ నీళ్ళు నములుతున్న సూర్యం మాటలకు, సుబ్బయ్యకు తీవ్రస్థాయిలో కోపం వచ్చేసింది!

“నేనందుకే చిలక్కి చెప్పినట్టు చెబుతూ వుంటాను. డబ్బుదగ్గర అజాగ్రత్త కూడదు. ఒకటికి పదిసార్లు లెక్క చూసుకోవాలి. మొగ

మాటాలకూ, భేషజాలకూ పోకూడదు! నా దగ్గర ఎప్పుడూ ఒక్క పైసా తేడా రాదు! నువ్వు తీసుకున్న తరువాత పూర్తి

జవాబుదారీ నీదే! నువ్వు అనుభవించవలసిందే! డబ్బు దగ్గర చుట్టరికా లుండవు. ఒకసారి చేతులు కా లితేగానీ నీక్కూడా తెలిసి రాదు!” అంటూ తీవ్రస్థాయిలో సూర్యానికి క్లాసు పీకాడు సుబ్బయ్య.

“అదికాదు మామయ్యా! ఓ వంద ఎక్కువుంది!” అన్నాడు సూర్యం.

“ఆ!? ఏమిటీ వంద

ఎక్కువుందా? అయితే నాదే! జాగ్రత్తగా నాకు తెచ్చివ్వరా.. అల్లుడూ!”

— వి.వి. సుబ్బరాజు, కోలంక

లోకో భిన్న దృష్టిః

ఆపరేషన్ థియేటర్ ముందు గుమికూడిన జనం అంజన్న యాక్సిడెంటు గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు. వారం క్రితం అంజన్నతో వివాహం జరిగిన అంజలి ఆసుపత్రి వరండా మూల చేరగిలపడి తలదించుకు కూర్చోని మౌనంగా రోదిస్తోంది.

ఆపరేషను పూర్తిచేసి డాక్టరు వరండాలోకి వచ్చాడు.

ఆత్రుతగా ఉన్న అంజన్న తండ్రి డాక్టర్ని కలిశాడు.

“చాలా పెద్ద యాక్సిడెంట్. అదృష్టవశాత్తు ప్రాణగండం తప్పింది” అన్నాడు డాక్టరు.

అంజలి మొహంలో ఆనందం వెల్లివిరిసింది. తన పసుపు కుంకుమలు నిలిపిన ఏడుకొండల వెంకన్నకు మౌనంగా మొక్కింది.

“అభాగ్యురాలు అంజలితో పెళ్ళి జరిగిన

వారానికే నా మనుమడికిలా జరిగింది” అంటూ జనాలతో వాపోతోంది అంజన్న నాన్నమ్మ.

అంజలి మొహంలో విషాదం అలముకుంది.

“అంజలి అదృష్టమే నా కొడుక్కి ప్రాణం పోసింది. ఆవిడ మాంగల్య బలం ముందు మరణం ఓడిపోయింది” అంది అంజన్న అమ్మ.

అత్త మాటలు విన్న అంజలి మొహంలో వేయ

దీపాల కాంతి వెల్లివిరిసింది.

అంజన్న అమ్మ దృష్టి ఒకలా, నాన్నమ్మ దృష్టి మరోలా ఉంది.

“లోకో భిన్న దృష్టిః” అనుకున్నారు పరామర్శించడానికి వచ్చిన బంధువులు.

– పోలిశెట్టి ఓబయ్య,

రోజు విడిచి రోజు

శంకరయ్య అతి పొడుపుగా జీవించి, పది లక్షల కట్నం ఇచ్చి తన ఒక్కగానొక్క కూతురు పద్మను ఇన్సూరెన్స్ ఆఫీసులో పనిచేస్తున్న హరిబాబుకిచ్చి ఘనంగా పెళ్ళిచేశాడు. అల్లుడి విషయంలో అన్నీ బాగానే ఉన్నాయి. కానీ ఒక విషయంలో మాత్రం పెద్ద బాధైపోయింది శంకరయ్యకు. అల్లుడు హరిబాబు ఆఫీసు అయిపోగానే చక్కగా పేకాట స్థావరానికి వెళ్ళి అర్ధరాత్రి దాకా పేకాట ఆడి వస్తుంటాడని తెలుసుకొని విలవిల్లాడిపోయాడు శంకరయ్య.

ఈ విషయం తానే స్వయంగా అల్లుడితో చెప్పలేక తన మిత్రుడు సాంబయ్యను వెంటపెట్టుకుని కూతురు ఇంటికి వెళ్ళాడు శంకరయ్య. హరిబాబు పలకరింపులు, పరామర్శలు బాగానే చేశాడు. యథాప్రకారం తన పేకాట స్థావరానికి వెళ్ళిపోయాడు.

మర్నాడు ఉదయం శంకరయ్య మిత్రుడు సాంబయ్య “చూడు బాబూ! పేకాటలో డబ్బు ఈరోజు వస్తుంది. రేపు పోతుంది. ఎల్లుండి వస్తుంది. ఆవలి ఎల్లుండి పోతుంది. శాశ్వతం కాదు. నామాట విని అది వదిలెయ్..” లౌక్యంగా చెప్పాడు.

“అలాగా! ఈ ట్రిక్కు నాకిన్నాళ్ళూ తెలీదు. ఇకనుంచి రోజు విడిచి రోజు ఆడతా... డబ్బు గెలుస్తా! థాంక్సండీ..!” అంటూ ఉత్సాహంగా వెళ్ళిపోతున్నా హరిబాబుని చూసి నోళ్ళు వెళ్ళబెట్టారు శంకరయ్య, సాంబయ్య.

– పి.వి. రమణకుమార్

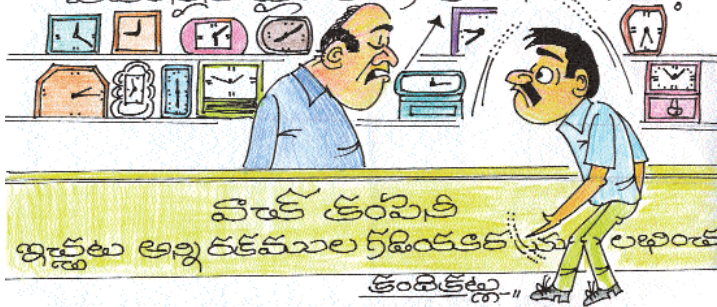
చిలకలూరి పేట

‘సకలసేవ’

అమ్మాయి బామ్మాయిలే చక్కగానే వుందమ్మా.
కానీ నేను చూపించమన్నది రిజర్వేషన్ మెసేజ్ కదో!

ఊత్రం ఎంతయింటో తెలయకుండు తేదు!
 ఎవరినైన ఊత్రం అడిగి తెలుసుకోయిరే!

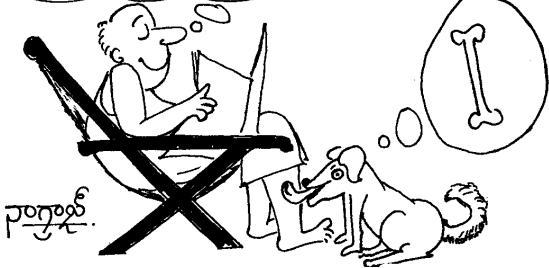

ఏయిస్ మీదికి కాల్స్... ఈయన
 రాజకీయంగా బలంగా చెబి పోతున్నాడు
 సార్...! నోటి - నిశ్చయంతో అంటూ ఉప
 తిస్తున్నాడు.

సంగ్రహం

ఈ కుక్కకి
సేసంటి ఎంతప్రేమ...

జూబ్లీ కన్సం, రిస్క్ కరాల
 మందుల విధుగ, విధుగ,
 ఈ రెండు మందులకు
 మిగిలిన
 పాత!

దోచుకున్నా! సెక్షన్ టాక్
 కేసు!

మన బాస్ శిలబడే
మాట్లాడుకున్నాడంటే భట్టివరగా
ఆ భాగ్ ఎంటు సుంకే..

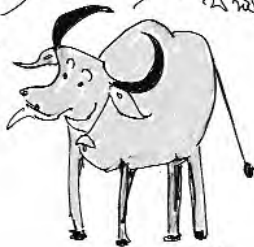

29వ

అందరినీ పుత్ర కుంభాభిషేకం!

ఓరి నాకు
పరివారం!
బాబో!

కె.వి.ఎ.

పత్రం పుష్పం ఫలం తోయం

‘మాసానాం మార్గశీర్షాహం’ అని పరమాత్మ వచనం. పుణ్యప్రదమైన కార్తీక మాసం పూర్తయిన వెంటనే విశిష్టమైన మార్గశీర్షం ప్రవేశిస్తుంది. ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలానికి బ్రాహ్మము హూర్తంలాంటి సమయమిది. ఈ మాసంలో వాతావరణం శీతవాతాతప శూన్యంగా, సుఖరంజకంగా, ఆహ్లాద జనకంగా ఉంటుంది. ప్రాణులు శక్తిమంతంగా ఉండే తరుణం. పంటలన్నీ చేతికంది రైతు శ్రమ ఫలించే సమయం. పాడిపంటలతో కళకళలాడుతూ తపోవ్రత దానాదులకు అనువైన కాలం. మహాభారత కాలంలో మార్గశీర్షంతో నూతన వత్సరం ఆరంభమయ్యేదని ఆసుశాసనిక పర్యం చెబుతోంది. మార్గశీర్షంలో శుద్ధ ఏకాదశినాడు పవిత్ర భగవద్గీత ఆవిర్భవించింది. ఆ రోజు గీతాజయంతి జరుపుకుంటాం. చాంద్రమానం ప్రకారం మార్గశీర్షమాసమే సూర్యమాసంలో ధనుర్మాసం. భౌతిక ఫలాల్నే కాకుండా ఆధ్యాత్మిక ఫలాల్ని కూడా అందించే శుభప్రదమైన కాలం. లోకహితాన్ని కాంక్షిస్తూ ధనుర్మాస వ్రతాన్ని ఆచరిస్తాం. ఈ వ్రతాలు, నోములు, పూజలు అన్నీ శ్రీమహావిష్ణువు పద పద్యాలను అందుకోడానికి మార్గదర్శకాలని మన పెద్దలు చెబుతున్నారు.

పత్రంపుష్పంఫలంతోయం యో మే భక్త్యాప్రయభృతి తదహం భక్త్యుపహృత మశ్వామి ప్రయతాత్మనః

భక్తి పురస్కరంగా సమర్పించిన పత్రం, పుష్పం, ఫలం, జలం ఏదైనా సరే ఆరగిస్తానని శ్రీమద్భగవద్గీతలో పరమాత్మ చెబుతున్నాడు. ఆకలే తెలియని పరమాత్మ ఆకులు తింటాడా?

ప్రాణధర్మమైన దా హమే ఉండని ప్రాణనా భుజు జలపానం చేస్తాడా? ఫలాలైతే సరే, మరి పుష్పల మాటేమిటి? అశ్వామి - తింటాను అంటున్నాడు. జలాలు తినడమేమిటన్నదే మీమాంస. మరోవైపు వేదం ‘నవావై దేవా అశ్నన్తి న పిబన్త్యే తదేవామృతం ధృష్ట్వా తృప్స్యన్తి’ అని చెబుతోంది. భక్తులు సమర్పించినవేవీ దేవతలు తినరు. పానం చేయరు. అమృతమును కూడా కళ్లతో చూచి తృప్తిపొందుతారే కానీ తాగరంటుండగా మరి పత్రపుష్పఫలజలాలను తింటానని పరమాత్మ స్వయంగా ఎందుకు చెబుతున్నాడు? ‘అశ్వామి’ పదానికి ‘గృహ్ణామి’ స్వీకరిస్తాను అని అర్థం చెప్పారు భాష్యకారులు కొందరు. భక్తితో సమర్పిస్తే ఏదైనా అందుకుంటాడు. అనుగ్రహిస్తాడు.

ఆ నాలుగే ఎందుకు?

పత్రం, పుష్పం, ఫలం, తోయం- లోకంలో ఈ నాలుగే శ్రేష్టమైనవా? పరమాత్మకు ప్రీతిపాత్రమా? అసలు వీటితో ఎవరినైనా తృప్తిపరచగలమా? కానీ భగవంతుడు తృప్తిచెందుతున్నాడు. ఆయన గ్రహించేది వస్తువును కాదు. మన భక్తిని. అందరికీ ఈ నాలుగూ సులభంగా ప్రాప్తించేవి. ‘అన్యస్మాత్ సౌలభ్యం భక్తే..’ అని వీటి సమర్థుణకు అవసరమైన భక్తి కూడా సులభసాధ్యమైనదే.

పత్రం : ఆకలి ఎరుగని అచ్యుతుడు అన్నం వడ్డించమన్నాడు. పాత్ర నిండుకుందని అడ

పుల్లో ఉన్న చెల్లెమ్మ ద్రోపది చిన్నబోయింది. సూర్యదత్తమైన అక్షయ పాత్ర అంచుకు అంటుకుని అగుపించిన శాకలేశాన్ని నోటిలో వేసుకున్నాడు. ‘విశ్వాత్మా ప్రీయతాం దేవస్తుష్ట శ్వాస్త్వీతి యజ్ఞభుక్’ - ‘భగవంతుడు

నాలుగు కావు, అన్నీ ఒక్కటే!

పత్రం - పుష్పం - ఫలం - తోయం..
అనేవి నాలుగుగా కనిపిస్తున్నా తాత్త్వికంగా విశ్లేషిస్తే ఒక్కదాని రూపాలే అని భోధపడతాయి. ఆ ఒక్కటే మన అంతఃకరణం. మనో బుద్ధ్యహంకార చిత్తములనే అంతఃకరణ చతుష్టయం.

పత్రమంటే మనస్సే. 'చలనాత్మకం మనః' ఆకు చలించినట్లుగా నిరంతరంచలిస్తూ ఉండేది మనస్సు. చలనశీలమైన మనస్సు భగవంతునికి అర్పించడమే పత్ర సమర్పణం. పుష్పం బుద్ధికి ప్రతిరూపం. సుందర సురభిశ విజ్ఞాన సౌగంధ్యాన్ని ప్రసరించే వికాసయుతమైన బుద్ధే పుష్పం. బుద్ధిలోని భావసౌరభాలను భగవంతుని పదకమలాల చెంత సమర్పించడమే పుష్ప కైంకర్యం. అహంకార భావనయే ఫలం. 'నాహం కర్తా.. హరిః కర్తా'

నేను కర్తను కాను. కేవలం పరమాత్మ చేతిలో ఉపకరణాన్ని మాత్రమే అనే భావనతో అహంకారమనే ఫలాన్ని నారాయణుని చరణాలకు సమర్పించడమే ఫలనివేదన. చింతన శీలమైన చిత్తమే తోయం. నదిలో నిత్యప్రవాహం కొనసాగునట్లు గత స్మృతులు, వర్తమాన భావనలు, భావి ఊహాపోహలు ముప్పిరిగి అల్లుకుంటూ సాగే చింతనమే చిత్తమనే తోయం. ఈ వృత్తులన్నిటినీ నిరోధించి చిత్తాన్ని భగవంతుని చెంత ఉంచడమే ఉదక సమర్పణం.

**దళమైనను పుష్పమైనను
ఫలమైనను సలిలమైన బాయని భక్తి
నొలిచిన జనులర్పించిన
నెలమిన్ రుచిరాన్నముగను యేను భుజింపన్**

- శ్రీమద్భాగవతము

సంతృప్తి చెందుగాక!' అని పలికాడు శ్రీకృష్ణుడు. పదివేలమంది శిష్యుగణంతో వచ్చి ఆతిథ్యం ఇవ్వమన్న దుర్యాసమహర్షి అభీష్టం నెరవేరడానికి ఆ పలుకే హేతువైంది. అర్పించింది ఆకు మాత్రమే! ఆకలి తీరిందో పదివేలమందికి! పరమాత్మ మహిమను వర్ణించడం ఎవరి తరం?

పుష్పం : మొసలితో పోరాడి.. పోరాడి అలసిపోయి అసువులు బాసేవేళ గజేంద్రుడు శ్రీహరిని ప్రార్థించాడు. మొర అలకించి వైకుంఠపురం నుంచి బయలుదేరి త్రికూట పర్వతము నందలి రుతుమంతమనే ఉద్యానవనంలో గజేంద్రుని సమీపించాడు. శ్రీహరిని దర్శించి గజేంద్రుడు 'ఉత్క్షిప్య సాంబుజకరం, నారాయణాఖిలగురో భగవన్ సమస్తే!' సరోవరము నందలి శతపత్రాన్ని తొండంతో పట్టి పైకెత్తి జగన్నాథా! నమస్కారం అన్నాడు. అంతే శ్రీమహావిష్ణువు చక్రాయుధాన్ని ప్రయోగించి మకరి శిరస్సు ఖండించాడు. కరిని ఉద్ధరించాడు. సమర్పించింది పుష్పం. ప్రతిగా శ్రీహరి నుంచి పొందింది ప్రాణం.

ఫలం : 'శ్రీరామ దర్శనంతో తరిస్తావన్న' గురువచనాలను మనస్సులో నిలుపుకొని శబరి, పంపానదీ తీరంలో నిరాశ లేని నిరీక్షణ చేసింది. రామచంద్రుడు రానే వచ్చాడు. 'గురుసేవకు ఫలం ప్రాప్తించిందా?' అని అడిగాడు.

**అద్యః ప్రాప్తా తపః సిద్ధిః తప సందర్శనా న్యయా
అద్యమే సఫలం తప్తం గురవశ్య సుపూజితా!**

రామా! నీ సందర్శనంతో నా తపస్సు, నేనాచరించిన గురుసేవ సఫలములయ్యాయని శబరి పరవశించింది. రుచికరములైన ఫలములు సమర్పించి రామసేవలో తరించింది.

'అర్చితోహం త్వయా భక్త్యా గచ్ఛ కామం యథాసుఖమ్' శబరి! నన్ను భక్తితో అర్పించావు. ఇక పరలోకాలకు సుఖంగా వెళ్లమని శ్రీరాముడు ఆశీర్వదించాడు. పక్కమైన ఫలమూ లాదులు సమర్పించింది. ముక్తి ఫలాన్నే అందుకుంది.

తోయం : సర్వుల్లో సర్వేశ్వరుని సందర్శిస్తూ, సంపదనంతా వితరణ చేసిన ఉదారశీలి రంతిదేవ మహారాజు. ఒకప్పుడు తీవ్రమైన క్షామం సంభవించగా, నలభై ఎనిమిది రోజుల అనంతరం ఆహారం దొరికింది. భార్యాబిడ్డలతో కడుపు నింపుకుందామనుకున్నాడు. ఇంతలో అతిథులు అరుదెంచగా 'అభ్యాగతః స్వయం విష్ణుః' అని ఆహారాన్నంతా అర్పించాడు. ఉన్న ఉదకంతోనైనా ప్రాణాలు నిలుపుకుందామనుకున్నాడు. ఈలోగా వచ్చిన మరొకనికి ఆ నీటినిచ్చి అతని ప్రాణాలు రక్షించాడు. రంతిదేవుని సమర్పణ వైభవానికి బ్రహ్మదులు మెచ్చి పరమపదాన్నే అనుగ్రహించారు.

- చారి

★ 'విపుల' నవంబరు సంచికలో తమిళ కథ 'ఉనికీ' సరళంగా, సొంపుగా సాగింది. తండ్రి కూతుళ్ళ అనుబంధం, ఓ నిరుపేద సంప్రదాయ కుటుంబంలో వుండే బాధలు, సమస్యలు అన్నీ కళ్ళకు కట్టినట్లు చూపించారు. మళ్ళీమళ్ళీ చదవాలనే ఆసక్తిని కలిగించింది కథ.

- పి.ఎన్. సుశీలమ్మ, కొత్త చెరువు

★ నవంబరు 'విపుల'లో పెద్దలు చదవాల్సిన పిల్లల కథలన్నీ చాలా బాగున్నాయి. 'దివ్యా, వాళ్ళ అమ్మా!' కథ ఆలోచింపజేసింది. పిల్లలకు బలవంతంగా చదువు చెప్పించ కూడదని, వారికి నచ్చిన గ్రూపులోనే చేర్పించాలని చాలా బాగా చెప్పారు. ఈ కథ తల్లిదండ్రులకు కనువిప్పు, రచయితకు అభినందనలు. 'జైన్ సార్ బిడ్డ' కొత్త ఆలోచనలతో అందరికీ నచ్చే విధంగా ఉంది.

- పల్లా పవన్ కిశోర్, ప్రొద్దుటూరు

★ నవంబరు సంచికలో కథలన్నీ బాగున్నా, తెలుగు కథలు మాత్రం శిల్పంలో మెరుగనిపించాయి. తెలుగు కథల్లో ముఖ్యంగా 'కాకులు' హృద్యంగా ఉంది. తల్లిదండ్రుల పట్ల మనసులో లేని ప్రేమానురాగాలు చనిపోయిన తర్వాత శ్రాద్ధకర్మలలో చూపడం అవసరమా? అని ఈ కథ ప్రశ్నిస్తుంది. త్యాగానికి మితి, పరిమితి లేవని, త్యాగం చేసినవాడు కానీ, గ్రహించిన వాడు కానీ, పైకి చెప్పుకోవలసిన అవసరం లేదని కన్నడ కథ 'ఎందరో మహానుభావులు' స్పష్టపరిచింది. ఇరాన్ కథ 'అపరిచిత వ్యక్తి' హృదయాన్ని కలిచివేసింది. సాయం ఇవ్వడానికి, తీసుకోవడానికి పరిచయం అవసరం లేదని అవగతమయింది. 'జ్ఞానధార'లో దీపావళి, కార్తీక మాసాల సందర్భంగా 'దీపారాధన' గురించిన సమాచారం ఉపయుక్తంగా, ప్రయోజనకరంగా ఉంది. కార్డుకథల్లో 'శ్రీరంగ నీతులు' బాగుంది.

- డాక్టర్ శివభూషణం, కర్నూలు

★ నవంబరు 'విపుల' ఆకట్టుకుంది. కథలన్నీ బాగున్నాయి. ముషాయిరా కవితలు

మమ్మల్ని ఎంతగానో ఆలరించాయి. కార్తీక మాసం సందర్భంగా 'జ్ఞానధార'లో 'దీపారాధన' బాగుంది. అభినందనలు.

- సంజీవిగారి నాగశేఖర, బెంగళూరు

★ నవంబరు సంచికలో కథలన్నీ బాగానే ఉన్నాయి. తెలుగు కథల్లో బాలల మనస్తత్వం స్పష్టంగా ఉంది. చాలామంది తల్లిదండ్రులు పిల్లల అభిరుచులు పట్టించుకోని 'దివ్యా, వాళ్ళ అమ్మా!' కథ చాటి చెప్పింది. దేశం దాటి వెళ్లిన పిల్లల ప్రవర్తన తల్లిదండ్రులని ఎంత బాధిస్తుందో 'మాతృదినోత్సవం' తెలిపింది. డబ్బుతో ప్రేమాభిమానాలను కొనలేమనే కటిక నిజాన్ని ఈ సమాజంలో అడుగుడుగునా చూస్తున్నాం. మలయాళ కథ 'డైనోసార్ బిడ్డ' బాగుంది. ప్రపంచ భాషల్లో 'జిరాఫీ, తాబెలు' కథలూ పిల్లల ఆకాంక్షలను ప్రతిఫలించజేసేవిగా ఉన్నాయి. అణిముత్యాల్లాంటి కథలను ముప్పై అయిదేళ్ళ క్రితం సంచికల నుంచి ఎంపికచేసి అందివ్వడం బాగుంది. రచయితలు కూడా ఉత్తమ కథలనే ఎంపిక చేస్తున్నారు. 'జ్ఞానధార' నిజంగా జ్ఞానమిచ్చేదిగా ఉంది.

- మంచాళ శ్రీలక్ష్మి, వైజాగ్

★ నవంబరు సంచిక బాగుంది. '95 ఏళ్లనాటి విపుల కథ' లో చెకోవ్ కథ 'బహుమతి' ప్రచురించినందుకు అభినందనలు. బహుమతిగా వచ్చిన నగ్నప్రతిమను డాక్టరు వదిలించుకున్నా గోడకు కొట్టిన బంతిలా అది తిరిగి ఆయన వద్దకి వచ్చి చేరడం పాఠకుడికి నవ్వు తెప్పించక మానదు.

- బి. గాయత్రి,

కందుకూరు, ప్రకాశం జిల్లా

అన్న - తన్న

ప్రభుత్వం 'ఐదుగురు పిల్లలుంటే ఉచిత గృహం' పథకం ప్రవేశపెట్టింది.

భర్త “మనకి ముగ్గురున్నారు కదా. ఎదురింట్లో ఇద్దరూ నా పిల్లలే, వాళ్ళని తీసుకొస్తా” అని వెళ్ళాడు.

తిరిగొచ్చేప్పటికి భార్య ఒక్కతే ఉంది.

“పిల్లలేరీ?”

“వాళ్ళ తండ్రులొచ్చి పట్టుకెళ్లిపోయారు.”

ఎలాగూ అదే!

కుక్కలెందుకు పెళ్ళి చేసు
కోవు?

ఎందుకంటే మొదట్నుంచీ
అవి కుక్కబతుకే ఈడుస్తున్నాయ్ కదా అందు
కని!!

దొండూ దొందే!

కొత్తగా ఇళ్ళు కట్టుకున్న
ఇద్దరు స్నేహితులు గొప్పలు
చెప్పుకుంటున్నారు.

“మా ఇల్లు ఎంత పెద్దదంటే ఒక గదిలోంచి
ఇంకో గదిలోకి వెళ్ళాలంటే లోకల్ ట్రైయిన్
ఎక్కాలి”

“ఓస్ ఇంతేనా! మా ఇల్లు ఎంత పెద్దదంటే
ఫోన్ చేస్తూ ఒక గదిలోంచి ఇంకో గదిలోకి
వెళ్తే రోమింగ్ చార్జీలు పడతయ్...!”

అమ్మానాన్నలకు అందమైన కానుక

కన్నవారికి తోడు ఉండాలన్నా
వీలుకాని ఉద్యోగజీవితమా మీది?

మీరు నగరంలో ఉంటే
అమ్మా నాన్నా ఒంటరిగా పల్లెలో ఉన్నారా?

కన్నవారితో గడపలేక పోతున్నామనేగా మీ దిగులు?
వారికి తోడుండలేక పోతున్నామనేగా మీ చింత?

మీకా దిగులు అక్కర్లేదు
అమ్మానాన్నలకు చక్కని కాలక్షేపాన్నందించే
ఏకైక మార్గం ఇదిగో!

వెంటనే మీ తల్లిదండ్రుల పేరుమీద
కేవలం **రూ. 280/-** మాకు పంపండి చాలు
నెలనెలా క్రమం తప్పకుండా
తలుపు తట్టిమరీ వారిని పలకరిస్తాయి

ఇప్పుడు చతుర

కథలు.. నవలలు.. మరెన్నో ఆత్మీయానుభూతులతో
అమ్మానాన్నలకు రోజంతా ఆహ్లాదం
మానసిక వికాసం... ఉత్సాహం...

మరి చేయకండి ఆలస్యం?

డిడి లేదా ఎంఐ పంపవలసిన చిరునామా:

వసుంధర పబ్లికేషన్స్, ఈనాడు కాంప్లెక్స్, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్- 500 082.

ఆన్లైన్ చందా చెల్లింపునకు (యూనియన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, సైఫాబాద్,
హైదరాబాద్ ఆన్లైన్ అకౌంట్ నెం. 370605010044015)

వివరాలకు : 040-23318181 ఎక్స్టెన్షన్ 6441

vipula.chatura@gmail.com కు మెయిల్ కూడా చేయొచ్చు

మనకు నమం

“ఇవ్వాళ్ళ ఎల్లయ్య మన మెడలపై కాడికి బదులు, బుక్కా గులాలు, బ్యారేడు జోడులకు బదులు పూలదండలు, నుదుట కుంకుమ పెట్టి కొరడా చురుకులకు బదులు వెన్నుపై దయతో చేయి తిప్పుతున్నాడేమి?” అని నల్లెడ్డు తెల్లెడ్డును ఎల్లయ్యకు తెలియకుండానే ప్రశ్నించెను.

అంత తెల్లెడ్డు “ఓపిక పట్టు. అంతా జరిగినట్టు చూడు. అదే తెలుస్తుంది. నాకు మాత్రం ఏమీ తెలుస్తుంది” అనెను.

ఆరోజు ఎన్.పి.సి.ఎ. (జంతువుల యెడ జరుగు అన్యాయ నిరోధక సంఘము) స్థానిక శాఖ కార్యకర్తలు తమ సంస్థయొక్క వార్షికోత్సవము జరుపదలచిరి. వారు నాడు పురప్రముఖులతో బాటు పురములోని కొన్ని ఆవులను, గుర్రాలను, ఎడ్లను బాగా బలిసిన వానిని వెతికి వెతికి ఊరేగింపు జరుపుటకు ఏర్పాటు జేసిరి. మల్లన్న నేటు గారి భర్తి బండిని లాగే పై రెండు ఎడ్లు కూడా నాటి ఊరేగింపులో పాల్గొనవలసి

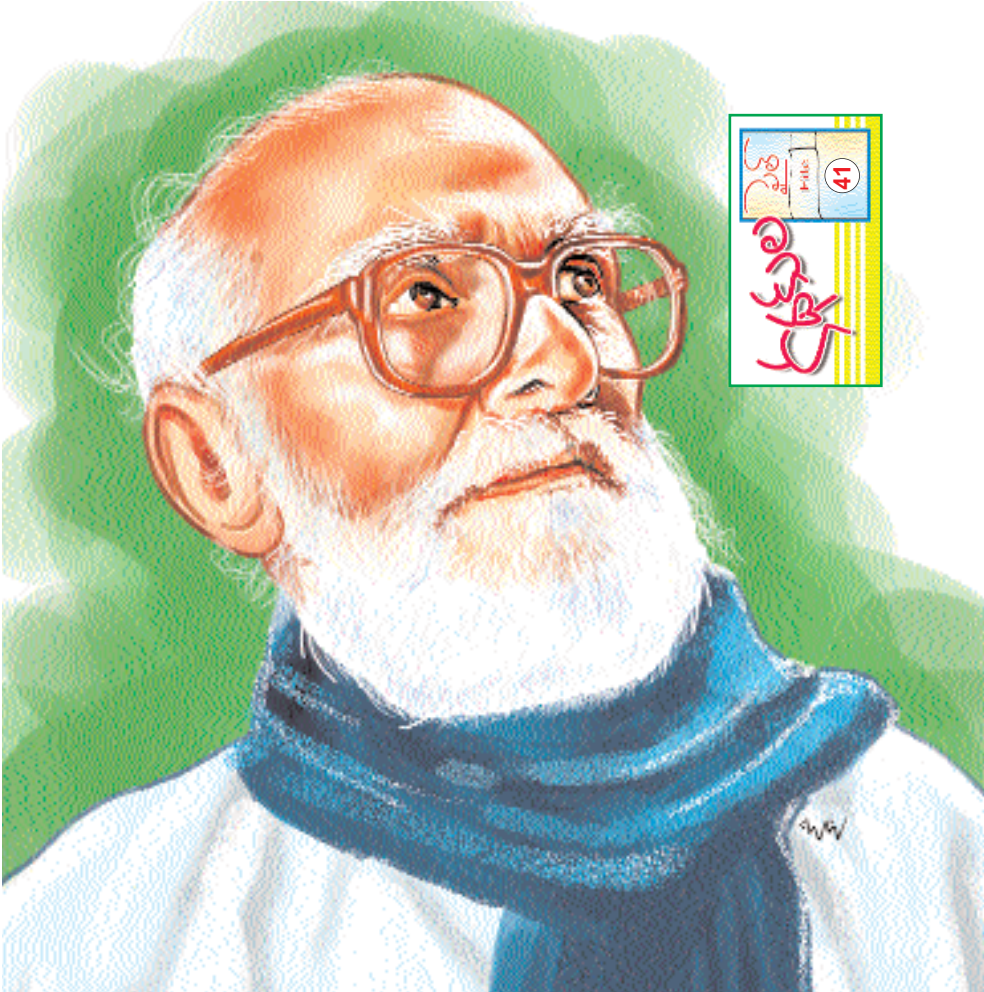
ప్రజల పక్షాన గొంతెత్తిన కాళోజీ

ప్రజల గోడును తన గోడుగా చేసుకొని గొంతెత్తిన ప్రజాకవి, బహుభాషావేత్త కాళోజీ నారాయణరావు నిజాం నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడి పలుసార్లు జైలుశిక్ష అనుభవించారు. వీరి తండ్రి కాళోజీ రంగారావు గుల్బర్గా సుబేదార్ కార్యాలయంలో పనిచేసే వారు. తరువాత వీరి కుటుంబం వరంగల్లు జిల్లా మడికొండ గ్రామంలో స్థిరపడింది. కాళోజీ నారాయణరావు విద్యాభ్యాసం మడికొండలోనే జరిగింది. ఉన్నత చదువు హైదరాబాద్ లో సాగింది. న్యాయవాద పట్టు పొంది వరంగల్లులో కొంతకాలం న్యాయవాద పుత్తి చేపట్టారు. తెలుగుతోపాటు కన్నడ, మరాఠీ, ఉర్దూ, హిందీ భాషల్లో కూడా చిన్నతనంలోనే ప్రవేశం పొందారు. వరంగల్లు సమీపంలోని గని చెర్ల గ్రామానికి చెందిన వేలూరి మాణిక్యరావు కుమార్తె రుక్మిణీబాయితో వివాహం జరిగింది.

నాటి నిజాం రాష్ట్రంలో తెలుగుభాషకు ప్రోత్సాహం లేకపోవడంతో 1943లో హైదరాబాద్ లో ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తును స్థాపించడంలో కాళోజీ ప్రముఖపాత్ర పోషించారు. భగ

త్ సింగ్ ను ఉరికంబానికి ఎక్కించినపుడు కాళోజీ తీవ్రంగా స్పందించి మొట్టమొదటిసారి కవిత రాశారు. సమాజంలోని హెచ్చుతగ్గులు, దురాచారాలు వస్తువుగా అనేక కవితలు రాశారు. అదే ‘నా గొడవ’ కవితా సంపుటి. సమాజానికి అంతటికీ వర్తించే నగ్నసత్యాలే ఆయన కవితలు. అధిక్షేపం, వ్యంగ్య చమత్కృతులు ఆయన కవితలోని ప్రత్యేకత. ఖలీల్ జిబ్రాన్ ‘ది ప్రాఫెట్’ రచనకు ఉత్తమ అనువాదకుడిగా సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు లభించింది. జైలులో ఉన్నప్పుడు ‘రెబల్ ఇండియా’ గ్రంథాన్ని రాశారు. వీరి కథల్లో ‘లంకా వనరు ధ్వంసం’ ప్రసిద్ధి చెందింది.

1930 నుంచి గ్రంథాలయోద్యమంలో పాల్గొంటూ వచ్చిన కాళోజీ రాజకీయోద్యమాల పట్ల ఆకర్షితులయ్యారు. కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహోద్యమం, క్వీట్ ఇండియా, హైదరాబాద్ సుస్థాన విమోచనోద్యమాల్లో చురుకుగా పాల్గొన్నారు. 1952లో వరంగల్లు నుంచి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా పార్లమెంటుకు పోటీచేసి అపజయం పొందారు. తర్వాత శాసనమండలికి ఎన్నికయ్యారు.

పేరు : కాళోజీ నారాయణరావు

జననం : 1914వ సంవత్సరం సెప్టెంబరు తొమ్మిదో తేది

జన్మస్థలం : కర్నాటక రాష్ట్రం బీజాపూర్ జిల్లా రట్టహళ్లి గ్రామం

ప్రసిద్ధి : కవి, కథారచయిత, సాహితీవేత్త, సామాజిక, రాజకీయ, పౌరహక్కుల ఉద్యమశీలి.

1958 నుంచి 1960 వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలి సభ్యులు. తెలంగాణ రచయితల సంఘం అధ్యక్షులు. ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమీ సభ్యులు. 1992లో పద్మభూషణ్ పురస్కార గ్రహీత.

1968లో 'జీవనగీత'కు ఉత్తమ అనువాద రచనగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ పురస్కారం, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం నుంచి గౌరవ డాక్టరేట్, విశాఖవారి గురజాడ పురస్కారం, మద్రాసువారి కళాసాగర్, ఉండేల మాలకొండారెడ్డి విజ్ఞానపీఠం, నాగపూర్ విశ్వవిద్యాలయం ఇలా అనేక సాహితీ సంస్థల విశిష్ట పురస్కారాలు అందుకున్నారు.

రచనలు : అణాకథలు, కాళోజీ కథలు, నా గొడవ, జీవన గీత, తెలంగాణ ఉద్యమ కవితలు, ఇదీ నా గొడవ (ఆత్మకథ)

మరణం : 2002వ సంవత్సరం నవంబరు 13వ తేది

యుండెను. అందుకనే వాటి కాపరి ఎల్లయ్య వాటిని బండికి కట్టక అందంగా అలంకరించుచుండెను.

పగలు మూడు గంటలకు బాజా బజం త్రీలతో, వాలంటీర్ల 'గార్డ్ ఆఫ్ ఆనర్లతో' చెప్రాసి మొదలు సుబేదారు వరకు గల ప్రభుత్వోద్యోగులు, లక్షాధికారులు, బీచ్ గాండ్లు, విద్యావంతులు, అవిద్యావంతులు, డాక్టర్లు, వకీళ్ళు, వారు వీరు అననేల అన్ని కులాల, సంఘాల, మతాల, ప్రతినీధులు ముందు నడవ- ఎడ్లు, గుర్రాలు, ఆవులు మహావైభవంగా ఊరేగెను. గుంపులోనున్న చాలామంది పెద్దలకు (వారికి గల ధన సందలచే పెద్దలు) నాటి యా హడావుడి విషయము కథా ప్రారంభమున నున్న ప్రాణులకి తెలిసినంతే తెలియును. పాప మా నల్లెడ్డుకు ఎల్లయ్య బలవంతముచే నాటి యా వుత్సవములో పాల్గొనవలసి వచ్చెను. గుంపులోని చాలా మంది పెద్దలు ప్రభుత్వము వారి ఉన్నత ఉద్యోగుల యాజ్ఞా బద్ధులై నడుచుచుండిరి. ఇంతే తేడా.

పెద్ద హడావుడితో ద్విపద, చతుష్పాద ముల అపూర్వమైన గుంపు పుర మంది రము జేరెను. అక్కడ అదివరకే సభకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయబడియుండెను. ప్రభుత్వము వారి ఒక గొప్ప ఉద్యోగి (అధికారి) అధ్యక్షత వహించెను. సంఘ కార్యదర్శి వార్షిక నివేదిక చదివి వినిపించెను. దానిలో యెన్ని వందల ముల్లుకట్టెలు విరగగొట్టినది, యెంతమంది బండ్లవాండ్రను, జట్కావాండ్రను, బక్కవాటిని, గాయపడిన వాటిని, ఎడ్లను, గుర్రాలను, బండ్లకు కట్టి నందుకుగాను కోర్టుకెక్కించి జరిమానాలు జేయించినది (దానిచే ఆ బక్కవాటికి గడ్డి కొనుటకు చిల్లిగవ్వలేక ఎన్నింటినో చంపు కొన్న సంగతి దానిలో లేదు) వివరంగా ఉండెను. తర్వాత నలుగురైదుగురు పెద్దలు జంతువులకు గల కష్టాలు, ఇబ్బం

దులు, వానిని మాన్పుటకు ఉపాయములను గూర్చి ఘనంగా ఉపన్యసించిరి. (ఇంతకు వారిలో ఎవరికి ఏ జంతువున కేమి కష్టమో ఏది సుఖమో తెలియదు) సభాసంతరము పెద్దలందరు తమతో ఊరేగిన జంతువులను జూచిరి. వారంతా మోటార్లలో తిరుగుతూ, భవనాలలో జీవనం గడిపేవారు. కావున ఆ జంతువుల జూడ వారికెంతో సరదాగా ఉండెను. వారిలో కొందరికి గుర్రాలననేవో, ఎడ్లననేవో కూడా తెలియదు. ఇట్లు ఈ తమాషా జరిగిన తరువాత పెద్దలందరు తమ తమ బంగళాలకు, పశువులు తమ తమ దొడ్లకు వెడలిపోయెను. మన నల్ల, తెల్ల యెడ్డులు గూడా నాడు తమ జీవితములో మొదటి సారి బండి లాగని దినము (విశ్రాంతి) జరిపి యెల్లయ్య సహాయంతో తమ దొడ్డిని జేరుకొనెను. పాపం నల్లది ఉదయం తానడిగిన ప్రశ్నకు సంతృప్తికరమైన ప్రత్యుత్తరము గానక చింతతో నుండెను. అంత తెల్లది దానితో నిట్టనెను.

“నేటి ‘పార్సీ’ (బూటకము) నీకు బోధ పడలేదే? చెప్పతాను విను. ఈ మనుష్యులలో కొందరు, అందులో ముఖ్యంగా పని పాటలు లేకనే వందలు వేలు గడించేవారు మన క్షేమం కోసమని ఓ సంస్థ స్థాపించారు. ప్రత్యక్షంగా నిత్యజీవితంలో వారికీ, మనకూ ఏమీ సంబంధం లేదు. మనతో నేరుగా సంబంధం ఉన్నవారు, మన వలన జీవనోపాధియే గాక వేల పుట్ల ధాన్యము పండించుకునేవారు, మనపై, మనము ఈద్రే బండ్లపై స్వారి జేయువారు, మనకు తిండి సరిగా పెట్టక కష్టపెట్టెదరనియు, మనకు రోగం వచ్చిన, చికిత్స జేయించకనే మనతో పని చేయించు కుంటారనియు, అందువలన మనమందరము చాలా ఇబ్బందుల పాలగుచున్నామనియు వీరి అభిప్రాయము. అందుకనే ఈ సంఘంవారు యెంతో ప్రయాసపడి మన కాపరులగు నరుల నుండి వేలకువేలు

కథా కాళోజీయం

జంతువులు మనుషుల్లా మాట్లాడే పాత్రలు నీతికథల్లో కన్పిస్తాయి. ఇటువంటి జంతువులను మానవత్వార్పిత ప్రాణులని సాహితీ విమర్శకులు అంటారు. 1943 ఏప్రిల్ లో ప్రచురితమైన కాళోజీ కథ 'మనమే నయం' కేవలం నీతికథేనా?

రూపంలో 'మనమే నయం' నీతికథలా కన్పడవచ్చు, కానీ రచనా వ్యూహంలో, సారంలో నీతికథల కంటే భిన్నమైంది. ఆధునిక కథారచనా పద్ధతిని అనుసరించడం వల్ల భిన్నమైంది. రచన నేపథ్యం భిన్నమైంది. సమాజంలోని పీడన పద్ధతుల్ని వెల్లడిస్తున్నందు వల్ల భిన్నమైంది. ఆధునిక చింతననూ, సంస్కారాన్నీ కలిగిస్తున్నందు వల్ల భిన్నమైంది.

ఈ కథాంశం (పాయింట్) ఎద్దులవంటి జీవులకున్న రక్షణ కూడా కోట్లాది శ్రామిక జనానికి లేదని చెప్పడం. కథకు నేపథ్యం ఒక పురం. ఈ పట్నంలో ఎస్.పి.సి.ఎ. సంస్థ (సా సైటీ ఫర్ ది ప్రివెక్షన్ ఎగిన్స్ట్ క్రూయల్టీ ఆఫ్ యానిమల్స్) కథకుడి మాటల్లో 'జంతువుల యెడ జరుగు అన్యాయ నిరోధక సంఘం' స్థానిక శాఖ వార్షికోత్సవం ఈ కథలోని ముఖ్య సంఘటన. ఒకరోజు జరిగిన ఈ సంఘటన తంతును కథకుడు సర్వసాక్షి దృష్టికోణంలో మన కళ్లముందుంచుతాడు.

ఈ కథలో రెండు ఎద్దుల ప్రతిస్పందనలు కీలకమైనవి. నల్లఎద్దు రచయిత భావాల ప్రతినిధి. తెల్లఎద్దు ఆ భావాల ప్రతిద్వంది. మొదట్లో తమవట్ల దయ, తమకు చేసిన అలం

కరణ ఎందుకో అని అడిగిన ప్రశ్నకు సంతృప్తికరమైన జవాబు దొరక్క, నల్ల ఎద్దు చింతలో ఉంటుంది. తెల్లఎద్దు ఉపన్యాసాన్ని విన్న నల్లఎద్దు చుట్టూ ఉండే బతుకుల్లోని అవకతవకలను వేదనతో ఎత్తి చూపుతుంది.

ఈ కథలోని ఎత్తుగడ, సంఘటన, ముగింపుల మధ్య అమరిక ఉంది. శైలిలో ఆనాటి పుస్తక భాష చావులున్నా నేపథ్యానికి అవసరమైన తెలంగాణ ప్రాంతీయ పదాల వాడుకతో (బుక్కాగులాలు, బ్యారేడు జోడులు) సరళంగా రచన సాగింది. కథకుడి కంఠస్వరంలో మంట, అధిక్షేపం, వ్యంగ్యం, సంఘటన వివరణ కనిపిస్తాయి. మరి ముఖ్యంగా కుండలీకరణాల్లోని మాటల వల్ల కథ వేగంగా నీతిబోధ చేయదు. మనోచలనానికి గురిచేస్తుంది.

డెబ్బయేండ్ల కిందటే న్యాయవాదిగా కథలో జంతు హింసా నిరోధక చట్టాన్నీ, సంఘాన్నీ, దాని కార్యకలాపాల్నీ విమర్శకు పెట్టడం గురించి మనం ఆలోచిస్తాం. భూతదయ, జీవ కారుణ్యంలో ఉండవలసిన పీడన వ్యతిరేక చైతన్యాన్ని గురించి ఆలోచింపజేయడంలో కాళోజీ ముద్ర ఉన్న కథ ఇది.

- కేతు విశ్వనాథరెడ్డి,
సీనియర్ రచయిత

ముల్లుకట్టలను లాగికోనుచున్నారట. బక్కబడినవాటితో, రోగాలవాటితో, గాయపడిన వాటితో పని తీసుకొను నరులను కోర్టుల కెక్కించి శిక్షలిప్పించుచున్నారట. కాని వీరికి కరకర నరకబడే జంతువులపై ఏ మాత్రము దయలేదు. ఒకేసారి చంపుట యన్న జీవిత కష్టముల నుండి ముక్తి ఇప్పించుట యని వీరి యభిప్రాయము కాబోలు! తమ ఆహారమునకు ప్రతిరోజు తెల్లవారు సరికి, లక్షల కోళ్ళు, గొర్రెలు, ఆవులు, యెడ్లు క్రమముగా నరకబడుచున్నను వీరికేమాత్రము ఆక్షేపణ లేదు.

అట్లు జంపుటకు కావలసిన జంతువులు ఆరోగ్యము కలవి, బాగా బలిసినవి, ముసలివి కానివి, బలము గలవిగా ఉండవలెను. ఇది ఏమి భూతదయయో! ఇది ఏమి దౌర్జన్య నిరోధమో!! వారికే తెలియవలెను. ఇంతకూ ఈ సంఘంవారు మనపై జేసిన ఉపకారమేమి? తల్లిపాలు మరచి ఏ నాలుగు పోచలో నమల నారంభించిన నాటి నుంచే మనకు ఈ నిర్బంధ జీవితము ప్రారంభము. రోజూ ఒకటే కార్యక్రమం.

స్వేచ్ఛ యననేమో మనమెరుగము గదా! ఏ వాంఛను కూడా దీర్చుకోనివ్వక ఈ నరుడు మన జీవనమును దుఃఖమయం జేయుచున్నాడు గదా! వారు కట్టిన గుంజ వద్ద పడియుండి, వేసిన నాలుగు గడ్డిపో చలు నమిలి, బండికి కట్టితే బండిని, నాగలికి కట్టితే నాగలిని, మోటకు కట్టితే మోటను, అది ఇది అననేల చేయించిన పనిని తలవాల్చి జేయవలసినదే కదా! లేక పోతే యెముకలు విరిగేటట్లు బాదుతాడు దుడ్డుకర్ర పుచ్చుకొని. పనిచేస్తాం.. చేస్తూ వచ్చాం.. చేస్తూ ఉన్నాం.. చచ్చేవరకు చేస్తాం. మనకున్న అన్ని కష్టాలకు మూల కారణం ఈ నిర్బంధ జీవనము. దానికి కారణం ఈ నరుడు. వీడేమి! మనసుద్ధరించుట ఏమి!! తన జీవనాన్ని సుఖంగా గడుపుటయే పరమధర్మమని తలపెట్టి అందుకని మనలను అన్ని నిర్బంధాల పాలుజేసే నరుడా మనపై దౌర్జన్యముల నిరోధించు నది. ఛీ! ఛీ!! అంతా బూటకం. మోసం ఏమంటావు, అంతేనా? ”

ఇంతవరకూ తెల్లఎద్దు ఇచ్చే ఉపన్యాసం శాంతంగా వింటున్న నల్లఎద్దు ఇట్టనెను:

“అంతా నిజమే చెప్పావు. కాని మనలను ఇంత కష్టపెట్టే ఆ నరుల జీవితం మాత్రం ఏమంత బాగా ఏడ్చింది. వారిలో చాలా మంది బ్రతుకు మనకన్నా అన్యాయం.

అత్యల్ప సంఖ్యాకులైన భాగ్యవంతులు (అందరి కష్టాలకు మూలకారకులు) తప్ప మిగతా కోట్లకొద్ది ప్రజల జీవితం మనకన్న ఎన్నియో రెట్లు అసహ్యకరంగా ఉంది. జంతువులలో స్వేచ్ఛగా ఉన్నవి సుఖంగానే ఉన్నవి కదా! పోగా మిగిలిన మనవంటివి. మనవంటి వాటికి గూడా అతి దేహకష్టము జేసిన తర్వాతనేనేమి తినుటకు గడ్డి, చొప్ప, తెలకపిండి, త్రాగుటకు నీరు, ఉండుటకు కప్పుగల దొడ్లు గలవు. కాని మనుష్యులలో కోట్లకొలది జనులకు ఎముకలు విరుగునట్లు కష్టపడినను వుండుటకు గుడిసె లేక, వారి ఆచారానుసారము దేహము దాచుకొనుటకు గుడ్డలేక, తుదకు త్రాగుటకు జలమైన లేక మలమల మాడుచు అసహ్యకరమైన రోత పుట్టునట్టి జీవనము (కేవలము ధనాఘ్నల దాస్యము కొరకే యున్నట్లు) గడుపుచున్నారు. వారికి మనకున్నట్లు దౌర్జన్య నిరోధక సంఘమొకటి (ఎస్.పి.సి.ఎ.) లేదు.

కనీసం తల నరికి ఒకేసారి కష్టముల నుండి ముక్తి ఇప్పించునటువంటి కసాయి ఖానాలు గూడా లేవు మనకున్నట్లు. ఇంతకూ మనమే నయము!! ఇది విని తెల్లఎద్దు తెలతెలబోయెను.

(శతజయంతి సంవత్సరం సందర్భంగా కాళోజీ నారాయణరావుకు ప్రత్యేక నివాళి)

గుంటకట్ట

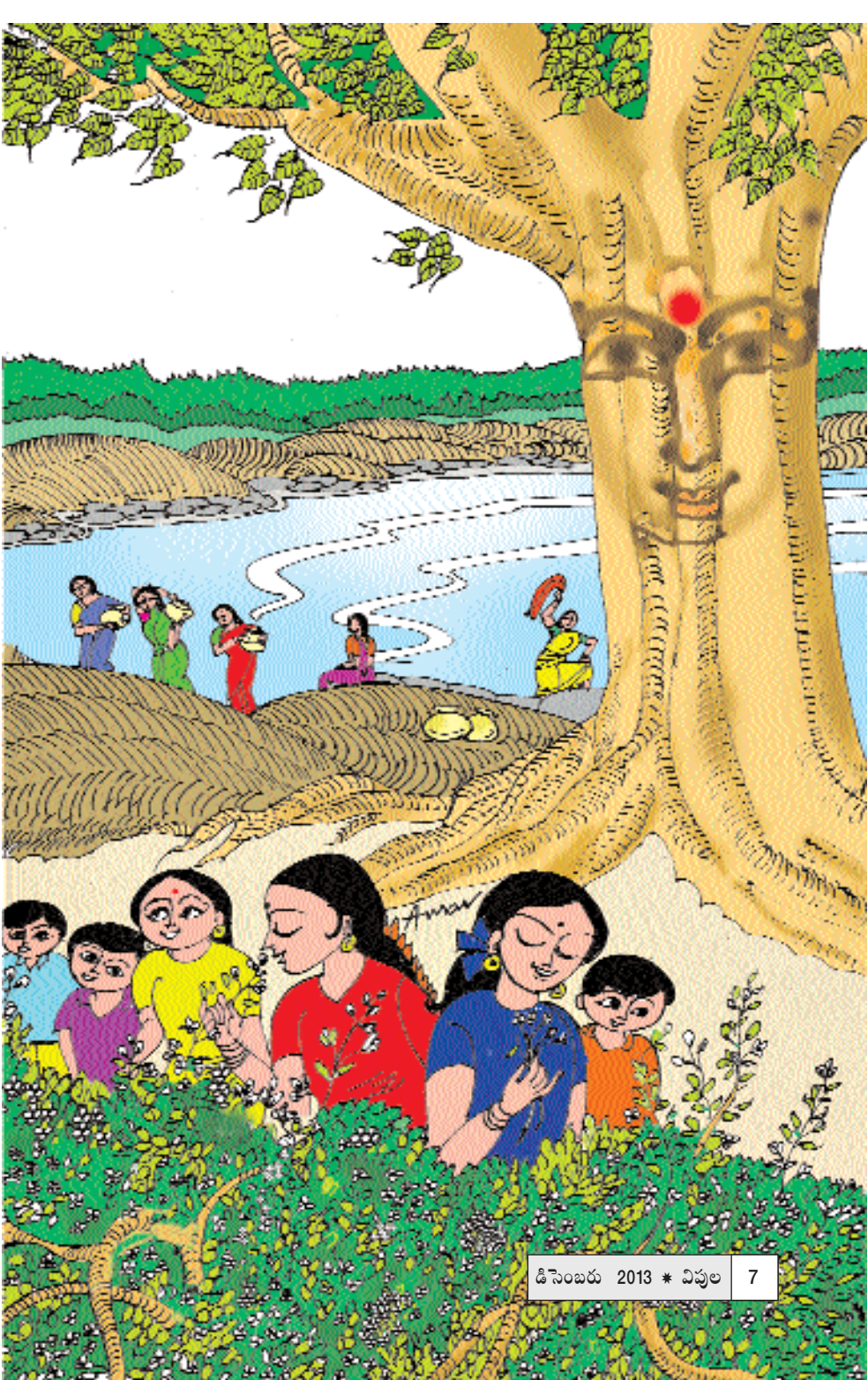
రాగిమాను చెప్పిన కథ

చూడడానికి నేను మానునే. కానీ నా మనసులో ఉన్నదంతా చెప్పాలంటే ఈ పొద్దంతా చెప్పినా తీరదు. ఈ బతుకు లోనే కళ్లారా ఎన్నిటిని చూసి ఉండానో! చెవులారా ఎన్నిటిని విని ఉండానో! మీ అవ్వలకు అవ్వలు దోగాడతా ఆడుకొన దాన్ని కూడా ఈ కళ్లారా చూసి ఉండాను. నవ్వుతుండారు కదూ.. నేను చెప్పేదాంట్లో ఆవగింజంతయినా పొల్లు లేదు. ఇప్పుడు నాకు తొంబయ్యో. నూరో.. ఏళ్లు ఉంటాయి. మీ నానమ్మల అవ్వలందరూ మన గుంటకట్టకాడకీ తరచుగా వచ్చేవాళ్లు. కొందరు బిడ్డల్ని కూడా వెంటబెట్టుకొని వచ్చేవాళ్లు. ఆ బిడ్డల్ని కట్టుమీద వదిలేసి, కోకలను ఉతుక్కుని, పసుపు పూసు కొంటూ ముచ్చటగా మునకలు ముగించే వాళ్లు. బిడ్డలందరూ బాలగోపాలుడిలాగా దోగాడతా మల్లె గుబురు దగ్గరకు పోయి మల్లెమొగ్గల్ని చూసి నవ్వేవాళ్లు. ఆనాళ్లలో ఒక పొగడ మల్లె చెట్టు ముతైపు పువ్వులను పూస్తూ ఆ అంచున ఉండేది.

గుంటకట్టంతా గుమ్మని గుమాళింబి పోతుండేది. ఇప్పుడు ఆడుకొనేవాళ్లు లేక ఎండిపోయింది. కొందరు పెద్దబిడ్డలు దాని పువ్వులను ఏరుకొని ఆబగా వాసన చూస్తుండేవాళ్ళు... హుం! ఆనాళ్లనంతా తలుచుకొంటుంటే ఆశగా ఉంది! అయితే

ఇప్పుడు నేను మీకు ఆ కాలపు కథలను ఏమీ చెప్పేటట్టుగా లేను. మనసు ఆనందంగా ఉన్నప్పుడు చెప్తాను. ఏడెనిమిది నాళ్లుగా నాకు రుక్మిణి తలపులే గుర్తుకు వస్తుండాయి.

వదిహేనేళ్లు అయింది. కానీ నాకు నిన్న జరిగినట్టే ఉంది. మీలో ఒక్కరికి కూడా రుక్మిణి ఎవరో తెలియదు. చూడడానికి పసిడి బొమ్మలాగా ఉండేది బిడ్డ. ఆమె నగుమోమును తలచుకొంటుంటే ఆ బిడ్డే ఎదురుగా వచ్చి నిలబడినట్టుంది నాకు. ఆమె నుదుటి సొగసును ఈనాటి వరకూ చూస్తూనే ఉండిపోయుండచ్చు. మాంచి పొడుగ్గా ఉండేది. ఆమె చేతులూ కాళ్లూ తామరతూడుల్లా నిడుపుగా ఉండేవి. ఆమె మేనో మల్లెపూవులాగా మెత్తగా ఉండేది. కానీ ఆమె అందమంతా కళ్లలోనే. ఎంత వెడల్పు! ఏమీ తేట! ఏమీ తెలివి! నలకలు లేని నీలపు నింగి గురుతుకొచ్చేది. ఆమె కళ్లను చూడగానే నల్లకలువలు నిండిన తేటనీటి వాగు గురుతుకొచ్చేది. చూపుల్లో ఎంత ప్రేమ! ఎంత ప్రీతి! సోమవార అమవసరంలో దేవుని పూజకోసం వచ్చి నా చుట్టూ తిరిగేది. ఇప్పుడు ఆమె నన్ను చూసే చూపుల్లో ఉండే ప్రేమను ఏమని చెప్పేది! నా ఎండిన రెమ్మలు కూడా ప్రేమతో నిండిన ఆమె చూపు తగలతానే చిగురించేవి! అయ్యో, నా రుక్మిణి బంగారా! ఎప్పటికీ చూడగలను ఇంక

ఆధునిక తమిళ కథకు అతడే తండ్రి

తొలి ఆధునిక తమిళ కథను రాసిన వ.వే.సు. అయ్యరుగారి పూర్తిపేరు వరగనేరి వేంకటేశ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్. వీరు తిరుచిరా పల్లి జిల్లాలోని వరగనేరిలో వేంకటేశ అయ్యర్, కామాక్షమ్మలకు 1881 ఏప్రిల్ 2న జన్మించారు. అయ్యరుగారు వారి తల్లి నుండి తమిళంతో పాటు గ్రీకు, లాటిను, ఫ్రెంచి, ఆంగ్లం, సంస్కృత భాషలలో పాండిత్యం సంపాదించారు. భార్య భాషల్లోని కావ్యాలను చదివి వాటిపై ఆంగ్లంలో ఎన్నో వ్యాసాలను రాశారు. 1907లో బారిస్టరు చదువుకోసం లండన్ కు వెళ్ళిన అయ్యర్ గారు అక్కడ సావర్కర్ వంటి దేశ భక్తుల పరిచయంతో స్వాతంత్ర్యోద్యమం వైపు ఆకర్షితులయ్యారు. చదువు పూర్తయినా కూడా బారిస్టరు పట్టా తీసుకోకుండా బ్రిటిషువారిని

ఎదిరించి, తను ఫ్రెంచివారి ఆధీనంలోని పాండిచ్చేరికి చేరుకుని కార్యకలాపాలను కొనసాగించారు. మొదట అతివాదిగా ఉద్యమం సాగించినా క్రమంగా గాంధీ మార్గం పట్టారు. 1922లో తమిళ గురుకులాన్ని నెలకొల్పారు. 'బాలభారతి' తమిళ పత్రికకు 1924లో సంపాదకునిగా వ్యవహరించారు. తిరుక్కురళ్ ను ఆంగ్లంలోకి అనువదించారు. 'మంగైయక్కరసి కాదల్' అనే కథల సంకలనమే తమిళంలో వచ్చిన తొలి కథల పుస్తకం. అందుకే తమిళ సాహితీలోకం వీరిని ఆధునిక తమిళకథకు తండ్రిగా పేర్కొంది. వ.వే.సు. అయ్యర్ గారు చిన్నవయస్సులోనే 1925 జూన్ 4న కన్నుమూశారు.

ఇదే తొలి కథ!

ఇక ఈ కథ గురించి చెప్పాలంటే ఇది

నీవంటి బిడ్డని? రుక్మిణి పసితనం నుండి, చివరినాటి వరకూ, ఇక్కడకు రాని నాడే లేదు. అయిదారేళ్ళప్పుడు అయితే ఎప్పుడూ ఇక్కడై ఆటలాడుకొంటా ఉండేది. ఆ బిడ్డను చూడగానే జిమిరి ఎత్తుకొని ముద్దు పెట్టాలని అనుకోని వాళ్లే లేరు, ఎంత అక్కర పని ఉండినా కూడా. మన వేణు గోపాలశాస్త్రి ఉండేనే, ఆయన తెల్లవారేసరికే మునకలు తీర్చుకొని, బిడ్డ చేతి నిండా మల్లెపూలు కోసిచ్చే పొయ్యెవాడు. మన ఆవుదూడలు ఎంత మొరటువయినా సరే, ఆమెను చూసిన వెంటనే మొరటుతనాన్నంతా వదిలేసి ఆ చిన్నారి చేతులతో నిమిరించుకోవాలని ఆమె పక్కనే కాచుకొని ఉండేవి. బిడ్డలంటే నాకు ఎప్పుడూ ఆశ. అందుకే ఆమె వచ్చిందంటే చాలు, మైమరచిపోయేదాన్ని.

ఆమె మీద రవంతయినా ఎండ పడనిచ్చేదాన్ని కాదు. ఆమె కొంచెం అటుగా ఉంటే కూడా నా చేతుల్ని చాపి ఆమెకు గొడుగు పట్టేదాన్ని. నా పెనిమిటి అయిన

పొద్దుదేవర మొకాన్ని ఆశ తో, భయభక్తులతో దర్శనం చేసుకొన్నాక, నాకు బిడ్డ రుక్మిణి గురుతుకొచ్చేది. ఆమె రాకకోసం ఆబగా ఎదురు చూస్తూ ఉండేదాన్ని. ఆమె రాగానే నాలో పట్టలేనంత ప్రేమ పొంగేది.

బిడ్డల్లో వేరిమి చూపకూడదు. అయితే ఇంకెవరు వచ్చినా నాకు ఆమె వచ్చినప్పుడు ఉన్నట్టుగా ఉండేది కాదు. నేను మట్టుకేనా? ఊర్లోని మిగిలిన బిడ్డలు కూడా ఆమె వచ్చినాకనే నిండయిన ప్రేమతో ఆటలాడేవాళ్ళు. ఆమె వాళ్ళల్లో రాణి. అందర్లో మంచి రూపసి. అప్పుడంతా ఆమె తండ్రి అయిన కామేశ్వరయ్యర్ మంచి స్థితిలో ఉండేవాడు. బిడ్డపైన ఆయనకు ఎంతో ప్రేమ. ఆమెకు ఏం చేయాలన్నా ఆయనకు అలసట అనేదే ఉండేది కాదు. అంగడి తెరువులో పట్టుగుడ్డలు కొత్తగా వచ్చుండేది చూస్తే చాలు. 'మన రుక్మిణి కట్టుకొంటే అందంగా ఉంటాది' అని వెంటనే కొని తెచ్చేసేవాడు. మేలిమి రవ్వలూ, కెంపులూ కలిపి ఆమెకు ఎన్నో నగలు చేయించినాడు. ఆమెకు పదేళ్ల ఈ

అయ్యరుగారి రెండోకథ. మొదటిది 'మంగైయ క్కరసి కాదల్'. అయితే తమిళ విమర్శకులు ఈ 'కుళత్తుంగై అరసమరం చొన్న కదై (గుంటకట్ట రాగిమాను చెప్పిన కథ)'ను తమిళంలో తొలి చిరుకథ(కథానిక)గా గుర్తించారు. ఈ కథ 1908లో వచ్చింది. అంతకుముందే 1905లో తమిళ మహాకవి అయిన సుబ్రమణ్య భారతి గారు 'తులసీబాయి' అనే కథను రాశారు. వారిదే 'ఆరిల్ ఒరుపంగు' అనే కథ కూడా వచ్చింది. కానీ ఇవి ప్రయత్నాలు మాత్రమే అనీ, అయ్యరుగారి 'గుంటకట్ట రాగిమాను...' కథ తొలి కథ అనీ తమిళ విమర్శకులంతా ఒప్పుకున్నారు. అయితే 'మాలన్' అనే విమర్శకుడు 1884లో రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ రాసిన 'ఘాటేర్ కథ' అనే బెంగాలీ కథను అనుసరించి రాసిన కథ అనీ, దాదాపుగా అనువాదంలా ఉన్న ఇది తొలి తమిళకథ కాదనీ మాలన్ గారు వాదించారు. అయితే వీరి వాదం నిలబడలేదు.

ఎందుకంటే అయ్యరుగారికి బెంగాలీ రాదు. ఘాటేర్ కథ 1914లో ఆంగ్లంలోకి అనువాదమయ్యింది. అయ్యరుగారి కథేమో 1908లోనే వచ్చింది.

వ.వ.సు.అయ్యర్

బెంగాలీ కథలో 'రేపు' ఒక అమ్మాయి గురించి చెబుతుంది. ఈ కథలో 'రాగిమాను' ఒక అమ్మాయి కథను చెబుతుంది. ఈ పోలిక ఉన్నంత మాత్రాన దీన్ని కావీ కథ అనడం తగదనీ, పైగా ఘాటేర్ కథ ఆంగ్లంను వాదం కంటే ఆరేండ్లు ముందుగానే ఈ కథ వచ్చిందనీ, అందుకే దీన్ని తొలి తమిళ కథగా గుర్తించాలని తమిళ విమర్శకులు కమలాలయన్ గారు తేల్చిచెప్పారు. దీన్ని తమిళ సాహితీ లోకమంతా ఈ వాదాన్ని ఒప్పుకుంది.

- ఓట్ర పురుషోత్తం

దు అప్పుడు కోలాట పండగ కోసమని ఒక పావడనూ పైటనూ కొనిపెట్టినాడు. ఆ జాబిలికీ, ఆమె అలంకారానికీ, ఆమె అందానికీ ఎంత పోలిక! కన్నుల విందుగా ఉండేది నాకు! ఆమె గొంతును గురించి మీకు చెప్పడం మరిచినాను. కోయిల ఎందుకు పనికొస్తాది? పసిడి కమ్మి మోగినట్టు పలికేది ఆమె గొంతు. పొద్దంతా వింటుంటే కూడా విసుగు పుట్టదు. పండగలప్పుడే ఆమె పాటను నేను వినుండాను. ఇప్పుడు తలచుకొంటే కూడా ఆమె గొంతు అదే తియ్యదనంతో, కమ్మదనంతో నా మనస్సున విసబడుతుంది. ఆమెకు ఈడు పెరిగేకొలదీ పెరిగిన ఆమె సొబగును ఏమని చెప్పేది? పసిబిడ్డగా ఉన్నప్పుడే అందరితోనూ ఒద్దికగా ఉండేది.

ఆ గుణం నానాటికీ పెరగతా వచ్చింది. నేస్తరాళ్లు వేరు, తాను వేరు అనే తలపే ఆమెకు ఉండదు. లేనింటి పడుచయినా ఉన్నింటి పడుచయినా సరే, ఆమెకు నేస్తరాళ్లందరి మీదా ఒకటే కూరిమి. ఇంకా చెప్పాలంటే మిగిలినవాళ్లకంటే లేనింటి వాళ్లమీద ఎక్కువ ప్రేమ చూపించేది.

అడుక్కొనేవాళ్లువస్తే దోసిలి నిండుగా బియ్యాన్ని తెచ్చి వేసేది. కళ్లు లోట్టలు పడిన బిచ్చగాళ్లను చూసి ఆమెకు తెలియకుండానే ఆమె కళ్లు నీళ్లతో నిండిపోవడాన్ని నేను చూసి ఉండాను! మిగిలిన వాళ్లకు వేసేదానికంటే వాళ్లకు ఎక్కువగా వేసేది. ఇట్ట ఎంతో జాలీ, దయా కలిగిన ఆమెను తలచుకొనేటప్పుడంతా నాకు కరుకయిన ఎండాకాలాన్ని దాటుకొన్నాక, మంచి వాన కురిసేటప్పుడు కలుగుతుందే అట్లాంటి వెలకట్టలేని ప్రేమ కలుగుతుంది.

ఇట్ట కంటికి కన్నుగా నేను చూసుకొంటా వచ్చిన నా గారాల బిడ్డ గతి ఇట్ట అయిపోవాలా! నేను పాపిని. పెట్టుకొన్న ఆశలన్నీ మట్టికొట్టుకుపోవాలా! బమ్మదేవుడికి కొంచెం కూడా కనికరం లేకుండా పోయిందే! అయినా బమ్మదేవుడు ఏమి చేస్తాడు, మనుషులు చేసే ఆగడాలకు? రుక్మిణికి పన్నెండేళ్లు నిండేసరికి ఆమె నాయన ఆమెను మన మణేగారయిన రామస్వామి అయ్యర్ కొడుక్కు ఇచ్చి కట్ట

బెట్టేసినాడు. పెళ్లి చాలాగొప్పగా జరిగింది. తోడుపొంగలి(ప్రదానం)నాడూ, మెరవణీ (ఊరేగింపు) నాడు ఆమె రాకను చూసినాను. కళ్లు చెదిరిపోయినాయి. అంత అందంగా ఉండింది. చెలికత్తెల నడుమన ఉండిన ఆమెను చూసినప్పుడు, మెరుపు తీగలు ఊడిగం చేస్తుంటే మెరుపురాణి మెరుస్తున్నట్టుగా ఉండింది. కామేశ్వరయ్యరు పెళ్లిపందిరిలో రుక్మిణికి చేయాల్సిన సాంగేలన్నీ(వేడుకలు) చేసినాడు.

రుక్మిణి అత్తగారూ మామగారూ ఎంత తనివి పడినారు. పెళ్లి అయినాక అత్త

గారు అప్పుడప్పుడూ రుక్మిణిని తోడుకొని పోయి ఇంట్లోనే పెట్టుకొనేది. ఆమెకు జడ వేసి పూలుపెట్టి తనివితీరా చూసుకొనేది. తమ చుట్టాలను చూడడానికి పోయేటప్పుడు రుక్మిణిని వెంటబెట్టుకోకుండా పొయ్యేది కాదు. ఇట్ట అన్ని తీరులుగా జానకి (రుక్మిణి అత్తగారిపేరు), రుక్మిణి మీద తనకుండే ముచ్చటనంతా చూపించేది. అల్లుడు నాగరాజన్ మంచి తెలివిపరుడు. అతను కూడా రుక్మిణిమీద ఎంతో మక్కువగా ఉండేవాడు. ఆ ఊరిలో వాళ్లిద్దరే రూపులోనూ, తెలివిలోనూ, గుణంలోనూ సరైన జంట అని అనుకోని, మాట్లాడుకోని వాళ్లేలేరు. ఇట్ట ఒక ఏడాది గడిచింది. ఆ

ఏడాదిలోనే ఎన్ని మార్పులు!

కామేశ్వరయ్యరు చెయ్యి కిందికి వచ్చేసింది. రొక్కాన్నంతా, ఏదో అరవైనాళ్ళ కంపెనీ అంట, దాంట్లో వడ్డికోసం వేసినాడు. మన అయ్యరు డబ్బులు నాలుగు కోట్ల రూపాయిల్ని మింగేసి అరిగించేసుకోవడంతో, కామేశ్వరయ్యరు ఒక్కసారిగా లేనోడు అయిపోయినాడు. రుక్మిణి తల్లి మీనాక్షమ్మ ఒంటిమీద నగలు మట్టుకే మిగిలినాయి. పెద్దలు గడించి ఇచ్చిపోయిన ఇంటినీ, పొలాల్నీ అమ్మి ఆయన అప్పుల్ని తీర్చాల్సి వచ్చింది. ఇప్పుడు కుప్పుసామి ఆయ్యరు ఉంటాడే కాలవ గట్టు, అందునా ఆ ఇంట్లోకి కాపురం వచ్చి చేరినారు. మీ నాక్షి కూడా చూడడానికి మహాలక్ష్మీలాగా ఉంటుంది. ఆమె శాంతానికి ఎల్లలే లేవు. ఎంత పెద్ద ఇక్కట్లు వచ్చేసింది. అయినా ఆమె మనస్సు కొంచెమయినా చెదరలేదు.

“ఏదో ఇన్నాళ్ళూ బతికినాము. ఎవర్ని అడిగి ఇచ్చినాడు ఆ పైవాడు. ఆయన ఇచ్చినదాన్ని ఆయనే తీసుకొన్నాడు.

ఆయనా, రుక్మిణీ ఉన్నంతవరకూ నాకు కొదవ ఏమీ ఉండదు. ఈ తై (పువ్వు) నెలలో రుక్మిణికి అక్కర చేసేసి(సారె పెట్టేసి) అత్తగారింటికి పంపించేస్తే ఇంక మాకు దిగులేదు. సద్దో, అంబలో తాగి ఎప్పుటిమాదిరిగానే ఆ పైవాడిని తలచుకొంటూ గడిపేస్తాము” అని చెప్పేది మీనాక్షి.

అయ్యో పాపం, ఆమెకు మట్టుకు జరగబోయ్యేది ఏం తెలుసు? కామేశ్వరయ్యరు దగ్గర నుండి కొంచెమయినా రాదు అని తెలస్తానే రామస్వామి అయ్యరు ఆయనకు దూరం కాసాగినాడు. ఇది వరకు ఆయన అప్పుడప్పుడూ కామేశ్వరయ్యరు ఇంటికి వస్తా పోతా ఉండేవాడు. ఆయన్ని దోవలో ఎక్కడయినా చూస్తే పది నిమిషాలయినా మాట్లాడకుండా పోయేవాడు కాదు. ఇప్పుడేమో కామేశ్వరయ్యరు దూరంగా వస్తుండడం కనబడగానే, ఏదో అవసరమయిన పని మీద పోయేవాడిలాగా ఇంకొక పక్కకు తిరుక్కొని బీరబీరా పోతుండాడు. ఇట్ట చేసేవాడు, వాళ్ళ ఇంటికి రాకపోకలను

కూడా నిలిపేసినాడని నేను చెప్పుకుండానే మీకు తెలిసిపోయి ఉంటుంది. ఆయన పెండ్లాము జానకి కూడా అదే మాదిరిగా మీనాక్షమ్మ దగ్గరకు రావడం నిలిపేసింది. అయితే మీనాక్షమ్మ కామేశ్వరయ్యరూ దీనిని పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. సంపద ఉన్నప్పుడు చుట్టంగా చేరడం, అది లేకుండా పోయినప్పుడు బయటవాళ్ళలాగా జారుకోవడం... దీన్నంతా కూడా స్నేహ మనల్నా? అయితే వాళ్లు రుక్మిణి పట్ల కూడా పట్టనట్టు ఉండసాగినారు. ఆ అర వైనాళ్ళ కంపెనీ ముంచడానికి ముందు అయితే కొన్ని నెలలుగా ప్రతి శుక్రవారమూ రుక్మిణిని తోడుకొని రమ్మని తమ పనిమనిషిని పంపేది జానకి. ఆ పొద్దు రుక్మిణికి జడ వేసి, మేనంతా చందనం రాసి సింగారించి, అఖిలాండేశ్వరి గుడికి పంపించేది.

అరవై నాళ్ళ కంపెనీలో మునిగిపోయింది తెలిసినాక వచ్చిన మొదటి శుక్రవారంనాడు 'ఈ పొద్దు నాకు ఇంట్లో పనుంది' అని చెప్పి పంపించింది జానకి. ఆ తరువాత అట్ట చెప్పి పంపడం కూడా తెలీదు. ఇదంతా చూస్తుంటే మీనాక్షికి, కామేశ్వరయ్యరూకూ ఏడుపు పొంగి వచ్చింది. రుక్మిణి కూడా మన అత్తగారు మనల్ని ఇంతగా పక్కకు నెట్టేసిందే అని వెత పడింది. ఇట్ట కొన్నాళ్లు గడిచినాయి. ఊర్లో వాళ్లంతా గుసగుసగా మాట్లాడు కుంటూ ఉండారు. ఆ గుసగుసలన్నీ ఈ గుంటకట్ట దగ్గరే. అరమాట కొరమాటగా నా చెవిన పడతాయి తప్ప ఏ మాటా మొత్తంగా నాకు చేరడం లేదు. ఊర్లో ఎప్పుడూ ఇట్ట ఉండింది లేదు. నా మనసు కలతగా ఉంది. ఈ గుస గుసలన్నీ జరగబోయే ఏదో చెడుకు ఆనవాళ్లు అని నాకు అప్పుడే అనిపించింది. అయితే ఆ చెడు ఎవరికి జరగబోతోందో తెలియలేదు.

చివరకు అటూ ఇటూగా దాన్ని దీన్ని ఒకటిగా కలిపి చూడగా చూడగా కొద్దికొద్దిగా నాకు తేటపడింది. రామస్వామి అయ్యరూ జానకి కలిసి రుక్మిణిని పక్కకు పెట్టేసి నాగరాజన్ కు ఇంకొక పెళ్లి చేయాలని తీర్మానానికి వచ్చినారు. ఏమి చేసేది? నా హృదయమే పగిలిపోయింది.

బిడ్డ రుక్మిణిని పక్కకు పెట్టడానికి ఎవరికయినా తెగింపు వస్తుందా? అయ్యో పాపీ! నీ మాదిరిగానే ఆమె కూడా ఒక ఆడదే కదా! అది నిన్ను ఏమి చేసింది? దానిని కంటితో చూస్తే రాయి అయినా మెత్తబడుతుందే! నీ గుండె రాతికన్నా గట్టిదా! కామేశ్వరయ్యరూకూ, మీనాక్షికి మొకాలు వెలవెలపోయి ఉండాయి. నాకే ఇట్ట ఉంటే కన్న తల్లిదండ్రులకు ఎట్టుండాల? ఇంక నమ్మకం పెట్టుకోవడానికి మిగిలింది ఆ నాగరాజన్ ఒక్కడే. అతను పేటలో చదువుతూ ఉండినాడు. పండగ నెల పట్టేసింది. అతను ఎప్పుడొస్తాడా అని నాళ్లను లెక్కపెడతూ ఉండినాను. చివరకు వచ్చి చేరినాడు. వచ్చినప్పుడు మట్టుకే అతని మొకంలో చిరునవ్వు చిందేసింది. తరువాత ఆ ఆనందం మారి వేరయిపోయింది. తల్లీ తండ్రి అతని మనస్సుని చెడగొట్టడం మొదలుపెట్టేసినారు. నానాటికీ మొకంలో కలత ఎక్కువవుతూ వచ్చింది. కరిగించేవాడు కరిగించితే రాయి అయినా కరుగును అంటారే.. కలత పడిన అతని మొకాన్ని చూసినప్పుడల్లా నా కడుపు మండిపోయింది. ఇంక ఏం మిగిలింది? ఈ ఒక్క ఆశ ఉండేది. అది కూడా పోయింది. రుక్మిణి గతి అదోగతి అని అనుకున్నాను. తై (పువ్వు) నెల వచ్చేసింది. బయటకే మాట్లాడుకోవడం మొదలుపెట్టేసినారు. ఎవరో దిగువపక్క పడుచు అంట. ఆమె తండ్రికి నాలుగు లక్షల సొత్తు ఉందంట. కొడుకులు లేరంట. ఈ పడుచు తరువాత చాలా ఏళ్ల ఎడంతో ఇంకొక కూతురుందంట. రామస్వామి అయ్యరు

కుటుంబానికి రెండు లక్షల రూపాయల సొత్తు చేరిపోతుందంట. ఈ మాటలన్నీ నా చెవుల్లో చీలల్లాగా దిగినాయి. కానీ ఏమి చేసేది? తలరాత అనుకొని వింటూ ఉండిపోయినాను. ఈ మాట పుట్టినప్పటి నుండి వెలుతురు పొద్దులో మీనాక్షి బయటకు రావడమే లేదు. పొద్దు పుట్టడానికి ముందుగానే గుంటకాడకు వచ్చి మునిగేసి నీళ్ళు ముంచుకొని పొయ్యేది. ఆమె మొకాన్ని చూస్తే కలకబారి ఉండేది.

సరయిన కునుకు ఎక్కడిది? కూడు ఎక్కడిది? ఓహో అని గొప్పగా బతికేసి, ఈ పాటుకు గురయినామే అనే దిగులు ఆమె చక్కదనాన్ని చెరిపేసింది. ఇల్లా వాకిలీ పోయిందనో, నగా నట్రంతా చేజారి వట్టి పసుపుతాడు మట్టుకే మిగిలిందనో ఆమె వెత పడింది లేదు. చిలకలాంటి పడుచు ఇంట్లో ఉంటే దాని మీద కొంచె మయినా జాలి చూపించకుండా జానకి తన కొడుక్కి ఇంకొక పెళ్లి చేయాలని అనుకొనిందే అని రేయి పగలూ కుమలతా ఉంది.

ఆమె మొకాన్ని చూస్తే జానకికి కూడా మనస్సు కరిగిపోతాది. కానీ రాణిలాంటి ఆమె ఎందుకు చూస్తాది. అప్పుడు రుక్మిణి ఎట్ట ఉండేదో ఏమీ తలచుకునేదో నాకేమీ తెలియదు. ఏమీ ఎరగని బిడ్డ, ఏమీ తలచుకొని ఉంటుందో! ఒకవేళ అత్తగారు తనను బొత్తిగా పక్కకు నెట్టెయ్యదులే అనుకొని ఉంటుందా? లేకపోతే అత్తగారి మాటలను నాగరాజన్ ఒప్పుకోదులే అనుకొని ఉంటుందా? ఇంకా అయిదేళ్లయినా నిండలేదే. వాళ్లిద్దరూ జంటగా మన గుంటకట్ట మీద ఆటలాడి! పెళ్లి అయినాక కూడా ఎవరికీ తెలియకుండా ఎన్నిసార్లు ముందు మాదిరి గానే ప్రేమతో నాగరాజన్ ఆమెతో మాట్లాడి ఉండాడు! అతను తన చెయ్యి విడువడనే అనుకొని ఉంటుంది రుక్మిణి. అయితే రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ నాగరాజన్ పెళ్లి మాట

ముదరతా వచ్చింది. నాగరాజు మనసులో ఏముందనేది మట్టుకు ఎవరికీ తెలియదు. పేట నుండి వచ్చిన నాడు, మామగారికి అత్తగారికి మొక్కడానికి వచ్చినాడు అంతే. మరలా అతను రుక్మిణిని తలచుకొని ఉంటాడనడానికి ఆవగించంత అయినా ఆనవాలు లేదు. అయితే మొదటినాడు అతని మోము నుంచి మరుగుయిన ఉల్లాసపు నవ్వు గురుతు మరలా తిరిగి రానే లేదు. ఎవరితోనూ మాట్లాడకుండా ఎప్పుడూ మొకం మాడ్చుకొని ఉండేవాడు. చివరకు లగ్గం పెట్టుకొనేసినారు. పడుచు ఇంటివాళ్లు వచ్చి లగ్గుపత్రికను చదివేసిపోయినారు. అయ్యో! ఆ పొద్దు మేళాల చప్పుడు విని నా అయిదూపిర్లా అల్లాడి పోయినాయి. కామేశ్వరయ్యరుకు ఎట్ట ఉండుంటుందో? మీనాక్షి గుండె ఎట్ట కొట్టుకొని ఉంటుందో? రుక్మిణి ఎట్ట ఓర్పుకొనిందో? అంతా పైవాడికే తెలిసుండాలి.

నాగరాజన్ కు కూడా రవంతయినా జాలీ కనికరమూ లేకుండా పోయిందే అని నేను ఏడవని పొద్దు లేదు. కొన్నేసిసార్లు, ఇట్టంతా చేస్తే వీడు మటుకు బాగుపడతాడా అని అనుకొనేదాన్ని... ఇట్ట నా మనస్సు తడబడి అల్లాడుతుండగా ఒకనాడు, నా కడుపులో పాలుపోసినట్టుగా ఒక

మాట నా చెవిన పడింది. నాగరాజన్ తో పాటు చదివిన శ్రీనివాసన్ అనే చిన్నోడు నాగరాజన్ ను చూడడానికి వచ్చినాడు. వాళ్లు గుట్టుగా మాట్లాడుకోవడానికి వేరే చోటు ఎక్కడుంది? మన గుంటకట్టే కదా. ఒకనాడు పొద్దువాలినాక ఏడెనిమిది గంటలప్పుడు అందరూ పొయ్యేసినాక వీళ్లిద్దరూ ఇక్కడకు వచ్చినారు.

శ్రీనివాసన్ చాలా మంచోడు. వాళ్ల ఊరు ఏబయి అరవయి రాళ్ల (మైళ్ల)కు అవతల ఉంది. పెళ్లాం ఉండగానే ఇంకొక పడుచుని నాగరాజు పెళ్లాడబోతుండాడని అతనికి ఎవరో రాసినట్లు ఉండారు. వెంటనే తపాల బండి మాదిరిగా పరిగెత్తి వచ్చేసినాడు. గుంట కట్ట దగ్గరకు వస్తానే, తను వినింది చెప్పి, అదంతా నిజమేనా అని నాగరాజుని అడిగినాడు అతను.

“అమ్మనాయనా కలసి తీర్మానించేసి నాక నేను కాదంటే మట్టుకు చెల్లతాడా? అదీకాక ఆ పడుచు లక్షణంగా ఉందంట. వాళ్ల నాయన లక్ష రూపాయల సొత్తును ఆమె పేరున రాసిపెట్టి ఉండాడంట. తరువాత ఇంకొక లక్షసొత్తు కూడా వస్తుందంట. సిరి వస్తుంటే కాలు అడ్డం పెట్టడం ఎందుకు? ” అన్నాడు నాగరాజు.

ఈ మాటలను వినేటప్పుడు శ్రీనివాసన్ మొకం పోయిన పోకడను ఏమని చెప్పేది? నాగరాజన్ నిలపగానే శ్రీనివాసన్ అందుకొన్నాడు.

“ఎన్ని లక్షలు వచ్చినా, ఒక పడుచు పాపాన్ని తలకు పోసుకోవాలన్నా? పెళ్లిపం దిరిలో మంత్రరూపాన చేసిన ప్రమాణాలను మీరతావా? ” అంటూ ఎన్నో తీరులుగా న్యాయాన్నీ, ధర్మాన్నీ ఎత్తిచెప్పి, రాయి కూడా కరిగేటట్లు రుక్మిణీకోసం గొంతు కోసుకొని మాట్లాడినాడు. ‘అతను చల్లగా ఉండాల, మంచిగా ఉండాల, ఏ కొరత లేకుండా బతకాల’ అని అడుగుడుగునా

నేను అనుకొంటా ఉండినాను. అతను మాట్లాడతానే నాగరాజన్ అతన్ని చూసి-

“శ్రీనివాసా, ఇంతవరకూ నీతో చెప్పిన దంతా ఆటపట్టించడానికే. డబ్బుకోసం నేను ఇంత ఆశ పడతానని అనుకొన్నావా? నా లోపలుండేది ఎవరికీ తెలియకుండా గుట్టుగా పెట్టుకొని ఉండాల అనుకొన్నాను. నువ్వు ఇంత దూరం మాట్లాడేసి నాక నీ దగ్గర దాపరికం ఉండకూడదు. కానీ దీన్ని నువ్వు ఎవరితోనూ చెప్పకూడదు. వీళ్లంతా తమ పెద్దరికాన్ని వదిలేసి ఇంత కుచ్చితంగా నడుచుకొంటా ఉండేది చూసి వీళ్లకు బాగా తలొంపులు తేవాలని తీర్మానించుకొన్నాను. నేను ఎంతగా వద్దని చెప్పినా మా అమ్మా నాయనా ఒకే పిడి వాదంగా ఉండారు. అందుకనే నేను మన్నూరు కోయిలుకు పోతాను. అక్కడికి పోయినా ఏమీ కాదు అనే చెప్పతుండాను. కానీ బలవంతం చేస్తారు. పెళ్లి పందిట్లో కూచుంటాను. ఏమయినా నేనే కదా పుస్తె తాడును ముడెయ్యాల? ఇంకొకరు ఎవరూ వేయలేరు కదా. అప్పుడు వీలుపడదు అని తెగ్గొట్టి చెప్పాస్తాను. అందరూ మిరప కాయను కొరికిన కోతి మాదిరిగా ఎగురుతారు. రుక్మిణిని తాకిన చేతులతో ఇంకొక పడుచును తాకుతానని అనుకొంటుండావా? ” అని చెప్పినాడు.

“కానీ నువ్వు పెళ్లికని పోయేటప్పుడు, రుక్మిణీకి వాళ్ల అమ్మా నాయనకూ మనస్సంతా ఎట్టుంటుందో తలపోసినావా? ” అని శ్రీనివాసన్ అడిగినాడు.

దానికి నాగరాజన్ “తలపోసినాను. అయితే, అంతా అయిపోయిందని వాళ్లు వేసటతో అల్లాడుతుండేటప్పుడు నేను గబాలని పరిగెత్తి వచ్చి అత్తామామలకు దండం పెట్టి, వెతపడొద్దండీ! నా రుక్మిణిని ఎన్నటికీ వదలను. డబ్బాక పట్టినోళ్లు అందరికీ పెళ్లి పందిట్లో తలొంపులు చేసేసి ఇక్కడికి వచ్చేసినాను అని అంటుంటే వాళ్లకు ఎంత ఆనందంగా ఉంటుంది. ఆ సంతోషాన్ని

చూడాలనే ఇట్ట చేస్తుండాను” అన్నాడు.

“అప్పటి వరకూ వాళ్ల మనసు ఎట్టు కొట్టుకొంటుందో తలచి చూడు” అన్నాడు శ్రీనివాసన్.

“ఇంక అయిదునాళ్లయినా లేదు. ఈ పొద్దు శుక్రవారం. ఆదివారం నాడు ఇక్కడి నుండి అందరమూ బయలుదేరుతాము. ఆ మరునాడే పెళ్లి. ఆ పొద్దే అక్కడినుండి బయలుదేరి మరునాటి తెల్లవారికి ఇక్కడకు వచ్చేస్తాను. అన్నాళ్లు ఓర్పు కోలేరా? ” చెప్పినాడు నాగరాజన్.

“ఏమోరా అబ్బా, ఇది సరిగా లేదు అని పిస్తా ఉంది నాకు” అని శ్రీనివాసన్ అంటా ఉండగానే ఇద్దరూ నడవడం మొదలుపెట్టినారు. ఆ పైన నాకు ఏమీ వినిపించలేదు. ఆ రెయ్యంతా నాకు కనుకే పట్టలేదు. ‘చూసినావా నాగరాజ్ ని తిట్టని

అనువాదం : ఓట్ల పురుషోత్తం

తిట్టు తిట్టుకుండా తిట్టినావే పాపీ. అతనంత మంచోడు ఈ లోకాన ఉండాడా’ అని నన్ను నేనే తిట్టుకొన్నాను. ఇంక దిగులు లేదు. అయిదునాళ్లయితే ఏమి? పదినాళ్లయితే ఏమి? నాగరాజన్ పట్టు వదలనివాడు. చెప్పినట్టుగానే చేసేస్తాడు. ఇంక రుక్మిణికి ఏ కొదవా లేదు అనుకొని కుదుటపడినాను.

ఆదివారం నాడు వీళ్లంతా మన్నారు కోయిల్ కు బయలుదేరబోతున్నారని తెలుసుకొన్న ఊరంతా అల్లకల్లోలం పడింది. రామస్వామి అయ్యరునూ, జానకినీ తిట్టుకోని వాళ్లే లేరు. కానీ వాళ్లను పిలిచి ఎదురుగా నాలుగు మంచిమాటలు చెప్పేవాళ్లు మటుకు ఎవరూ లేకపోయినారు. అట్ట ఎవరయినా చెప్పినా వాళ్లు కట్టుబడేవాళ్లు

కూడా కాదు లేండి. వాళ్లు బయలుదేరేటప్పుడు ఊర్లోనే ఉండి కంటితో చూస్తే కడుపుమంట ఇంకా ఎక్కువ అవుతుందని అనుకొన్న కామేశ్వరయ్యరూ, మీనాక్షమ్మా శనివారం నడిపొద్దులోనే బయలుదేరి మనపారైకు పొయ్యేసినారు. ఇంట్లో రుక్మిణికి ఆమె మేనత్త సుబ్బులక్ష్మి తోడుగా ఉంది. శనివారం మాపు (సాయంత్రం) అయింది. ఊరు మెల్లమెల్లగా అణగతా ఉంది.

గంట తొమ్మిదీ తొమ్మిదిన్నర అయి ఉండచ్చు నాగరాజన్ ఒంటరిగా గుంట కట్ట దగ్గరకు వచ్చినాడు. వచ్చి వేపమాను కింద కూచుని ఏదో తలపోస్తూ ఉండాడు. కాసేపటికి దూరంగా ఒక ఆడకూతురి రూపు కనిపించింది. ఆ రూపు గుంటకట్ట దగ్గరకే వస్తూ ఉంది. అయితే అడుగుకొక సారి ఆగి వెనక్కి తిరిగి చూసుకొంటా వచ్చింది. చివరకు నాగరాజు కూచుని ఉండే చోటుకు వచ్చి నిలబడినప్పుడే ఆ రూపు రుక్మిణిదని నేను తెలుసుకొన్నాను. వెంటనే ఏమి జరగబోతోందో చూద్దామని కన్నులు తుడుచుకొని ఒన్నింపు (ఏకాగ్రత)గా చూడసాగినాను. అయిదు నిమిషాల వరకూ నాగరాజన్ రుక్మిణిని చూసినాడు. చూస్తూనే కొయ్యబారిపోయాడు. వెంటనే తేరుకొని-

“రుక్మిణీ ఈ పొద్దులో, పైగా ఒంటరిగా నువ్వు రావచ్చా? ” అని అడిగినాడు.

“మీరు ఉండే చోటులో నేను ఒంటరిని ఎందుకవుతాను” అని మారుపలికింది రుక్మిణి. రెండు మూడు నిమిషాల వరకూ ఎవరూ నోరు తెరవలేదు.

చివరికి నాగరాజన్ “ఈ పొద్దులో మనం ఇక్కడ ఉండేది తెలిస్తే ఊరివాళ్లు ఏదేదో చెప్పుకొంటారు. రా, ఇంటికి పోదాం” అన్నాడు.

అప్పుడు రుక్మిణి “మితో నాలుగు మాటలు చెప్పుకోవడానికి అనుమతి ఇవ్వండి” అనింది.

నాగరాజన్ “చెప్పు” అనగానే రుక్మిణి మొదలు పెట్టింది. “మీ దగ్గర ఏం చెప్పుకోవాల్సి కూడా నాకు తెలియడం లేదు. ఈ మూడు నెలలుగా నా మనస్సు పడే పాటు ఆ అఖిలాండేశ్వరికే తెలుసు తప్ప మనుషులకు తెలియదు. పేట నుండి మీరు వస్తానే నా కలతలన్నీ తీరిపోతాయని అనుకొన్నాను. అత్తగారూ, మామగారు ఏమి చేసినా మీరు మట్టుకు నా చేయిని విడువరని నమ్ముకొని ఉండినాను. కానీ మీరు కూడా నన్ను వదిలేస్తే ఇంక ఎవరిని నమ్ముకొని బలికెది? కంచే చేసును మేస్తే ఆ చేను గతి ఏమయ్యేది? ఇప్పటి వరకూ జరిగినదంతా నా హృదయాన్ని విరిచేసింది. మీరే దానిని అతికించాలి. లేకపోతే నా బతుకు అంతే. అందులో అనుమానమే లేదు” ఈ మాటల్ని అనేటప్పుడు రుక్మిణి కళ్ళలో నుండి నీళ్లు కారి నాయి.

ఈ నాలుగు మాటలనూ అని నిలిపింది. నాగరాజన్ ఏమీ మాట్లాడలేదు. కాసేపు ఎదురు చూసిన రుక్మిణి మరలా నోరువిప్పి “రేపే మీ పయనం పెట్టుకొన్నట్టు ఉండారు. మీరు పోతుండారు కదా?” అని అడిగింది.

నాగరాజన్ కాసేపు ఆలోచించి “అవును. పోదామనే అనుకుంటుండాను” అన్నాడు. అతను అట్ట అంటూనే రుక్మిణికి ఏడుపు ఉబికి వచ్చింది. ఒళ్లంతా గడగడ వణికింది. కళ్లు నీళ్లతో నిండిపోయినాయి. కానీ బయటకు రానీయకుండా పళ్ల బిగువున అదిమి “అయితే మీరు నా చెయ్యి విడిచేసినారు కదా?” అని అడిగింది.

అందుకు నాగరాజన్ “రుక్మిణీ! నేను నీ చేతిని విడవడమా? ఒక్కనాటికే జరగదు. కానీ అమ్మానాయనలను తృప్తిపరచడం కూడా నా గడమ (బాధ్యత) కదా? అయినా నువ్వు దిగులు పడొద్దు, నిన్ను ఎన్నటికీ వదలను” అన్నాడు.

రుక్మిణి తట్టుకోలేకపోయింది. “మీరు ఇంకొక పెళ్లి చేసుకోవడం, నేను దిగులుప

డకుండా ఉండడం- ఎన్నటికీ నా చేయిని విడవరు. కానీ మీ అమ్మా నాయనా చెప్పేవాటి నుండి తప్పుకోరు. నేను చెప్పగలిగింది ఇంక ఏముంటుంది? నా గతి ఇంతేనేమో” అంటూ అట్టే కూచునింది.

నాగరాజన్ ఏమీ మాట్లాడడం లేదు. పెళ్లిని ఆపేస్తాను అనే మాట ఒక్కటి తప్ప ఇంకే మాటను చెప్పి రుక్మిణి మనస్సుకి ఓదార్పును ఇవ్వగలడు? ఆ మాటను అనడానికి అతను ఇష్టపడడం లేదు. అందుకే అతను నోరు తెరిచి ఏమీ మాట్లాడకుండా తన గుండెల్లోని ప్రేమనూ ఆదరవునూ చేతాకిడితో మట్టుకే చూపించినాడు. ఆమె చేతిని తన చేతులతో తీసుకొని ఒడిలో పెట్టుకొని సుతిమెత్తగా పట్టుకొన్నాడు. పసిబిడ్డను తట్టి ఓదార్చినట్టుగా ఆమె భుజాన్ని ప్రేమగా తడిమినాడు. అప్పుడు ఆమె తలవెంట్రుకలు అతని చేతికి తగిలినాయి. వెంటనే ఆశ్చర్య పోతా -

“ఏమిటి రుక్మిణీ, తల ఇట్ట అట్టకట్టుకొని పోయిందే. ఇట్టేనా చేసుకొనేది? నిన్ను ఈ వాలకంలో చూడాలంటే నా మనస్సు ఒప్పుకోవడం లేదే! ఏదీ నీ మొకాన్ని చూపించు. అయ్యో! కళ్లంతా ఎర్రబారిపోయి ఉండాయే! మొకంలోని మెరుపంతా మరుగయిపోయిందే! నా కన్నువంటి దానివే, ఇట్ట ఉండద్దు. నిన్ను నేను వదిలిపెట్టను అనేది సత్తెంగా నమ్ము. కొంచెం కూడా దిగులు పెట్టుకోవద్దు. నేను నిండు గుండెతో చెబుతుండాను. నిన్ను ఈ నిలవరం (పరిస్థితి)లో చూడలేకపోతుండాను నేను. చిన్నప్పటి నుండి మన నడుమ ఉండిన ఒద్దికను మరిచిపోయినానని కలలో కూడా అనుకోవద్దు. బాగా పొద్దుపోయింది. రా పోదాం. మనం ఇంకా ఇక్కడ ఉండకూడదు” అంటూ ఓదార్చినాడు.

రుక్మిణి పైకి లేవనేలేదు. మూగసోము పట్టిన దాని మాదిరిగా కూచునే ఉంది.

అది చూసి నాగరాజన్ కళ్లు నీళ్లతో నిండి పోయినాయి. అప్పుడు తన లోపల దాచు కొన్న ఆ గుట్టును ఆమెతో చెప్పేద్దామని అతనికి అనిపించినట్లుగా ఉంది. పాపి, చెప్పేసి ఉండచ్చు కదా! కానీ అతనికి అతని ఆటే పెద్దదిగా అనిపించింది. అందుకనే ఆ గుట్టును బయటపెట్టనే లేదు అతను. కానీ ఈ మాదిరిగా జరగతాదని అతను మటుకు ఎందుకు అనుకొని ఉంటాడు? ఇంత ఈడు పైన బడిన నాకే తెలియలేదే. ఆ పొద్దులో అతనికి మటుకు ఎట్టు తెలిసుంటాది? అట్నే దిగులుగా కూచుని ఉండిన రుక్మిణిని నాగరాజన్ మెల్లగా పువ్వును లేపినట్లుగా పైకిలేపి గుండెలకు అదుముకొని-

“ఏమిటి, ఏమీ మాట్లాడనంటున్నావే రుక్మిణీ, నేనేమి చేసేది? ” అని కనికరంతో జాలిగా అన్నాడు.

రుక్మిణి తన తలను లేపి అతనిని కళ్లెత్తి చూసింది. ఆ చూపుల్లోని వేడుకోలును మీకు ఎట్టు చెప్పేది? వెల్లువలో చిక్కుకొని ఏటిలో కొట్టుకొనిపోతుండే ఒకడికి, దూరంగా దుంగ ఒకటి తేలిపోతున్నట్లుగా కనబడితే, అతను దబదబమని ఆబగా దానివైపుకు ఈడుకొని పోయి అబ్బ, బతికినా మురా అనుకొంటా దానిని పట్టుకోబోతే, అయ్యో పాపం, అది దుంగ కాకుండా వట్టి చెత్తకుప్ప అయితే అతని మనస్సు ఎట్టు అంగలార్చి ఉంటుంది. అతని మొహం ఏమయిపోయి ఉంటుంది. అట్ట ఉండింది రుక్మిణి మొకమూ, ఆ మొకంలో కదలాడి కనిపించిన ఆమె మనస్సు, ఎల్లలు లేని వగపు (దుఃఖం), తత్తరపాటు ఆ చూపుల్లో కనిపించినాయి. అప్పటికీ నాగరాజన్ ఏమీ మాట్లాడకుండా ఉండడం చూసిన రుక్మిణి మెల్లగా అతనికి దూరం జరిగి-

“ఇంక నేను చెప్పగలిగేది ఏమీ లేదు. ‘మన్నార్ కోవిలుకు పోవడంలేదు’ అనే

మాట మీ నోటినుండి రావడం లేదు. నేటితో నా తలరాత తీరిపోయింది. నన్ను ఇట్ట విడిచిపెట్టేయాలని మీరు తెగించినాక ఇంకమీదట నేను ఎవర్ని నమ్ముకొని ఎవరికోసం ఊపిరి నిలబెట్టుకోవాల? మీ మీద నాకు కోపం లేదు, మీ మనస్సు ఈ పనికి ఒప్పుకొనుండదు. నా తలరాత, నా తల్లిదండ్రుల అగచాటే మిమ్మల్ని ఇదంతా చెయ్యమని చెబుతున్నాది. ఇంకమీదట, రుక్మిణి అని ఒకతే ఉండేది. అది మనమీద ఎల్లలులేని ప్రేమను పెట్టుకొని ఉండేది. ఊపిరిని వదిలేటప్పుడు కూడా అది నన్నే తలుచుకొంటా ఊపిరిని వదిలింది అని ఎప్పుడయినా తలుచుకోండి. ఇదే నేను మిమ్మల్ని చివరిగా కోరుకొనేది” అంటా నాగరాజన్ కాళ్ళమీద పడి కాళ్ళను గట్టిగా పట్టుకొని కుమిలి కుమిలి ఏడిచింది.

నాగరాజన్ వెంటనే ఆమెను పైకిలేపి “పిచ్చిదానా, అట్లంతా ఏమీ చేయకూడదు. నువ్వుపోతే నా ఊపిరి కూడా నిలవదు. అప్పుడు ఎవరు ఎవర్ని తలుచుకొనేది? తుంపర పడతా ఉంది. మిన్నంతా కారుచీకటి అయిపోయింది. ఇంకా సేపటికి కుండ పోతగా కురిసేటట్టు ఉంది. రా ఇంటికి పోదాం” అని ఆమె చేతిని పట్టుకొని రెండడుగులు ముందుకు వేసినాడు.

మిన్నులో చందమామా, చుక్కలూ కనబడడంలేదు. అంతా ఒకటే చీకటి. కాసేపటికి ఒకసారి మొయిలు (మేఘాన్ని) ను కత్తితో నరుకుతున్నట్లుగా మెరుపుతీగలు మెరుస్తుండాయి. కానీ వెంటనే గబ్బు చీకటి ముసురుకొంటా ఉంది. నేలంతా గడగడ వణికితేటట్లుగా మిన్నును చీలస్తా పిడుగులు పడతుండాయి. గాలి అయితే తిప్పించి మల్లించి కొడతా ఉంది. వాన కురిసే చప్పుడు దూరం నుండి పెరగతా వచ్చి దగ్గర పడింది. ప్రళయకాలం లాగా ఉండిన ఈ హోరులో రుక్మిణీ నాగరాజు పోతా మాట్లాడుకొన్న మాటలు నాకు సరిగ్గా వినిపించలేదు. వాళ్లు కూడా ఇంటి

వైపుకు బిరబిరా పోతా ఉండారు. మెరుపు వెలుగుల్లో రుక్మిణి ఇంటికి పోవడానికి ఒప్పుక వెనకడుగులు వేయడం, నాగరాజు ఆమెను ముందుకు తీసుకొనిపోవడం నా కంటపడింది. వాళ్ల మాటలు కూడా ఒకటి రెండు నా చెవిన పడినాయి.

“.. ఊపిరి ఉండదు... అమ్మ మనసు తనివితీరా.. శుక్రవారం తెల్లవారి.. ఆడవాళ్ల.. పగిలిపోతుంది.. చెప్పద్దు.. పెట్టివుట్టింది కదా.. ఆ పడుచునయినా బాగా చూసుకోండి.. నిండుగుండెలతో దీవిస్తుండాను.. ఆనాడు తెలుసుకొంటావు... చివరి దండాలు.. వరకూ ఓర్పుకో..” ఈ మాటలే ఉరుముల సందడిలో గాలి సవ్వడిలో వాన చప్పుడులో నాకు వినబడినాయి. వాన కుండపోతగా కురవసాగింది. రుక్మిణీ నాగరాజూ మరగయిపోయినారు. మరునాడు తెల్లవారింది. వాన వెలిసింది. అయితే మిన్ను ఇంకా తేట పడలేదు. మొ

యిలు నలుపు తొలగలేదు. గాలి అయితే ఓదార్చేవాళ్లు లేక వెళ్ళిక్కి ఏడ్చే పసివాడిలాగా ఆపకుండా అరస్తానే ఉంది. నా మనస్సంతా ఒకటే గజిబిజి. ఎంత ఓదార్పు కొంటున్నా నెమ్మది కలగడం లేదు. ఏమిటిది, ఎంత అణుచుకొన్నా ఎన్నడూ ఎరగనంత ఏడుపు పొగిలిపొగిలి వస్తూ ఉందే, కారణం తెలియడంలేదే? అని నాలోనేను అనుకొంటూ ఉండేటప్పుడు-

“ఏమ్మా! ఇక్కడొక కోక తేలాడతా ఉంది” అని అరిచింది మీనా.

వెంటనే ఆశ్రుతతో ఆ పక్కకు తిరిగినాను. గుంటలో మునగతా ఉండిన ఆడవాళ్లందరూ అట్టేతిరిగి చూసినారు. చూసేసి చెవులు కొరుక్కొంటా గుసగుసగా మాట్లాడుకోసాగినారు. నా అయిదూపిర్లు నిలిచిపోయినాయి. కోకను చూస్తే అది

మీనాక్షమ్మ కోకమాదిరిగా ఉంది. అయ్యో, అమ్మానాయనల గుండెల్లో రాయిని వేసేసి రుక్మిణి వచ్చి గుంటలో పడిపోయినట్టుగా తెలుసుకొన్నాను. అంతవరకే తెలుసు, సొమ్మసిల్లిపోయినాను. మరలా కాసేపటికి కానీ నాకు తెలివి రాలేదు. ఆసరికి గుంట కట్టంతా గుంపుతో నిండిపోయి ఉంది. జానకినీ, రామస్వామి అయ్యరునూ ఆడి పోసుకోని వాళ్లు లేరు. ఇంక తిట్టినా ఒకటే, తిట్టకపోయినా ఒకటే. ఊరి నయ గారాన్నీ, తల్లిదండ్రుల బతుకునూ, నా ప్రేమనీ అంతా ఒకటిగా చేసి కట్టగట్టుకొని ఒకే నిమిషంలో ఎగిరిపోయిందే నా రుక్మిణి. కింద, ఆ మల్లెగుబురు పక్కనే ఆమెను పడుకోబెట్టింది.

ఆమె పసిడిచేతులతో ఎన్నిసార్లు ఆ మల్లెమొగ్గలను కోసుంటుంది! పసిబిడ్డగా ఉండినప్పుడు ఆమె అడుగులు పడని తావు ఈ గుంటకట్టమీద ఎక్కడుంది! ఆమె చేయి సోకని మానోమాకో ఉండా! ఆ లేత చేతులు, ఆ సొగసయిన పాదాలు అంతా వాడి వాలిపోయి ఉండాయి. కానీ ఆమె మొకంలోని కళ మటుకు తగ్గనే లేదు. అంతకుముందు ఉండిన ఏడుపు గురుతులన్నీ చెరిగిపోయి అచ్చెరువుగొలిపే శాంతం ఆ మొకంలో పరచుకొనింది. దీన్నంతా కూడా కాసేపు ముటకే చూడగలిగినాను. ఆ సరికే “నాగరాజన్ వస్తుండాడు” అని కలకలం పుట్టింది గుంపులో నుండి. అవును నిజమే, అతను కన్నూ మిన్నూ తెలియకుండా దెబగుబ పరిగెత్తి వస్తా ఉండాడు. వచ్చేసినాడు. మల్లెగుబురు దగ్గరకు వస్తానే గుంపునుగానీ గుంపులోని తల్లిదండ్రులనుగానీ పట్టించుకోకుండా

“రుక్మిణీ ఏమి చేసినావే... రుక్మిణీ!” అని అరస్తా నరికిన మానులాగా కిందకు పడినాడు. గుంపులోని గోల గప్పుని అణి

గిపోయింది. అందరూ నాగరాజన్నే చూస్తూ ఉండిపోయినారు. చాలాసేపటి వరకూ అతను అట్టనే నేలమీద సొమ్మసిల్లి పడి ఉండినాడు. రామస్వామి అయ్యరు బెదిరిపోయి అతని మొకం మీద నీళ్లు చల్లి వీవనతో విసరతా ఉండగా కడకు అతను తెప్పరిల్లి కళ్లు తెరిచినాడు. కానీ నాయనతో ఒక్కమాటయినా మాట్లాడలేదు. ఊపిరిలేని రుక్మిణి మేనును చూసి-

“రుక్మిణీ, నా తలపులను తుడిచేసి జూలియట్ లాగా ఎగిరిపోయినావే. శ్రీనివాసన్ చెప్పినట్లే అయిందే! పాపిని నావల్లనే కదా నువ్వు ఉసురు తీసుకొన్నావు. నేనే నిన్ను చంపిన పాతకుడిని. నిన్నునే నేను నీతో గుట్టునంతా చెప్పేసి ఉంటే, ఈ పొద్దు మనకు ఈగతి పట్టుండదే! ‘కుసుమ సదృశం... సత్య పాతి ప్రణయ హృదయం’ అనే లోతయిన మాటలను పైపైన చదివినానే తప్పు అందులోని సత్యాన్ని తెలుసుకోలేకపోయినానే! ఇంక నాకు ఏమి మిగిలింది? రుక్మిణీ నువ్వేమో తొందరపడి నన్ను వదిలేసి పోయినావు. నాకు ఇంక సంసారపు బతుకు వద్దు. ఇదిగో సన్యాసం తీసుకొంటాను!” అంటా ఎవరయినా అడ్డుకోవడానికి ముందుగానే తను కట్టుకొని ఉండే పంచెనూ, పైవల్లెనూ పీలికలు పీలికలుగా చింపేసినాడు. అతని తల్లిదండ్రులు నోరే తెరవలేదు. వాళ్లు ఆ వెప్పురపాటు నుండి తేరుకొనే లోపల్నే నాగరాజన్ వాళ్ళ కాళ్ళమీద పడి మొక్చేసి ఎవరితోనూ మాట్లాడకుండా గోచిగుడ్డతోనే బయలుదేరి పొయ్యేసినాడు. ఇట్ట తీరిపోయింది నా రుక్మిణి కళ.

నా అనుగు బిడ్డల్లా! ఆడవాళ్ళ మనసు నొచ్చుకొనేటట్టుగా ఇంకమీదట ఏదయినా చెయ్యాలనుకొన్నప్పుడు ఈ కతను తలుచుకోండి. ఆటపట్టించడం కోసం కూడా ఆడదయి పుట్టినోళ్ల మనస్సులను నలపద్దండి. ఏ ఆట ఏ కర్తను మోసుకొస్తుందో ఎవరు చెప్పగలరు?

వ్యక్తులు

మేరీ మెకేడ్ మాఇంటికొచ్చింది. ఆమె తెలియదని కాదు. కాని గుర్తుపట్టనట్టే నటించాను. “నేను నీకు గుర్తు లేదంటే పాతవిషయాలేవీ నీకు గుర్తులేనట్టే. మొన్న వేసవి సెలవులో మీ అమ్మమ్మ వాళ్ళింటికెళ్లిన విషయం కూడా మర్చిపోయే వుంటావు” అంది మేరీ.

తాతయ్య ఇంకా బతికే వున్నాడు. అయినా దాన్ని అమ్మమ్మ ఇల్లనే అంటాం. తాతయ్య ఇప్పుడు తన పడగ్గడికి పరిమిత మయ్యాడు. ఆగదికెప్పుడూ పరదాలు వేసి వుంటాయి. వెలుగు తాతయ్య కళ్ళమీద పడకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. తెల్లటి జుత్తుతో, శుభ్రంగా పసిపిల్లాడిలా వుంటాడు. తాతయ్య - తెల్లటి నైట్ షర్ట్ లో, తెల్లటి దిండుమీద తలపెట్టి పడుకుంటాడు. ఆ గదిలో తెల్లయూనిఫాంలో నాక్కనిపించిన మరో వ్యక్తి మేరీ. సూప్ కలుపుతున్నప్పుడు వచ్చే శబ్దం చెప్పుంది ఫ్యాన్. దానిముందర కూర్చుంది మేరీ. ఏదైనా అల్లుకుంటూ కాలక్షేపం చెయ్యాలనిపించి వుండవచ్చు కాని చీకటిగా వున్న గదిలో అలాంటి పనులు సాధ్యం కావు.

నేనప్పుడు చాలా చిన్నదాన్ని. పడిపోకుండా అటుఇటు దిక్కు వేసి పడుకోబెట్టే వాళ్ళు (నా గురించి ఇంత శ్రద్ధ తీసుకుంది మా ఇంట్లోకాదు మా అమ్మమ్మ యింట్లో). నా గదిలో ఫ్యాన్ లేదు. బైటనుండి కళ్ళ మీద పడుతున్న ఎండ - నీళ్ళ మీద పడి మెరుస్తున్నదేమో, మరింత తీవ్రంగా వుండా వెలుగు. అలాంటి గదిలో ఎవరి కైనా నిద్రపడుతుండా అసలు? మా అ

మ్మ, అమ్మమ్మ, అంటేల గొంతులు రికార్డు లాగ వినిపిస్తూనే వున్నాయి. ఇంటికప్పు చాలా ఎత్తుగా వుండేది. ఎక్కడ చూసినా, చీకటిగా ఖాళీ గా వున్న స్థలమే. నిద్రపట్టని నాకు ఇవన్నీ పరిశీలించటమే కాలక్షేపం. చెమటతో ఒళ్లంతా జిడ్డు పట్టింది. తెల్లటి యూనిఫాంలో పెద్ద ఐస్ డిమెలాగ మేరీ మెకేడ్. ఇంట్లోని ఈ వాతావరణానికి బాధ్యత ఆమెదే అనుకున్నాను.

మొత్తంమీద ఆమెవరో నాకు తెలియనట్టే నటించాను. ఇప్పుడామె తెల్లటి యూనిఫాం వేసుకోలేదు. అంటే ఆమె అధికారాన్ని ప్రదర్శించే సమయం ఇంకా రాలేదు. ఎర్రటి మొహం మీద ఓటోమీల్ లా తెల్లటి మచ్చల్తో దేనిగురించో ఫిర్యాదు చేస్తున్నట్టుగా మాట్లాడుతుంది. “ఈ బట్టలన్నీ నేనొక్కదాన్నే వుతకాలా?” అంటూ అరిచింది నా వైపు చూస్తూ. నేనామె వెంట పెరట్లో కెళ్లాను. బట్టల బుట్టను నేలమీద ఢామ్మని పెట్టి “ఒక్కొక్కటే అందించు. జాగ్రత్తగా కాలర్ ఫైకో చేరుట్టు ఎత్తి పట్టుకోవాలి. క్షిప్రులు కూడా ఇవ్వు. ఈ గాలిలో నేనింతనేపు నిలబడ కూడదు. నాకు బ్రాంకియల్ సమస్య వుంది” అంది. జంతువులా తలొంచుకుని, బుద్ధిగా ఆమె చెప్పినట్టే చేశాను. ఆ మార్చి నెల చలిలో (కథ నేపథ్యం కెనడాలోని ఆంటేరియోలో, మార్చిలో అక్కడ విపరీతమైన చలి) ఆమె కాస్త బరువు తగ్గినట్టునిపించింది. వాసన కూడా వెయ్యలేదు. ఇం

ట్లో ఉన్నప్పుడు ఆమె దగ్గర గాఢమైన వాసనవేసేది - ఆమె గదిలో లేనప్పుడు కూడా. ఆమె వాసన ఎలా ఉండేది? (లోహాలూ, లవంగాలూ కలిసినట్టుగా). ఆమెకు పంటినొప్పి ఉండేది. జలుబు చేసినప్పుడు, నా ఛాతీమీద ఆ మిశ్రమాన్నే రుద్దేది.

ఈ విషయం అమ్మతో చెబితే, “పిచ్చిపిచ్చిగా మాట్లాడకు. నా దగ్గర వాసనవేస్తోందా? లేదే?” అనేది. వాసన గురించే వినకపోతే రుచి గురించి ఎవరు వింటారు? అసలీదంతా మేరీ వంటలోనే వుంది. ఉదయం బ్రేక్ ఫాస్ట్ పార్టీలో, బంగాళాదుంప వేపుడులో, బ్రెడ్డులో, వెన్నలో, మధ్యాహ్నం చప్పరించటానికిచ్చిన చక్కెర గోలీల్లో - ఏదో వాసన. అందరికీ ఇదొస్తూనే వుంటుంది. కాని తెలియనట్టుగా వుంటారు. ఏడాది క్రితం ఇంట్లో ఈ వాసన రాలేదే.

బట్టలారేశాక, మోకాళ్ళమీద చేతులు పెట్టుకుని వేడినీళ్ళ బేసిన్ లోకి వంగి తృప్తిగా వూపిరి తీసుకుంది.

“నువ్వు నర్సువా?” అనడిగాను.

అమ్మ, అప్పటికే నాకా విషయం చెప్పింది. అయినా మరోసారి అడిగాను.

“అవును. కాకపోయినా బాగుండేది”

“నువ్వు నా ఆంటీమా?”

“నేను నీ ఆంటీనైతే, మరి నువ్వు నన్ను ‘ఆంట్ మేరీ’ అనాలి గదా! కాని అలా పిలవ్వు. నేను నీ కజిన్ని, మీనాన్న కజిన్ని. అందువల్లే, మరో నర్సుకు బదులుగా నన్ను పిలిపించుకుంటారు. బంధువుల్లో ఎవరు జబ్బు పడినా నేను వెళ్లాల్సిందే. ఇక నాకు తీరికెక్కడ?”

నేను నమ్మలేదు. రమ్మని ఆమెనెవరు పిలిచారు? తనకై తానే వచ్చింది. వంట చేస్తుంది. వస్తువులన్నీ తనకు నచ్చిన పద్ధతిలో సర్దుతుంది. అందరిమీదా తన అథారిటీ చలాయిస్తుంది. ఆమె రాకపోతే

అమ్మమంచం పట్టేదే కాదు.

డైనింగ్ రూంలో అమ్మకు పడక ఏర్పాటుచేశారు - అలా చెయ్యటం వల్ల మేరీకి మెట్టేక్కే పని తప్పుతుంది. అమ్మ జుత్తు రెండు సన్నటి జడలంత మాత్రమే వుంది. చెక్కిళ్లు పీక్కుపోయాయి. మెడ వెచ్చగా ఉంటుంది. ఎప్పటిలాగే కిస్ మిస్ ల వాసన వేస్తుంది. కాని, దుప్పటి కింద మిగతా శరీరమంతా బలహీనమైన, పెద్ద, మిస్టేరియస్ ‘వస్తువు’లా మారిపోయింది. కదిలించాలంటే కష్టం. తన గురించి తాను పరాయి మనిషిలా మాట్లాడుతుంది.

“జాగ్రత్త! అమ్మకు దూరంగా వుండు. ‘అమ్మ’ కాళ్ళమీద కూర్చోకు” ఆమె ‘అమ్మ’, అన్నప్పుడల్లా నేను వణికిపోతాను. నాకూ, ఆమెకూ మధ్య ఎంత దూరమో! ఆమె ‘అమ్మ’ అంటే అదేదో కనిపించని ‘జీనస్’ అని వుచ్చరించినట్టుగా వినిపిస్తోంది. ఇది మా ‘అమ్మ’ నా ‘అమ్మ’. ఆ వెచ్చని మెడకు నేను వాటేసుకున్న అమ్మ. ‘జీనస్’ లాంటి అమ్మకాదు. నన్ను కని, పెంచిన ‘మనిషి’ అమ్మ. మమ్మల్ని విడదీసిన బ్రహ్మారక్షసి ఎవరు? దేవుడితో ఫిర్యాదు చేశాను. సహజంగానే మనిషిలో దుష్టత్వం వుందనుకున్నా, నేనలాంటి పనులేమీ చెయ్యలేదు.

అమ్మ వంకాయ రంగు దారంతో లేసు లల్లుతున్నది. కొన్ని దారప్పోగులు బెడ్ షీట్ల మీద పడిపోతున్నా పట్టించుకోలేదు. అల్లిక ముగించి, పక్కనపడేసి దాని గురించి పూర్తిగా మరచిపోతుంది. రాజకుమారుల గురించీ, రాజకుమార్తెల గురించీ తను చెప్పిన కథలన్నీ ఇప్పుడు మరచిపోయింది. తన బాల్యం గురించి కూడా ఇప్పుడామెకేమీ గుర్తు లేదు. నా ఒక్కడానికేనా, బాల్యం అందరికీ అద్భుతమే. మేరీ పర్యవేక్షణలో వున్న అమ్మ ఆమెను చిన్న పిల్లలా అడుగుతుంది. “మేరీ, కాస్త నా వీపు మీద మద్దన చెయ్యవూ!”, “మేరీ, నాకో కప్పు టీ యివ్వవటే. ఇంకా తాగితే భళ్ళన వాంతి చేసుకుంటానని తెలుసు.

కాని నాకు టీ అంటే ప్రాణం”

“సపోర్టు పట్టుకుని లేచి కూర్చో వాంఛి కాదు..” అంటుంది మేరీ నవ్వుతూ. ఆ తర్వాత, నన్ను దూరంగా జరగమని, బలంగా బెడ్ షీట్లు దులుపుతుంది.

‘నీవల్లే అమ్మకు అలసట పెరుగుతున్నది. బైట హాయిగా వుందిగా. ఎందుకు యిక్కడే తచ్చాడుతుంటావు!’ అంటుంది మేరీ నావైపు సీరియస్‌గా చూస్తూ.

‘పాపం, ఒంటరిగా వుండేమో. తోచటం లేదు కాబోలు’ అంటుంది అమ్మ.

“బైటకూడా ‘ఒంటరి’గా వుండొచ్చుగా” అని నావైపు కోపంగా చూస్తూ. “నీ ఆట సామాను తీసుకు పరిగెత్తు. వెళ్లు. ఫో” అంటుంది మేరీ.

మేరీ రాకతో నాన్నలో కూడా మార్పు చ్చింది. ఆయన భోజనానికి కూర్చోగానే జోక్ చెప్పటానికి సిద్ధపడుతుంది మేరీ.

అనువాదం : ముక్తవరం పార్థసారథి

మొహం ఎర్రబారుతుంది. గులకరాళ్లలా గున్న గట్టి తెల్లటి బీన్స్ గింజల్ని సూప్‌లో వేసి నాన్న వాటిని ఎలా తినగలడో పరీక్షిస్తుంది. నీళ్లగ్లాసులో ఈగలా కనిపించే వస్తువేదో వేస్తుంది. ఒక పన్ను విరిగిన ఫోర్స్ టేబుల్‌మీద పెడుతుంది. నాన్న మేరీ వైపు గిరాబీస్తాడు. అదామెకు తగలదు గాని నేను పులిక్కిపడతాను.

అమ్మా, నాన్నా భోజనం చేస్తూ నెమ్మదిగా మాట్లాడుకుంటారు. మా నాన్న వైపు వాళ్లకు మేరీలాగ ట్రిక్స్ చేయటం అలవాటే. రబ్బరు పురుగుల్ని పక్కవాళ్లమీదకి విసిరి వాళ్ల రియాక్షన్ చూస్తారు. లావుగా వున్నవాళ్లకు విరిగిన కుర్చీలు ఆఫర్ చేస్తారు. “నీ వయసెంత? ” అని సూటిగా

అడగరు- దానికే ఏవేవో చిక్కులూ, పజిల్లు వుంటాయి. మేరీని చూడగానే నాన్నకు పాతఅలవాట్లు తిరిగివచ్చాయి. వేయించిన బంగాళా దుంపలే సర్వస్వంగా, కొద్దిపాటి మాంసం తింటూ, అల్యూమినియం పాత్రల్లోంచి చిక్కటి, నల్లటి టీ తాగుతూ, “మేరీ, మగాళ్లకు వండిపెట్టటమేలాగో నీకు బాగా తెలుసు” అంటూ పొగిడేవాడు. అంతటితో ఆగుతుందా వ్యవహారం. “ఎన్నాళ్లీకా వెయిట్ చేస్తావు! పెళ్లి చేసుకుంటే ఓపనైపోతుంది గదా!” అంటూ ఏడిపించేవాడు. చిరుకోపంతో, చేతిలో వున్నదేదో నాన్నమీదికి విసిరేస్తుంది మేరీ. మేరీకి మొగుళ్లను వెదకటం గురించే నాన్న టీజింగ్.

“జోక్‌కాదు సీరియస్‌గా నీ కోసమో కుర్రాణ్ణి వెదికాను మేరీ”

నోరు విప్పకుండా పెదాలు బిగపట్టి నవ్వుతుంది మేరీ. మొహం కందగడ్డలాగ వుతుంది- చూస్తేగాని నమ్మలేం. అంత ఎర్రబడటం సాధ్యమా అనిపిస్తుంది. నోటిలోంచి చిన్న, చిన్న శబ్దాలు వస్తాయి.

ఎవరో గిల్లినట్టుగా శరీరం కాస్త కంపిస్తుంది. ఈ మాటలకామె సంతోషంతో పుబ్లితపుబ్లియినట్టే. ‘పెళ్లి’ ఊహల్లో ఊహాభర్తతో పరివ్వంగాలు. పెళ్లికాని మధ్య వయస్సురాల్ని యిలాంటి కబుర్లతో మభ్యపెట్టటం ‘క్రూరం, అమానుషం’ అంటుంది అమ్మ. కాని నాన్న వైపు వాళ్లకు యిలాంటి జోకులు మామూలే. ఇప్పటికెంతమంది ఎన్నిసార్లు ఆమెను ఏడిపించారో! లావెక్కి, మొరటుగా మారిన కొద్దీ మేరీని ఏడిపించడం పెరిగింది. ఇలాంటివాటికి బాధపడితే, అమ్మలాగ- నువ్వు చాలా ‘సెన్సిటివ్’ అని తమను తాము సమర్థించుకుంటారు. నాన్నవైపు ఆంటీలు, కజిన్స్, అంకుల్స్ అందరూ యిలాంటి క్రూరమైన జోకులకు మొద్దుబారినవాళ్లే. ఎవరికైనా అంగవైకల్యమున్నా, దాని గురించి కూడా ఆటపట్టిస్తారు.

సాయంత్రం, భోజనం సమయానికి చీకటిపడింది. అప్పటికి మాకు కరెంటు రాలేదు. ఆ తర్వాత ఏడాది కొచ్చుంటుంది. టేబుల్ మీద ల్యాంప్ వెలుగుతోంది. ఆ దీపం నీడలో, నాన్న, మేరీల నీడలు కలిసిపోతున్నాయి. నేను మనుషుల్ని కాక నీడల్ని చూశాను. నావైపు చూసి 'కలగంటున్నావా ఏమిటి?' అన్నాడు నాన్న. నేను కలగనటం లేదు. రాబోయే ప్రమాదాన్ని వూహించుకుంటున్నాను.

“పొలంలో బోనులు” పెట్టాను. చూడ్డానికి నా వెంట వస్తావా? ” అని అడిగాడు నాన్న. నది ఒడ్డువెంట తిరిగే మస్కెరాట్స్ అనేది ఒక తరహా ఎలుకల జాతి. అవి పేరుకు ఎలుకలే అయినా పెద్ద సైజు పందికొక్కుల్లాంటివి. వాటి కోసం పెట్టిన బోన్లు అవి. యవ్వనంలో వున్నప్పుడు, రాత్రింబగళ్లు, వారాలతరబడి, అడవుల్లో మస్కెరాట్స్ కోసం వేటాడాడు నాన్న. వహనాడ్ కౌంటీలోని బొరియలన్నీ ఆయనకు సుపరిచితమే. ఆ తర్వాత, ఎర్రటి నక్కలు, అడవి మింక్స్, మార్బె న్లలాంటి బొచ్చున్న జంతువులను, వాటి బొచ్చుకోసం ఆయన వేటాడుతాడు. అయితే, వసంతకాలంలో మస్కెరాట్స్ మాత్రమే లభ్యమవుతాయి. పెళ్లిచేసుకుని, స్థిరపడి, వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నా పాత అలవాటు మరచిపోలేక, మస్కెరాట్స్ ను మాత్రం బోన్లు పెట్టి పట్టుకుంటున్నాడు గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా. బహుశా యిదే చివరిసారి కావచ్చు.

గతేడాది దున్నిన పొలంలో నెమ్మదిగా నడిచాం. నాగేటిచాళ్లలో సన్నటి మంచు పేరుకుపోయి కాలుతీసి కాలువేసినప్పుడల్లా పట పటమంటూ పగిలింది. నాన్న వెనకే జాగ్రత్తగా అడుగువేశాను- ఆయన బూట్లనే చూస్తూ. విప్పినప్పుడు వంటింట్లో ఒక మూలన నిల్చుంటాయవి. ఎరువు, మెషీన్ ఆయిల్, అట్టలు కట్టిన బురద అంటుకుపోయి ఉంటాయవి. వాటి నుంచి

కుళ్లిపోతున్న ఆకూ, అలమూ కలిసిన ఒక వాసన గదిలో నిండుతుంది. అవి ఆయన శరీరంలో ఒక భాగమే అన్నట్టుగా వుంటాయి. విప్పినప్పుడు కూడా అవి ఆయన పాదాలకోసమే నిరీక్షిస్తుంటాయి. నాన్న జోకులు వేస్తాడు. ఆవ్యాయంగా వుంటాడు. కాని మొహంలో ఓ కరకుదనం, కఠిన్యం కూడా వుంటుంది. బూట్లూ అలాగే వుంటాయి. అయితే, ఆ కఠిన్యం నన్ను ఆశ్చర్యపరచదు. ఎక్కడెక్కడ తిరిగినా, నాన్న అమ్మ దగ్గరకు, నా దగ్గరకు తిరిగి వస్తాడు.

బోనులో కదిలింది మస్కెరాట్. మొదటి చూపుకది నీటివైపు వంగిన మొక్కలా కనిపించింది. నాన్న దాన్ని బైటికి లాగాడు. అది కదలటం మానేసింది. దూరం నుండి మొక్కలా కనిపించింది దాని తోక. నోటిలో పళ్లు వాడిగా వున్నాయి. తలమీద కళ్లు మెరుస్తున్నాయి- నీళ్లతో కడిగితిసిన గులకరాళ్లలాగ. ఒక దాన్ని విదిలించాడు నాన్న. చల్లటి మంచు తుంపరపైకి చిమ్మింది. “బాగుంది పెద్ద ఎలుక. తోక చూశావా?” అన్నాడు దాన్ని పైకెత్తి చూపిస్తూ. ఆ తర్వాత బోను ఎలా పనిచేస్తుందో వివరించాడు. మరోసారి దాన్ని బోనులో వేసి, నీళ్లలో ముంచి పైకి లేపాడు. ఎలుకను ముట్టుకోవాలనుకున్నాను. కాని ధైర్యం చాలేదు. నీళ్లలో నాని బిగుసుకుపోయింది ఎలుక. మృత్యువంటే యిదేగద. వడలిపోయిన ఆపిల్ ముక్కల్లో మళ్లీ బోను పెట్టాడు నాన్న. ఆ తర్వాత, ఎలుకను సంచిలోవేసి, సంచిని భుజానికేసుకున్నాడు వ్యాపారిలాగ. ఆపిల్ ను కోస్తున్నప్పుడు ఆయన స్పిన్నింగ్ కత్తిని చూశాను. వాడిగా వుంది. ఎలుకల తోళ్లు తీసేది దానితోనే.

వహనాడ్ తీరం వెంట నడిచాం. నది నిండుగా ప్రవహిస్తున్నది. ఎండ పడిన

చోట తళుక్కుమని మెరుస్తున్నది. అక్కడ క్కడా నీరు సుడి తిరుగుతున్నది. ఒడ్డున నడిచాం గాని పక్కన లోతుగా వుంది. అడవి మొక్కలున్నాయి. కాలు జారుతున్నది. ప్రవాహం పెద్దగా చప్పుడు చేయటం లేదు గాని అదేదో నదీగర్భం నుండి వస్తున్నట్టుగా వుంది- భూమిలో నీరు వుబికిన రహస్యప్రదేశం నుండి వస్తున్నదా శబ్దం.

నది మలుపు తిరిగింది. ఎటువైపు నడవాలో తెలియలేదు. బోనుల్లో బోలెడన్ని ఎలుకలు కనిపించాయి. వాటిని తీసి, విడి లించి, సంచీలో వేసుకుని బోన్లు తిరిగి అమర్చాం. గాలికి, మొహం, చేతులు చల్లబడ్డాయి. కాని నాన్నతో చెప్పలేదు. ఒడ్డున జాగ్రత్తగా నడవాలని ఆయన నచ్చెప్పుడూ హెచ్చరించలేదు. ఆ మాత్రం తెలివితేటలు నాకుంటాయనే ఆయన నమ్మకం. ఎందాకా పోతున్నామో, మరెన్ని బోన్లు వున్నాయో నేనడగలేదు. కాసేపటికి అడవి దాటాం. చీకటి పడింది. మా యింట్లోంచి కనిపించే అడవి యిదేనన్న విషయం చాలా సేపటిదాకా నాకు అర్థం కాలేదు.

చిన్నమొక్కలు కాదు. నాకన్నా ఎత్తు పెరిగిన చెట్లున్నాయక్కడ. జాగ్రత్తగా, జారకుండా, దారి చూసుకుంటూ అడుగులో అడుగువేశాను. నాన్న నదిలోకి దిగి బోన్లు అమర్చుతున్నప్పుడు కాసేపు నాకు కనిపించలేదు. అయితే, అల్లంతదూరాన మరో ఆకారం కదిలింది. ఎవరో మా వైపే నడిచివస్తున్నారు. రాళ్లు, దుబ్బులు వున్నా, దారి బాగా తెలిసినవాడిలా గబగబా నడుస్తున్నాడు. మొదట తలా, భుజాలూ కనిపించాయి. పెద్ద నదురు, బాగా పెరిగిన జుత్తు. సన్నగా, పొడుగ్గా వున్న కాళ్లు, అన్నింటి కన్నా ముఖ్యం చేతిలో గొడ్డలి.

ఈ అపరిచితుడి గురించి నాన్నను హెచ్చరించాలనే ఊహ కూడా రాలేదు నాకు. అతడు మమ్మల్ని దాటుకుని ముందుకె

ళ్లిపోయాడు. భయంతో కాళ్లు చేతులూ ఆడలేదంటారే అలాంటి పరిస్థితి. నేను స్థాణువులా నిల్చుండిపోయాను- పిడుగుపడినట్టనిపించింది. ఏంచెయ్యాలో కూడా తోచలేదు. అది భయం కాదు. అతడవరో తెలుసు. తప్పించుకోలేనప్పుడేం చేస్తాం?

అలా ఇన్నాళ్లు, నాకు కనిపించనంత దూరంగా ఎక్కడో వున్నాడని తెలుసు. కాని యిప్పుడు నా కళ్ల ముందు నడిచివెళ్లాడు. నెగెటివ్ ఫిల్మ్ లో లాగుంది నా పరిస్థితి. నేపథ్యంగా నల్లటిఆకాశం. పరిచయస్థుడిలా నాన్న వైపు నడిచివెళ్లాడు.

అతడు సమీపించిన విషయం నాన్న గుర్తించలేదు. నాకూ, నాన్నకూ మధ్య నిల్చున్నాడతడు. పాత స్నేహితుడిలా మాట్లాడుతున్నాడు నాన్న.

“హాలో, చూసి చాలా కాలమైంది” అతడు మాట్లాడలేదు.

“నేను జో, బెన్ జోర్డాన్ ని. బోన్లు కోసం వచ్చాను. ఈసారి బోలెడన్ని ఎలుకలు దొరికాయి. మాంచి బలిసిన ఎలుకలు”

అతడు నాన్న మాటల్ని నమ్మనట్టుగా బోన్లు వైపు చూశాడు”

“నువ్వు కూడా బోన్లు పెడితే ఎంతో కొంత సంపాదించవచ్చు” జబాబు లేదు. గొడ్డలి గాలిలో కదిలింది.

“ఇప్పటికే ఆలస్యమైందిలే. నదిలో నీరు తగ్గమొహం పట్టింది” నాన్న ఎలుకల వేట వీలుపడదు అని చెప్పాడు.

అతి ప్రయత్నం మీద, మాటలు ఒత్తి పలుకుతూ, ‘బెన్ జోర్డాన్’ అన్నాడతడు.

“ఇప్పటికి గుర్తుపట్టావా, జో?” అన్నాడు మా నాన్న.

“నువ్వనుకోలేదు. సైలాస్ అనుకుని పొరబడ్డాను”

“నేను బెన్ జోర్డాన్ నని చెబుతూనే వున్నానుగా”

“సైలాస్ మనుషులు నా చెట్లు నరికేస్తున్నారు. కంచెలు కూల్చి వేస్తున్నారు. నాయిల్లు తగలబెట్టారు”

చిన్నకథకు పెద్ద దిక్కు

“నవల నాకు అర్థం కాదు. అంత పెద్దపుస్తకంలో ఉత్కంఠ కోసం ఎక్కడ వెదకాలి? కథలో ఉత్కంఠ కోసం వెదకడం సులభం. కథ బాగా వస్తుందో, లేదో ప్రారంభించగానే తెలిసిపోతుంది. కథలో ఒక విస్ఫోటనం ఉంటుంది. దానికోసమే, దానివైపు కథ నడుస్తుంది. అయితే మరీ చిట్టి పొట్టి కథల్ని చెప్పదులుచుకున్నదంతా చెప్పడం కష్టం. అందుకే కాస్త పెద్ద కథలంటేనే నాకు ఇష్టం” అంటుంది ఆలిస్ మున్రో.

‘కథంటే నవలకు సంక్షిప్తరూపం’ అన్న దురభిప్రాయాన్ని తొలగించి కథాప్రక్రియకు నిర్దుష్టత(పర్ ఫెక్షన్) తీసుకొచ్చింది అని ‘మాస్టర్ ఆఫ్ ది కాంటెంపరరీ షార్ట్ స్టోరీ’ అనే తన సైటిష్ న్ లో ఆలిస్ మున్రోని ప్రశంసించింది స్టీడిష్ అకాడమీ. కేవలం కథలు మాత్రమే రాసి ఈ ఏటి నోబెల్ బహుమతికి ఎంపికైన తొలివ్యక్తి ఆలిస్. ఈ అత్యున్నత పురస్కారాన్ని అందుకున్న పద మూడో మహిళ, తొలి కెనడియన్ ఆలిస్. డిసెంబర్ 10న స్వీడన్ లోని స్టాక్ హోమ్ లో జరిగే మేడుకలో ఆమె ఈ బహుమతిని అందుకోనున్నారు.

నైరుతి ఆంటేరియోలోని లేక్ హరన్ పక్కనున్న కుగ్రామంలో 1931లో జన్మించింది ఆలిస్. ఆమె తండ్రి సిల్వర్ ఫాక్స్ రైతు. అంటే మెరిసే తెల్లబొచ్చున్న నక్కల్ని పెంచి వాటి చర్మాలను అమ్మడం అతడి వృత్తి. తల్లి స్కూలు టీచరు. ఆలిస్ రెండేళ్లపాటు యూనివర్సిటీ ఆఫ్ వెస్ట్ ఆంటేరియోలో చదివింది. ఏ ఆర్థికసహాయమూ లభించకపోవడంతో వెయిటింగ్, పొగాకుతోటల్లో అకులు కోసే కార్మికురాలిగా, గ్రంథాలయ గుమస్తాగా పనిచేసింది. సహవిద్యార్థి జేమ్స్ మున్రోను పెళ్లి చేసుకుంది. తల్లిగా, ఇల్లాలుగా బాధ్యతలు మీద పడ్డాయి. 1972లో జేమ్స్ నుండి విడిపోయిన ఆలిస్, 1976లో భౌగోళిక శాస్త్రవేత్త గెర్నల్డ్ ఫ్రెమ్మన్ ను పెళ్లి చేసుకుంది.

ఆలిస్ తొలికథ ‘ది డ్రైమెన్స్ ఆఫ్ ఎ షాడో’ 1950లో అచ్చయింది. తొలి కథా సంకలనం ‘డాన్స్ ఆఫ్ ది హాపీ షేడ్స్’ 1968లో కెనడా అత్యున్నత సాహితీ పురస్కారమైన గవర్నర్ జన రల్స్ ప్రైజు గెలుచుకుంది. తరువాతి మరో రెండు సంకలనాలు ‘హూ డూ యూ థింక్ యు ఆర్’ (1978), ‘ది ప్రోగ్రెస్ ఆఫ్ లవ్’ లకు కూడా ఈ గౌరవం దక్కింది. 2009లో ఆలిస్ కు మాన్ బుకర్ ఇంటర్నేషనల్ వారి జీవన సాఫల్య పురస్కారం లభించింది.

“విన్నాను”

“నువ్వునుకోలేదు జోర్డాన్, భయపెట్టటానికి గొడ్డలి వెంటతెచ్చాను. నువ్వుంటావని తెలిస్తే గొడ్డలి ఎందుకు తెస్తాను. నేనుం దేదిక్కడే”

నన్ను పిలుస్తూ “నా పిల్ల వెంటవచ్చి దివ్యాళ” అన్నాడు నాన్న.

“గుడ్! ఇద్దరూ మాయింటికి రండి. కాస్త వెచ్చగా వుంటుంది” అన్నాడు జో.

అతడి వెనకే నడిచాం. సరదాగా, గొడ్డలితో గాలిలో విన్యాసాలు చేస్తూనే వున్నాడు. చెట్ల వల్ల చలి మరింత పెరిగింది. కింద మంచు పేరుకుపోయింది.

మరింత ముందుకు వెడితే, పొగవస్తున్న పొగగొట్టం కనిపించింది. అదే ఇల్లు. మెట్లుదిగి సెల్లార్ లోకి ప్రవేశించాం.

ఇల్లంటూ వేరుగా లేదు. సెల్లార్ ఇల్లు.

“ఫరవాలేదే. బాగానే వుంది, జో”

అన్నాడు మా నాన్న.

“నేలలో వుంటుంది కనుక, సహజంగానే కాస్త వెచ్చగా వుంటుంది. ఉన్న ఇంటిని తగలబెట్టారు. మళ్లీ కొత్త ఇంటిని కట్టుకోవటమెందుకు? ఏం చేసుకోను? ఈ మాత్రం చోటు నాకు సరిపోతుంది. సుఖంగానే ఉంది” అంటూ మెట్ల కింది తలుపు తెరిచాడు.

“తల జాగ్రత్త. జంతువుల్లా అందరూ ఇలాంటి కొంపల్లో వుండాలనటంలేదు. భార్యాపిల్లలుంటే అదో పద్ధతి. నాకు పెళ్లి చేసుకునే వుద్దేశం లేదు” అంటూ నవ్వాడు.

సెల్లార్ కిటికీలోంచి కొద్దిగా వెలుగు వస్తోంది. కిలోసిన్ దీపం వెలిగించి టేబుల్ మీద పెట్టాడు.

“ఇప్పుడు కనిపిస్తోందా!”

ఒకే గది. నేల మీద అట్టలు పరిచారు. ఒక ప్లాట్ ఫాం మీద స్టా వుంది. టేబుల్. కోచ్. కుర్చీలు, కిచెన్ కప్ బోర్డ్. గుర్రాల మీద కప్పుతారే- అలాంటి బ్లాంకెట్లు. ఇంత దుర్గంధం లేకుండా వుంటే, ఇలాంటి చోట వుండటానికి నాకు అభ్యంతరముం డేది కాదు. హిమపాతం ఎక్కువైనప్పుడు, కలపతో, వంటచెరుకుతో నేనూ ఇళ్లు కట్టాను- వరండాలో. మురికిగా వున్న కోచ్ మీద కూర్చోబుద్ధి కాలేదు.

“బాగుంది, జో” అంటూ టేబుల్ పక్కన కూర్చున్నాడు నాన్న. అక్కడే వుంది గొడ్డలి.

“మంచు కరగకముందు నువ్విక్కడికి రావాల్సింది. ఈ పొగ గొట్టం తప్ప మరేమీ కనిపించేది కాదీ పరిసరాల్లో”

“ఒంటరిగా వున్నట్టనిపించదూ? ”

“నాకలా ఎప్పుడూ అనిపించలేదు జోర్డాన్. ఎందుకంటే నాకు తోడుగా ఓ పిల్లి వుంది. ఎక్కడికి పోయిందీ.. ఆ.. ఇదిగో స్టా వెనక్కి నక్కింది. నాలాగే దానికీ ఎవరి కంపెనీ నచ్చదనుకుంటాను” అంటూ పిల్లిని బైటికి లాగి, “నువ్వేమేం చేయ గలవో చూపించు” అంటూ ఒక పెద్దజూర్ లోంచి ఏదో సాసర్లో పోశాడు.

“జో! పిల్లులు విస్కీ తాగవు” అన్నాడు నాన్న.

“కాస్త ఓపికపట్టు. అదేం చేస్తుందో చూడు”

ఒళ్లు విరుచుకుని నెమ్మదిగా నడిచి వచ్చి సాసర్లోదంతా తాగేసింది పిల్లి.

“నీట్ విస్కీ. నీళ్లు కూడా కలపలేదు”

“ఇలాంటిదెప్పుడూ నువ్వు చూడలేదు కదూ. నువ్వు చూడాలన్నా మరెక్కడా కని

పించదు. నా పిల్లికి విస్కీ ఇష్టం. అది పాలు తాగదు. పాల రుచి కూడా మరచి పోయింది. ఓ డ్రింక్ కావాలా జోర్డాన్? ”

“ఎలాంటి విస్కీయో ఏమో? వడ్డులే. ధైర్యం చాలటంలేదు” అన్నాడు నాన్న.

‘డ్రీంకు’ తాగడం ముగించిన పిల్లి, తడ బడుతూ నాలుగుడుగులు నడిచి, ముడుచు కుని పడుకుంది.

“జో, దానికా అలవాటు చెయ్యకు”

“పిల్లికేం కాదులే. సరేగాని, చిన్నపిల్లకేం ఇవ్వనూ? ”

ఏమీ వుండదనుకున్నానుగానీ, ఒక టిన్నులోంచి క్రిస్టన్ కాండీలు తీశాడు. అవి అనేకసార్లు కరిగి, గట్టిపడి రూపు మార్చుకుని రంగురంగుల గీతలతో వింతగా కనిపించాయి. తుప్పు పట్టిన మేకుల రుచితో వున్నాయవి.

“సైలాస్ మనుషులతో నాకు బేజా రెత్తిపోతున్నది బెన్ జోర్డాన్. రాత్రనకా, పగలనకా నన్ను వేధిస్తున్నారు. ఈసారి వాళ్లు నీక్కనిపిస్తే నా చేతిలో వాళ్లకు మూడిందని చెప్పు” అంటూ గొడ్డలితో ఆయిల్ క్లాత్ మీద ఒక్క వేటు వేశాడు.

“నా దగ్గర ప్లాట్ గన్ కూడా వుంది”

“ఇక నిన్ను వేధించరనే అనుకుంటున్నాను, జో”

“లేదులే. బాగా అలవాటు పడ్డారు. వాళ్లెందుకు మానతారులే”

“వాళ్లను పట్టించుకోకు జో. విసుగొచ్చి వాళ్లే రావటం మానేస్తారు”

“నిద్రపోతున్నప్పుడెప్పుడో యిల్లు తగల పెడతారు. ఇదివరలో ఓసారి బెడ్ మీద ఉండగానే నన్ను కాల్చేయ్యాలని చూశారు”

నాన్న మాట్లాడలేదుగాని, గొడ్డలి ఎంత వాడిగా వుందో వేలితో తాకి చూశాడు. కోచ్ కింద పిల్లి కదలకుండా పడుకుంది అలసటతో, చలి తర్వాత దొరికిన వెచ్చద నంతో.

నమ్మలేని దృశ్యాలు చూడటంతో నిద్ర ముంచుకొచ్చింది నాకు. కళ్లు మూతలు

పడ్డాయి. “లేవావుగా నడు. ఈ సంచీతో, నిన్నెత్తుకుని నడవలేను” అన్నాడు నాన్న.

అప్పటికి కొండపైకి చేరుకున్నాం. చీకటి దట్టంగా అలుముకుంది. వవానాష్ నది ప్రవహిస్తున్న ప్రాంతమంతా- దుబ్బులు, చెట్లు, మంచు కప్పిన నేల, అక్కడక్కడా ఎండిన గడ్డి- తమాషాగా కనిపించింది.

“అదెవరి ఇల్లు? ” అని అడిగాడు నాన్న నన్ను తట్టి.

ఒక నిమిషం తరువాత తెలిసింది- అది మా యిల్లే. మరోవైపు నుండి వచ్చాం గనక త్వరగా గుర్తు పట్టలేకపోయాను. చలికాలం- నవంబర్ నుండి ఏప్రిల్ దాకా ముందు ద్వారం అసలు తియ్యం. తూరుపు గాలి చొరకుండా, తలుపు కింద అడ్డంగా గుడ్డలు కూడా పెడతాం.

“కొండ దిగామంటే ఇల్లు చేరుకోవచ్చు. పరిగెత్తు. డ్రైనింగ్ రూంలో అమ్మ ఏం చేస్తోందో చూద్దాం పద”

దారిలో, “అతని దగ్గర గొడ్డలెందుకుంది నాన్నా? ” అని అడిగాను.

“ఓ మాట విను. వింటావా? ఆ గొడ్డలితో ఎవరికీ ఏ అపకారమూ తల పెట్టలేదాయన. దాన్ని దగ్గర వుంచుకో వటం అలవాటు మాత్రమే. ఇంట్లో, అమ్మకూ, మేరికి ఈ విషయం చెప్పకు. భయపడిపోతారు. మనకంటే భయం లేదు గాని అందరూ అలా వుండరుగా!”

కాసేపటికి, “చెప్పవుగా! ఏం చెప్పవో చెప్పు” అని మళ్ళీ అడిగాడు.

“గొడ్డలి గురించి”

“నువ్వు భయపడ్డావా? ”

“లేదు. అతని ఇంటిని ఎవరు తగలబె డతారట? ”

“ఎవరూ తగలబెట్టరు. ఆ విషయం అతడు చూసుకుంటాడులే” ఇంటికొచ్చేశాం.

“సైలాస్ మనుషులంటే ఎవరు? ”

“ఎవరూ లేరు. అంతా వుట్టిదే”

“నీ కోసమో కుర్రాణ్ణి చూశాను, మేరీ, ఇంటికి తీసుకొస్తే బాగుండేది” అన్నాడు

మేరీ వంక చిలిపిగా చూస్తూ.

“నువ్వు వవానాష్ నదిలో కొట్టుకుపో యావనుకున్నానులే” అంటూ హడావిడిగా నా బూట్లూ, మేజోళ్లూ విప్పింది మేరీ.

“ఆ అడవిలో జో ఫిప్పెస్ వుంటాడు, చూడు”

“ఇల్లు తగలబెట్టుకున్నాడు. నాకు తెలుసు...” కోపంగా చూసింది మేరీ.

“కరెక్ట్. ఇప్పుడు సెల్లార్లో వుంటున్నా డులే. పండుల్లాగా వెచ్చగా పడుకోవచ్చు లోపల”

“మురుగులోనే బతుకుతాడనుకుంటా ను” అంటూ నాన్నకు భోజనం వడ్డించింది మేరీ. ఆమెకు జో ఫిప్పెస్ కథ వినిపిం చాడు నాన్న. నేల పరచిన అట్టలు, గొడ్డ లి, విస్కీ, పిల్లి గురించి మాత్రం ప్రస్తావిం చలేదు. మేరికి కోపం నషాళానికి అంటడా నికి ఆ సమాచారం చాలు”

“అలాంటి వాణ్ణి లాకప్లో పెట్టాలి”

“కావచ్చు. కాని అదంత త్వరగా జరగ దులే” అన్నాడు నాన్న.

“తిను” అంది మేరీ నా మీదికి వంగి. ఆమెను చూస్తే ఇప్పుడు భయం కలగటం లేదన్న విషయం నేను గ్రహించలేదు.

“పిల్లను చూడు. కళ్ళు తేలేస్తున్నది. ఎ క్కడెక్కడ తిరిగిందో, ఏమేం చేసిందో? దీ నిక్కూడా విస్కీ తాగించాడేమిటి వాడు? ” అంటూ నాన్న వైపు చూసింది మేరీ.

“లేదు. లేదు” అంటూ నా కళ్ళలోకి చూ శాడు నాన్న. మాయలు, మంత్రాల కథ ల్లోని పిల్లల తల్లిదండ్రులు నరరూప రాక్ష సులతో రహస్య ఒప్పందాలు చేసుకుంటా రు. మన భయాలన్నీ, తెలిసిన వాస్తవం నుండి వుట్టినవే. అయినా, రహస్యాలను దాచుకుని ఏమీ ఎరగనట్లుగా రోజువారీ పనులు చేసుకుంటూనే వుంటాం. అక్కడ నేను చూసిన విషయాల గురించి ఒక్క మాట మాట్లాడితే ఒట్టు.

V

కుంటరి కేఖలు

మ్యాస్టర్స్ డిగ్రీ పూర్తిచేసిన కొద్దికాలానికే పి.హెచ్.డి - సంపాదించిన మణిపూస సుకాంతదత్తు, సింగ్రిలోని ఎరువుల ఫ్యాక్టరీలో ఉద్యోగం సంపాదించి ఏడాదిగా అక్కడే పనిచేస్తున్నాడు. చిన్నతనంలోనే తల్లిదండ్రులను పోగొట్టుకొన్న సుకాంత పినతల్లి పోషణలో పెరిగాడు. ఈ ఉదయమే పినతల్లి భర్తనుండి ఉత్తరం వచ్చిందతనికి.

“సుకాంతే!

విజయలక్ష్మి కాటన్ మిల్స్ అధిపతియైన బిజయ్ ఘోష్ గారి అమ్మాయితో నీ వివాహం నిశ్చయించాను. వారిది ప్రసిద్ధికెక్కిన కుటుంబం. బిజయ్ బాబు శంకరపారాలో నివసిస్తున్నాడు. నిజానికి మన పొరుగువాడే. వారి అమ్మాయి కూడా చాలా అందంగా ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది. ఆమె బీఎస్సీ పరీక్ష తప్పినప్పటికీ తెలివైనదే. ఈ ఉత్తరంతో ఆమె ఫోటో జతపరుస్తున్నాను. నీవు ఆధునిక యుగం వాడవైనందున నీవు అమ్మాయిని చూసి ఇష్టపడ్డ తర్వాతే వివాహం నిశ్చయం కావలసి ఉన్నా. ఆ భారాన్ని- నా మీద, నా భుజాలమీద ఎందుకుంచావో ఊహించలేకపోతున్నాను. ఏమైతేనే? నా శక్తివంచన లేకుండా ప్రయత్నించి ఈ అమ్మాయిని నీకు స్థిరపరచాను. నా ఎంపిక నీకు అంగీకారమనుకొంటాను. ఈ ఫాల్గుణమాసం 21వ తేదీ అనగా ఈనాటి నుండి సరిగ్గా ఐదు వారాల నాటికి నీ వివాహ ముహూర్తం నిశ్చయించాం. ఏ విధంగా

నైనా పదిహేను రోజులు సెలవుకు ప్రయత్నించు. కనీసం పెండ్లికి రెండు రోజుల ముందైనా నీవు ఇక్కడికి చేరాలి” ఇదీ ఉత్తరంలోని విషయం.

తన బాబాయి పంపిన ఆ ఉత్తరాన్ని సుకాంత జాగ్రత్తగా తిరిగి తిరిగి చదివాడు. ఆ ఉత్తరంతో వచ్చిన ఫోటోను కూడా నిశితంగా చూశాడు. కాసేపు ఆలోచించి- తన రంగుల పెట్టెను తెచ్చాడు. ఒక కాగితం ముక్కమీద మూడు నాలుగు రంగుల గీతలను గీచాడు. తన ఎడమచేతి మణికట్టు దగ్గర ఆ కాగితం ముక్కనుంచి తన ఒంటి రంగుకు సరిపోయే రంగు కోసం ప్రయత్నించాడు. మరికొంతసేపు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి ఉత్తరం రాయడం మొదలుపెట్టాడు.

“కుమారి సుందాఘోష్ గారికి!

మహిళా మణీ! మీ వివాహం నాతో నిశ్చయమైంది. మీరు అందగత్తెవని ఇప్పుడే అందిన మా బాబాయిగారి ఉత్తరం ద్వారా తెలిసింది. కానీ నా శరీరం చామనఛాయ. నలుపు అనేది అపార్థాలకు దారితీసే పదం అని మీకు తెలిసే ఉంటుంది. దాన్ని తెలియజేయడానికి ఎన్నో రకాల రంగులను వాడతారు. అందుకని నా ఒంటిరంగును యథాతథంగా తెలియజేయడం నా విధి. రంగు సరిపోయిన కాగితం ముక్కలను పంపుతున్నాను. అది నా ఎడమచేతి మణికట్టు రంగుకు సరిగా సరిపోతుంది. నాలాంటి నల్లని రంగుగల భర్తను పొందడం మీ కిష్టమైతే “అక్షేపణ లేదు” అని ఇందులో పంపిన నా సొంత చిరునామా గల కవర్లో మరుక్షణం జవా

బు ఇవ్వండి. మీకు నచ్చకపోయేటట్లయితే ఏ విధమైన జవాబు నివ్వనవసరం లేదు. ఐదు రోజుల్లో మీ వద్ద నుండి జవాబు రాలేదంటే మీరు నిరాకరిస్తున్నారని తలుస్తాను. అప్పుడు నాకీ సంబంధం ఇష్టం లేదని మా బాబాయి గారికి తెలియజేసి వేరొక సంబంధం నిశ్చయించమని కోరుతాను.

మీ విశ్వాసపాత్రుడు,
సుకాంత్.

జవాబు నాలుగునాళ్ళలో అందింది.

“డాక్టర్ సుకాంత్ దత్ గారికి!

ఆర్యా! నాకు అక్షేపణ లేదు. కానీ అసలు విషయం మీకు పూర్తిగా తెలియదు. నిజానికి మీకంటే నేను నల్లగా ఉంటాను. నా ముఖానికి ఆకర్షణీయమైన రంగు రుద్ది మీ బాబాయికి నన్ను చూపి వారిని మోసగించారు. కానీ మీలాంటి నిజాయితీపరుణ్ణి, విశ్వాసపాత్రుణ్ణి నేను మోసగించలేను. నా దగ్గర రంగుల పెట్టె లేనందుకు చింతిస్తున్నాను. కానీ మీరు పంపిన నమూనా కాగితం కొద్దిగా కత్తిరించి దానిపై నీల్ కాలర్ సిరా చుక్కను అలికి మీకు పంపుతున్నాను. ఇది నాశరీర కాంతికి సరిపోతుంది. వరుడు నలుపుగనున్నారని ఎవరూ బాధపడరు. కానీ వరుడు అందమైన అమ్మాయిని ఇష్టపడతాడు. తానెంత నల్లగా ఉన్నప్పటికీ అపురసలాంటి అందమైనది, బాగా చదువుకొన్నది కావాలని వారు కోరుకుంటారుగదా! మీరు నా శరీరచ్ఛాయను ఇష్టపడకపోతే, ఈ సంబంధాన్ని నిరాకరించే పక్షంలో ఐదు రోజులలోగా సంతోషంగా మీ అభిప్రాయాన్ని తెలియజేయండి.

మీ విశ్వాస పాత్రురాలు,
సునంద”

సునంద నుండి ఉత్తరం రాగానే సుకాంత్ రాయడం మొదలుపెట్టాడు.

“మీ శరీరచ్ఛాయ నా శరీరచ్ఛాయకంటే నల్లగా ఉండడం నేను పట్టించుకోను. కానీ

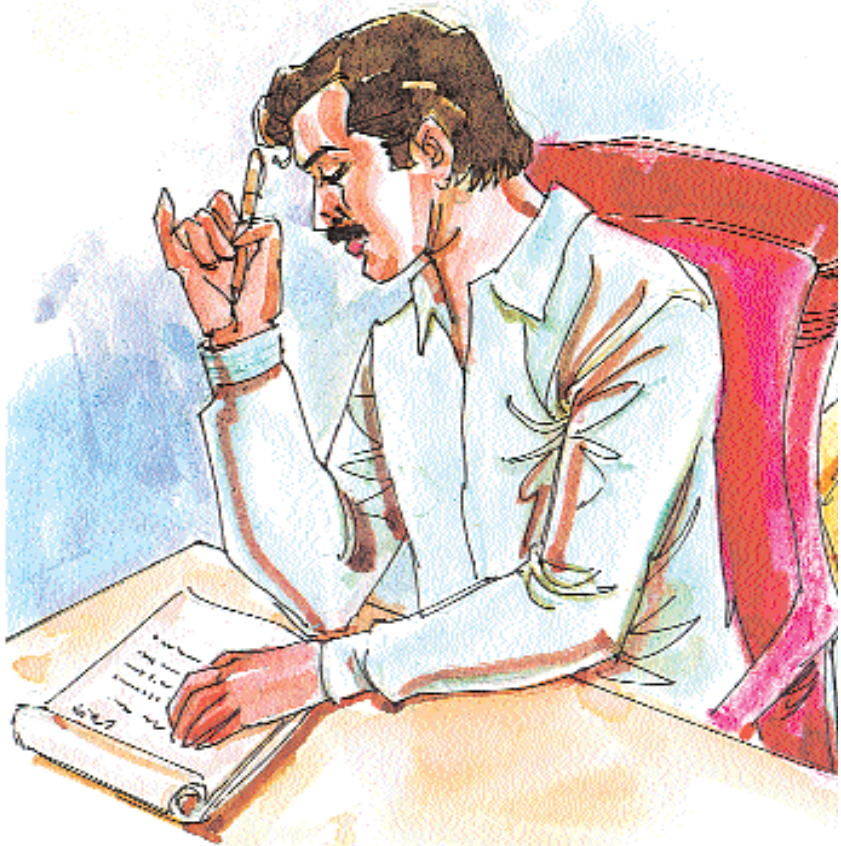
మీ ఆకతాయిత్వానికి మొదట్లో ఒకింత ఆందోళన చెందానన్నమాట కాదనలేను. భర్త స్థితిని, ప్రతిష్ఠను అధికం చేయడానికి దోహదం చేసే అసలైన ఖజానా వంటిది అందమైన భార్య అని తలచేవాణ్ణి. కానీ ఆ విధమైన భావం నా తెలివితక్కువతనాన్ని సూచిస్తుందని త్వరలోనే గ్రహించాను. మీ ఫోటో చూసిన తర్వాత మీ ఒంటిరంగు ఎలాగున్నా మీలోని ఆకర్షణ ఏమాత్రం తక్కువ కాదని- అభిప్రాయపడ్డాను. అంతే చాలు. నల్లపిల్ల అయినంత మాత్రాన అందవిహీనురాలు కానక్కరలేదు.

కానీ నాకున్న దురలవాటును మీకు చెప్పదలిచాను. నేను దినానికి పదిహేను నుండి ఇరవై సిగరెట్లు ఊదేస్తుంటాను. పొగ పీల్చడం వల్ల నా దగ్గర సహింపరాని పొగవాసన- అది ఊపిరి వదలడం వల్ల బయటికి వస్తుందని- సిగ్గతో మహిళలు ఆ విషయాన్ని బహిర్గతం చేయలేక పోతున్నారని మా వదినగారొకరు చెప్పగా విన్నాను. కానీ బ్రిటిష్ స్త్రీలను అనుకరిస్తూ పొగపీల్చడం ఈ మధ్య అలవాటు చేసుకొన్న కొద్దిమంది బెంగాలీ యువతుల విషయంలో నిజం కాకపోవచ్చు. మీరు మాత్రం ఆ తెగవారిలో చేరియుండరని నాకు గట్టి నమ్మకం. నేను పొగపీల్చే విషయంలో మీకు ఏమాత్రం అభ్యంతరమున్నా తిరుగుటపాలో నాకు తెలియజెయ్యి. నేను ఈ సంబంధం మీకు కుదరకుండా చేస్తాను.

నీ నిష్కపటియైన
సుకాంత్”

నాలుగునాళ్ళ తర్వాత సునంద నుండి జవాబు అందింది.

“మాడిన పొగవాసన విషయంలో నాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ సిగరెట్లు కాల్రడం వల్ల కాన్సర్ వ్యాధి వస్తుందని విన్నాను. అలాంటప్పుడు మీరు హుక్కా ఎందుకు

పీల్చుకూడదు. హుక్కా వాసనకూడా నాకే మి ఇబ్బందికరం కాదు. ఇప్పుడు- నాకున్న చెడ్డ అలవాటును కూడా మీ ముందు ఒప్పుకోవడం సమంజసమని తలుస్తాను. నేను రోజుకు ఇరవైనుండి ఇరవైఐదు వరకు బీడాలను పొగాకు మిశ్రమంతో లాగించేస్తుంటాను. కాబట్టి నా పండ్లు ఎంత గారవట్టి పోయి ఉంటాయో ఊహించగలరనుకొంటాను. ఎక్కువ తమలపాకులను, పొగాకును నమిలేవాళ్ళు ఊపిరి విడిచినప్పుడు ఎంత దుర్వాసన వెలువడుతుందో జనం చెప్పుకోగా విన్నాను. చిన్న వాడైన మా తమ్ముడు లంబూ స్వల్పమైన వాసనను కూడా కనిపెట్టడంలో కుక్కకంటే అధికడని చెప్పవచ్చు కృష్ణసాహిని

దేవి రేడియోలో కార్యక్రమాలను తెలియజేస్తున్నప్పుడు ఆమె నోటి నుండి వెలువడే దుర్వాసనను పసిగట్టగలనని ధీమా వ్యక్తం చేస్తుంటాడు. ఉస్తాద్ బడేగులాం ఆలీ ఖాన్ రికార్డును వినిపిస్తున్నప్పుడు కూడా వెల్లుల్లి వాసనను పసిగట్టగలుగుతాడు. నేను తమలపాకులు నమలడం మీకు ఇబ్బందికరం కానప్పుడు ఆ విషయం తెలియజేయండి. లేకుంటే ఈ సంబంధాన్ని నిలిపివేయానికి ఆలోచిస్తాను.

నిష్కపటియైన
సునంద"

సుకాంత్ జవాబు ఇలా నడచింది.

"నేను పొగ పీల్చడాన్ని మీరు పట్టించుకోనప్పుడు మీ తాంబూల సేవనాన్ని నేనూ సహిస్తాను. పైగా మా ఫ్యాక్టరీలో అమ్మోనియా ఎక్కువగా తయారవుతుంది.

కాబట్టి

ఆ ఘాటు వాసనకు అల
వాటు పడ్డా ను. మీరు ప్రతిపా
దించిన హుక్కా పీల్చడాన్ని గురించి
ఆలోచిస్తాను. ఏ విధంగానైనా మిమ్మల్ని
మోసం చేయదలచలేదు. కాబట్టి నాకున్న
మరో తప్పిదాన్ని మీ ముందుంచుతున్నా
ను. మరో మగాడితో పరిచయంలేని కన్య
ను భర్త కోరుకొన్నట్లే, మరో స్త్రీతో పరిచ
యంలేని పురుషుణ్ణి స్త్రీ కూడా కోరుకొం
టుంది. ఈ విషయంలో నాది పరిశుభ్ర
మైన హృదయం కాదని ఒప్పుకొంటు
న్నాను. ఒకమాటలో చెప్పాలంటే నాది
నిష్కళంకమైన హృదయం కాదు. నేను
మొదట్లో సురంగి అనే యువతిని ప్రేమిం
చాను. ఆమె కమిషనర్ గారైన లాలా తాపీ
చండ్ జోప్రాగారి కుమార్తె. వారి తల్లిదండ

ద్రులకు మా
వివాహాన్ని గురిం
చి ఏ విధమైన ఆక్షే
పణ లేదు. కానీ సురంగి
చివరి నిముషంలో తన అభి
ప్రాయాన్ని మార్చుకుంది. ఈ మధ్యనే
వాణిజ్యశాఖలో పనిచేస్తున్న హనుమం
తయ్య అనేవాడిని వివాహమాడింది.
అతడు కారునలుపుతో యమదూతలా కని
పిస్తాడు. కానీ నా జీతంకంటే మూడురె
ట్లు ఎక్కువ జీతం సంపాదిస్తాడు. నా
హృదయంలోని గాయం ఇప్పుడిప్పుడే మా

నుకొస్తోంది. మనం వివాహం చేసుకొన్న తర్వాత అది శాశ్వతంగా మాయమవుతుందని నా నమ్మకం. సురంగి ఫోటో ఒకటి నా వద్ద ఉంది. మీ సమక్షంలోనే దాన్ని కాల్చివేస్తాను. సురంగి వివాహం చేసుకొన్న తర్వాత కాలం వృథాచేయకుండా నేను కూడా వివాహం చేసుకోవడం సమంజసమని గ్రహించాను.

నా ఖాళీ సమయంలో బొమ్మలు గీయడం, ఫోటోలు తీయడం, శాస్త్రీయ ప్రయోగాలు చేయడం నా అభిరుచి. ఒక ఇల్లాలు ఉండి ఇంటి విషయాలు చూసుకొంటూ, నా భుజాల నుండి భారాన్ని తగ్గించగలిగితే, నా అభిరుచులను మరింత సమర్థవంతంగా నిర్వహించగలను. ఉన్నట్లుండి ప్రేమలో పడడం తెలివితక్కువ పని. భార్యాభర్తలు ఒకరినొకరు అర్థం

అందుకు సునంద జవాబు ఇలా సాగింది.

“మీ శీలము, మీ స్వభావము, మీ అభిప్రాయములను గురించి నాకు అభ్యంతరం లేదు. మీ ఉత్తరాలను బట్టిచూస్తే మీరు అభ్యుదయ వాదులుగా తెలుస్తోంది. కాబట్టి నా బలహీనతను కూడ మీకు తెలియజేయడానికి బాధపడటం లేదు. పవన్ కుమార్ అనే ఒక పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థితో నేను కూడ ప్రేమలో పడ్డాను. కానీ అతడు బాధురి. అంటే బ్రాహ్మణుడు. కాబట్టి పురాతనాచారాలు గల అతని తల్లిదండ్రులు నన్ను కోడలిగా స్వీకరించడానికి అంగీకరించలేదు. ప్రస్తుతం పవన్ ఉన్నతమైన పదవిలో బెంగళూరులో పని చేస్తున్నాడు. కానీ మీలాంటి మహోన్నత భావాలుగల వారిని భర్తగా పొందినప్పుడు అతనిని మరచిపోగలననే ధైర్యం నాకున్నది. నా ఉద్దేశ్యంలో సురంగి, పవన్ గార్ల ఫోటోలను అగ్నికి ఆహుతి చెయ్యడంలో అర్థంలేదు. అందుకు భిన్నంగా వారి ఫోటోలను ఒకే ఫ్రేములో చేర్చి మన పడకగదిలో ఉంచడం భావ్యమేమో! అది వివానికి విరుగుడుగా పనిచేస్తుంది. అది మంచి అభిప్రాయమని తెలపలేరా! ఇందుకు మీరేమంటారో తెలియజెయ్యండి.

మీ విశ్వాసపాత్రురాలు,
సునంద”

సుకాంత్ ఇలా బదులు రాశాడు.

“సునందా! మన మధ్య ఏ రహస్యాలూ లేవు. కాబట్టి ఇప్పుడు మిమ్మల్ని మీ పేరుతో సంబోధిస్తున్నాను. అంతేకానీ మన ఇద్దరి మధ్య అంతరం తగ్గిందని కాదు. నేను కొంచెం తీవ్రవాదినని లోకుల అభిప్రాయం. మీరు బిఎస్సీ పరీక్ష తప్పినప్పటికీ తెలివైనవారేనని మా బాబాయి గారు రాశారు. మీ భావాలు, నా భావాలు ఒకదానికొకటి అతికినట్లున్నవి. మానసిక వేత్తల సిద్ధాంతం ప్రకారం ఇది ఆదర్శప్రాయమైన విషయం. నిజానికి ఇది మన

అనువాదం : శ్రీకాశ్యప

చేసుకొని జీవించినందువలన క్రమంగా ప్రేమ అభివృద్ధి చెందుతుంది. తనకు సంతానం కలగనంతవరకు ఆ కలగబోయే బిడ్డను గురించి తెలియదు. కానీ సంతానం కలిగిన తర్వాత ఆ బిడ్డను ప్రేమించడం తల్లిదండ్రులు కష్టమని భావించరు. అలాగే ఒకవ్యక్తి తన కాబోయే జీవిత భాగస్వామిని ముందుగా చూడకపోయినప్పటికీ అడ్డంకి కాదు. ఆ ఉద్దేశంతోనే ఆ విషయాన్నంతా మా బాబాయిగారికి వదిలేశాను. ఇప్పుడు నన్ను, నా స్వభావాన్ని, శీలాన్ని గురించి తెలియజేశాను. వీటన్నిటినీ మీరు సమ్మతించే పక్షంలో నాకు తెలియజెయ్యండి.

నీ విశ్వాసపాత్రుడైన
సుకాంత్”

జీవితగమనానికి తగినది కదా! ఈనాడు ఫాల్గుణం పదహారవరోజు. మన వివాహానికి ఆరురోజుల వ్యవధి మాత్రమే. నా భావనలో- మీ సమక్షంలో పులకరిస్తున్న శరీరంతో ఆనందాన్ని అనుభవిస్తున్నట్లు న్నది.

ఎల్లప్పుడీకీ మీవాడైన
సుకాంత్”

సునంద చివరి ఉత్తరం కొద్దిరోజులకే చేరింది.

“నేను చాలా తీవ్రమైన డోలాయమానస్థితిలో పడ్డాను. పవన్ బాధురి అకస్మాత్తుగా మారాడు. నన్ను చూడడానికి నిన్న వచ్చాడు. ‘సునందా! నా మాట విను. నేనిప్పుడు స్వతంత్రుడను. మంచి జీతం సంపాదిస్తున్నాను. మా తల్లిదండ్రుల మాటలు వినవలసిన అవసరం నాకు లేదు. నీవు నాతో బెంగుళూరు వచ్చేయ్. అక్కడ రిజిష్టరు పెండ్లితోనైనా లేదా హిందూ సాంప్రదాయకంగానైనా నీ ఇష్టం వచ్చిన విధానంలో ఒకటవుదాము’ అన్నాడు.

ఇవి తాజా పరిణామాలు. మీరు నా పరిస్థితిని అర్థం చేసుకొన్నారనుకొంటా... అతన్ని వ్యర్థంగా వెళ్ళమని చెప్పలేకపోయాను. నిజానికి మీ పెళ్ళికి రెండురోజుల ముందుగా నేను అతనితో వెళ్ళుతున్నాను. కానీ మీ విషయంలో కూడా నా బాధ్యత నెరవేర్చవలసి ఉంది. మీకు ఏవిధమైన ఏర్పాటు చేయకుండా నేను వెళ్ళను. నా చెల్లెల్లోకటి నందా అని నాకంటే రెండేళ్ళు చిన్నది. అది కూడా చూడటానికి నాలాగే ఉంటుంది. కానీ నాలాకాకుండా తెల్లని రంగు గలది. అది కూడా బీఎస్సీలో డుమ్మా కొట్టింది. అది పొగాకుగానీ, తమలపాకులు గానీ వాడదు. కాబట్టి దాని పండ్లు ముత్యాల్లా మెరిసిపోతుంటాయి. అది ఇంతవరకు ఎవరితోనూ ప్రేమలో పడలేదు. మీరు రాసిన ప్రతి ఉత్తరాన్ని అది చదివింది. ఆపై మీపై మోజు పెంచుకొంది. నిజం చెప్పాలంటే మిమ్మల్ని

పెండ్లి చేసుకోవాలని పడిచస్తోంది.

సుకాంత్ గారూ! ఈ విషయాన్ని గురించి రభస చేయకండని మిమ్మల్ని వేడుకొంటున్నాను. ఎవరికీ ఈ విషయాన్ని తెలియజేయవద్దని ప్రార్థిస్తున్నాను. మీరు బంధుమిత్ర సమేతంగా అనుకొన్న ప్రకారం పెండ్లికి తరలిరండి. పురోహితుడు చెప్పినట్లు వేదమంత్రాల్ని వల్లెవేయండి. మా తండ్రి నందాను కన్యాదానం చేసి మీ వివాహం జరిపిస్తాడు. ఆమె మిమ్మల్ని సంతోషపరచగలదని నేను నమ్ముతున్నాను. ఇంటి బాధ్యతలను మీ భుజాలనుండి తొలగించి భరించడమే గాకుండా నందా పనులన్నీ చేసిపెడుతుంది.

సొంత చెల్లెల్ని గురించి ఇంతగా ప్రశంసించడం బాగుండకపోవచ్చు ప్రతి విషయంలోను నందా నన్ను ఓడించగలదు. ప్రస్తుతానికి నమస్తే! నేను భవిష్యత్తులో మిమ్మల్ని కలుసుకోవడం తటస్థిస్తే స్వయంగా క్షమాపణలు చెప్పుకుంటాను.

మీ విశ్వాసపాత్రురాలు
సునంద”

ఆ ఉత్తరం చూడగానే సుకాంత్ కలవరపడ్డాడు. అదే సమయంలో కోపోద్రిక్తుడయ్యాడు. అంతలోనే శాంతించాడు. అతడు తార్కికుడు. సహేతుకంగా ఆలోచించేవాడు కాబట్టి సునంద ప్రతిపాదనను పనికిమాలినదిగా తోసిపుచ్చలేకపోయాడు. తాను ముఖ్యంగా ఆలోచిస్తున్న ఇంటిపనుల నిర్వహణలో ఎవరినైనా వివాహం చేసుకోవచ్చనే అభిప్రాయానికి వచ్చాడు.

సుకాంత్ బాబాయి గారింటికి చేరాడు. అక్కడంతా ప్రశాంతంగానే ఉంది. బంధుమిత్ర సమేతంగా పెండ్లికి తరలివెళ్ళి పెళ్ళి విడిదిలో బసచేశారు. ఏ రకమైన అలజడి కనిపించలేదు. పదహారేళ్ళ పిల్లవాడొకడు అతిథులకు బీదాలు, సిగరెట్లు అందించడం చూశాడు సుకాంత్. అక్కడివారు అతణ్ణి

‘లంబూ’ అని పిలుస్తున్నారు. ఆ పిల్లవాణ్ణి దగ్గరకు పిలిచి “నీవు సునంద తమ్ముడివా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“అవును” లంబూ జవాబు.

“విశేషాలేమిటి?”

“అంతా సక్రమంగానే ఉంది. అక్కయ్యను సువాసినులందరూ అలంకరిస్తున్నారు. కార్యక్రమం మరికొంతసేపట్లో ప్రారంభమవుతుంది”

“సునంద అప్పుడే వెళ్ళిందా?”

“ఏంటి మీరనేది? అర్థం కావడం లేదు. పెళ్ళికూతురు ఎక్కడికి పోతుంది?”

“మీ మరో అక్కయ్య నందా విషయమేమిటి?” ప్రశ్నించాడు సుకాంత.

“చాలా తమాషాగా మాట్లాడుతారండీ మీరు. నాకున్నది ఒక్కటే అక్కయ్య ఆమెనే మీరిప్పుడు వివాహమాడబోతున్నారు”

“ఓహో!” అన్నాడు సుకాంత కళ్ళు తిప్పుతూ..

ఆ రాత్రి అందరూ భోజనాలకు విడిదిని విడిచివెళ్ళారు. ఒంటరిగానున్న ఆవిడతో “మీరు నందా? సునందా?” అని అడిగాడు సుకాంత.

“రెండూనూ! నా అసలు పేరు సునంద. అందరూ ‘నందా’ అని పిలుస్తారు”

“ఉత్తరాల్లో అబద్ధాల మాటలనెందుకు దొర్లించావు?”

“నాకు ఏ ఉద్దేశమూ లేదు. ఎంత మాత్రం నా పరీక్షకు నిలువగలరనే కుతూహలం కొద్దీ సత్యవంతుడు, ఉదారహృదయుడైన నా కాబోయే భర్తను పరీక్షించాను” అని కళ్ళలో నీళ్ళు తిరుగుతుండగా తల వాల్చి జవాబు చెప్పింది సునంద.

“నీ పవన్ ఏమయ్యాడు?”

“ఉవ్వాకా! గాలిలో కలసిపోయాడు. అలాంటి పేరుగల మనిషి ఎక్కడా సజీవిగా లేడు. కానీ అందమైన హనుమాన్ చిత్రం మాత్రం ఒకటైంది. దాన్ని మీ ‘సు

రంగి’ ఫోటోతో చేర్చి పటంలో బిగిద్దాం” అన్నది నవ్వుముఖంతో.

“నీవొక కొంటెపిల్లవు. అందుకే పరీక్షల్లో ఈకలు పీకావు”

“సరే! అలాగైతే ‘జునోమిట్టర్’ క్లాసులో అందరికంటే తెలివైనదిగా ఎట్లా రాణిస్తోంది? అది నా కంటే కొంటెది”

“నిజంగానా?”

“నేను లెక్కల్లో మొద్దును. ‘మాక్స్ వెల్ సిద్ధాంతమే’ నాకు రాదు. అందుచేతనే పరీక్ష తప్పాను”

“ఎందుకలా? అది సాధారణ విద్యుదయస్కాంత సిద్ధాంతం కదా! దాన్ని గురించి వివరిస్తా. అది $V = 10^{-7} \text{ wb}...$ ”

“ఆగండాగండి! పెళ్ళిపందిరిలో లెక్కలను గూర్చి చర్చించడం భయంకరమైన అవశకునం” సునంద అడ్డుచెప్పింది.

“మంచిది. అయితే రేపే చెప్తాను”

“రేపు కాళరాత్రి, రేపంతా నేను మిమ్మల్ని చూడకూడదు. ఇక ఎల్లుండి రాత్రి పూలశయ్య దగ్గరే వున్నదర్థం”

“సరే! ఎల్లుండి రాత్రే బోధిస్తాను”

“ఓరి భగవంతుడా! మన పూలపాన్సు దగ్గర రాత్రి లెక్కలను గురించి మాట్లాడుకోవడం పాపమని మీకు తెలియదా? మా నాన్నమ్మ అన్ని విషయాలు ఆరా తీస్తుంటుంది! శోభనపు రాత్రిని మనవడు మన వరాలికి లెక్కలు నేర్పడానికి ఉపయోగిస్తున్నాడని తెలిస్తే ఆవు పంచితంతో మీ నోరు శుభ్రం చేయిస్తుంది. ఇప్పుడు లెక్కలకు తొందర ఏమొచ్చింది? నేనెక్కడికి పారిపోవడంలేదే? సంవత్సరం దాటినీ, ఆ పైన తీరిగ్గా మీరు నాకు పాఠం చెప్పొచ్చు”

“నీవు చెప్పేది నిజమే! నీవు చాలా అందంగా కనిపిస్తున్నావు”

“నిజమా! మీ ధృష్టి నిశితమైందే” అంది సునంద.

“నేను వాంఛించేది...”

“మీ వాంఛలకు ఇప్పుడేం తొందరలేదు. ప్రస్తుతానికి నిద్రపొండి. సరేనా?”

“ఫాదర్ గారు ప్రభువు సన్నిధి చేరు కున్నారు రామం!” అని పీటర్ ఫోన్ చేసి నవ్వుడు నాకు నోట మాట రాలేదు.

‘ఆయన వయస్సు ఎనభై ఏండ్ల పై మాటే కాబట్టి తొందరగా పోయారని చెప్ప లేము. కానీ ఆ వయస్సులోనూ ఆయన

సంపూర్ణ ఆరోగ్యంతోనే ఉండేవారు. ఇంకా కొంతకాలం ఉండి ఉంటే ఆ జ్యోతి మరి కొన్ని జ్యోతులను వెలిగించి ఉండేది కదా!’ అనిపించింది నాకు.

మొదట నాకు ఫాదర్ ఎడ్వైన్ గారు పరిచయమయింది పీటర్ ద్వారానే. అప్పట్లో నేను ఇంకా ఉద్యోగంలో చేరలేదు. విశ్వవిద్యాలయంలో నాతోబాటు చదువుకున్న స్నేహితులను కలుసుకోవడం, ఒకరి ఇంటికి ఒకరు రావడం, పోవడంతో కాలం గడుపుతుండేవాళ్ళం. పీటర్, జోసెఫ్, స్టాన్లీ అందరికన్నా సన్నిహితులు నాకు. ప్రతి క్రిస్మస్ కూ వాళ్ళ ఇళ్ళలో ఎవరో ఒకరి ఇంటికి వెళ్ళడం, సరదాగా వాళ్ళ కుటుంబంలో ఒకడిగా పండుగ వేడుకల్లో పాలు పంచుకోవడం, దీపావళి, సంక్రాంతిలాంటి పండుగలప్పుడు వాళ్ళను మా ఇంటికి పిలువడం తప్పనిసరిగా జరిగేది. కానీ నాకు మాత్రం ఎందుకో నేను వాళ్ళింటికి వెళ్ళినప్పుడు ఆ కుటుంబంలో వాళ్ళ పద్ధతికీ, వాళ్ళు వచ్చినప్పుడు మా ఇంట్లో వాళ్ళ పద్ధతికీ చాలా తేడా కనిపించేది.

వాళ్ళ పండుగ రోజుల్లో వాళ్ళతోబాటు ఉదయాన్నే నన్ను కూడా చర్చికి తీసుకువెళ్ళేవారు. అక్కడి నుండి రాగానే ఇంట్లో విందుభోజనం. అందరూ కలిసి కూర్చుని చేసేవాళ్ళం. పరాయివాళ్ళ ఇంట్లో ఉన్నా నన్ను భావం కలిగేది కాదు నాలో. అదే వాళ్ళవరైనా మా ఇంటికి వచ్చినప్పుడు మా ఇంట్లోవాళ్ళు అంత కలివిడిగా ఉండేవాళ్ళు కాదు. అయినా పాపం వాళ్ళు పట్టించుకునే వాళ్ళు కాదు. అందువలన మా స్నేహానికి ఏ విధమైన ఆటంకమూ ఏర్పడలేదు.

ఆ రోజుల్లోనే నాకూ మార్గరెట్ కూ నడుమ ప్రేమ అంకురించింది. స్టాన్లీ అక్క మార్గరెట్. అతనికన్నా అయిదేళ్ళు పెద్దది. స్టాన్లీ కన్నా ఒక యేడు పెద్దవాడినయిన నాకూ, మార్గరెట్ కూ నాలుగేళ్ళు తేడా. వాళ్ళ తల్లితండ్రులకు మార్గరెట్, స్టాన్లీ ఇద్దరి సంతానం. వాళ్ళ నాన్న డెవ్ర్యాబీ కలెక్టర్ గా పనిచేసి పదవీవిరమణ చేశారు. ఇప్పుడు నాకు ఇరవై నాలుగేళ్ళు. మార్గరె

ట్ కు ఇరవై ఎనిమిదేళ్ళు. అప్పటివరకు ఆ మెకు మూడు సంబంధాలు చూశారు. అందులో ఒకరికి మార్గరెట్ నచ్చలేదు. మిగిలినవారు మార్గరెట్ కు నచ్చలేదు.

“మనుష్యుల రూపాలను చూసి వాళ్ళ గుణగణాలను అంచనా వేయగలమా? ఈ నచ్చడం, నచ్చకపోవడం వేరేవిధంగా ఆలోచించాల్సిన విషయం అనుకుంటాను” అన్నాను ఓరోజు మార్గరెట్ వాళ్ళ నాన్నతో..

“అదీ నిజమే! మనం వివాహం చేసుకోదలచుకున్న వాళ్ళతో వారం, పది రోజులు గడిపితేగానీ వాళ్ళ గురించి పూర్తిగా అర్థం చేసుకోలేం. దురదృష్టవశాత్తు మన దేశంలో ఇతర దేశాల్లోలాగా ‘డేటింగ్’ చేసే పద్ధతి లేదు” అన్నాడు వాళ్ళ నాన్న డేవిడ్.

“డేటింగ్ చేసినంత మాత్రాన పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్నట్టు కాదు. ఆ వారం, పది రోజుల్లోనూ తమ ప్రవర్తనను మార్చుకొని, తరువాత తమ అసలు రూపం బయటపడితే ఏం చెయ్యగలం?” అని వాదించింది మార్గరెట్.

“అయితే జీవిత భాగస్వామిని ఎన్నుకోవడానికి వేరే మార్గం ఏముందంటారు?” అడిగాను నేను.

“మ్యారేజెస్ ఆర్ మేడ్ ఇన్ హెవెన్” అని నవ్వింది మార్గరెట్.

ఆ నవ్వు నన్ను వివశుణ్ణి చేస్తుంది. ఎందుకో మార్గరెట్ నవ్వుతే మళ్ళీ మళ్ళీ చూడాలనిపించేది. అంతకుమించి వేరే అభిప్రాయమేదీ లేదు. ఆమెను ఆరాధనగా చూసేవాడిని. నా కళ్ళల్లో భావాన్ని చదివినట్టు ఆమె కళ్ళు చిలిపిగా నవ్వుతూండేవి. మా ఇద్దరి మధ్య జరిగే ఈ చూపుల భావప్రకటనలు ఇతరుల దృష్టికి అందేవి కావు.

★ ★ ★

ఒకరోజు బాగా వర్షం పడుతున్న సాయంత్రపు వేళ... వర్షం ధాటికి తట్టుకోలేక దగ్గరలోనే ఉంది కదా అని స్టాన్లీ వాళ్ళింటికి వెళ్లాను. ఆ సమయంలో స్టాన్లీ ఇంట్లో లేడు. వాళ్ళ తల్లితండ్రులు కూడా

ఎవరిదో పెళ్ళికి వెళ్ళారు.

“అరి! ముద్దగా తడిసిపోయావేమిటి?”

అని నన్ను కూర్చోమని చెప్పి, తువ్వలు తెచ్చి నా తల తుడవసాగింది మార్గరెట్. అలా తుడుస్తున్నప్పుడు ఆమె వక్షజాలకు నా మొహం ఆనింది. సన్నటి పరిమళం వస్తున్న ఆ వెచ్చని, మెత్తని ప్రదేశానికి నా మొహం తగులుతూంటే హాయిగా ఉన్నట్టు అనిపించింది. అది కామోద్రేకం మాత్రం కాదు. ఏదో ఫలానా అని చెప్పలేని ఒక వింత అనుభూతి! తలను తుడవడం పూర్తిచేసిన మార్గరెట్ నా మొహాన్ని రెండు చేతులతోనూ పట్టుకొని రెండు క్షణాలు సూటిగా నా కళ్ళలోకి చూసింది. మరుక్షణం ఆమె మెత్తటి పెదవులు నా పెదవులతో కలిసిపోయాయి... నా చేతులు అప్రయత్నంగా ఆమెను చుట్టేసి దగ్గరకు లాక్కున్నాయి. అయిదారు క్షణాలు పరిసరాలను మరచిపోయిన నేను ఉన్నట్టుండి ఆమెను బలవంతంగా వదిలించుకున్నాను. అప్పటికే నా శరీరం సన్నగా కంపిస్తోంది. తప్పు ఎవరిదని ఆలోచించలేదు. జరిగినదానికి నేనూ బాధ్యుడినే కనుక తల వంచుకున్నాను.

“తప్పుయిపోయింది...” అన్నాను నంగి నంగిగా.

మార్గరెట్ నవ్వి “ఏమంత తప్పు జరిగిందంటావు?” అని అడిగింది.

నేను సమాధానమిచ్చేలోగానే హఠాత్తుగా నన్ను మళ్ళీ దగ్గరకు లాక్కుని నా పెదవులను సుతారంగా కొరికి ముద్దుపెట్టుకుంది. కాసేపు నిశ్చుత్తువగా కూర్చుండిపోయిన నేను ఉన్నట్టుండి లేచి మార్గరెట్ పిలుస్తున్నా వినిపించుకోకుండా అక్కడి నుండి వెగంగా బయటపడ్డాను.

ఆ రాత్రంతా నేను నిద్రపోనేలేదు. ఆలోచనల సుడిగుండంలో చిక్కుకుని అల్లాడిపోయాను. ఆ సమయంలో స్టాన్లీగానీ, వాళ్ల తల్లితండ్రులు గానీ వచ్చి ఉంటే పరిస్థితి ఎలా ఉండేది? అన్న భయం ఒకవైపు, ఆ

వెచ్చని, తీయని అనుభవం మళ్ళీ మళ్ళీ కావాలనే ఆరాటం ఒకవైపు... ఈ ఆలోచనలతో రెండు రోజులపాటు వాళ్ళింటికి వెళ్ళనే లేదు. మూడో రోజు స్టాన్లీ వెతుక్కుంటూ వచ్చాడు.

“ఏరా! రెండు రోజులుగా ఏమైపోయావు? ఈ రోజు మా అమ్మా, నాన్నల పెళ్ళిరోజు. నిన్ను తీసుకువెళ్దామని వచ్చాను. బయలుదేరు...” అన్నాడు.

మౌనంగా బట్టలు మార్చుకుని వాడి వెంట నడిచాను. ఆహూతులు చాలా మంది వచ్చారు. వచ్చిన వాళ్ళకు పరిచర్యలు చేయడం, ఫలహారాల ప్లేట్లు, కాఫీలు అందించడం లాంటి పనుల్లో నేనూ, నా మిత్రులూ పాలుపంచుకున్నాం.

అందరూ వెళ్ళిపోయాక డేవిడ్, ఆయన భార్య కూడా వాళ్ళ గదిలోకి వెళ్ళిపోయారు. పీటర్ నూ, జోనెఫ్ నూ వాళ్ల ఇళ్ళ దగ్గర వదిలి వస్తానని స్టాన్లీ వెళ్ళిపోయాడు. మా ఇల్లు దగ్గరే కనుక నన్ను మాత్రం తను వచ్చేదాకా ఉండమని చెప్పి వెళ్ళాడు. నేనూ మార్గరెట్ మాత్రం మిగిలాము. నేను మాట్లాడకుండా తలవంచుకొని కూర్చున్నాను.

“రామం! నువ్వు మా మతం పుచ్చుకుంటావా?” హఠాత్తుగా అడిగింది మార్గరెట్.

నేను ఉలిక్కిపడ్డాను. అటువంటి ప్రస్తావన వస్తుందని ఊహించలేదు నేను. నేను మౌనంగా ఉండటం చూసి “నేను వద్దానీకు?” అనునయంగా అడిగింది.

ఆ రోజు జరిగింది కేవలం వయస్సు పొంగువల్ల అనుకున్న నాకు, ఆమె నిజంగానే నన్ను కోరుకుంటోందని తెలియగానే గుండెలోంచి ఆనందం పొంగుకొచ్చింది.

“మీరు నన్ను ఇష్టపడుతున్నారా?” అని అడిగాను. నాకన్నా నాలుగేళ్లు పెద్దదయిన ఆమెను ఏకవచనంలో పిలవడానికి జంకుగా అనిపించి...

“కాబోయే భార్యను ఎవరైనా ‘మీరు’ అని పిలుస్తారా?” చిలిపిగా అడిగింది మార్గరెట్.

కాస్త ధైర్యం చేసి “కాబోయే భర్తను మాత్రం ఏకవచనంలో పిలుస్తారా?” అన్నాను.

“ప్రేమికుల నడుమ అటువంటి మన్ననలు ఉండవు కదా!” నా చేతులను పట్టుకొని తన నడుం చుట్టూ వేసుకుంటూ అందామె.

మొదటిసారి ఉన్న భయం ఆ రోజు కలగలేదు నాకు. ఇక అప్పుకోలేక ఆమెను దగ్గరకు లాక్కుని బుగ్గలమీదా, పెదాల మీదా మళ్ళీ మళ్ళీ ముద్దు పెట్టుకున్నాను.

రోజులు గడిచేకొద్దీ మా బంధం బలపడసాగింది. అయితే ఎవరికీ మా గురించి అనుమానం కలిగేలా ప్రవర్తించలేదు మేము. నాకు ఉద్యోగమంటూ ఏమీ లేకపోవడంతో మా వివాహ విషయంలో ఏ నిర్ణయానికీ రాలేకపోతున్నాను. మార్గరెట్ కూడా తొందరపడలేదు.

ఆరోజు సెలవు రోజు కావడంతో నాన్న, ఇద్దరు చెల్లాయిలు కూడా ఇంట్లోనే ఉన్నారు. అందరం కూర్చుని టీవీలో ఏదో భక్తి సినిమా వస్తుంటే చూస్తున్నాం. ఆ సినిమాలో చాలా విషయాలు అసహజంగా కనిపించసాగాయి. నారదుడు పెట్టిన తగవుతో లక్ష్మి, పార్వతి, సరస్వతి తమలో తాము ఎవరు గొప్ప? అని తేల్చుకోవడానికి పంతాలకు పోతారు.

“ఈ ఎక్కువ, తక్కువ తారతమ్యాల్లా, రాగద్వేషాలూ మనుష్యులకులాగే దేవతలకూ ఉంటే, వాళ్ళు మనకన్నా ఏవిధంగా గొప్ప వాళ్ళవుతారు?” అన్నాను నేను.

“ఏదైనా మనం చూసే దృష్టిలో ఉంది. దేవతలు కోపతాపాలు ప్రదర్శించినా అవి లోకకల్యాణార్థం వాళ్ళ ఆడిన నాటకంగానే చూడాలి. ఏ దేవతల కోపమైనా మరో దేవ

తకు కీడు చేసినట్లు విన్నామా?” అన్నారు నాన్నగారు.

“లక్ష్మీదేవి అలిగి వైకుంఠాన్ని వదిలి వచ్చేస్తే, ఆమెను వెదుక్కుంటూ మహావిష్ణువు తిరుమల గిరులపైకి వస్తాడు కదా! అందులో....” నేను పూర్తిచేయక మునుపే అమ్మ అందుకొంది “అందులోనూ వకుళ పూర్వజన్మ వృత్తాంతమూ, వేదవతి పూర్వజన్మ వృత్తాంతమూ ముడివడి ఉందని తెలుసా? మిడిమిడి జ్ఞానంలో మన పురాణాలను మనమే తేలిక చేసి మాట్లాడకూడదు”

“వేద శాస్త్రములు చదివిన వారే ఎరుగరు సృష్టి విలాసం! అల్ప బుద్ధితో జ్ఞానదాతనే సలుపకు పరిహాసం” అని రాగం తీసింది పెద్ద చెల్లెలు పద్మ.

“నేనేమీ పరిహాసం చేయడం లేదు. చేసే వాళ్ళ గురించి చెబుతున్నాను. ఈ సినిమాల్లో కొంతమంది దేవతలను పిరికి వాళ్ళుగా, ఒక్కోసారి వెకిలివాళ్ళుగా చూపిస్తుంటారు. ఆ సినిమాలన్నీ మీలాంటి వాళ్ళ వల్లే కదా పెద్ద పెద్ద లాభాలు సంపాదించేది. పత్రికల్లో చూడరాదూ దేవుళ్ళను అపహాస్యం చేస్తూ కార్టూన్లు, వాటిని చూసి కడుపుబ్బ నవ్వుకున్నామని పాఠకులు ఉత్తరాలూ! మనస్ఫూర్తిగా చెప్పండి. వేరే ఏ మతం వాళ్ళయినా వాళ్ళ దేవుళ్ళను అపహాస్యం చేస్తూ కార్టూన్లు వేయడం, సినిమాలు తీయడం చేస్తున్నారా? ఎవరైనా చేసినా ఊరుకుంటారా? మనవాళ్ళకే తగింది అది. ఏదీ వేరే ఏ మతం దేవుళ్ళయినా ఇలా కమెడియన్ గా చిత్రిస్తూ ఒక సినిమా తీయమనండి. లేదా ఒక కార్టూన్ గీయమనండి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎన్ని కలవరాలు జరుగుతాయో, ఎన్ని నిరసనలు వెలువడుతాయో చూద్దురు” అన్నాను ఆవేశంగా.

“ఉన్నట్టుండి మతాల మీద నీకు ఇంత అవగాహన ఎలా ఏర్పడిందో? ఎవరి ప్రభావమో?” అంది చిన్నచెల్లెలు శాంతి.

 కన్నడ కథ : మునెమ్మ

మూల రచయిత : ఈశ్వరచంద్ర

అనువాదం : రంగనాథ రామచంద్రరావు

 మలయాళ కథ : జడివానలో..

మూల రచయిత : అంబికాసుతన్ మాంగడ్

అనువాదం : డా. హెచ్.ఎస్.ఎమ్. కామేశ్వరరావు

 ఇంగ్లండ్ కథ : మెరుపు తపాలా

మూల రచయిత : జెఫ్రీ ఆర్చర్

అనువాదం : ఉప్పు రాఘవేంద్రరావు

జనవరి పువ్వుల లో..

“ఎవరి ప్రభావమూ కాదు. తార్కికంగా ఆలోచించమంటున్నా!” అన్నాను కోపంగా.

రెండు రోజుల తరువాత పీటర్ ను కలిసినప్పుడు చెప్పాను- “పీటర్! నేను మీ మతం పుచ్చుకుందామనుకొంటున్నాను”

పీటర్ నా వైపు అపనమ్మకంగా చూశాడు.

“మీ పెద్దవాళ్ళకు తెలుసా?” అని అడిగాడు.

“ఇది నాకు సంబంధించిన విషయం. నేను వేరే ఎవరి అనుమతి తీసుకోనక్కర్లేదు” అన్నాను.

“మనం ఫాదర్ ఎడ్వైన్ గారి దగ్గరకు వెళ్దాం. ఏం చేయాలో ఆయన నీకు వివరంగా చెబుతారు” అని నన్ను తీసుకువెళ్ళి ఫాదర్ గారికి పరిచయం చేశాడు పీటర్.

నాకు ఆయన్ను చూడగానే గౌరవం కలిగి, మనస్ఫూర్తిగా నమస్కారం చేశాను.

పీటర్ విషయం చెప్పగానే ఆయన భ్రుకుటి ముడిపడింది.

“నువ్వు ఏదైనా పని ఉంటే వెళ్లి చూసుకో పీటర్! నేను ఇతనితో మాట్లాడుతాను” అన్నారు.

పీటర్ నా భుజం తట్టి సెలవు తీసుకున్నాడు.

“బాబూ! మీ నాన్నగారు ఏం చేస్తుంటారు?” అడిగారు ఫాదర్.

“ఆర్ట్స్ కాలేజీలో తెలుగు లెక్చరర్ గా పని చేస్తున్నారండీ” అని చెప్పాను వినయంగా.

“నీకు తోడబుట్టిన వాళ్ళు?”

“నేనొక్కడినే మగ సంతానం. నా తరువాత ఇద్దరు ఆడపిల్లలున్నారు. వాళ్ళు ఇంకా చదువుకుంటున్నారు”

“ఒక మాట సూటిగా చెప్పు. మా మతంలో నిన్ను అంతగా ఆకర్షించిందేమిటి?”

నేను మౌనంగా ఉన్నాను. నాకేం తెలుసని!

“పోనీ! మీ మతంలో నీకు నచ్చని అంశం ఏమిటి?” మళ్ళీ అడిగారు ఫాదర్.

ఏం సమాధానం చెప్పాలో అర్థం కాలేదు. అయినా “మా వాళ్ళలో ఉన్న మూఢ నమ్మకాలూ, ఇంకా...” పూర్తి చేయ లేకపోయాను.

“ఊ.. ఇంకా? ఏం చెప్పాలో నీకే అర్థం కావడం లేదన్న మాట. మూఢనమ్మకాలు ఇతర మతాల్లో లేవనుకుంటున్నావా?” సూటిగా అడిగారాయన.

“నువ్వేం చదివావు?”

“ఇప్పుడే ఎం.ఏ. ఇంగ్లీషు పూర్తి చేశా నండీ. ఉద్యోగాల వేటలో ఉన్నాను”

“అంటే ఇంకా నీ కాళ్ల మీద నువ్వు నిల బడలేదనేగా! అప్పుడే అంత స్వతంత్రించి మతం మార్చుకునే నిర్ణయానికి వచ్చావంటే బలమైన కారణం ఉండాలే!”

నేను మౌనంగా తల వంచుకున్నాను.

“ఎదైనా ప్రేమ వ్యవహారమా?”

నేను మాట్లాడలేదు.

“ఆ అమ్మాయి క్రిస్టియన్ మతానికి చెందినదా?”

తల ఊపాను.

“నువ్వు మతం మారకుంటే ఆ అమ్మాయి నిన్ను పెళ్ళి చేసుకోదా?”

“వాళ్ల పెద్దలు ఒప్పుకోరని సందేహం”

“అంటే వాళ్ల పెద్దవాళ్లను ఒప్పించడం కోసం ఆ అమ్మాయి నిన్ను మతం మార మందా? మీ పెద్దవాళ్ళను ఒప్పించడానికి నువ్వేం చేయబోతున్నావు? ఆ అమ్మాయికి పెద్దవారి మీద ఉన్న గౌరవం నీకు నీ తల్లి తండ్రుల మీద లేదనుకోవచ్చా?” సూటిగా అడిగారాయన.

వాడైన అమ్మలా నా మనస్సును తాకిం దా ప్రశ్న. నా తల్లితండ్రుల మీద నాకు గౌరవం లేదా? ప్రేమ గుడ్డిది అనుకోవడా నికైనా మార్గరెట్ ను నిజంగా ప్రేమించానా? ఆమె నవ్వుతే మళ్ళీ మళ్ళీ చూడాల

నిపించేది. అందమైన దేన్ని చూసినా మళ్ళీ చూడాలనిపించేది సహజమే కదా! అది ప్రేమ అవుతుందా! బహుశా ఆమె నన్ను ప్రేమించి ఉండవచ్చు. కేవలం పెదవుల రుచి చూసి, వయస్సు పొంగులు చూసి తనను ప్రేమిస్తున్నట్టు భ్రమపడ్డానా?

“కేవలం ఆ అమ్మాయి కోసం నువ్వు మతం మారాలని అనుకుంటున్నావు. అవునా?” అడిగాడు ఫాదర్.

“అలా కాదు...”

“నువ్వు మీ మత గ్రంథాలు చదివావా? పోనీ బైబిల్ ను ఎప్పుడైనా స్టడీ చేశావా? వివేకానందుని ఉపన్యాసాలు చదివావా? వివిధ మతారాధనలన్నీ భగవతత్వాన్ని తెలిపే వివిధ మార్గాలు అని చెప్పారా యన. ఏ మతాలూ మూఢ నమ్మకాలను సమర్థించవు. అన్ని మతాలలోనూ మూఢ నమ్మకాలుంటాయి. నువ్వు ఒక మతానికి చెందినవాడివి కావడంతో నీకు అందులోని కొన్ని నమ్మకాలు మూఢంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఇతర మతాలలోని మూఢ నమ్మకాల గురించి నీకు తెలియదు. తెలిసినా వాటిని నువ్వు విమర్శించకూడదు. అలా చేస్తే నువ్వు పరమత ద్వేషివి అంటారు. భగవంతుణ్ణి ఆరాధించడానికి కొన్ని కొన్ని సమూహాలు, కొన్ని కొన్ని పద్ధతులను ఎన్నుకుంటాయి. పాము, సాలెపురుగు, ఏనుగు, బోయవాడు వాళ్ళ వాళ్ళ పద్ధతుల్లో శివుని పూజించినట్టు చదువుకోలేదా నువ్వు? మాంసం తెచ్చి ప్రసాదంగా... అదే వైవేధ్యంగా పెట్టాడని తిన్నడిని ఆగ్రహించాడా ఆ శివుడు?

‘రుచీనాం వైచిత్ర్యాద్రుజుకుటిల నానాపథ జుషామ్

నృణామేకో గమ్యస్త్వమసి పయసామర్హవ ఇవ’ అని శివ మహిమ స్తోత్రం తెలుపుతుంది. వివిధ ప్రదేశాలలో పుట్టిన నదులు సముద్రంలో కలుస్తున్నట్లు, వివిధ భావాలతో మనం అవలంబించే ఆరాధనా మార్గాలు సరైనవైనా, వక్రమైనవైనా అవి

సర్వేశ్వరుడినే చేరుతున్నాయి అని ఆ స్తోత్ర సారాంశం. ఏను పుట్టక మునుపు క్రైస్తవ మతం లేదు. బుద్ధుడు పుట్టక మునుపు బౌద్ధ మతం లేదు. హిందూ యజం అన్నది ఒక్క మతం కాదు.. అన్ని మతాల కలయిక. అందుకే హిందూ దేశంలో పుట్టినవాళ్ళందరూ హిందువుల య్యారు. మొదట ఈ మతాలకు ముందు ఉన్నదంతా ఒక ధర్మం మాత్రమే. ఆ ధర్మాన్ని అవలంబించడానికి కొందరు ఎన్నుకున్న మార్గాలు కొన్ని మతాల ఆవిర్భావానికి దారితీశాయి. ఎవరైనా మా మతంలోకి మారుతామంటే వారిని ఆహ్వానించి ప్రోత్సహించడం నా కర్తవ్యమే. దానిని నేను కాదనడం లేదు. అయితే ఏ మతం గురించీ అవగాహన లేకుండా కేవలం స్వార్థం కోసం ఒక మతంలోంచి మరో మతంలోనికి మారడం కన్నతల్లిని త్యజించి ఇంకో స్త్రీని తల్లిగా స్వీకరించడం వంటిది. ముందుగా నీ మతాన్ని గురించి పూర్తిగా తెలుసుకో. తరువాత నీకు ఉత్తమ మైనదని తోచిన మతాన్ని గురించి అధ్యయనం చెయ్య. అప్పుడు నువ్వు తీసుకునే నిర్ణయం సరైనదిగా ఉంటుంది. హర్షించడం గినదిగా ఉంటుంది. అదేదీ చేయడానికి నీకు ఓపిక లేకుంటే కనీసం ఒక విషయాన్ని నమ్ము. మనం ఏ దేవతారూపాన్ని అర్పించడానికి ఇష్టపడతామో అలాంటి స్థిరమైన శ్రద్ధను భగవంతుడే కలిగిస్తున్నాడు. దాన్నే భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు ఇలా అంటాడు.

'యోయో యాయాం తమం భక్తాః
శ్రద్ధయార్చిత మిచ్ఛతి
తస్య తస్మాచలాం శ్రద్ధాం
తామేవ వరదామ్యహమ్.'

అదంతా వదిలెయ్య. నువ్వు మీ తల్లితండ్రులకు కొడుకుగా పుట్టినందుకు మొదట నీ కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించాలి. ఇద్దరు చెల్లెళ్లు అంటున్నావు. నీ దారి నువ్వు చూసుకుంటే వాళ్ళకు రేపు పెళ్ళిళ్ళలా అవుతాయి? ఎవ

రో అపహాస్యం చేస్తున్నారని నువ్వు నీ దేవుళ్ళను ద్వేషించకు. నిజానిజాలు తెలుసుకో. తరువాత ఏ నిర్ణయానికైనా రా. నువ్వే పుడు వచ్చినా స్వాగతమే. అయితే నిజమైన క్రీస్టియన్ గా ఉండాలి. లేదా నిజమైన హిందువుగా ఉండాలి. లేదా చిత్తశుద్ధి కలిగిన ముస్లిం గా ఉండాలి..."

ఆయన చెబుతుంటే నా కళ్ళకు కమ్మిన పొరలు విడిపోయినట్టయింది. మతం మారడం అంటే మాటలు కాదు. మన స్వార్థం కోసం మతం మారడం అంటే ఆ రెండు మతాలకూ మనం ద్రోహం చేస్తున్నట్టే అని అర్థమయింది. ఫాదర్ ఎడ్విన్ గారి వైపు చూశాను. నాకిప్పుడు ఆయన ఒక క్రైస్తవ ఫాదర్ గా కాకుండా అపర ఏను క్రీస్తులా, ఆది శంకరాచార్యునిలా, మహా ముద్ ప్రవక్తలా కనిపిస్తున్నారు.

★ ★ ★

నేనూ, మార్గరెట్ పెళ్ళి చేసుకున్నాం. వాళ్ళ తల్లితండ్రులు మొదట ఒప్పుకోకున్నా చివరికి అంగీకరించక తప్పలేదు. ఏ మత సాంప్రదాయమూ పాటించకుండా మేము రిజిస్టరేషన్ లో వివాహం చేసుకున్నాం. మా పేర్లు మార్చుకోలేదు. మేము ఇప్పుడు ఏ మతానికీ చెందని వాళ్ళం. మాకిప్పుడు ఏ మతమైనా సమ్మతమే. దేవుడు మాత్రం ఒక్కడే. అతని పేరు రాముడు. అతని పేరు జీసస్. అతని పేరు అల్లా. అతని పేరు సిద్ధార్థుడు. అతని పేరు...

మేము ఇద్దరమూ పనిచేస్తున్న అనాథ శరణాలయమే మా దేవాలయం. ఇక్కడ ఎందరో రాముళ్ళూ, జీసస్ లా, అల్లాలు ఉన్నారు. అందరూ దేవుళ్ళ సేవలో మా జీవితాలను సఫలం చేసుకొంటున్నాం.

'లెట్ హిజ్ సోల్ రెస్ట్ ఇన్ పీస్' అనుకున్నాను. ఫాదర్ ని తలచుకొని, సర్వాంతర్యామీ, సర్వనామధేయుడూ అయిన భగవంతుణ్ణి తలచుకొని ప్రార్థిస్తూ.

V

అస్సామీ కథ

జి పసివాడి కథ

సుకుమార్ గొప్పంటి బిడ్డ. దేనికీ లోటులేదు. ఆ కుర్రాడు బుద్ధిమంతుడు. కానీ చదువంటే గిట్టదు. పద్నాలుగేళ్లు వచ్చినా ఇంకా అంగ్ల మాధ్యమం నాల్గవ క్లాసులోనే ఉన్నాడు. “ఒరే.. చదవరా... చదువుకోరా” తండ్రి తెగ నసపెట్టాడు వాడి వెంటపడి. పుస్తకం తెరిచికూర్చున్నా,

వాడి బుర్ర మాత్రం ఏ చెట్టుకి మామిడి పండు బాగా మగ్గింది? ఏ చెట్టుపై ఉన్న పక్షి గూట్లోని పిల్లల్ని తెచ్చి పెంచుకో వాలి? చేపల్ని ఎలా పట్టాలి? కుక్క, పిల్లి, జింకపిల్లల్లో ఎప్పుడు ఎక్కడ ఆడాలి?

అనే ఆలోచిస్తుంది. స్కూలు పుస్తకాలకి వాడి బుర్రలో అస్సలు స్థానం ఉండదు. పొద్దున్నే అమ్మ పెట్టిన వేడివేడి అన్నం తిని రంచన్ గా స్కూలుకి హాజరవుతాడు. క్లాసులో ప్రశ్నలకు జవాబీయకపోవడంతో బాగా తిట్లు తిని సాయంత్రం ఇల్లు చేరు తాడు. ఇంటికి రాగానే తల్లి ప్రేమగా చిక్కని గేదెపాలలో నానేసిన ప్రత్యేక బియ్యంతో టిఫిన్ చేసి తినిపిస్తుంది. అంతే, స్కూలులో చివాట్లు, చెంపదెబ్బలు మర్చిపోయి హాయిగా పిల్లల్లో బైట కేరిం తలు కొడుంటాడు. మాస్టారు “ఏమండీ! మీవాడు అస్సలు చదవటంలేదు. కాస్త శ్రద్ధ తీసుకోండి” అని చెప్పటంతో ఆ రోజు తండ్రి వాడికి బడితెపూజ చేశాడు. ఆ దెబ్బకి ఇంట్లోంచి పారిపోయి చింతచెట్టిక్కిరాత్రికి కూడా ఇల్లు చేరలేదు. అమ్మ గుండెలు బాదుకుని ఏడ్వసాగింది. నాన్న పశ్చాత్తాపంతో “అరె సుకుమార్. ఇంక నిన్ను కొట్టనురా” అని ఎక్కడ వెతికినా కనపడలేదు.

ఆ మర్నాడు ఆకలి దప్పుల్లో చెట్టు దిగి అమ్మని చేరాడు. అమ్మా నాన్న ప్రేమగా చేరదీసి అక్కన చేర్చుకున్నారు. సుకుమార్ తండ్రి కాస్త పాత పద్ధతులు, ఆచారాలు పాటించే వ్యక్తి. పిల్లాడికి చదువుపై ఆసక్తి, అవగాహన ఎలా పెంచాలి? తెలీదు. ఫీజు కట్టి బడికి పంపు తున్నాను. అధ్యాపకులే వాడిని సర్వవిశారదా పారంగతుడిగా చేస్తారు అనే నమ్మకం ఆయనది. ఆయనకి నేటి విద్యా విధానం గూర్చి అంత అవగాహన లేదనే చెప్పాలి. పవిత్ర విద్యాధానం చేసే పాఠశాలలు లేవు అనేది తెలీదాయనకి. కుర్చీలు, బెంచీలు, చాకీదారు హంగులున్న పాఠశాలలు... గురుశిష్యుల మధ్య అనుబంధం లేని వ్యాపార కేంద్రాలుగా, ర్యాంకులు పొందే కర్మాగారాలుగా ఉన్నా

యని గ్రహించలేదు ఆ తండ్రి! విద్యార్థుల మానసిక, వ్యక్తిత్వ వికాసం, విచక్షణా జ్ఞానం పెంచే చదువు బదులు మరలో బియ్యం, గోధుమల్ని ఆడించి పిండి చేస్తున్నట్లుగా నేటి స్కూళ్లున్నాయి. యంత్రాల్లాగా పాఠాలు చెప్పే అధ్యాపకులు, జ్ఞాపకశక్తితో మక్కికి మక్కి బట్టి పట్టి మార్కులు పొందే విద్యార్థుల కాలం ఇది. ఈ విషయం తెలీక, సుకుమార్ ని చావబాడేవాడు తండ్రి. సంధికాలం ఇది. అందుకే భీతావహ వాతావరణం ఏర్పడింది. ప్రాచీన సభ్యత-అసభ్యత, ఆధునిక నాగరికత-అనాగరికతల సంధియంగులలో నిలబడ్డ సుకుమార్ తండ్రి నేటి పరిస్థితుల్ని, తన కొడుకు మానసికస్థితిని సరిగా బేరీజు వేయలేక తాను బాధపడ్డా వాడ్ని హింసిస్తున్నాడు శారీరకంగా, మానసికంగా కూడా!

ఆయన పెద్ద కొడుకు దేవకుమార్ కల కత్తాలో చదివి డిబ్రూగఢ్ లో వకీలుగా పని చేస్తున్నాడు. అతనికి పేరు - ప్రతిష్ఠలు, డబ్బు కూడా బానే వచ్చి పడ్తున్నాయి. తమకన్నా వాడే ఎక్కువ, గొప్ప అని అమ్మానాన్నల భావన. దేవకుమార్ కూడా తల్లిదండ్రులంటే ప్రేమ, గౌరవం చూపుతాడు. ఆర్నెల్లో, ఏడాదికో ఓసారి వచ్చి వారిని చూసి పోతుంటాడు. అన్న వస్తున్నాడంటే చాలు సుకుమార్ ఎగిరి గంతులేస్తాడు. వాడికి అన్నంటే ఎంతో ఇష్టం, ప్రేమ కూడా. కానీ ఓ పక్క అన్న రాక వాడికి భయం కూడా కలిగిస్తుంది!

దేవకుమార్ రావటంతోనే “ఏరా! బాగా చదవటంలేదుటగా!” అని చీవాట్లేస్తాడు.

“ఓరే పెద్దాడా! ఎందుకురా పాపం వాడ్ని ఆడిపోసుకుంటావు? నువ్వు వస్తున్నావని తెల్చి పాపం వాడు ఎంత సంబరపడ్డాడో తెల్సా? నీవు గడపలో కాలు పెడ్తూనే వాడ్ని తిడ్తావు, సాధిస్తావు” అని తల్లి అనేది.

“అబ్బబ్బ! అసలు నీవు, నాన్న వాడ్ని

విపరీతమైన గారాబం చేసి చెడగొడ్తున్నారమ్మా! అందుకే వాడు ఆడింది ఆట, పాడింది పాటగా అయి పథాలుగేళ్లు వచ్చినా నాల్గో క్లాసులోనే ఉన్నాడు. చదువు రాకపోతే బర్రెలు, గొర్రెలు కాసుకోవల్సిందే. లేదంటే ఇతర్ల ఇళ్లలో కూలీ నాలీ చేసుకుని పొట్ట పోసుకోవాలి. వీడింకెలా బ్రతుకుతాడు? ” అంటే మౌనంగా కన్నీరు కార్చే తల్లి.

ఈసారి దుర్గాపూజ సెలవుల్లో పెద్దాడు వచ్చాడు. వస్తూనే అన్నాడు “ఈ దున్నపోతుగాడ్ని నాతో తీసికెళ్లి అక్కడ చదివిస్తా. మీ దగ్గరుంటే సర్వనాశనం అవుతాడు. మీ గారాబం వల్లే చెడిపోతున్నాడు. వాడి బట్టలు, సామాన్లు సర్దు” అని తల్లికి పురమాయించాడు. రేపే ప్రయాణం. తల్లి కన్నీరు కారుస్తోంది. తండ్రికి ఏం చేయాలో పాలుపోటంలేదు. పెండ్లులంలాగా మనసు ఊగుతున్నా పెద్దకొడుకు మాటలకి ఒప్పుకోక తప్పలేదు.

అమ్మా నాన్న తనను పంపిస్తారనే

ఊహ సుకుమార్ కి రాలేదు. పాపం వాడి గుండె బేజారైంది. అమ్మా నాన్నల్ని విడిచిపెట్టి ఉండాలా? హమ్మా! అన్నయ్య చండశాసనుడు! కానీ వాడికింక తప్పించుకునే మార్గాలన్నీ మూసుకుపోయాయి అనే విషయం అర్థమైపోయింది. కసాయి వాడి వెంట గొర్రెలాగా తలొంచుకుని అన్న వెంట బయలుదేరక తప్పదు అన్న చేదు నిజం ఆ పసివాడ్ని కలచివేస్తోంది.

చింత, మామిడి, పనస చెట్లని పరామర్శించటానికి బైలుదేరాడు. నిర్మల ఆకాశం, ఎగిరే నీతాకోకచిలుకలు, పెంపుడు పక్షులు, ఆవులు, గుర్రాలు, తనతో ఆడే పిల్లలందరికీ బరువైన గుండెతో టాటా-చెప్పాడు. అన్నతో పాటు వెళ్లడమంటే వాడి ప్రాణానికి విదేశం వెళ్లటంలా అన్పించసాగింది. దూరప్రాంతం అంటే వాడి ధృష్టిలో పరాయి దేశమే!

అమ్మా నాన్నలకి నమస్కరించి ఇద్దరు

కొడుకులు ప్రయాణమయ్యారు. అన్నయ్య వెంట వెళ్లడానికి మౌనంగా సిద్ధమైన సుకుమార్ ని చూస్తుంటే ఆ తల్లి కన్నీరಾಗలేదు.

“నాన్నా సుకుమార్! అన్న చెప్పిన మాట విని బుద్ధిగా చదువుకో తండ్రీ!” అని ముద్దాడింది.

పెద్దాడి చేయి పట్టుకుని “ఒరే బాబూ! వాణ్ని చావచితక గొట్టకు. బానే చదువు కంటాడులే. నెమ్మదిగా ఆ కొత్త వాతావరణానికి అలవాటు పడాలి. ఒకేసారి నీ కోపతాపాలు, చేయివాటుతనం తమ్ముడిపై చూపకు” అని బ్రతిమాలి మరీ చెప్పింది.

“పిప్పి అమ్మా! తమ్ముణ్ని గూర్చి నీవేం బెంగ పెట్టుకోకు. ఇప్పటికే నీ గారాబంతో వాణ్ని చెడగొట్టావు. వాడి భవిష్యత్తు బాగుండాలి. దాన్ని గూర్చి ఆలోచించు”

అనువాదం : అచ్యుతుని రాజ్యశ్రీ

అని ఓడార్చాడు దేవకుమార్.

డిబ్రూగఢ్ లో ఇంగ్లీష్ మీడియం స్కూల్ లో తమ్ముణ్ని చేర్చి వాడి చదువుని పర్యవేక్షించసాగాడు అన్నగారు. ఆకాశంలో స్వేచ్ఛగా ఎగిరి పక్షి వంజరంలో బందీ అయినట్లు గిలగిలలాడసాగాడు సుకుమార్! వాడి గుండెపై క్రమశిక్షణ, చదువు, ఆప్యాయత కరువు అనే బండ రాళ్లు ఎక్కి కూచున్నాయి. అన్నను ఎప్పుడూ ఎదిరించ వద్దని, అణుకువగా ఉండమని తల్లి చేసిన ఉద్బోధను వాడు గుర్తు చేసుకోసాగాడు. కఠినంగా ఉంటేనే వాడు చదువుతాడని, దాల్లో పడతాడని అన్న ఉద్దేశం.

వాడు బాగా చదివితే “చూశావా, నావల్లే వాడికి నాల్గు అక్షరంముక్కలు అబ్బాయి” అని చెప్పుకోవాలని దేవకుమార్ ఆరాటం. కానీ అతని నిర్దయ, కఠిన క్రమశిక్షణతో,

చురుకైన తెలివి తేటలు గల చిన్నారి సుకుమార్ భయంతో ప్రతీదీ మర్చిపోసాగాడు. ఏది చెప్పాలన్నా భయంతో ఉన్నది కాస్తా మర్చిపోయేవాడు. రోజంతా పుస్తకం తెరిచి కూచుంటున్నాడు కానీ ఒక్కటి బుర్రలోకెక్కడంలేదు. వాడు క్రమంగా నీరసిస్తుంటే తిట్లు, దెబ్బల జోరు ఎక్కువైంది.

ఓ రోజు సాయంత్రం తమ్ముణ్ని ప్రతీదీ అడగటం, వాడు ఒక్క జవాబు చెప్పలేక నోరెళ్లబెట్టడంతో చావచితకగొట్టి “వంశానికి చెడ పురుగువి రా! నా తమ్ముడివి అని చెప్పుకోవాలంటే నాకు సిగ్గేస్తోంది. గొడ్డు కాచుకుంటూ, పాచిపని చేసుకుని బ్రతకరా అంటు వెధవా!” అని ఛెడామడా తిట్టి అతడి మనసును గాయపరిచాడు. విచక్షణారహితంగా కొట్టి ఆ పసివాడి శరీరాన్ని హూనం చేశాడు.

ఆ రాత్రి వదినతో “ఆకలి లేదు, అన్నం తినను” అనేసి పడుకున్నాడు. అన్న తిట్టినా “నాకు వంట్లో బాగా లేదు” అని మాత్రమే వదినతో చెప్పాడు. ఆ రాత్రి వాడి శరీరం తీవ్రజ్వరంతో కాలిపోయింది.

ఏడు రోజులు గడిచినా జ్వరం తగ్గలేదు. ఆ జిల్లాలో పేరున్న డాక్టరు వచ్చి రోజూ చూసి వెళ్తున్నాడు. వాడి జ్వరం విషయం అమ్మానాన్నలకి తెల్పలేదు. ఎనిమిదవ రోజు డాక్టరు సలహాపై తండ్రికి టెలిగ్రాం ఇచ్చాడు దేవకుమార్. ఆ రోజుల్లో డిబ్రూగఢ్ కి త్వరగా చేర్చే ప్రయాణ సాధనాలు లేవు. సగం స్పృహలో సుకుమార్ కలవరించసాగాడు...

‘అమ్మా, వచ్చావా? నా పిట్టలు, కుక్క పిల్ల, జింక ఎలా ఉన్నాయి? నా కోసం వెతుక్కుంటున్నాయా? అమ్మా నేను వాటితో ఆడుకుంటానే. నేను బాగా చదువుకుని గొప్పవాణ్ని అవుతానే. అన్నా! నన్ను కొట్టకు. మంచి పిల్లాడిగా మారతా’ అని కలవరించసాగాడు. పద్నాలుగవ రోజు పరిస్థితి మరింత క్షీణించింది. అంతే వాడి ప్రాణపక్షి ఎగిరి ముక్తి పొందింది. **V**

వ్యాపారవేత్త విశ్వనాథ్ తన కొడుకు వినయ్ మ్యారేజ్ రిసెప్షన్ హైదరాబాద్‌లోని ఓ పెద్ద హాటల్‌లో చాలా గ్రాండ్‌గా ఏర్పాటుచేసాడు. విందు భోజనంతోపాటు పాటలు, డ్యాన్స్, మిమిక్రీ, మ్యూజిక్ షో వంటి లైవ్ ఎంటర్టైన్ మెంట్ కూడా ఏర్పాటు చేసాడు.

విందు ఆరగిస్తున్న ఒక అతిథి మరొక అతిథితో “వైజాగ్‌లో జరిగిన పెళ్ళిలో ఆడ పెళ్ళివారు పాతిక రకాల వంటకాలతో భోజనాలు పెడితే మన విశ్వనాథ్ రిసెప్షన్‌లో యాభై రకాల వంటకాలతో భోజ

నాలు పెట్టి మగపెళ్ళివారి పరువు నిలబెట్టాడు” అన్నాడు.

భారతీయులు సాధారణంగా పెళ్ళిళ్ళు చాలా ఆర్భాటంగా చేస్తారు. పెళ్ళిళ్ళ కోసం తమ శక్తికి మించిన ఖర్చు చేస్తారు. ఈ మధ్యకాలంలో పెళ్ళి భోజనాలలో ఎక్కువరకాల వంటకాలు పెట్టడం ఫ్యాషన్ పోయింది. ఒకరికంటే ఒకరు ఎక్కువ వంటకాలు పెట్టాలని పిచ్చిగా పోటీ పడుతున్నారు.

అన్నిరకాలూ రుచి చూడాలనే కోరికతో కొంతమంది అతిథులు ఆ వంటకాలన్నీ ప్లేటులో పెట్టుకొని కొంచెం రుచి చూసి మిగిలిన భాగాన్ని వదిలేస్తున్నారు. తిని పడేసిన ప్రతి డిస్పోజబుల్ ఎంగిలి ప్లేటులో కనీసం ఇద్దరి మనుషుల ఆకలి తీర్చడానికి సరిపడేటంతటి ఆహారపదార్థాలు ఉన్నాయి.

ఎంటర్టైన్మెంట్ కార్యక్రమాలకి యాంకరింగ్ చేస్తున్న యాంకర్ తన తీయటి గొంతుతో “డియర్ గెస్ట్స్, మే ఐ హేవ్ యువర్ అటెన్షన్ ప్లీజ్! విశ్వనాథ్ గారు ఒక చిన్న అనౌన్స్మెంట్ చెయ్యబోతున్నారు” అని చెప్పింది.

ఆ అనౌన్స్మెంట్ విని అందరూ అటు వైపు తిరిగారు.

యాంకర్ చేతిలోని మైక్ తీసుకుని విశ్వనాథ్ “లేడీస్ అండ్ జెంటిల్మెన్, కొత్తగా పెళ్లైన నా కొడుకు వినయ్, కోడలు శిరీష హనీమూన్ కి జర్నీ వెళ్తున్నారు. వాళ్ళకి తోడుగా నా కూతురు సింధు, అల్లుడు ఆనంద్ కూడా వెళ్తున్నారు. మరో రెండు గంటలలో ఫ్లైట్ బయలుదేరుతుంది. మీరు అనుమతిస్తే వాళ్ళు నలుగురూ ఎయిర్పోర్టుకి బయల్దేరుతారు. మనం పార్టీ ఎంజాయ్ చేద్దాం” అన్నాడు.

అందరూ చప్పుట్లు కొట్టి వాళ్ళు వెళ్ళడానికి అనుమతి తెలిపారు.

★ ★ ★

బెర్లిన్ (జర్మనీ) వెళ్లిన వినయ్, శిరీష, సింధు, ఆనంద్ లు రీజెంట్ బెర్లిన్ హోటల్లో తమ కోసం ఇండియా నుండే రిజర్వ్ చేసిన రెండు సూట్ రూమ్లలో దిగారు. స్నానాలు ముగించి బ్రేక్ ఫాస్ట్ చేసి ఊరంతా తిరిగి రాత్రికి హోటల్ కి చేరుకున్నారు. డిన్నర్ చెయ్యడానికి ఫస్ట్ ఫ్లోర్లో ఉన్న రెస్టారెంట్ కి వెళ్ళారు.

రెస్టారెంట్లో చాలా మంది తింటున్నారు. కానీ ఎవరి టేబుల్ మీద చూసినా రెండు మూడు డిష్ల కంటే ఎక్కువ లేవు. అది గమనించి ఆనంద్ “జర్మన్లు డిన్నర్ చాలా తక్కువగా తింటారేమో!” అన్నాడు.

వినయ్ వాళ్ళ డిన్నర్ టేబుల్ కి కుడివైపున ఉన్న టేబుల్ దగ్గర ఒక జర్మన్ అమ్మాయి, ఆమెకి ఎదురుగా ఒక జర్మన్ అబ్బాయి కూర్చొని ఉన్నారు. ఆ అమ్మాయి హాలీవుడ్ హీరోయిన్ అంత అందంగా ఉంది. వాళ్ళ టేబుల్ మీద కూడా కేవలం రెండు డిష్లు మాత్రమే ఉన్నాయి.

“అంత అందమైన అమ్మాయి నాతో రెస్టారెంట్ కి వస్తే నేను రెస్టారెంట్లో ఉన్న ఆహార పదార్థాలన్నీ ఆర్డర్ చేసేస్తాను” అన్నాడు వినయ్.

“వెళ్ళిపోయిందిగా. ఇక నీకు అలాంటి అవకాశం రాదు” వెటకారంగా అన్నాడు ఆనంద్.

“నేను కూడా అందంగా ఉన్నానుగా! ఎన్ని రకాల ఆహారపదార్థాలు ఆర్డర్ చేస్తావో చెయ్యి” శిరీష కొంటేగా అంది.

“సరే” అని మెనూకార్డ్ చేతిలోకి తీసుకొని పది రకాల ఆహారపదార్థాలను ఆర్డర్ ఇచ్చి “సరిపోతాయా?” అని అడిగాడు.

“నా అండానికి సరిపోవు. కానీ ఈ రోజు తిన్నవే రేపు కూడా తింటే బోర్ కొడుతుంది. కాబట్టి మిగిలిన ఆహారపదార్థాలను రేపు ఆర్డర్ చేద్దాం” చెప్పింది శిరీష.

“నీ ఇష్టమే నా ఇష్టం” అన్నాడు వినయ్.

“నా ఇష్టమేమిటో ఎవ్వరూ అడగరా?” చిరుకోపం ప్రదర్శిస్తూ అంది సింధు.

మెనూకార్డ్ ఆమె చేతిలో పెట్టి వినయ్ “నీకేమి కావాలో అవన్నీ ఆర్డర్ చెయ్యి” అన్నాడు.

సింధు మరో రెండు ఐటమ్లు ఆర్డర్

మీరు పారేసే ఆహారం.. 80 కోట్ల మంది ఆకలి తీరుస్తుంది

ప్రపంచ దేశాలకు యూఎన్‌ఓ చురకలు

రోమ్: ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాల్లోనూ ఆహారాన్ని వృధా చేసే సంస్కృతి నానాటికీ ఎక్కువవుతోందని, ఈ విధానానికి ఇప్పటికైనా స్పష్టి పరికాలాని ఐక్య రాజ్య సమితి(యూఎన్‌ఓ) ఉద్ఘాటించింది. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉత్పత్తి అవుతున్న ఆహారంలో మూడు వంతులు వృధా అవుతోందని ఆందోళన వ్యక్తం

చేసింది. వృధాగా పారేస్తున్న ఆహారంతో సుమారు 84.2 కోట్ల మంది పేదల ఆకలి తీర్చవచ్చని పేర్కొంది. బుధవారం ఇక్కడ జరిగిన ప్రపంచ ఆహార దినోత్సవంలో యూఎన్ ఆహార, వ్యవసాయ సంస్థ (ఎఫ్‌ఏవో) ప్రతినిధి రాబర్ట్ వాన్ అటెర్ డిక్షన్ పేర్కొన్నారు. అదేసమయంలో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పోషకాహార లోపం, స్థూల కాయం విజృంభిస్తున్నా యని తెలిపారు.

ఆహారపదార్థాల వ్యర్థంపై ఆందోళన వ్యక్తం చేసిన ఐక్యరాజ్య సమితి

చేసింది.

వినయ్ ఆనంద్ వైపు తిరిగి “మీరు కూడా మీకు కావలసిన ఐటమ్‌లు ఆర్డర్ చెయ్యండి బావగారు” అన్నాడు.

“సింధు ఆర్డర్ చేసిన వాటిలో ఒకటి తనకిష్టమైనది, మరొకటి నాకిష్టమైనది” కూల్ గా చెప్పాడు ఆనంద్.

★ ★ ★

పావుగంటలో వినయ్ వాళ్ళు ఆర్డర్ చేసిన ఆహారపదార్థాలన్నీ వాళ్ళ టేబుల్ మీదకి వచ్చాయి.

బెర్లిన్ లో నైట్ లైఫ్ ఎలా ఉంటుందో చూడాలని ముందుగానే ప్లాన్ చేసుకో వడం వలన వాళ్ళు డిన్నర్ అరగంటలో ముగించి, బిల్ చెల్లించి బయటకి వెళ్ళబో యారు. రెస్టారెంట్లో నుండి బయటకి వెళ్ళబోతున్న వాళ్ళు లోపలినుంచి ఎవరో పిలవడంతో వెనక్కి తిరిగారు.

డిన్నర్ చేసినప్పుడు వాళ్ల టేబుల్ కి కుడివైపు టేబుల్ వద్ద కూర్చొన్న అబ్బాయి వాళ్ళ దగ్గరకి వచ్చాడు.

“మీరు జర్మనీలు కాదని తెలుస్తోంది. మీకు ఇంగ్లీష్ అర్థమవుతుందా?” అని ఇంగ్లీష్ లో అడిగాడు.

“అర్థమవుతుంది” ఇంగ్లీషులోనే జవాబి చ్చాడు వినయ్.

ఆ తర్వాత సంభాషణంతా ఇంగ్లీషులోని కొనసాగింది.

ఆ అబ్బాయి వినయ్ వాళ్ళు డిన్నర్ తిన్న టేబుల్ వైపు చెయ్యి చూపిస్తూ “మీరు చాలా ఆహారపదార్థాలు వృధా చేసారు” అన్నాడు.

ఇంకా క్లీన్ చెయ్యని ఆ టేబుల్ వైపు చూసారు వినయ్ వాళ్ళు. ఆ టేబుల్ మీదున్న ప్రతి డిష్ లోనూ కనీసం మూడో వంతు ఆహారం మిగిలి ఉంది. కొన్ని డిష్ లలో సగం ఆహారం మిగిలి ఉంది.

“మేము ఆర్డర్ చేసిన ఆహారం మొత్తా నికి బిల్ పే చేసాము. కాబట్టి ఎంత తిన్నాము? ఎంత వదిలేసాము? అనే విషయాలు మీకనవసరం” వినయ్ జవాబి చ్చాడు.

అంతలో ఆ జర్మన్ అబ్బాయితో కలిసి డిన్నర్ చేసిన అమ్మాయి లేచివెళ్లి రెస్టారెంట్ మేనేజర్ ని అక్కడికి తీసుకుని వచ్చింది.

రెస్టారెంట్ మేనేజర్ వినయ్ వాళ్ళతో “మీరు ఆర్డర్ చేసిన ఆహారంలో చాలా భాగం వృధాగా వదిలేసారు. నేను వాటిని ప్యాక్ చేయించి ఇస్తాను. మీతో తీసుకెళ్ళండి” అని వినయంగా అన్నాడు.

“మేము తిన్న ఆహారానికి మాత్రమే డబ్బులు కట్టలేదు. ఆర్డర్ చేసిన ఆహారం మొత్తానికి డబ్బులు కట్టాము. కాబట్టి

ఎంత తిన్నాము? ఎంత వదిలేసాము? అనే విషయాలు మీకనవసరం” వినయ్ కోపంగా జవాబిచ్చాడు.

అంతలో సోషల్ సెక్యూరిటీ ఆర్గనైజేషన్ నుంచి యూనిఫాం వేసుకున్న ఒక అధికారి అక్కడికి వచ్చి ఫోన్ చేసినది ఆ జర్మన్ అబ్బాయని తెలుసుకొని ఆ అబ్బాయితో, రెస్టారెంట్ మేనేజర్ తో మాట్లాడి విషయం తెలుసుకున్నాడు. వినయ్ వాళ్ళు డిన్నర్ చేసిన టేబుల్ వద్దకు వెళ్ళి, వినయ్ వాళ్ళు తినకుండా వదిలేసిన ఆహార పదార్థాలని చూసాడు.

వినయ్ వాళ్ళ వద్దకి వచ్చి “మీరు చాలా ఆహారాన్ని వృథా చేసారు. ఆ తప్పుకి మీరు ఫైన్ కట్టాలి” అన్నాడు.

అతను ఇంగ్లీషులో చెప్పిన విషయం అర్థమైనా, రెస్టారెంట్ లో ఆర్డర్ చేసిన ఫుడ్ లో కొంత తినకుండా వదిలినందుకు ఫైన్ కట్టడమనే విషయాన్ని జీర్ణించుకోలేక “మేము ఆర్డర్ చేసిన మొత్తం ఆహారానికి డబ్బులు కట్టాము. ఫైన్ ఎందుకు కట్టాలి?” అని వినయ్ అడిగాడు.

“మీరు ఎంత తినగలరో అంత ఆహారాన్ని మాత్రమే ఆర్డర్ చెయ్యండి. అవసరం లేకపోయినా ఎక్కువ ఆహారాన్ని ఆర్డర్ చేసి, తినకుండా వృథా చెయ్యకండి” చెప్పాడా అధికారి.

“డబ్బులు కట్టేది మేము. మేము ఆర్డర్ చేసిన ఆహారమంతటాకీ మేము డబ్బులు కడుతున్నప్పుడు మధ్యలో మీకోచ్చే నష్టమేమిటి?” కోపంగా అడిగాడు ఆనంద్.

“డబ్బున్న వాళ్ళు డబ్బుంది కదా అని అవసరానికంటే ఎక్కువగా ఆహారపదార్థాలు కొని వృథా చెయ్యడం వలన ఆహార పదార్థాలకి డిమాండ్ పెరుగుతుంది. డిమాండ్ పెరగడం వలన ఆహార పదార్థాల రేట్లు పెరుగుతాయి. పెరిగిన రేట్లకి ఆహార పదార్థాలు కొనలేక పేద, మధ్య

తరగతి ప్రజలు ఇబ్బంది పడతారు. డబ్బున్న వాళ్ళందరూ మీకులా ఆహారపదార్థాలు వృథా చేస్తే, కొన్నేళ్ళకి ఎంత డబ్బు చెల్లించి కొందామన్నా ఆహారపదార్థాలు దొరకని రోజు వస్తుంది. ప్రపంచంలో ప్రతీ సంవత్సరం ఐదు మిలియన్ల మంది పిల్లలు తినడానికి తిండి దొరకక చనిపోతున్నారనే విషయం మీకు తెలుసా? డబ్బులు మీవే. కాని ఆహారపదార్థాలు తయారుచెయ్యడానికి ఉపయోగించే వనరులు సమాజానివి. వాటిని వృథా చేసే హక్కు ఎవ్వరికీ లేదు” అని చెప్పి ఆ అధికారి యాభై మార్కెలు ఫైన్ విధించిన రశీదు వినయ్ చేతిలో పెట్టాడు.

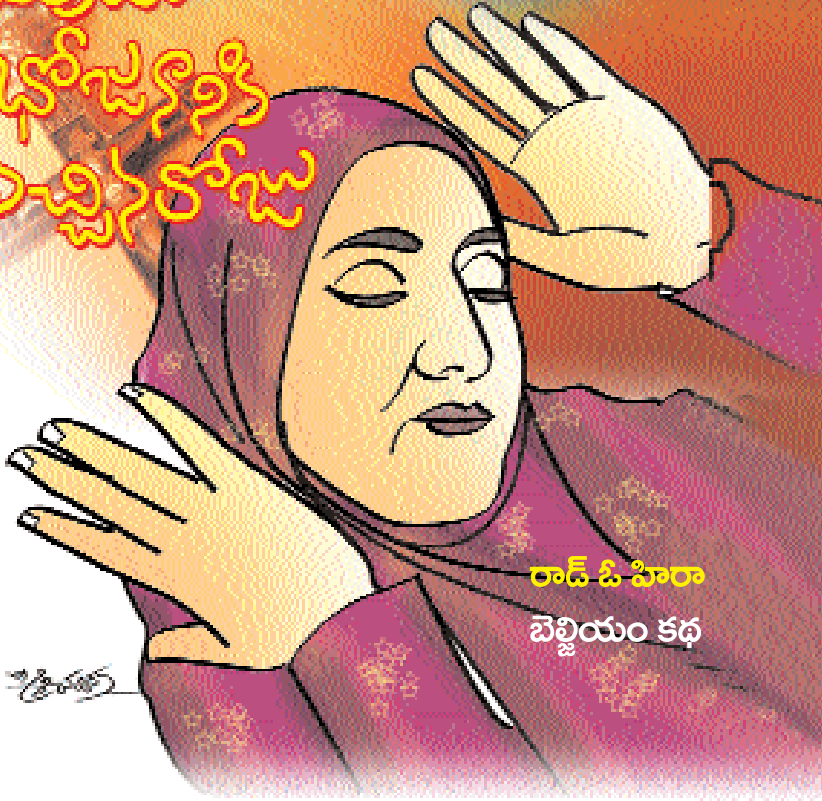
కేవలం ఎనభై మిలియన్ల జనాభా మాత్రమే కలిగి, ఆ జనాభాలో పదిహేను శాతం మంది మాత్రమే దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న జర్మనీలో ఆహార పదార్థాలు వృథా కాకుండా ఉండటానికి ప్రభుత్వం, ప్రజలు ఎంతో శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారు. కాని పన్నెండు వందల డెబ్బై మిలియన్ల జనాభా కలిగి, ఆ జనాభాలో ముప్పై శాతం మంది దారిద్ర్యరేఖకి దిగువన ఉన్న భారతదేశంలో నిత్యం జరుగుతున్న ఆహారపదార్థాల వృథా గురించి, దాని దుష్పరిణామాల గురించి సరైన అవగాహన లేకపోవడం విచారకరం.

ఫైన్ రశీదు తీసుకున్న వినయ్ కి తన పెళ్ళిలో, మ్యారేజ్ రిసెప్షన్ పార్టీలో అనవసరంగా వృథా చేసిన ఆహారపదార్థాలు గుర్తొచ్చాయి. యాభై మార్కెలు చెల్లించాక రశీదు మీద “డబ్బులు మీవే కాని ఆహార వనరులు సమాజానివి. ఆహారం వృథా చేయకండి” అని రాసి, వర్గ్స్ జాగ్రత్తగా దాచుకున్నాడు.

★ ★ ★

భారతదేశానికి వచ్చాక ఆ రశీదుని కాపీలు చేయించి, లామినేట్ చేయించి జర్మనీ నుండి తెచ్చిన బహుమతిగా తన స్నేహితులందరికీ పంచాడు వినయ్ V

దేవుడు గర్హితునిని వచ్చినాకాదు

రాడ్ ఓహరా

బెల్జియం కథ

అది రెండో ప్రపంచ యుద్ధకాలం.

బెల్జియం, జర్మనీల సరిహద్దులోని ఆబెన్ అనే గ్రామంలో పాతికేళ్లుగా ఫ్రీట్జ్ వింకెన్ ఓ బేకరీని నడుపుతున్నాడు. వేడి వేడి బన్న్స్, తాజా బ్రెడ్ తో పాటు అతను చిరునవ్వులని కూడా తన కస్టమర్స్ కి ఇస్తూంటాడు. అతడు తన వన్నెండో ఏట నించే బ్రెడ్ ని తయారు చేస్తున్నాడు. తన

తండ్రి నించి ఆ విద్యని నేర్చుకున్నాడు. మూడు తరాలుగా వాళ్ళది ఇదే వ్యాపారం.

డిసెంబర్ నెల వచ్చింది. ఆ గ్రామం పక్కనే ఆర్డెన్నెస్ అడవి ఉండడం వల్ల చలి పెరిగింది. ఎనభై ఎనిమిదేళ్లుగా నడు

స్తున్న వారి బేకరి ఓ బాంబింగ్ రెయిడ్ లో నాశనమైంది. దాంతో అతను బ్రెడ్ ని ఇంట్లోంచే తయారు చేసి అమ్ముతున్నాడు. మూడు రోజులకి ఓసారి గ్రామస్థులు వచ్చి బ్రెడ్ ని కొనుక్కు వెళ్తుంటారు. మంచు కురుస్తూంటే, అతనే సైకిల్ మీద అందరిళ్ళకీ వెళ్ళి బ్రెడ్ సరఫరా చేసి వస్తాంటాడు.

బ్రెడ్ చేయడానికి అవసరమైన ఆహార పదార్థాలు యుద్ధం వల్ల గత రెండువారాలుగా లభ్యం కావడం ఆగిపోయింది. దాంతో వాళ్ళ వ్యాపారం దాదాపు మూత పడినట్లే. అమెరికా సైన్యం యూరప్ లోకి ప్రవేశించిందని, జర్మన్ సైనికులు వెనక్కి మళ్ళారని, త్వరలో యుద్ధం ముగుస్తుందని ఫ్రీట్జ్ వింకెన్ రహస్యంగా బిబిసి వార్తల్లో విన్నాడు. ఆ మంచి రోజు కోసం అతను, అతని భార్య ఎదురు చూస్తు

అనువాదం : మల్లాది వెంకటకృష్ణమూర్తి

న్నారు.

1944 డిసెంబర్ పదహారుకల్లా ఆర్డర్స్ అడవి మిత్ర సైన్యాలకి, జర్మన్ సైనికులకి మధ్య యుద్ధరంగంగా మారింది. ఆబెన్ గ్రామస్తులకి తరచు తుపాకి, ఫిరంగి మోతలు వినపడసాగాయి.

అది క్రిస్మస్ ఈవ్ సాయంత్రం. డిసెంబర్ ఇరవై నాలుగు. తుపాకీల మోత ఎప్పటికన్నా అధికంగా వినపడసాగింది. ఫ్రీట్జ్, అతని భార్య ఎలిజబెత్, వారి పిల్లలు రాత్రి భోజనానికి కూర్చున్నారు. ఉడకబెట్టి వెన్న రాసిన బంగాళ దుంపలు, ఓట్ మీల్ మాత్రమే వారి బల్ల మీద ఉన్నాయి. తినబోయే ముందు వారు ధైవప్రార్థన చేస్తూండగా మనుషుల కంఠ

ధ్వని వారి ఇంటి బయటి నించి వినపడింది. ఎవరో నెమ్మదిగా మాట్లాడుకుంటున్నారు. దాంతో ఎలిజబెత్ కొవ్వొత్తులని ఆరేపింది. ఆ కుటుంబ సభ్యులంతా భయంగా వేచి చూడసాగారు. అకస్మాత్తుగా తలుపు మీద ఎవరో కొట్టిన చప్పుడు వినిపించింది.

ఎలిజబెత్ లేచి వెళ్లి తలుపు తెరిచింది. బయట ఇద్దరు నిలబడి ఉన్నారు. వారు వేసుకున్న యూనిఫారాలని అంతదాకా చూడకపోవడంతో వాళ్ళ అమెరికన్స్ అయి ఉండవచ్చు అనుకుంది. వాళ్ళ ఆవిడకి అర్థం కాని భాషలో ఏదో చెప్పి, దూరంగా మంచులో కూర్చుని ఉన్న మూడో వ్యక్తి వంక చూపించారు. అతని పిక్క మీద బుల్లెట్ దిగి గాయమైంది. ఆ ముగ్గురూ చలికి వణుకుతున్నారు.

ఎలిజబెత్ కొద్ది క్షణాలు సందేహించింది. తర్వాత వాళ్ళని లోపలికి రమ్మన్నట్టుగా సైగ చేసింది. తమ పదహారేళ్ళ కొడుకు వంక చూసి చెప్పింది.

“వెళ్ళి పది బంగాళ దుంపలు తీసుకురా”

వాడు ఇంటి వెనుక ఉన్న షెడ్ లోకి పరుగెత్తాడు. ఆ అమెరికన్ సైనికుల్లో ఒకరికి ఫ్రెంచ్ భాష కొద్దిగా వచ్చు. ఎలిజబెత్ కి ఫ్రెంచ్ భాష బాగా వచ్చు. చలికి ఫైర్ ఫ్లేస్ ముందు కూర్చుని చలి కాచుకుంటూ అతను చెప్పాడు.

“మేము అమెరికా నించి వచ్చాము. జర్మన్ సైనికులతో అడవిలో యుద్ధం జరుగుతుండగా మా బెటాలియన్ నించి తప్పిపోయి మూడు రోజులుగా జర్మన్ సైనికుల నించి దాక్కుంటూ అడవిలో తిరుగుతున్నాం. ఆకలితో, అలసటతో ఉన్నాం”

ఎలిజబెత్ తుపాకి గుండు దిగిన సైనికుడి కాలి గాయం చుట్టూ బాధ తగ్గడానికి కాపడం పెట్టింది. తర్వాత అతిథులకి వంట చేయడం మొదలుపెట్టింది.

మళ్ళీ ఇంటి తలుపు కొట్టిన చప్పుడైంది. నిస్సందేహంగా వాళ్లు కూడా సైనికులే అని గ్రహించింది. ఎందుకంటే తుపాకి మడ మతో కొట్టిన చప్పుడది. ఎలిజబెత్ మళ్ళీ వెళ్లి తలుపు తెరిచింది.

ఈసారి జర్మన్ సైనికులు నలుగురు బయట నిలబడి ఉన్నారు. వాళ్ళని చూసి ఎలిజబెత్ భర్త ఫ్రీట్జ్ భయంతో వణికిపో యాడు. ఇరుపక్షాల వారు ఒకరికి మరొకరు ఎదురుపడితే వాళ్ళ ఇల్లు యుద్ధరంగంగా మారుతుంది.

ఐతే ఎలిజబెత్ భర్తలా తత్తర పడ లేదు.

“మెర్రి క్రిస్ట్మస్. లోపలకి రండి. భోజనం తయారవుతోంది” చెప్పి ఆహ్వానించింది.

వాళ్ళు లోపలికి రాక మునుపే మొదటి సైనికుడి భుజం మీద తన చేతిని వేసి ఆపి చెప్పింది.

“నా ఇల్లు శాంతియుతమైంది. దీన్ని

రణరంగంగా మార్చకపోతేనే రండి...”

“అలాగే”

“లోపల ఇంకా అతిథులు ఉన్నారు. వాళ్ళని మీరు మిత్రులుగా చూడాలి. ఎందుకంటే ఇది క్రిస్ట్మస్ ఈవ్...”

ఆ సైనికుల వయసు పదిహేడు నించి పంతొమ్మిదేళ్ళ లోపే. ఇంకా పిల్లవాళ్ళే. దాదాపు తమ తల్లి వయసు ఉన్న ఎలిజబెత్ అంటే ఎంతో గౌరవంతో వాళ్లు సరే అన్నారు.

“మీ ఆయుధాలని షెడ్ లో దాచండి. క్రిస్మస్ రోజు వాటితో ఏం పని మీకు? ”

దానికి కూడా వారు ఒప్పుకున్నారు. ఆవిడకి వాటిని ఇచ్చారు. వెంటనే ఎలిజబెత్ పక్క గదిలోకి వెళ్లి అమెరికన్ సైనికుల ఆయుధాలని కూడా తీసుకెళ్ళి భద్రంగా దాచింది.

మొదట్లో ఒకరినొకరు చూసుకోగానే

శత్రువులైన వాళ్ళ మధ్య వత్తిడి ఏర్పడింది. ఇరుపక్షాల వారి చూపులో కోపం ద్యోతకమైంది. జర్మన్ సైనికుల్లోని పదిహేడేళ్ళ ఒకతనికి కొద్దిగా ఇంగ్లీష్ వచ్చు అతను మెడికల్ విద్యార్థిగా ఉన్నప్పుడు యుద్ధం లోకి బలవంతంగా లాక్కు రాబడ్డాడు.

ఉన్న భోజనం తక్కువ. అందరూ ఆకలి మీద ఉన్నారని గ్రహించిన ఎలిజ బెత్ తన భర్తని బయటికి పంపి కొన్ని వారాలుగా క్రిస్మస్ కోసం దాస్తున్న కోడి పెట్టని తెప్పించింది.

ఓ అమెరికన్ జర్మన్ సైనికులతో చెప్పాడు.

“మెర్రీ క్రిస్మస్”

“వాళ్ళు బదులుగా జర్మన్ భాషలో చెప్పారు.

“ప్రాంచె వై నాచ్ టెన్”

అమెరికన్స్ జర్మన్స్ కి సిగరెట్లని, ఇన్ స్టంట్ కాఫీపొడిని ఇచ్చారు. జర్మన్స్ బదులుగా తమతో తెచ్చిన రై బ్రెడ్ ని ఇచ్చారు. గాయపడ్డ అమెరికన్ సైనికుడి కాలుని పరీక్షించి, వైద్యం తెలిసిన జర్మన్ సైనికుడు ఆ బుల్లెట్ ని లాఘవంగా తీసేసి చెప్పాడు.

“చలి వల్ల ఎలాంటి ఇన్ ఫెక్షన్ రాలేదు. ఏం కాదు”

క్రమంగా వారి మధ్య గల వత్తిడి మాయమైంది. అప్పటికి ఎలిజబెత్ వంట పూర్తయింది. అంతా కూర్చున్నాక ఎలిజ బెత్ గ్రేస్ చెప్పింది. చెప్తుంటే ఆవిడ కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

“మీ తల్లుల నించి మీరు ఈ క్రిస్మస్ కి దూరంగా ఉన్నారు. నేను మీ తల్లిని అనుకోండి. మిమ్మల్ని నా బిడ్డలుగా భావిస్తున్నాను” చెప్పింది.

వేల మైళ్ల దూరంలోని తమ ఇళ్ళ గురించి ఆలోచిస్తున్న యుద్ధాలతో అలసి పోయిన వాళ్ళ హృదయాల మీద ఆ

మాటలు తేనె చిలుకుల్లా కురిసాయి.

భోజనాలు అయ్యాక సైనికులంతా చలి కోట్లని వదిలి, ఫ్లైర్ ప్లేన్ చుట్టూ ఒకరికి మరొకరు ఆనుకుని కూర్చుని చలి కాచుకుంటూ క్రిస్మస్ పాటలని పాడారు. పాడుతూ నిద్రలోకి ఒరిగిపోయారు. మర్నాడు ఉదయం మళ్ళీ క్రిస్మస్ గ్రీటింగ్స్ ని ఒకరికొకరు చెప్పుకున్నారు. అంతా కలిసి గాయపడ్డ సైనికుడి కోసం చెక్కలతో ఓ స్ట్రెచర్ ని తయారు చేసారు.

అమెరికన్స్ కి వాళ్ళ బెటాలియన్ దగ్గరికి ఎలా వెళ్ళాలో జర్మన్స్ మేప్ లో దారి చూపించారు. ఎక్కడెక్కడ తమ సైనికులు ఉన్నారో గుర్తు పెట్టి, దానికి చుట్టూ ఎలా తిరిగి వెళ్ళాలో కూడా సూచించారు. ఎలిజబెత్ వాళ్ళకి చిన్న చిన్న బహుమతులని ఇచ్చింది. తర్వాత వారి ఆయుధాలని కూడా తిరిగి ఇచ్చేసి, తను వారందరి క్షేమం కోసం ప్రార్థిస్తానని చెప్పింది. ఆ సమయంలో ఎలిజబెత్ వారందరికీ తల్లి అయింది. దుఃఖంతో తమ స్వంత కొడుకులకి వీడ్కోలు చెప్పినట్లుగా వీడ్కోలు చెప్పింది. ఇక తన జీవితకాలంలో తిరిగి వాళ్ళని చూడబోనని ఆవిడకి తెలుసు.

“జాగ్రత్తగా వెళ్ళండి. ఏదో ఓ రోజు మీరంతా జాగ్రత్తగా తిరిగి మీ అమ్మల దగ్గరికి చేరుకోవాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. అప్పుడు మీ అమ్మలకి చెప్పండి, జర్మన్, బెల్జియం సరిహద్దుల్లోని అర్డెన్నెస్ అడవుల సమీపంలోని ఆబెన్ అనే గ్రామంలో మీరు మరో తల్లిని కూడా కలుసుకున్నారని”

సైనికులు అంతా ఎలిజబెత్, ఆమె కుటుంబ సభ్యులతో కరచాలనం చేసి చెరో వైపు వెళ్ళిపోయారు. తన జీవిత కాలంలో ఎలిజబెత్ ఎవరితోనైనా ఆ విషయం గురించి చెప్పినప్పుడు ఇలా చెప్పేది.

“ఆ రాత్రి సాక్షాత్తు దేవుడు మాతో ఉన్నాడు. లేదా మేమంతా తుపాకుల గుళ్ళకి బలయ్యేవాళ్ళం”

అమ్మకొక్క ఆడపిల్ల

దూరంగా చాలా మంది మూగి ఉన్నారు.

ఏదో గొడవ జరిగే ఉంటుంది.. ఏం జరిగిందో? గుంపులు గుంపులుగా జనం అక్కడికి చేరుతున్నారు.

“ఈరోజు కూడా నాకు పని దొరికినట్లే.. భగవంతుడు ఎంత దయగలవాడు.. పని లేనివాడికి ఏదో ఒక పని కల్పిస్తాడు. ఆ పని తమాషా చూసేదయినా కావచ్చు లేక మరేదయినా కావచ్చు..” నేను ఆలోచిస్తూ అన్ని పనులూ వదిలిపెట్టి ఏం జరిగిందో తెలుసుకుందామని అటువైపు వెళ్లాను. అక్కడ కనిపించిన దృశ్యం చూసి నివ్వెర పోయాను.

చేతిలో పసిబిడ్డతో ఒక ముసలాయన నిలబడి ఉన్నాడు. ‘కొనే వారుంటే ముందుకి రండి... ఉన్నారా ఎవరైనా..?’ అని అరుస్తున్నాడు. జనం చుట్టూ మూగి ఉన్నారు. అందరూ గాభరాగా చూస్తున్నారు.

అవును. ఆ వృద్ధుని చేతిలో ఉన్నది పసిబిడ్డే.. తెల్లని గడ్డం ఉన్న ఆ ముసలాయన తనతో తలపడటానికి వస్తాడు ఎవరైనా ఉన్నారా? అంటూ సవాలు చేస్తున్నట్లు నా కనిపించింది. కానీ ఆ ముసలాయన వస్తాడులా బలిష్ఠంగా లేడు. బక్క చిక్కి ఉన్నాడు. సన్నగా కనిపిస్తున్నాడు. చెంపలు గుంతలు పడి ఒక రకమైన ఆత్మ న్యూనతతో బాధపడుతున్నవాడిలా ఉన్నాడు. నేను కొంచెం ముందుకెళ్లి అటూ ఇటూ చూసాను. అక్కడ వ్యాయామశాలంటూ ఏదీ లేదు... మరి ఆ ముస

లాయన సవాలు ఎందుకు చేస్తున్నట్లు? నాలో ఆసక్తి పెరిగింది.

“ఆ ముసలాయన చేతిలో ఉన్నది ఎవరి పిల్ల? ” నా పక్కన నిలబడ్డ ఓ వ్యక్తిని అడిగాను. ఇంతలో ‘వై... మాట్లాడకు. విన’ అంటూ వెనకనుంచి కొందరు అరిచారు. కొన్ని క్షణాలు అక్కడ మౌనం నెలకొంది. నేనూ కాస్తేపు మౌనంగా ఉండిపోయాను. మరేం చేయను? జనం గుమిగూడిన పుడు నిశ్శబ్దంగా ఉండరు. నిశ్శబ్దంగా ఉంటే అది గుంపు ఎందుకవుతుంది? ఆ ముసలాయన నోటి నుంచి వినరానిదేదో వినాల్సి వస్తుందని నాకనిపించింది. జరగరానిదేదో జరగవచ్చేమోననిపించింది. ఎందుకంటే ఈ రోజుల్లో ఎప్పుడేమవుతుందో తెలియదు. అందరూ ఉత్సాహంతో ఆ ముసలాయనవైపు చూస్తున్నారు.

“ఈ పిల్లని కొనేవారెవ్వరూ మీలో నాకు కన్పించడం లేదు..” తనలో తాను మాట్లాడుకున్నట్లుగా అన్నాడు ముసలాయన.

“ఆ.. ఏంటి సువ్వంటున్నది? ” అందరూ ఏకకంఠంతో అన్నారు.

“అవును.. అన్నాను.. నేనే అన్నాను..” కోపంగా చెప్పాడు ముసలాయన.

ఒకరి మొహాలోకరు చూసుకున్నారంతా. ఆ తరువాత వాళ్ల జేబులవంక చూసుకున్నారు. జేబులు నిండుగా ఉండడంతో “ఓరిముసలాడా! అదేమన్నా పశువా? అమ్మేందుకు? క్షణాల్లో లక్షలు, కోట్ల బేరసారాలు చేస్తాం... ఇంకా చెప్పా

లంటే ఈ గ్రామాన్ని అమ్మేసి రాజధానిని కొనగలం.. మరి నువ్వు..”

“నేను వాస్తవం మాట్లాడాను” కోపంగా అన్నాడు ముసలాయన. కొన్ని క్షణాల మౌనం తర్వాత అక్కడున్న గుంపుని పరిశీలనగా చూసి నెమ్మదిగా అన్నాడు ముసలాయన - “నేనన్నది నిజమే... నావద్ద ఆడపిల్ల ఉంది. అమ్మకానికి... కానీ మీలో కొనేవారెవరూ కనబడటంలేదు”

“ఏం? ఎందుకని? ” అన్నారు జనం.

“ఆడపిల్ల అయినందుకు...” అన్నాడు ముసలోడు.

ఆ ముసలాయన్ని ఎక్కడో ఎప్పుడో చూసినట్టు ఆ క్షణంలో నాకినిపించింది... కానీ ఎక్కడా? నాలో ఆలోచనలు ముసురుకున్నాయి. ఆ ముసలాయనవైపు మరో మారు పరిశీలనగా చూసాను. పలచగా ఎత్తుగా ఉన్నాడు. బట్టలు నలిగి ఉన్నాయి. గడ్డం నెరిసి ఉంది. కాని అతన్ని పోలిన మనుషులు మా ఊర్లో చాలా సందర్భాల్లో తారసపడే ఉంటారు.. ఏం చెప్పగలం...?

ఆ ముసలాయన్ని ‘నీ పేరేంటి బాబా? ’ అని అడుగుదామనిపించి నోరు తెరిచి ఆగి పోయాను.

ఆ ముసలాయన పోలికలు ఉన్న వ్యక్తులు ఎవరైనా ఉన్నారేమోనని కొన్ని

క్షణాలపాటు ఊహల్లో మా ఊరంతా కలియతిరిగాను. కానీ ఆయా ఇళ్లల్లో ఆడపిల్లలు గానీ, మనవరాళ్లు గాని లేరు... ఈ విషయం నాకు ముందుగా తట్టినందుకు ఆశ్చర్యపోయాను.

గుంపంతా ఆ ముసలాయన వంక చూశారు. కొందరు ఆ ముసలాయన్ని తిట్టుకోవడం నాకు వినిపించింది. ‘ఇతనికి పిచ్చిపట్టలేదు కదా’ అంటూ అందరూ ఒకరి మొహాలొకరు చూసుకున్నారు.

‘అవును పిచ్చివాడు...’

‘కానీ అలా లేదు...’

‘ఇంకా ఎటువంటి అకృత్యాలకు దిగుతాడో...’

‘అంటే...?’

‘అవును. పిచ్చివాళ్లలాగానే చేస్తున్నాడు’

‘అలాంటివేవీ కనబడ్డంలేదే...’

“ఈ పిల్ల పిచ్చిదా? ” నేను జనాల్లోంచి ముందుకి చొచ్చుకెళ్లి ధైర్యం చేసి అడిగాను.

“కాదు” అని చెప్పాడు ముసలాయన.

“వికలాంగురాలా? ”

“కాదు...”

“మరి ఆ పిల్లను ఎందుకు అమ్ముతున్నావు? ” అని తీవ్రస్వరంతో అడిగాను.

“ఎందుకంటే ఏం చెప్పను? నిజం చెబితే మీరు నమ్మరు. చెప్పినా అర్థం

చేసుకోరని తెలుసు”

“ఎందుకని?” అడిగాను ఆశ్చర్యంగా.

“మీకు ఆశ్చర్యం అనిపించినా, మీరు నమ్మినా, నమ్మకపోయినా ఇదిమాత్రం వాస్తవం. వినండి” ధైర్యం ప్రదర్శిస్తూ అన్నాడు ముసలాయన.

ఏమిటన్నట్లు చూశారంతా! ఆ సమయంలో మా వెనక వైపు ‘గోభీ... ఆలూ... అంగూర్...’ అంటూ కూర గాయలు, పండ్లు అమ్మకందార్లు అరుస్తుంటే కొనుగోలుదార్ల కొనడానికి అటూ, ఇటూ తిరుగుతున్నారు. అందుకే ఆ ప్రాంతమంతా సందడిగా ఉంది.

“ఏఏంటో చెప్పు” ముసలాయన వంక చూస్తూ ఆశ్రంగా అడిగాను.

ముసలాయన చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

“నా కోడలు ఆడపిల్లని ప్రసవించింది. నా కొడుకు నిరాశ చెందాడు. దీని పీక పినికి చంపాలని చూసాడు. ఇది చావ లేదు. ఈ పిల్లని ఏదో విధంగా వదిలించుకోవాలనుకుని “బయటకి తీసుకెళ్ళి దీని పెదాల మధ్య జిల్లేడుపాలు వేయి చస్తుంది; వీడ విరగడవుతుంది” అంటూ ఈ బిడ్డని నాకందించాడు. నేను దీని పెదాల మధ్య జిల్లేడుపాలు పోసాను. పిల్ల పాలని చప్పరించింది. నెమ్మదిగా గుటక పడింది. అయినా ఇది చావలేదు. దాంతో అమ్మకానికి పెట్టాను”

“ఆడపిల్లని అమ్ముతావా! చంపడానికి సిద్ధపడతావా? అమానుషం. ఈ దుర్మార్గానికి పాల్పడ్డానికి నీకు సిగ్గునిపించటం లేదా?” గుంపులోంచి కొందరు అరిచారు.

“సిగ్గు దేనికి?” అన్నాడు ముసలాయన.
“పసిబిడ్డని చంపడానికి సిద్ధపడినందుకు”

“నేనొక్కడినే కాదు!”

“మరి?”

“ఇంటింటా జరిగేదే...”

“పాపం... శాపం...”

“అదేం కాదు. సవ్యంగానే జరుగుతోంది” అన్నాడు ముసలాయన.

“ఎలా?”

“చెబుతాను. వింటారా?”

“ఆ... వింటాం. చెప్పు”

“కట్నాలూ కానుకలూ ఇచ్చి పెళ్లి చేసినా ఆడపిల్లలు కూడా తండ్రి ఆస్తిలో భాగం అడుగుతున్నారు...” ముఖంలో భావాలు స్పష్టంగా కనబడనీయకుండా చెప్పాడు ముసలాయన.

“ఎందుకడక్కాడదు?” అంటూ అరిచారు గుంపులోని జనం.

“ఆడపిల్ల అన్నాక ఎప్పటికైనా ఒకయ్యు చేతిలో పెట్టాల్సిందే కదా! అత్తారింటికి వెళ్ళిన తర్వాత వాళ్లు పరాయివాళ్ళయి పోతారు. భార్యల ఆస్తిని భర్తలు రకరకాల దుర్వ్యసనాలకు తగలేస్తారు... అంతే కాదు, వాళ్లు సేవలు చేసేది మెట్టినింటి వారికే. ఇక పుట్టింటివారికి ఏ విధంగా ఉపయోగముంటుంది?”

“అయితే? అది ఎప్పటినుంచో వస్తున్న ఆచారం...”

“అదేం కాదు. ఇప్పుడు ఆడపిల్లలను కడుపులో వుండగానే చంపేస్తున్నారు.. మీకు తెలీదా?”

“అటువంటప్పుడు మీ ఇంట్లో ఆడపిల్ల ఎలా పుట్టింది?” అంటూ అరిచింది గుంపులో నుంచి ఓ మహిళ.

“వెర్రిదానా! ఈ బిడ్డని గర్భంలోనే అంతం చేయాలని ప్రయత్నించాడు నా కొడుకు. కానీ నా కోడలిలోని మాతృత్వ భావన అందుకు అంగీకరించలేదు”

“మీ కోడలా?”

“అవును నా కోడలికి దూరదృష్టి ఎక్కువ. ఆడపిల్ల అంతం సృష్టికే ప్రమాదమని, బహుశా రేపటిరోజు స్త్రీలు లేని ఈ భూమిమీద మానవజాతి ఆనవాళ్లు మిగలవనే ముందుచూపు ఉంది మా కోడలి

भारतीय रिज़र्व बैंक
RESERVE BANK OF INDIA

8A

केन्द्रीय सरकार द्वारा प्रमाणित
GUARANTEED BY THE CENTRAL GOVERNMENT

₹ 500

RISE TO
THE CHALLENGE
OF THE SUM OF FIVE
HUNDRED RUPEES

కి..” అంటూ తన కోడలి విజ్ఞతని గుంపులోని వారందరికీ ప్రశంసాపూర్వకంగా తెలియజేశాడు ముసలాయన.

తన బిడ్డని గర్భంలో నష్టపోకుండా కాపాడుకున్న ఆ మాతృమూర్తి ఎంతో సాహసం గల మహిళగా నా కళ్లముందు సాక్షాత్కరించినట్లయింది. ఆమె సమాజంలో జరుగుతున్న అన్యాయాలను ఎదుర్కొని నిలబడే ఆదరణీయ మహిళగా నాకనిపించింది.

“అయితే మీ కోడలు ధైర్యం, సాహసం గల మాతృమూర్తి.. అవునా?” అడిగాను.

“అఁ ఏం ధైర్యం? ఆమెని ఊరినుంచి బహిష్కరించారు...”

“ఎందుకని?”

“ఆడపిల్లని కన్నందుకు”

“అది శుభసూచకం. పైగా ఆడపిల్ల ఇంటికి మహాలక్ష్మి...”

“కానీ మా కోడలిని ఊరినుంచి బహిష్కరించారు...”

“ఆశ్చర్యంగా ఉంది...”

“ఆశ్చర్యపడ్డానికేముంది? ఊళ్లో ఎవరింట్లోనూ ఆడపిల్లలు లేరు. ఆడపిల్లని ప్రసవించి మా కోడలు ఊరికి కళంకం తెచ్చింది. మా బాధ మీకు అర్థం అయిందనుకుంటాను” అంటూ ఆ ముసలాయన గుమిగూడిన జనాలను చూస్తూ “మీరే చెప్పండి?” అన్నాడు.

ఇలా ముసలాయన మాట్లాడుతుండగా నాలో ఆలోచనలు గింగిరాలు తిరుగుతున్నాయి. ఎక్కువ సంతానం వుండకూడదని నా చిన్నతనంలో ఊరి పంచాయితీ నిర్ణయించిన విషయం నాకు గుర్తొచ్చింది. ఆ నిర్ణయాన్ని విని అందరూ పడీ పడీ నవ్వారు. ముసలివారు కూడా పగలబడి నవ్వారు. ఆ తర్వాత ఈ సమస్యమీద కూలంకషంగా చర్చ జరగాలని పంచాయితీ తీర్మానించింది. పంచాయితీ పెద్దలు గప్పాలు పలుకుతూ వ్యర్థ ప్రేలాపనలు చేశారు. అయితే వీరు చెప్పినదానికి

ఎవరూ అంగీకారం తెలపలేదు.

“అయితే ఇక రాత్రిపూట ఏకాంత సమయంలో కూడా పంచాయితీ పెద్దలు భార్యాభర్తల వెంట ఉంటారా? పంచాయితీ భూమిక ఇదేనా?” అంటూ కొందరు పంచాయితీ పెద్దలపై విరుచుకు పడ్డారు. ఊరంతా ఓ రకమైన భయం ఆవరించింది. చిన్నపిల్లల దగ్గర నుంచి కౌమారదశలోని యువతులందరూ పంచాయితీ నిర్ణయం వినడానికి కిటికీలోంచి చూడసాగారు.

అనేకానేక వాదవివాదాల తర్వాత జననాల సంఖ్య తగ్గించడానికి ఆడశిశువుల జనన రేటును తగ్గించాలని పంచాయితీ ఆదేశించింది. ఊళ్లో కలకలం. జనంలో గుసగుసలు. చెవులకి సోకిన మాటలు స్పష్టంగా లేవు. కొందరు దెబ్బలాడుకుంటుంటే మరికొందరు వాళ్లకి సర్దిచెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఏది ఏమైనప్పటికీ ఎవరూ ఏమీ చేయలేకపోయారు. ఇలా నేను ఆలోచనల్లో ఉండగానే..

“ఏంటలా చూస్తున్నారు? ఈ పిల్ల అమ్మకానికుంది... కొనేవారుంటే ముందు కి రండి!” గుంపులో గుసగుసల మధ్య అరిచాడు ముసలాయన.

“కానీ ఇది చాలా చిన్నది” గుంపులోంచి ఓ యువకుడి గొంతు ఖంగుమంది.

“అంతేకాదు. నోరు లేనిది. పాపం మనసులో మాట చెప్పుకోలేదు” గుంపులోంచి

మరోగొంతు మాట్లాడింది.

“అందుకేగా అమ్ముడుపోయేది... పెరిగి పెద్దయితే అమ్ముడవదు... హక్కులకోసం గళం విప్పుతుంది”

“అంటే ఈ అమాయకురాలికి ప్రాథమిక హక్కులంటూ ఏమీ లేవా?” అని నేను అడిగాను.

“ఎందుకులేవు. తప్పుకుండా ఉన్నాయి!” అన్నాడు ముసలాయన.

“అయినా అమ్మకానికి పెట్టావా?” అన్నాను.

“నేను వాదవివాదాలు జరపటానికి రాలేదు...” అన్నాడు ముసలాయన.

“అంటే...”

“ఇది బజారు.. గోష్టి గృహం కాదు..” అన్నాడు ముసలాయన.

అనువాదం :

పాలకోడేటి కృష్ణమూర్తి

“ఇదింకా బతికే ఉంది... ఊపిరి వుంది...” అన్నాను నేను.

ఈసారి ముసలాయన మాటల్లో ఆగ్రహం తొంగి చూసింది. అతనన్నాడు-

“ఆడపిల్ల జీవించనట్లే... జాగీర్దారి వ్యవస్థ మళ్ళీ మొదలయ్యింది...”

ముసలాయన ఆగ్రహం భయంకరమైన విషాద బీభత్సాలకు ప్రతీకలా ఉంది. మళ్ళీ మంచుయుగం మొదలవబోతున్నట్లుగా అందరి మనసులు భయంతో ఆందోళనతో నిండిపోయాయి. ఊపిరి బిగబట్టి చూశారంతా.

ఆ ముసలాయన వ్యవహార శైలి నాకు అనుమానం కలిగించింది. అతని మాటలు నమ్మశక్యంగా లేవనిపించింది. ఆయన చెప్పేదాంట్లో ఏది సత్యం? ఏదసత్యం? ఆయన నిజంగా కొడుకుతో కలిసే ఉంటు

న్నాడా? ఎందుకంటే ఆయన తన కొడుకు కుమార్తెని అంటే మనుమరాలిని మార్చేటోలోని వస్తువుగా అమ్మకానికి పెట్టాడా? లేక విధిలేక అసహాయస్థితిలో ఇవన్నీ చేస్తున్నాడా? పరిపరివిధాలా ఆలోచించాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ పూర్వీకులు కూతుళ్ళు, మనుమరాళ్ళు (కుమారుని కుమార్తె), మనుమలు (కుమార్తె కుమారుడు), మనుమరాళ్ళు (కుమార్తె కుమార్తె) పట్ల అపూర్వ భావనతో ఉండేవారు. ముఖ్యంగా కుమార్తె కుమార్తెలు ఆదరణీయంగా ఉంటారని ప్రజలు అనేవారు. మరి కుమారుని కుమార్తె మాటేమిటి? ఇలా ఆలోచనలు చుట్టుముట్టాయి నన్ను. చెయ్యి కాలే కాల్చింది. చేతిదేముంది? ఆ ముసలాయన్ని దూరంగా తీసుకెళ్ళి అతని గుండెలోని మంటని ఆర్పడామనిపించింది.

ఇంతలో గుంపులోంచి “నిన్న ఇక్కడే బంగాళాదుంపల వేలం జరిగింది” అంటూ అరిచారెవరో.

“బంగాళాదుంపలు అమ్ముడుపోయాయా? లూటీ కాబడ్డాయా?” అన్నాను నేను ముసలాయనతో..

“తెలీదు... ఈరోజు ఓ ఆడశిశువు అమ్మకానికుంది.. కొనేవారు ఎవరైనా ఉన్నారా?” ముసలాయన గొంతెత్తి అరిచాడు. ఒక్కక్షణం అగి మళ్ళీ ఆ ముసలాయన “ఇది ఆడపిల్లయిపోయింది. అదే బంగాళాదుంపలైతే... మీరు విరగబడి కొంటారు!” అన్నాడు ముసలాయన.

నేను ఒకడుగు ముందుకేసి “ఏ ఊరు తాతా నీది?” అంటూ ధైర్యం చేసి అడిగాను.

ముసలాయన ఉలిక్కిపడి “ఎందుకు?” అన్నాడు.

“ఆడపిల్లల మీద శత్రుత్వం పెంచుకున్నవాళ్ళు ఏ ఊరివాళ్ళో తెలుసుకుందామని..”

“ఒకఊరు అన్నమాటేంటి. ఇవాళా రేపు అంతటా ఇదే పరిస్థితి నెలకొనివుంది” అని అంటూ నేను ఆ చుట్టుపక్కల గ్రామస్థుడి

నేమోనని నాకేసి నిశితంగా చూశాడు ముసలాయన. కానీ నేను ఆ ముసలాయన్ని ఎరుగనుకూడా ఎరుగను.

“అయితే రేపటితరం వాళ్లు ఆడపిల్లల మొహం చూడ్డానికి తహతహలాడుతారు..” అన్నాను.

“అయితే మనకేంటి?” అన్నాడు ముసలాయన.

“అంటే...”

“నేను ఇప్పుడే ఈ పిల్లని అమ్ముకుపోతాను. ఇక నాపని ఇక్కడ ఏముంది?”

“మరి బంగాళాదుంపలు అమ్మవా?”

“అది నా కొడుకు చూసుకుంటాడు. అమ్మితే అమ్ముతాడు లేకుంటే లేదు...”

ఇంతలో మా వెనుకవైపున రకరకాల కూరగాయలతో నిండిన ఓ ఆటో ట్రాలీ వచ్చి ఆగింది. అందరూ వెనక్కి తిరిగి చూసారు. ‘వంకాయలు కిలో రూపాయి.. గోబీ పావలా... బంగాళాదుంపలు.. ముల్లంగి...’ అంటూ పెద్దగా అరుపులు వినబడ్డాయి. దాంతో గుంపు చెదిరిపోయింది.

“పువ్వులాంటి బిడ్డ అమ్మకానికుంది... కొనేవారుంటే ముందుకి రండి...” ముసలాయన మళ్ళీ అరిచాడు.

నేను మరింత ముందుకు వెళ్లి “సరే మంచిది ధర ఎంత?” అడిగాను.

“ధర అంటూ ఏమీలేదు” అరిచినట్లుగా చెప్పాడు ముసలాయన.

“ఏం? ఎందుకని?”

“ఇప్పుడు ధరపలకల్కపోయినా ప్రజలు ఆడపిల్లల్ని ఉంచుకోలేరు.. ఇది నిజం నమ్మండి..” అన్నాడు ముసలాయన.

నేను ఆ బిడ్డని మా ఊరు తీసుకెళ్ళినట్లు ప్రజలు మురిసిపోయి మిఠాయిలు పంచినట్లు డప్పు వాయిద్యాల మధ్య స్త్రీలు ‘గిడ్డా’ (గిరిజనుల నృత్యం) నృత్యం చేస్తూ ఆ బిడ్డకి హృదయపూర్వకంగా స్వాగతం పలికినట్లు ఓ దృశ్యరూపం నా ఊహల్లో కదలాడింది.

వెంటనే ముసలాయనతో “సరే దాన్ని ఇలా ఇవ్వు.. నేను కొనుక్కుంటాను... పూవులాంటి పాపాయి...” అంటూ నేను చేతులు చాచి ముద్దులొలికే ఆ పసిపాపని అందుకున్నాను.

ముసలాయన నావంక ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ “ఏమిటి దీన్ని... నువ్వా... నువ్వు యువకుడివి. ఇది పసిబిడ్డ దీన్ని నువ్వేం చేసుకుంటావు?” అన్నాడు.

నేను వెంటనే చెప్పాను-

“మా ఊళ్లో కూడా ఆడపిల్లలు లేరు... అక్కడివాళ్లకి ఈ బిడ్డని చూపించి “ఆడపిల్లలు ఈ విధంగా ఉండేవారని...” చెబుతాను”

క్రిక్రీ శత్రువుగారు!

భయపడుతూనే ఆ పార్టీకి వెళ్లింది. ఆ బర్డ్ డే పార్టీకి జాన్సన్ తప్పకుండా వస్తాడని అనుకుంది. కానీ ఒక్కడే వస్తాడా? భార్య రోజీని కూడా తీసుకుని వస్తాడా? అనే సందేహం కలిగి అలోచిస్తూ వుండిపోయింది. రోజీ ఆ పార్టీకి వస్తే తప్పకుండా తనతో గొడవ పడుతుంది. తన పరువు పోగొడుతుంది.

సరే ప్రస్తుతం తను ఎదుర్కొంటున్న పరిస్థితులను దృష్టిలో వుంచుకుని అన్ని టిక్కెట్ల తెగించి జాన్సన్ కలవాలని ఆ పార్టీకి వెళ్లింది. ఈ విషయ పరిస్థితుల్లో జాన్సన్ సాయాన్ని ఆశించక తప్పదు మరి.

ప్రిస్కిల్లా ఇల్లంతా సందడిగా వుంది. ఇంటి ముందున్న ఖాళీ స్థలంలో చాలా రకాల మోటారు వాహనాలు ఆగివున్నాయి. ముఖద్వారం దగ్గర నిలబడి వుంది ప్రిస్కిల్లా అతిథులకు స్వాగతం పలుకుతూ. ఆమె తన స్నేహితురాలు. ఆరోజు ఆమె భర్త జోసెఫ్ పుట్టినరోజు.

“హామ్ మేరీ” అంటూ కరచాలనం చేసింది ప్రిస్కిల్లా తనకు దగ్గరగా వచ్చి.

“జాన్సన్ వచ్చాడా?” గుసగుసలాడుతున్నట్టుగా అడిగింది తను.

ప్రిస్కిల్లా చిన్నగా నవ్వి “జాన్ రాలేదుగానీ రోజీ వచ్చింది. ఫైకి వెళ్ళకు. తను పైన కూర్చుంది. నువ్వు కిందనే వుండు. ఇంకొంచెం సేపట్లో నేనొస్తాను” అంది.

స్నేహితురాలికి థాంక్స్ చెప్పి లోపలకు వెళ్లి కుర్చీలో కూర్చుంది. కొంతమంది తెలిసినవాళ్ళు కనిపించారుగానీ తనే చూసి కూడా చూడనట్టు నటించింది. ఎవరైనా

తన గురించి అడిగితే యేం చెబుతుంది? నలుగురితో చెప్పుకునే విషయమా?

రోజీ మేడమీద వుందని తెలిసినా భయంగానే వుంది. ఒకవేళ రోజీ కిందకు దిగివస్తే తన గతేం కాను? తనని రోజీ బారినించి ఎవరు కాపాడగలరు? రోజీ గురించి తనకు బాగా తెలుసు. ఆడవులి. తను దేవుడిని ప్రార్థించక తప్పదు.

ఇంటినంతా రంగురంగుల కాగితాలతో ఆలంకరించారు. ఇళ్లంతా రకరకాల లైట్లతో వెలిగిపోతోంది.

చాలామంది అతిథులు వచ్చారు. అంతా ఉత్సాహంగా నవ్వుతూ తిరుగుతున్నారు. ఆ పార్టీకి రోజీ రాకుండా వున్నట్లయితే తను కూడా కొంచెం ఉల్లాసంగా వుండగలిగేది. కానీ ఇప్పుడు రోజీ తన పాలిట సింహ స్వప్నమయింది. ఇంతకీ జాన్సన్ ఈ పార్టీకి ఎందుకు రాలేదు? జాన్సన్, ప్రిస్కిల్లా భర్త జోసెఫ్ మంచి స్నేహితులు. ఆరోగ్యం బాగాలేక రాలేదేమో అనే ఆలోచన కలిగింది. అలా అయివుండదు. అలా అయితే ప్రిస్కిల్లా తనతో చెప్పేది.

జాన్సన్ రానప్పుడు తను అక్కడ వుండి ప్రయోజనం ఏముంది? రోజీ కిందకు రాకముందే తను జారుకుంటే మంచిది. సరిగ్గా ఇలా అనుకుంటున్నప్పుడే ప్రిస్కిల్లా వచ్చింది. తను వెళ్లదల్చుకున్నట్టుగా ఆమెతో చెప్పింది.

“భయపడకు మేరీ.. నిన్ను నేను కాచు

కుంటాను. పార్టీ అయిపోయేవరకు వుండు. భోజనం చేశాకనే నిన్ను కదలని స్తాను” అన్నది ప్రిస్కిల్లా అధికారం ధ్వని స్తున్న గొంతుతో.. ప్రిస్కిల్లా గొంతులో, మాటల్లో అధికారమే కాదు ఆప్యాయత కూడా వుంది.

“ప్రిస్కీ.. నువ్వు నన్ను ద్వేషించటం లేదా?” ఆశ్చర్యపడుతూనే అడిగింది తను.

ప్రిస్కీ గొప్ప వేదాంతిలా నవ్వి “స్నేహం విలువ నాకు తెలుసు మేరీ... ఈ రోజు జరిగిన ఒక తప్పుకు కొన్నేళ్ల స్నేహాన్ని బలిచేసే మూర్ఖురాలిని కాదు” అన్నది.

తన కళ్లలో గిరున నీళ్లు తిరిగాయి. నిజానికి తను చేసిన పనికి ఎవరయినా ద్వేషిస్తారు. కానీ ప్రిస్కిల్లా? ?

ఇంతలో ప్రిస్కిల్లా భర్త జోసెఫ్ మేడ మీద నించి వచ్చాడు. ఆయన రావడం తోనే అంతా ఒక్కసారిగా అరిచారు. బహుశా అది బర్త్ డే విషెస్ చెప్పే లక్షణం అయివుంటుంది.

భర్త రాకతో ప్రిస్కిల్లా తన దగ్గర్నించి వెళ్లిపోయింది.

తన ఆలోచనలు మళ్లీ మొదలు. రోజీని ఎలా ఎదుర్కోవాలి? తను తప్పు చేసింది. అప్పట్లో తన తప్పు తెలీదు గానీ ఇప్పుడు భయపడుతోంది.

ఈ మధ్య దురదృష్టకరమయిన విషయం ఒకటి జరిగింది. రోజీ భర్త

జాస్మిన్ కే తనకీ మధ్య సంబంధం ఏర్పడింది. వివాహేతర సంబంధాన్ని లోకం హర్షించదు కదా- ఇప్పుడు కూడా అదే జరుగుతోంది. ఈ సంబంధం గురించి రోజీకి తెలిసింది. తన భర్త ఫ్రాన్సిస్ కు కూడా తెలిసి తనని కొట్టి ఇద్దరు పిల్లల్నీ వదిలి వేరే వెళ్లిపోయాడు. తను ఒంటరిదయ్యింది. ఆర్థికంగా ఎన్నో అగచాట్లు పడుతోంది. జోసెఫ్ భయపడి నట్టున్నాడు. తరువాత తనని కలవలేదు.

ప్రిస్కిల్లా ఫోన్ చేసి తన భర్త బర్త్ డే పార్టీకి రమ్మని ఆహ్వానించినప్పుడు ఆ పార్టీలో జాస్మిన్ ని కలిసి అతడి సాయాన్ని కోరవచ్చుననే ఆశ కలిగింది తనకు. కానీ తన ఆశను నీరుగారుస్తూ జాస్మిన్ రాలేదు. రోజీ వచ్చింది. తనతో గొడవ పడాలనే వచ్చి వుంటుంది.

భగవంతుడా... రోజీనించి రక్షించు. పరువుపోకుండా చూడు..

తన ప్రార్థనకు తనకు నవ్వొచ్చింది. ఆ పరిస్థితుల్లో కూడా.. తప్పు చేసిన మనిషి అందుకు తగిన శిక్షను అనుభవించటానికి సిద్ధపడాలనే తత్వం తనది. అలాంటిది ఇప్పుడు దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తోంది శిక్ష నుంచి కాపాడమని. మనిషి నైజం ఇంతేనేమో! తన వరకూ వస్తే అన్ని తత్వాల్లా గాల్లో కలుస్తాయి.

అయిపోయింది. తను భయపడినంతా జరగబోతోంది. రోజీ చిన్నగా మెట్లు దిగి వస్తోంది. తన చుట్టూ ఎవరూ లేరు.

తను జీవంలేని చూపు చూస్తోంది. ఉరిశిక్ష పడిన నేరస్థుడిలా వుంది తన పరిస్థితి.

గబగబా బయటకు వెళితే. కుదరదు. రోజీ తనని చూసింది. అందరినీ తప్పు కొని తన దగ్గరకే వస్తోంది.

తన పని ఖాళీ.. ఇవాల్నితో తన పరువు గంగలో కలిసిపోతుంది. రోజీ దగ్గరకు వచ్చింది.

తన ఎదురుగా నిలబడి “ఎలా

వున్నావ్? ” అనడిగింది.

తనకు మాట బయటకు రాలేదు. గొంతు తడిలో ఆరిపోయినట్లుంది.

“ఇక్కడ కాదు. బయటకు వెళ్లి మాట్లాడుకుందాం పద” అన్నది తనే.

ఇదీ కొంత నయమనిపించింది. ఈ గొడవను అంతా వినే అవకాశం వుండదు.

బయటకు వెళ్లాక రోజీ ఒక చెట్టు దగ్గర నిలబడింది. తనూ ఆమెకు కొంచెం దూరంలో. రోజీ మొహం నీరియస్గా వుంది. తనతో గొడవపడాలనే వచ్చివుంటుంది. సందేహం లేదు.

“ఫ్లీజ్. ఇప్పుడు నాతో గొడవ పడకు. ప్రస్తుతం నానించి నా ఏడుపు తప్పించి మరొక జవాబు రాదు” అన్నది ఎలాగో.. తన గొంతు తనకే చిత్రంగా తోచింది. పక్షవాతం వచ్చిన మనిషిలా మాట్లాడింది.

ఎందుకు నవ్విందో తెలీదుగానీ రోజీ నవ్వి “నువ్వు ఈ పార్టీకి జాస్సన్ కోసమే వచ్చావని తెలుసు. చూశావా జాస్సన్ రాలేదు. జాస్సన్ ఎందుకు రాలేదో నువ్వు వూహించగలవా? ” అనడిగింది రోజీ.

రోజీకి తనమీద కోపం లేదా? ఇలా మాట్లాడుతోంది. తను అనవసరంగా భయపడిందా?

“చెప్పు మేరీ. జాస్సన్ ఈ పార్టీకి ఎందుకు రాలేదు? ” అన్నది మళ్లీ.

“తెలీదు రోజీ” చిన్నగా గొణిగింది.

మనసు మూలల్లో ఎక్కడో ఏదో భయం కదులుతూనే వుంది. తుపాను ముందు ప్రశాంతతా ఇది. తేల్చుకోలేకపోతోంది.

“నువ్వు భర్తకు దూరమై ఒంటరిగా బతుకుతున్నావనీ, ఇద్దరు పిల్లలూ విషజ్వరాలతో ఉన్నారనీ, వాళ్లకు వైద్యం చేయించటానికి డబ్బులేక నువ్వు బాధపడుతున్నావనీ జాస్సన్ కు తెలుసు. ఈ పార్టీకి వస్తే నువ్వు అతడి సాయాన్ని అర్థిస్తావనే భయంతో జాస్సన్ ఇక్కడకు రాలేదు మేరీ. తెలుసుకున్నావా జాస్సన్ ఎలాంటి మనిషో? గొప్ప అవకాశవాది. అంతకు మించి పిరికివాడు. చాలామంది అవకాశవాదుల్లో పిరికివాళ్లే ఎక్కువమంది వుంటారు. నిజానికి బాధ్యత తీసుకోనప్పుడు ఏ మనిషీ ఇంకో మనిషిని కోరుకోగూడదు. జాస్సన్ ఎలాంటివాడో నాకు బాగా తెలుసు” అని రోజీ మాట్లాడటం నిలిపేసింది.

తనకు భయమేసింది ఆ మాటలు విన్నాక. ఇప్పుడు తనకేమిటి దారి? జాస్సన్ నించి తనకు ఎలాంటి సాయమూ లభించదు. ఒకవేళ జాస్సన్ ఆ పార్టీకి వచ్చినా తన పని అయ్యేదికాదు. తన కళ్ల ముందు విష జ్వరాలతో బాధపడుతున్న పిల్లలు కనిపించారు. తనకెవరు సాయం

చేస్తారు?

రోజీ తిరిగి మాట్లాడటం మొదలుపెట్టింది.

“ప్రిస్కిల్లా ఇంకా ఏమన్నదో తెలుసా? ఒక తప్పులో ఇద్దరు భాగస్వాములయినప్పుడు ఒక్కరినే కార్నర్ చెయ్యటం ధర్మం కాదన్నది. ఇవాల్టి తప్పుకు ఎన్నో ఏళ్ల స్నేహాన్ని బలిపెట్టటం మూర్ఖత్వమన్నది. నిజమే. మన స్నేహంలో గడిపిన ఎన్నో విలువైన క్షణాలను విలువ లేకుండా చెయ్యకూడదు కదా. నిన్ను నేను అర్థం చేసుకోగలను. అనవసరంగా నీకు ఇదంతా చెబుతున్నాను. ప్రిస్కిల్లా నీకు అభయ మిచ్చి వుంటుంది. అవును కదూ? ”

తలవూపింది అవునన్నట్టు. భయపడకు నేను కాచుకుంటానని ప్రిస్కిల్లా అనటం గుర్తుకొచ్చింది.

“జాన్సన్ రాకపోయినా, ఈ పార్టీకి నేను నీ కోసమే వచ్చాను. నీతో గొడవ పడటానికి మాత్రం కాదు” అంది రోజీ.

“ఎందుకు? ” వెంటనే అడిగింది తను. అడగాలని మాత్రం కాదు. ఎందుకో అలా వచ్చేసింది.

“ఎందుకంటే- జాన్సన్ చెయ్యాల్సి ఉండి కూడా చెయ్యని పనిని అతడి భార్యగా నేను చెయ్యాలని”

“అంటే? క్లియర్ గా చెప్పు”

రోజీ మాట్లాడకుండా హాండ్ బ్యాగ్ ను తెరిచింది. తను ఆశ్చర్యంతో చూస్తోంది.

రోజీ బ్యాగ్ లోనించి కొన్ని వందల రూపాయలనోట్లు తీసి తనకిస్తూ “తీసుకో మేరీ. ఈ డబ్బుతో నీ పిల్లలకు వైద్యం చేయించు. నీ అవసరాలు తీర్చుకో. ఒక స్నేహితురాలిగా ఇస్తున్నాను” అన్నది.

తనకి ఏడుపు తన్నుకొని వచ్చింది. ఎంత ఆపుకుందామనుకున్నా సాధ్యం కాలేదు. చివరకు పెద్దగా ఏడ్చింది కూడా.

“దైత్యంగా ఉండు మేరీ... జాన్సన్ కీ నీకూ ఈ మధ్య సంబంధం ఏర్పడి ఉండొచ్చు కానీ మన మధ్య ఎప్పటి

నుంచో స్నేహబంధం ఉంది. ఒక స్నేహితురాలిగా సా యం చెయ్యలేనప్పుడు నేను నీ స్నేహితురాలినే ఆలోచనే నా గుండె కోతకు కారణమవుతుంది. సందేహించకు. తీసుకో...”

తనకు అంతా కలగా ఉంది. ఇదేమిటి!

ఇలా జరుగుతోంది. తనేం చేయాలి?

“ప్రిస్కిల్లా ఇంకా ఏమన్నదో చెబుతాను. ఎంతటి దుర్మార్గుడయినా నీళ్లలోపడి కొట్టుకు పోతున్నప్పుడు అతడిని రక్షించాలిట. ఆ పరిస్థితుల్లో అతడి దుర్మార్గాన్ని చూడకూడదట. మానవత్వంతో అతడి ప్రాణాపాయ స్థితిని చూడాలిట. కొన్ని పరిస్థితుల్లో కొన్ని రకాల పనులు చెయ్య గూడదన్నది. ప్రస్తుతం సువ్యవస్థ పరిస్థితుల్లో నిన్నింకా బాధపెట్టడం న్యాయం కాదని చెప్పింది. నా దృష్టిలో ప్రిస్కిల్లా గొప్ప వేదాంతి” అన్నది రోజీ.

“రోజీ నన్ను క్షమించు” పూడుకుపోయిన గొంతుతో అన్నది.

“మన మధ్య క్షమాపణలు ఉండవు”

“నీ రుణం ఎలా తీర్చుకోవాలో తెలిటం లేదు”

“సువ్యవస్థ తీర్చుకోవాల్సింది నా రుణం కాదు. ప్రిస్కిల్లా రుణం”

వాకిలి దగ్గర నిలబడి ప్రిస్కిల్లా విరగబడి నవ్వుతోంది.

V

నత్తలగది

మిస్టర్ పీటర్ నాపర్ట్ నత్తల్ని పరిశీలించడం తన ప్రవృత్తిగా చేసుకున్నప్పుడు తన దగ్గరున్న గుప్పెడే వందలు, వేలు అవుతాయని కలగనలేదు. ఆయన తన గదిలోకి మొట్టమొదటిసారి నత్తగుల్లల్ని తీసుకెళ్ళిన రెండునెలలకే ముప్పై గాజుతొట్టల్లో అవి నిండిపోయి ఆయన లెక్కలు రాసుకునే బల్లమీద, కిటికీలో, నేలమీద కూడా పరుచుకున్నాయి. మిస్సెస్ నాపర్ట్ కి అవంటే మహా చీదర. 'కంపు కొడుతోంది' అని ఆ గదిలోకి రావడమే మానేసింది. పైగా ఒక సారి ప్రమాదవశాత్తు ఒక నత్తని తొక్కింది. ఈ జుగుప్సాకర సంఘటనని ఆవిడ మర్చిపోలేదు. భార్య, స్నేహితులు ఎంత వద్దని బతిమాలినా, మిస్టర్ నాపర్ట్ కి మాత్రం నత్తల్ని పరిశీలించడంలో ఏదో చెప్పలేని ఆనందం దొరుకుతోంది.

మిస్టర్ నాపర్ట్ ఒక బ్రోకరేజ్ లో పార్ట్ నర్ గా పనిచేస్తున్నాడు. జీవితమంతా లెక్కలకి అంకెలకి లంకె వేయడంలోనే సరిపోయేది. "నేను ప్రకృతి పరిసరాలు ఎప్పుడూ పట్టించుకునేవాణ్ని కాదు... కానీ నత్తలు నాకు జంతుప్రపంచపు అందాలని చూపించి కళ్ళు తెరిపించాయి" అంటుండే వాడు. ఆయన స్నేహితులు పొరపాటున గానీ నత్తలు జంతువులు కాదని, వాటి జిగురుపాలు ప్రకృతి అందం కానేకాదని అన్నారా, మిస్టర్ నాపర్ట్ వారిని వెర్రివాళ్ళలా చూసి ఒక సుదీర్ఘమైన చిరునవ్వు నవ్వి "మీకు నత్తలగురించి నాకు తెలిసిన

దాంట్లో పినరంత కూడా తెలీదు" అనే వాడు.

అది నిజమే. ఎందుకంటే మిస్టర్ నాపర్ట్ నత్తలిచ్చిన ప్రదర్శన ఒకటి చూశాడు. ఏ జంతుశాస్త్ర పుస్తకాల్లోను, విజ్ఞానసర్వస్వాల్లోను దాన్ని గురించిన వర్ణన లేదు.

ఒకరోజు సాయంకాలం నాపర్ట్ ఆఫీసు నుంచి రాగానే ఏదైనా తిండామని వంటగదిలోకి వెళ్ళాడు. గట్టుమీద నీళ్ళుపోసి పెట్టిన పింగాణీ గిన్నెలో నత్తలు వింతగా ప్రవర్తించడం ఆయన దృష్టిని ఆకర్షించింది. అవి తోకలమీద నుంచోని నాద స్వరం విన్న పాముల్లా మెలికలు తిరిగిపోతున్నాయి. క్షణంతర్వాత వాటి ముఖాలు రెండూ దగ్గరయ్యాయి గాఢంగా ముద్దాడు కుంటున్నట్టు. మిస్టర్ నాపర్ట్ బాగా కిందకి వంగి వాటిని అమితానక్తితో పరిశీలించాడు. ఏదో అసాధారణ ఘటన జరుగుతోంది. నత్తల తలల కుడివైపు నుంచి ఒక చెవిలాంటిది ఏర్పడుతోంది. అతనికి ఇదేదో లైంగిక సంపర్క చర్యలా ఉందని పించింది.

ఇంతలో వంటావిడ లోపలికొచ్చి ఏదో అనబోయింది. చెయ్యి ఊపి ఆమెను నిశ్చబ్దంగా ఉండమన్నాడు. ముద్దులొలికే ఆ చిన్నప్రాణుల నుండి ఆయన కళ్ళు తిప్పుకోలేకపోతున్నాడు.

చెవులలాంటి ఆకారాలు ఒకదాన్నొకటి తాకుతున్నాయి ఇప్పుడు. ఒక నత్త చెవిలోంచి ఒక దీర్ఘశ్మశ్రువు (స్పర్శకం) బయటకొచ్చి ఇంకోదాని చెవిలోకి వెళ్ళింది.

మిస్టర్ నాపర్ట్ కి కలిగిన అభిప్రాయం రెండోదాని చెవిలోంచి కూడా బయటకొచ్చిన స్పర్శకాన్ని చూసి వీగిపోయింది. ఆయన ఇటువంటి అసాధారణ చర్యని ఎప్పుడూ చూసిఉండలేదు. కాసేపటికి ఆ స్పర్శకాలు రెండింటి చెవుల్లో స్థిరంగా నిలిచిపోయాయి. గిన్నెకి బాగా దగ్గరికి వంగాడు నాపర్ట్. వంటావిడ కూడా వంగింది.

“ఇలాంటిదెప్పుడైనా చూశావా? అవేం చేస్తున్నాయంటావ్?” అడిగాడు.

“చూడలేదు. అవి పోట్లాడుకుంటున్నాయనుకుంటా” అని అనాసక్తంగా చెప్పి ఆవిడ వెళ్ళిపోయింది. ‘ఇదీ నత్తల గురించి మనుషులకున్న విజ్ఞానం’ అనుకుని నిట్టూర్చాడు నాపర్ట్!

దాదాపు ఒక గంటపాటు వాటిని గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. కాసేపటికి ముందు

చెవులని, తరువాత స్వర్గకాలని లోపలికి లాక్కొని రెండు నత్తలూ నెమ్మదిగా విడి వడ్డాయి. అదే సమయానికి గిన్నెలో ఇంకో జత నత్తలు ఈ ప్రక్రియను మొదలుపెట్టాయి. వంటావిడకు ఆ రోజు నత్తల్ని వండనవసరం లేదని చెప్పి గిన్నె తీసుకుని తన స్టడీరూమ్‌లోకి వెళ్ళిపోయాడు. అప్పు ట్నుంచీ మిస్టర్ నాపర్ట్ గారింట్లో నత్తల్నివరూ వండలేదు.

ఆ రాత్రి ఎన్ ఫైకోవీడియోలు, తన దగ్గ రున్న చిన్నప్పటి సామాన్యశాస్త్ర పుస్తకాలు వెతికాడు. కానీ వాటిలో నత్తల సంతానో తృప్తి అలవాట్ల గురించి ఎక్కడా లేదు. అసలు తను చూసింది సంయోగమే కాదని అభిప్రాయపడ్డాడు. ఆయన భార్య ఎద్దా ఆ నత్తల్ని పారెయ్యమని లేదా తిన మని చెప్పింది. ఆమె నేలమీదకు పాక్కుంటూ వచ్చిన ఒక నత్తని తొక్కింది అప్పుడే!

మిస్టర్ నాపర్ట్ పారేసేవాడే. అయితే సరిగ్గా అదే సమయంలో చార్లెస్ డార్విన్ రాసిన “ఆరిజిన్ ఆఫ్ స్పీషీస్” పుస్తకంలో గాస్ట్రోపాడా కుటుంబం గురించి ఒక పేజీ కనిపించింది. అది ఫ్రెంచిలో ఉంది. నాపర్ట్ కి ఫ్రెంచి రాదు. కానీ అందులో ‘సెన్ను వాలిటీ’ అనే పదం ఆయన్ను ఆకర్షించింది. ఎలాగైనా అదేంటో కనుక్కోవాలని పబ్లిక్ లైబ్రరీకి వెళ్ళి ఫ్రెంచి-ఆంగ్ల నిఘంటువు సహాయంతో ఆ పేజీ మొత్తం అనువదించాడు. ఇంతా చేస్తే దాని తాత్పర్యం ఇదీ : ‘నత్తలు సంయోగంలో మరే జంతు జాతుల్లో లేనంతగా సుఖభోగేచ్ఛ ప్రదర్శిస్తాయి’ అంటే ఉంది! హెన్రీఫేబర్ పుస్తకాల్లోంచి డార్విన్ తన పుస్తకంలో ఎత్తిరాశాడు. అయితే సగటు పాఠకుడికి అది అవసరం లేదని, జీవశాస్త్ర పండితులకి అర్థమైతే చాలని ఇంగ్లీషులోకి అనువదించకుండా వదిలేశాడు. మిస్టర్ నాపర్ట్ తనను

తాను పండితుడిగా భావించుకున్నాడు. ఆయన గుండ్రటి లేతగులాబిరంగు ముఖం ఆత్మగౌరవంతో వెలిగిపోయింది!

తన నత్తలు స్వచ్ఛమైన నీటిలో పెరిగే రకమని, అవి మట్టిలో లేదా ఇసుకలో గుడ్లుపెడతాయని తెలుసుకున్నాడు. ఒక పెద్ద బేసిన్‌లో కొంచెం తడిమట్టి, డాన్లోనే చిన్న సాసర్‌లో నీళ్ళు పోసి నత్తల్ని అందులోకి మార్చాడు. ఏదైనా వింత జరుగుతుందేమోనని ఆసక్తిగా చూశాడు. రెండురోజుల తర్వాత ఒక్కొక్క నత్తని చేత్తో ఎత్తిపట్టుకొని గర్భం ధరించిన ఛాయలేమైనా కనిపిస్తాయేమోనని పరిశీలించాడు. ఒక నత్త మాత్రం మట్టికి అతుక్కుపోయి ఉంది. ఎంత పీకినా రాలేదు. నాపర్ట్ ఆ నత్త చనిపోవటానికి మట్టిలో తలదూర్చింది అనుకున్నాడు.

రెండురోజులు గడిచాయి. మూడోరోజున ఆ నత్త తల ఉంచిన చోటులో మట్టి ఉండలుఉండలుగా పొడిపొడిగా ఉండటం గమనించాడు. అగ్గిపల్లతో ఆ మట్టిని తొలిచి చూస్తే ఒక గుంటనిండా తడిగా మెరుస్తున్న గుడ్లు కనిపించాయి. నత్త గుడ్లు! అంటే తన అంచనా తప్పు కాదన్నమాట! ఆ గుడ్లు తెల్లటి కేవియర్‌లా ఉన్నాయి. భార్యను, వంటావిడను పిలిచి చూపించాడు. “ఏదో ఒక రకంగా వాటి జాతి వృద్ధి చెందాలిగా!” అంది ఎద్దా. భార్యకు నత్తలంటే ఎందుకంత అనాసక్తి అనుకున్నాడు నాపర్ట్.

ఇంటిదగ్గరున్నప్పుడు గంటకోసారి తన గదిలోకి వెళ్ళి గుడ్లని చూస్తుండేవాడు. లేవగానే మొదటిపని, పడుకోబోయే ముందు చివరిపని వాటిలో ఏమైనా మార్పు వస్తుందేమోనని గమనించడమే. పైగా ఇప్పుడు ఇంకో నత్త గుంట తప్పుతోంది. మరో జంట సంయోగంలో ఉంది. మొదట పెట్టిన గుడ్లు క్రమంగా బూడిదరంగులోకి మారుతున్నాయి. వాటి పైన గుల్లలు ఏర్పడబోతున్న సూచనగా

రోజురోజుకూ సన్నటిగీతలు కనిపిస్తున్నాయి. నాపర్ట్ నిరీక్షణ ఆకాశాన్నంటింది.

ఎదురుచూడగా చూడగా గుడ్డు పెట్టిన నాటినుంచి పద్దెనిమిదవ రోజున చిన్న నత్తపిల్ల తల కదల్చటం కనిపెట్టాడు. మొద్దుగా, పొట్టిగా ఉన్న దాని స్పృహశృంగాలు అటూ ఇటూ కదులుతూ పరిసరాల్ని పసిగడుతున్నాయి. మిస్టర్ నాపర్ట్ కొత్తగా తండైనట్టు మురిసిపోయాడు. ఆశ్చర్యకరంగా గుంటలో డెబ్బైకి పైగా ఉన్న గుడ్డన్నీ ప్రాణం పోసుకున్నాయి. దీనికాయన అమితంగా గర్వపడ్డాడు. నత్తల ప్రత్యుత్పత్తి ప్రక్రియ మొత్తం విజయవంతంగా సమాప్త అవడం చూశాడు. అంతేగాక ఎవరికీ- కనీసం తనకి పరిచయమున్న ఎవరికీ- నత్తల గురించి తనకు తెలిసిన దాంట్లో ఆవగింజంతైనా తెలీదు. ఓ కొత్త విషయాన్ని కనిపెట్టాడన్న సంగతి ఒళ్ళంతా పులకరింపజేస్తోంది. రసజ్ఞులైన కొందరికి మాత్రమే అవగతమయ్యే విషయదాహం, సరస కుతూహలం అది.

మిస్టర్ నాపర్ట్ తరువాత జరిగిన క్రమాగత సంయోగాలు, గుడ్డు పొదిగిన వివరాలు ఒక పుస్తకంలో రాసుకున్నాడు. నత్తల జీవితచక్రం గురించి ఇంటికొచ్చిన అతిథులకి, స్నేహితులకి చెప్పి వారిని అదరగొడుతుండేవాడు. ఎన్నా ఇబ్బందిగా చూసేది.

“పీటర్, ఇది ఆగదా? ఈ ప్రత్యుత్పత్తి ప్రక్రియ ఇలానే కొనసాగితే అవి ఇల్లంతా ఆక్రమించుకుంటాయేమో” అంది ఎన్నా ఒక పదిహేను ఇరవై గుంటల్లోని గుడ్డు పిల్లలయాక.

“ప్రకృతిని మనం ఆపలేం కదా....” అన్నాడు మిస్టర్ నాపర్ట్ ప్రసన్నంగా. “...స్టడీరూమ్ మొత్తం వాటికే. అక్కడ చాలా ఖాళీ ఉందిలే”

అలా మరిన్ని గాజుతొట్టెలూ, గిన్నెలూ ఆ గదిలోకి చేరాయి. మిస్టర్ నాపర్ట్ మార్కెట్ కి వెళ్ళి చురుగ్గా, ఆరోగ్యంగా కనిపిస్తున్న నత్తల్ని కొనుక్కొచ్చాడు. మిగతా ప్రపంచం పట్టించుకోని ఒక జంట ముద్దు

వాణిశ్రీ నవల జారుడుమెట్లు

డాక్టర్ నంటూ ఉదయాన్నే ఓ టక్కులాడి ఇంటికొచ్చి చిన్నకొడుకును పరామర్శించింది. ఆమె ఉన్నంతసేపూ తనభర్త సుబ్బారావు కళ్ళలో వెలుగును గమనించింది హేమలత. ఆ తర్వాత ఆ డాక్టర్ కారులోనే వెళ్లిపోయాడు భర్త. ఒక రోజుంతా ఆయన జాడలేదు. సెల్ కి చేస్తే స్వీచ్ కాఫ్! ఇంతకీ సుబ్బారావు ఆచూకీ తెల్సినదా? ఆద్యంతం ఉత్కంఠగా చదివించే వాణిశ్రీ కొటుంబిక నవల **జారుడుమెట్లు** చతుర క్రిస్మస్ కానుక!

★ నవలావలోకనం: **మునిమాణిక్యం**

చారిత్రక నవల **వక్రభీ**

★ రష్యన్ పెద్దకథ: **ప్రవాసం**

ఇంకా.. భలేభలే, చతురోక్షులు, చతురకత, చతుర ప్రపంచం, అక్షరధార, కొత్తగాలి, నిన్నటినిజం వగైరా..

చతుర

లాడుకుంటుంటే దాన్ని కొన్నాడు. తొట్టెల్లో వేసిన మట్టిలో గుడ్డు కుప్పలుతెప్పలుగా పోగయ్యాయి. ఒక్కడానించి మంచుము త్యాల్లా పారదర్శకంగా ఉన్న డెబ్బై-తొంభై పిల్లనత్తలు పాక్కుంటూ బయటికొచ్చేవి. నాపర్ట్ తొట్టెల్లో లెట్టూస్ ఆకుల్ని నిచ్చిన లాగా నిలువుగా ఉండేవాడు. పిల్లనత్తలు ఆ ఆకుల మీద పాకుతూ వాటినే తింటూ తొట్టెల పైకి చేరుకునేవి. సంయోగాలు ఎంత తరచుగా జరగటం మొదలైందంటే ఆయన ఇక వాటిని గురించి పట్టించుకో వడం మానేశాడు. కానీ గుడ్డు పొదిగాక నత్తపిల్లలు చిన్నచిన్న మీసాలు ఊపుతూ తొలి అడుగులు వేయడం ఎన్నిసార్లు చూసినా నాపర్ట్ కి తనివి తీరేదికాదు.

ట్రోకరేజ్ ఆఫీసులోని సహోద్యోగులు ఫీటర్లో జీవితం పట్ల ఒక నూతనో

అనువాదం : హారిక

త్సాహం గమనించారు. ఆయన తన అంచనాల్లో, ప్రయత్నాల్లో మరింత ధైర్యంగా ముందడుగు వేస్తున్నాడిప్పుడు. లెక్కల్లో బాగా చురుకయ్యాడు. తను అమలుపరిచే ప్రణాళికలు, పథకాల్లో కొంచెం మొండిగా కూడా తయారయ్యాడు. కంపెనీకి డబ్బు సంపాదించి పెడుతున్నాడు. అందరి ఏకగ్రీవ నిర్ణయంతో ఆయన జీతం సంవత్సరానికి నలభై నుంచి అరవై వేల డాలర్లు చేశారు. తను సాధించినదానికి ఎవరైనా శుభాకాంక్షలు తెలిపితే ఆ గొప్పతనమంతా తన నత్తలదేనని చెప్పేవాడు. వాటిని గమనిస్తూ లాభకారి మనో వినోదాన్ని పొందేవాడు మిస్టర్ నాపర్ట్.

తన సాయంకాలాలన్నీ స్టడీరూమ్లోనే గడిపేవాడు. అదిప్పుడు పెద్ద అక్షేరి

యంలా తయారైంది. తొట్టెల్లో తాజా లెట్టూస్ ఆకులు, ఉడికించిన బంగాళ దుంప, బీట్‌రూట్ ముక్కలు వేయడం, ఆ తరువాత తను ఏర్పాటు చేసిన గొట్టాల్లోంచి నీరు వానలా చిలకరించే అమరికను ఆన్ చేసి ఆ జల్లుల్లో తడిసే నత్తల్ని చూడటం- ఇవన్నీ ఆయన దినచర్యలో తప్పనిసరి కార్యక్రమాలు. చినుకులు పడగానే అప్పటిదాకా స్తబ్ధంగా ఉన్న నత్తలు కరెంటుషాక్ కొట్టినట్లు ఒక్కసారే వేగంగా కదిలి తినడం, ముద్దుముచ్చట్లు మొదలెట్టడం, నీటిలో ఈదటం లాంటి పనులు చేసేవి. అది చూసి పరవశించిపోయేవాడు.

కొన్నిసార్లు మిస్టర్ నాపర్ట్ తన చూపుడువేలి మీదకి నత్తని పాకనిచ్చేవాడు. నత్తలకి ఇలా మానవస్పర్శ అంటే ఇష్టమని తనే భావించేవాడు. వేలిమీదకొచ్చిన నత్తకి లెట్టూస్ ఆకుల్ని స్వయంగా తినిపించేవాడు. అన్ని వైపులనుంచి ఆ నత్తని పరిశీలనగా చూసేవాడు. కళారాధకులు జపనీస్ చిత్రపటాన్ని చూసినప్పుడు ఎంత తన్మయులైతారో తన వేలి మీద నత్తని చూసి ఆయన అంత తన్మయుడయ్యేవాడు.

ఇక నాపర్ట్ తన స్టడీరూమ్‌లోకి ఎవరినీ అనుమతించడంలేదు. నేలమీద పాకే అలవాటు చాలా నత్తలకుంది. కుర్చీల్లో, అరల్లో పుస్తకాల అట్టలకి అంటుకుపోయి నిద్రపోయే అలవాటు కూడా ఉంది. ఎక్కువ సమయం ముసలివి నిద్రలోనే గడిపేవి. కానీ కొన్ని సోమరిపోతులు, నిద్రపోవటానికి ఒక్కొంగని నత్తలు సంయోగాలు ఇష్టపడేవి. మిస్టర్ నాపర్ట్ అంచనా ప్రకారం ఏ సమయంలోనైనా కనీసం ఒక డజను నత్తలు చుంబించుకుంటుండేవి. అనేకానేక పసినత్తలు, లెక్కపెట్టలేనన్ని పిల్లలూ ఉండేవి. మిస్టర్ నాపర్ట్ అరల్లో నిద్రపోతున్నవాటిని, పైకప్పు మీద పాకుతున్న ఒంటరి నత్తల్ని లెక్కగట్టాడు. అవో పడకొండు పన్నెండు వందలంటాయ్. తొట్టెలు, గిన్నెలు, తన రాతబల్ల

అడుగున, చెక్క కిందివైపున కలిపి ఈ సంఖ్యకి యాభై రెట్లుంటాయి. నాపర్ట్ ఫైకప్పు నుంచి తొందలోనే నత్తల్ని గీరేడ్డా మనుకున్నాడు. కొన్ని చాలా రోజులున్నుంచి అక్కడే అతుక్కుపోయి పోషకాహారం తీసుకోవడంలేదు. ఆఫీసులో పని పెరగడం వల్ల తనూ ఈమధ్య బిజీ అయిపోయాడు. తన గదిలో తనకు అత్యంత ప్రీతి పాత్రమైన కుర్చీలో సాయంకాలాలు మన శ్లాంతిగా కూర్చోవాలని ఆయన ఆశ. ఖాళీ సమయమే దొరకట్టేదిప్పుడు.

జూన్ నెలలో అస్సలు తీరిక చిక్కనంత పనిలో పడిపోయాడు. ఆఫీసులో రాత్రి వరకూ పని చేసేవాడు. ఆర్థిక సంవత్సరం ముగియవస్తోంది. రిపోర్టులు పేరుకుంటున్నాయి. వాటిని కూలంకషంగా చదివి లాభాక్షన కోసం కనీసం ఒక అరడజను మార్గాలు వెతికి పట్టుకున్నాడు. తెగువతో చెయ్యాల్సినవన్నీ తనకోసం అట్టేపెట్టుకున్నాడు. వచ్చే జూన్ కి తన ఆదాయం నాలుగురెట్లువుతుంది. తన బ్యాంకు అకౌంట్ లో ధనం నత్తల సంఖ్య పెరిగినంత తేలిగ్గా, వేగంగా పెరుగుతోంది. భార్యకి విషయం చెప్పాడు. ఆమె పరమానందంతో నత్తలు పాడుపెడుతున్న స్టడీరూమునీ, పై అంతస్తుతా వ్యాపిస్తున్న దుగ్గం ధాన్నీ క్షమించేసింది!

“పీటర్, ఒకసారి గది తెరిచి లోపల పరిస్థితి ఎలా ఉందో చూడరాదూ? ఏదైనా తొట్టి ఒలికిపోయిందేమో. తివాచీ పాడైపోతే ఎలా? నువ్వు వారం నుంచి ఆ గదిలోకి అడుగుపెట్టలేదనుకుంటా!” అంది ఎడ్నా ఓరోజు.

నిజానికి నాపర్ట్ స్టడీరూమ్ లోకి అడుగుపెట్టి రెండువారాలైంది. తివాచీ ఎప్పుడో పాడైపోయిందని భార్యకు చెప్పటానికి నోరు రాలేదు. “ఇవాళ చూస్తాలే” అని ఊరుకున్నాడు. మరో మూడురోజులకి గానీ అటు వెళ్ళడం కుదరేదు.

ఆరోజు నిద్రపోయేముందు ఒకసారి

నత్తలగదిని (ఇప్పుడది తన స్టడీరూమ్ కాదు) చూస్తాద్దామని వెళ్ళాడు. నేలమీద మూడునాలుగు పొరలుగా ఉన్నాయి నత్తలు. వాటిని చితకనివ్వకుండా తలుపు వేయడానికి ఆయన చాలా కష్టపడవలసి వచ్చింది. చుట్టూ అమితాశ్చర్యంతో చూసి మెటికలు విరిచాడు. గది నాలుగుమూలల్లో కుప్పలుకుప్పలుగా ఫైకప్పు దాకా వ్యాపించిన నత్తగుల్లలు దాన్ని వృత్తాకార గదిలా మార్చేశాయి. తనో బూడిదరంగు గోళాకార రాతిగర్భంలోకి ప్రవేశించిన అనుభూతి కలిగిందాయనకి. అవి ప్రతి ఉపరితలాన్నీ ఆక్రమించాయి. వేనవేల నత్తలు గది మధ్యలో వేలాడుతున్న షాండ్లియర్ మీద అసహ్యంగా అతుక్కుని ఉన్నాయి. వాటి బరువుకి అది నెమ్మదిగా ఊగుతోంది. ఆ వికారపు ఊపు చూసి నాపర్ట్ కి తలతిరిగినట్టైంది. నిలదొక్కుకోవటానికి అక్కడే ఉన్న కుర్చీవీపును పట్టుకున్నాడు. చేతికి పెంకులు తగిలాయి. కుర్చీసీటులో కూడా దిండులా నత్తలు పేరుకుని ఉన్నాయి. తన కుర్చీ- తన సీటు-ఇప్పుడు తన వేనా? కొంచెం విరక్తిగా నవ్వుకున్నాడు.

ఫైకప్పుకంటుకున్న వాటి గురించి ఏదైనా చెయ్యాల్సి! మూలనున్న గొడుగు తీసుకొని దాని మీదున్న నత్తల్ని చేత్తో కిందకి దులిపాడు. తర్వాత దాంతో కప్పుని గీరాడు. గొడుగు ముక్కు పడునుగా ఉండి కప్పుకు అంటించిన వాల్ పే పర్ చిరిగింది. దానికతుక్కున్న నత్తల బరువు వల్ల అది నేలబారుగా వేలాడింది. ఒక్కసారిగా మిస్టర్ నాపర్ట్ కి విసుగూ, కోపమూ కలిగాయి. నీటిపిచికారీ వల్ల ఏమైనా ఫలితం ఉంటుందేమోనని మీటలాగాడు.

పిచికారీ వ్యవస్థ అన్ని తొట్లలో ఉవ్వెత్తున నీటిని విరజిమ్మింది. అప్పటిదాకా చలనం లేని ఆ గది మొత్తం బీరబీర కద

లడం మొదలైంది. నేలమీద జారకుండా జాగ్రత్తగా అడుగులు వేయసాగాడు. కాళ్ళ కింద నత్తగుల్లలు కొన్ని దొర్లిపోతున్నాయి, కొన్ని సముద్రతీరంలో గవ్వల్లాగా చప్పుడు చేస్తూ పగిలిపోతున్నాయి. లాభంలేదని రెండు నీటిగొట్టాలని కప్పువైపుకి తిప్పాడు. ఇది తప్పని వెంటనే తెలిసింది. వాల్ పే పర్ మెత్తబడి ఊడిపోయింది. ఒక చీరిక ఊడి నత్తలతో సహా మిస్టర్ నాపర్ట్ చెవి మీద బలంగా తగిలింది. ఆ దెబ్బ ధాటికి మైకం కమ్మినట్టే ఒక మోకాలు నేలకాన్ని కూలబడిపోయాడు విభ్రాంతిగా. ఊపిరి బిగదీసినట్టైంది. ఒకక్షణం అసలు తను లేవలేననుకున్నాడు. ఊపిరి తిప్పుకోసీ యని ముక్కువాసన గదంతా వ్యాపించి తన ఊపిరితిత్తుల్లో కూడా నిండిపోతోంది. ఏ దిక్కు చూసినా పొడవైన వాల్ పేపర్ పట్టీలు వేలాడుతున్నాయి జైలు ఊచల్లాగా. కాసేపటికి తేరుకొని కిటికీ తెరిస్తే గాలైనా వీస్తుందని కిటికీ దగ్గరకు వెళ్ళాడు. అది తెరవటం అసాధ్యమని అర్థమైంది. కిటికీ గట్టిమీద, తలుపుల మీద నత్తలు దట్టంగా పేరుకుపోయాయి. బూట్లమీదకి, ప్యాంటుమీదకి నత్తలు ఎగ బాకుతున్నాయి. చిరాగ్గా కాళ్ళను విదిలించాడు. నౌకర్లని సహాయానికి పిలుద్దామని తలుపు వైపు అడుగేశాడో లేదో షాండ్లీయర్ ఊడి నెత్తిన పడింది. బరువుగా నేలమీద చతికిలపడిపోయాడు.

“ఎద్దా” అని అరిచాడు. గొంతేంటి ఇలా అయిపోయింది? గది సౌండ్ ప్రూఫా...?

దేక్కంటూ తలుపుదాకా వెళ్ళాడు. తన కాళ్ళచేతులకింద ఎన్నో నత్తలు చితికిపోతున్నా పట్టించుకోకుండా శరీరాన్ని ఈడ్చాడు. తలుపునందుల్లో కూడా నత్తలు వ్యాపించి తలుపుని శబ్దం, వెలుతురు ప్రసరించలేని విధంగా కప్పేశాయి.

“ఎద్దా...”

ఒక నత్త నోట్లోకి పాకింది. మిస్టర్ నాపర్ట్ జుగుప్సతో దాన్ని ఉమ్మేశాడు. తన చేతులమీదకు పాకుతున్న నత్తల్ని విదిల్చి కొట్టాడు. వంద కింద రాలిపోతే నాలుగు వందలు ఒంటికతుక్కుంటున్నాయి. ఆ గది మొత్తంలో నత్తలు లేని చోటు తన ఒళ్ళేనని, అందుకే అవి వేగంగా తన మీదకు ఎగబాకుతున్నాయని గ్రహించాడు. కళ్ళమీదకు కూడా వచ్చేశాయి కొన్ని. ఎలాగో కష్టపడి కాళ్ళమీద నుంచున్నాడు. ఏదో కొట్టుకుంది. అదేంటో కూడా చూడలేకుండా రెప్పలమీద నత్తలు! మూర్ఛపోతున్నాడా? అది కూడా తెలిడం లేదు. నేల మీద పడిపోయాడు. ముక్కు, కళ్ళ మీద అంటుకున్న ఆ హంతక నత్తల్ని దులుపుకుందామంటే చేతులు టన్నుల బరువున్నట్టు అనిపించింది.

“రక్షించండి”

ఒక నత్తని మింగాడు. కొరపోయి నోరు పెద్దగా తెరిచి దగ్గడు. ఒక నత్త నెమ్మదిగా పెదవుల మీదనుంచి నాలుక మీదకు పాకింది. మిస్టర్ నాపర్ట్ నరకంలో ఉన్నాడు! తన కాళ్ళమీద ఒక బంకనదిలాగా నత్తలు పాకటం తెలుస్తోంది. కాళ్ళని నేల మీదకు నొక్కేసి బంధించినట్టు గిలగిలలాడుతున్నాడు. కళ్ళముందు ఊగులాడే నల్లటి తెర వేలాడదీసినట్టు ధృష్టి సన్నగిల్లుతోంది. ఊపిరి చాలా బలహీనంగా వస్తోంది. ముక్కు రంధ్రాలు మూసుకుపోయి అసలు గాలి వీల్చలేకపోతున్నాడు.

ఎందుకంటే ముక్కుని కప్పిన నత్తల్ని దులుపుకోవటానికి చేతులు కదల్చలేకపోతున్నాడు! అతికష్టమైతే కుడికన్ను కొద్దిగా తెరిచి తనకు అంగుళాల దూరంలో ఎదురుగా కుండీలో ఉన్న రబ్బరు మొక్కని చూశాడు. దాని మొదట్లో ఒక నత్తలజంట సంయోగానికి సిద్ధమవుతోంది. వాటి పక్కనే చిన్నచిన్న నత్తపిల్లలు అంతులేని తెల్లటి సైన్యంలా తనవైపుకే కదులుతున్నాయి.

కళ్యాణమంటపం కళకళలాడిపోతోంది. పూల ఘుమఘుమలూ, లైట్ల తళతళలా కలగలసిన ఆ పెళ్ళిపందిట్లో అన్నీ ఆనందపు చిహ్నాలే. పెళ్ళికొడుకూ, పెళ్ళికూతురూ అయితే చెప్పనే అక్కర్లేదు. ఒకరి కోసం ఒకరు పుట్టినట్లు చూడముచ్చటగా

ఉండటమే కాదు, ఆనందంగా, ఉత్సాహంగా పెళ్ళితంతులో పాల్గొంటున్నారు. వంటలు అందర్నీ నోరూరిస్తున్నాయి. గోంగూర, ఆవకాయ, కందిపొడి, వడి

యాలు, అప్పుడాల్లాంటి తెలుగు వంటలతో పాటు చాట్, పంజాబీ చోళే, పానీపూరీ, బిర్యానీ, మసాలా కూరలు, స్వీట్లు, కేకులు, ఐస్క్రీమ్లు.. ఇలా ఒకటేమిటి, ఉత్తరాది, దక్షిణాది, హైదరాబాద్ వంటకాలన్నీ ఉన్నాయి. అంతా ముగిశాక అతిథులు కోరినవిధంగా పాన్లు చుట్టి ఇస్తున్నారు. అందరూ హాయిగా తిని, తృప్తిగా కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు.

పెళ్ళిపందిరి అంతా ఉత్సాహం, ఉల్లాసం, ఆనందం. అందరూ చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు, ఒక్క పెళ్లికూతురు తల్లి అనసూయ తప్ప.

పెళ్లికూతురు తండ్రి కుమారస్వామి ఆవిడ్ని గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. అనసూయ పెళ్లికూతురుతో సమంగా ఆకుపచ్చ జరీ గళ్ళ పట్టుచీర కొనుక్కుంది. కూతురితో పాటు నెలరోజులుగా బ్యూటీపార్లర్ చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేసి, అందానికి మెరుగులు దిద్దించుకుంది. ఈరోజు బ్యూటీపార్లర్ నుంచి వచ్చినవాళ్లు ఆమెకి కూడా మేకప్ చేసి వెళ్లారు. వీటన్నిటివల్లా కుర్రగా లేకపోయినా ఎర్రగా మెరిసిపోతోంది.

మొహం నిండా దిగులు నింపుకుని ఎవరితోనో ఏదో మాట్లాడుతోంది. కుమారస్వామి గుండె గుభేలుమంది. ఏం మాట్లాడుతోందో? ఆమె హావభావాలు చూసి తెలుసుకోగలిగాడు. అయినా కన్ఫర్మ్ చేసుకుందామని దగ్గరగా వెళ్ళాడు. ఆమె మాటలు విన్నాడు. అతని కాళ్ళూ, చేతులూ వణికాయి. అతికష్టమీద తనను తాను సంభాళించుకున్నాడు. అతనికి తన పెళ్ళినాటినుంచీ జరిగిన సంగతులన్నీ ఒక్కొక్కటి జ్ఞాపకం వచ్చాయి.

★ ★ ★

కుమారస్వామికి అనసూయకీ పెళ్ళి జరిగింది. దేనికీ తృప్తి చెందని మనిషి ఎవ

రన్నా ఉన్నారంటే అది అనసూయే. కుమారస్వామిది మృదుస్వభావం. ఎదుటి వాళ్ళని నొప్పించకూడదనే తత్వం. ఏ విషయంలోనైనా రాజీపడిపోతాడు. సర్దుకుపోయే మనస్తత్వం.

పెళ్ళిలోనే అనసూయ తన స్వభావాన్ని బయటపెట్టేసింది. పూలజడకీ, గాజులకీ, చేసిన ముస్తాబుకీ, చీరెలకీ, అన్నిటికీ వంకలు పెట్టి సణుగుతూనే ఉంది.

మొదటిరోజే తన అసంతృప్తిని బయటపెట్టేసింది.

“నాకసలు ఢిల్లీ సంబంధం బాగా నచ్చింది. కానీ, కట్నం దగ్గర తేడా వచ్చింది” అంటూ ఢిల్లీ సంబంధం అబ్బాయి అందచందాలూ, ఆస్తిపాస్తులూ పొగిడింది.

“ఆయనైతే బాగుండేది” అనేసింది.

ఆడవాళ్ళు ఇట్లా కూడా మాట్లాడగలరని తెలియని కుమారస్వామి నిరుత్తరుడయ్యాడు. అప్రతిభుడై ఆమె వంక అట్లాగే చూస్తూ ఉండిపోయాడు.

భర్త ఫీలింగ్స్ ని ఏమాత్రం పట్టించుకోని అనసూయ మామూలుగానే మాట్లాడుతూ ఉంది. కుమారస్వామికి మాత్రం తిరిగి మామూలుగా అవటానికి సమయం పట్టింది.

ఆ తర్వాత అనసూయ చాలాసార్లు అదే బాణం విసురుతూ వచ్చింది. ఆ బాణం దెబ్బకి అతని మనస్సు ముక్కలైంది. అయినా అనసూయ వదలేదు. ఆ బాణం విసురుతూనే ఉంది.

అసలు ఏ విషయంలోనూ, ఆఖరికి తిన్న కూరలో కూడా సంతృప్తి కనబడదు ఆమెలో. వంకాయ తింటే, బెండకాయ కూర తినలేదని బాధపడుతుంది. అన్నీ ఉన్నా ఆమె మొహంలో సంతృప్తిని గానీ, సంతోషాన్నిగానీ కుమారస్వామి ఏనాడూ చూడలేదు.

“నీకేమే అనసూయా.. మీ ఆయనకి మంచి ఉద్యోగం, ఇల్లా, అన్నీ ఉన్నాయి”

అని ఎవరన్నా పొగడితే... “సర్లే, హు”
అని మూతి తిప్పుతుంది అనసూయ.
రోజుకొకసారన్నా ఢిల్లీ ఆయనతో పోల్చి
కుమారస్వామి మనసుని ముక్కలు
చేస్తూనే ఉంటుంది.

అట్లాగే కాలం సాగిపోతోంది. రమ్య
పుట్టింది, రమ్య పెరిగి, పెద్దదైంది. పెళ్ళి
సంబంధాలు వెతికారు.

వాటిల్లో ఒక సంబంధం వసుంధర
కొడుకు సంబంధం. వసుంధర అనసూయ
దూరపు బంధువుకి దూరపు చుట్టం.
రమ్యని వసుంధర కొడుకు సంజీవ్ కి
ఇవ్వాలని సంప్రదించారు. అనసూయకి
సంజీవ్ తెగ నచ్చేశాడు. కానీ ఆరడుగుల
ఎత్తు ఉన్న సంజీవ్ కి కనీసం అయిదడు
గుల ఆరంగుళాల ఎత్తు ఉన్న అమ్మాయే
కావాలని వసుంధర నిర్ణయం. రమ్య
ఎత్తు అయిదడుగుల నాలుగు అంగుళాలు,
వెంట్రుక వాసిలోనే ఎన్నో ప్రమాదాలు
జరుగుతాయి. అట్లాగే ఆ రెండంగుళాల
ఎత్తు లోపం వల్ల వసుంధర సంబంధం
కుదరలేదు. ఆ సంబంధం కుదరదు అన
గానే, అనసూయకి దానిమీద అమాంతం
మోజు పెరిగిపోయింది. వసుంధరకి రకర
కాల ఆఫర్లు ఇచ్చింది. కోరిన దానికన్నా
ఎక్కువ కట్నం, అత్తగారికి వడ్డాణం, అబ్బా
యికి సరికొత్త మోడల్ కారు, ఇట్లా ఎన్ని
చెప్పినా వసుంధర మంకు పట్టు వదల
లేదు.

“ఎన్నయినా ఇస్తారు.. లేకపోతే సంపా
దించుకుంటాం. కానీ ఎత్తు సంపాదించగ
లమా?” అన్న చిన్న డైలాగ్ తో ఆఫర్లన్ని
టినీ కొట్టిపారేసింది. చివరికి చేసేది లేక
అనసూయ ఆ సంబంధం మీద ఆశ వదు
లుకుని, వేరే సంబంధాలు చూడటం
మొదలు పెట్టింది. చివరకు రమ్య పెళ్ళి
కుదిరింది.

పెళ్ళికొడుకు వినీల్ సాఫ్ట్ వేర్ ఇంజ
నీరు. హైదరాబాద్ లో ఇల్లు, కారు,
అందం-చందం, అన్నీ ఉన్నాయి.

ముఖ్యంగా రమ్యకి చాలా బాగా నచ్చాడు.
అయినా సరే అనసూయకి మాత్రం
వసుంధర కొడుకుని తన అల్లుడిగా చేసు
కోలేకపోయానే అన్న బాధ పోలేదు.
స్నేహితులతో, బంధువులతో చెప్పుకుని
బాధ పడుతూనే ఉంది.

ఇప్పుడు ఒక పక్క రమ్య పెళ్ళి జరుగు
తుంటే “అసలు వసుంధర కొడుక్కి ఇద్దా
మనుకున్నాం. ఆ అబ్బాయిలే చాలా
బాగుండేది” అని చెబుతోంది.

కుమారస్వామికి కడుపు మండిపో

యింది. పెళ్ళి అయిపోతుంటే ఇప్పుడు కూడా అదేమాటా? పెళ్ళి కొడుకు మేన మామ, చెల్లెలూ, ఇంకా కొందరు చుట్టాలూ అటే తిరుగుతున్నారు. అయినా అనసూయ నోటికొచ్చినట్లుగా మాట్లాడు తూనే ఉంది.

“ఇట్లారా ఒకసారి” అని అనసూయను పిలిచాడు కుమారస్వామి.

“ఏంటి?”

“నువ్వు మాట్లాడుతున్నదేమైనా బాగుండా? ఒక పక్క పెళ్ళి జరిగిపోతున్నా అట్లాగే మాట్లాడుతున్నావు. వసుంధర కొడుకైతే ఇంకా బాగుండేదని అంటావా? పెళ్ళికొడుకు వాళ్ళు వింటే?” కుమార స్వామి మందలించాడు.

“మీది మరీ వింత? వింటే ఏం అవుతుంది? పోలిక పెట్టుకుంటే తప్పా? అసలు ఆ ఢిల్లీ ఆయనైతే ఇట్లా మాట్లాడేవాడా? ఆయనైతే ఎంత బాగుండేది? ఇంత పిరికి మనిషితో బతకాలని నాకు రాసుంది. ఖర్చు” అంది అనసూయ.

“ఖర్చు” అంటూ నెత్తి బాదుకున్నాడు కుమారస్వామి. పెళ్ళికొడుకు వాళ్ళు వినక పోతే చాలని వెయ్యి దేవుళ్ళకీ మొక్కుతున్నాడు.

కానీ ఏ దేవుడూ అతని మొర వినలేదు.

పెళ్ళయిన మర్నాడే రమ్య, వినీల్ హానీ మూన్ కి సింగపూర్ వెళ్ళారు. వారం అయ్యాక తిరిగి వచ్చారు.

రమ్య నేరుగా అత్తగారింటికే వెళ్ళింది. రమ్య భర్త పెళ్ళికి ముందే ఒక డీలక్స్ అపార్ట్ మెంట్ కొనేశాడు. కారు ఉంది. ఇల్లు సర్దుకోవటంలో రమ్యకి సాయం చేస్తామని, రమ్య అత్తగారూ, ఆడపడుచూ కూడా అక్కడే ఉన్నారు.

అంతా బాగుంది అనుకుంటుండగా రమ్య ఒక రోజు సూట్ కేస్ తీసుకుని పుట్టింటికీ వచ్చేసింది. ఆమె మొహం వాడి

పోయి ఉంది.

“వినీల్ ఏడీ?” అన్న ప్రశ్నకు రమ్య జవాబు చెప్పలేదు. ఎటో చూస్తోంది. కాస్సేపయాక అడుగుదాం అని ఊరుకున్నారు ఆమె తల్లిదండ్రులు.

రమ్య స్నానం చేసి రిలాక్స్ అయింది. కానీ మొహంలో దిగులు స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

“ఏంటి ఒక్కదానివే వచ్చావు? అదీ సూట్ కేస్ తో... ఎన్నిరోజులుంటావు?” అడిగింది అనసూయ.

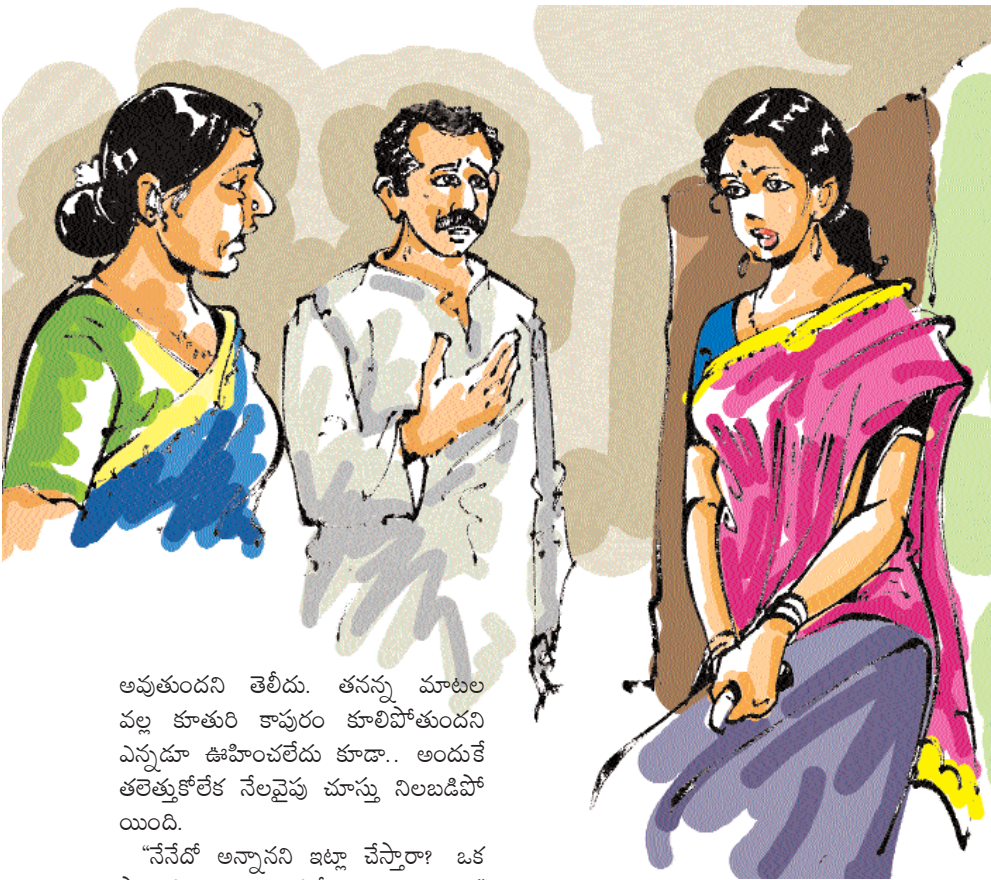
“ఇక శాశ్వతంగా ఇక్కడే ఉండామని..” చెప్పింది రమ్య. వింటున్న తల్లిదండ్రులిద్దరికీ పక్కన బాంబు పడినట్లు య్యింది.

“అవేం మాటలే? అసలేం జరిగింది?” అని తండ్రి గట్టిగా అడిగాక అప్పుడు రమ్య చెప్పటం మొదలుపెట్టింది.

పెళ్ళిలో అనసూయ అన్నమాటలు రమ్య ఆడపడుచు నీలిమా, అత్తగారు విమలా విన్నారు.

“ఆ వసుంధర కొడుక్కే. చేసుకోక మీ అమ్మ నిన్ను మాకెందు కంటగట్టింది? ఒకడికి ఇచ్చి పెళ్ళిచేస్తూ కూడా వాడెవడికో ఇస్తే బాగుండేదని అంటుందా.. దానిక సలు పెళ్ళి విలువ తెలుసా? ఏమనుకుంటోంది? నీకూ అవే బుద్ధులూ, అదే ఏడుపూ వచ్చి ఉంటాయి. జీవితాంతం ఆ సంజీవ్ ని చేసుకోలేకపోయానే అని ఏడుస్తుంటావు. మీ అమ్మ అదే పెళ్ళి పందిట్టో మీ నాన్నతోనే ఏకంగా ‘నేను ఆ ఢిల్లీ ఆయన్ని చేసుకుంటే బాగుండేది’ అన్నదట. పెళ్ళై ఇన్నాళ్ళైనా ఆ ఢిల్లీ వాడ్ని మర్చిపోలేదన్న మాట. నువ్వు అంతే అయి ఉంటావు” అని రోజూ సాధింపులూ, తిట్లూ, ఇదిగో ఈ రోజు తిట్టి, తిట్టి ఇంట్లోంచి వెళ్ళగొట్టారు.

కూతురు చెప్పింది విని కుమారస్వామీ, అనసూయ నిర్భాంతపోయి నిలబడ్డారు. అనసూయకి తన మాటలకి ఇంత గొడవ

అవుతుందని తెలీదు. తనన్న మాటల వల్ల కూతురి కాపురం కూలిపోతుందని ఎన్నడూ ఊహించలేదు కూడా.. అందుకే తలెత్తుకోలేక నేలవైపు చూస్తూ నిలబడిపోయింది.

“నేనేదో అన్నానని ఇట్లా చేస్తారా? ఒక సారి పిల్చి మాట్లాడితే ఎలాఉంటుంది?” ఎట్లాగో నోరు పెగల్చుకుని అంది అనసూయ.

“వద్దు” అంది రమ్య భయంగా..

“మాట్లాడక పోతే ఎలా? ఉండు నేను మాట్లాడతాను” అంటూ అనసూయ వెళ్ళి ఫోన్ చేసింది.

కాసేపట్లో వినీల్ వాళ్ళముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అతని మొహం కరుగ్గా ఉంది.

కాస్సేపు కాఫీ, మంచి నీళ్ళు అందిస్తూ కాలం గడిచింది.

“బాబూ, అమ్మాయి విషయం చెప్పింది. నా మాటలు పట్టించుకోకు. మా కాలం అయిపోయింది. రమ్యని పంపెయ్యటం మాత్రం భావ్యం కాదు. అది చాలా మంచి పిల్ల. నిన్ను ఎంతో ఇష్టంతో చేసుకుంది”

బతిమాలింది అనసూయ.

అనసూయ స్వభావం తెలిసిన వారెవరూ ఆమె అంత అనునయంగా మాట్లాడగలదని అనుకోరు. ‘అవసరం అన్నీ నేర్చిస్తుంది కాబోలు’ అనుకుని నిట్టూర్చాడు కుమారస్వామి.

“మీ మాటలే అయితే నేను పట్టించుకునే వాడినే కాదు. కానీ రమ్య కూడా అదే అంది” కోపంగా అన్నాడు వినీల్.

“ఏమన్నావే? ” అడిగింది అనసూయ.

“వాళ్ళు సాధిస్తుంటే ఉండబట్టలేక అవును, సంజీవ్ అయితే బాగుండేదని అన్నాను” అంటూ రమ్య కళ్ళు తుడుచుకుంది.

“అయ్యో! ఆ మాట ఎందుకన్నావే?

సరే బాబూ.. పొరపాటున అంది. మేం మంచి చెడ్డ నేర్పుతాం. విడాకుల సంగతి మర్చిపో!" అంటూ మళ్ళీ బతిమాలింది అనసూయ.

"మంచి, చెడ్డ హుc..!" అన్నాడు వినీల్ కోపంగా.

"అదేంటి బాబూ? " బిత్తరపోయింది అనసూయ.

"మంచి చెడ్డ మీకు తెలిస్తే కదా రమ్యకి నేర్పడానికి? మీరే ఆయనకి వంకలు పెడుతూ, ఇంకెవర్నో చేసుకుని ఉంటే బాగుండేదని బాధపడుతూకూర్చున్నారు. ఇంక మీ కూతురికేం నేర్పుతారు? " అనే శాడు వినీల్.

అనసూయకి తల కొట్టేసినట్లయింది. చెళ్ళున చెంపమీద చరిచినట్లయింది. "బాబూ, నాది తప్పే! కూతురికి అనుభవం అయ్యాకగానీ అది తప్పని తెలియలేదు. సరే, ఇప్పుడు తెలుసుకున్నాను. చెంపలు వేసుకుంటున్నాను. అట్లా మాట్లాడవద్దని రమ్యకి చెప్తున్నాను. సరేనా" అను నయంగా అంది అనసూయ.

"అంటే ఇంకెప్పుడూ మామగార్ని ఢిల్లీ ఆయనతో పోల్చరుగా? " అడిగాడు వినీల్.

"పోల్చను గాక పోల్చను" అంటూ అనసూయ చెంపలు వేసుకుంది.

"నిజంగానా మమ్మీ" రమ్య అనసూయ చేతులు పట్టుకుని ఆనందంగాఅడిగింది.

"నిజంగా, సత్యంగా.." అంది అనసూయ.

అనసూయ మాటలు విని వినీల్ చప్పట్లు కొట్టాడు.

"మమ్మీ, నీకు బుద్ధి రావాలనే ఈ డ్రామా" అంది రమ్య.

"ఆ, డ్రామానా? " కుమారస్వామి నోరు తెరిచాడు.

"అవును మామయ్యా, రోజూ ఢిల్లీ ఆయ

నతో పోల్చి మిమ్మల్ని చిన్నబుచ్చుతుంటే మీరెంత బాధపడ్డారో రమ్యకి తెలుసు! తను కూడా లోలోపలే బాధపడేది. అత్త య్యగారిని మార్చుదామని చూసినా ఆవిడ వినిపించుకునేవారు కాదట. సరే, అది అట్లా ఉంటే పెళ్ళిలో అత్తయ్య మాటలు మాకు కొంతమంది చేరవేశారు. మావాళ్ళూ, నేనూ బాధపడ్డాం. ఈ విషయం రమ్యని అడిగినప్పుడు రమ్య మీ గురించి చెప్పి, బాధపడింది. తను కూడా వచ్చేశాక ఈ ఇంట్లో ఒంటరిగా ఉన్న మిమ్మల్ని అత్తయ్య ఎంత బాధపెడుతున్నారోనని ఏడ్చింది. ఆమె బాధ అర్థమైననాడు ఇంతకన్నా మరో మార్గం కనిపించలేదు. అత్తయ్యగారిలో మార్పు రావాలనే ఈ డ్రామా" వినీల్ నవ్వుతూ చెప్పాడు.

"మమ్మీ దొరికిన వాటికి ఆనందించాలి కానీ దొరకని వాటి గురించి బాధపడకూడదు. తృప్తి అన్నది లేకపోతే నీకు శాంతి ఉండదు. డాడీ విషయం సరే.. నీకు ఏ రోజూ కూర నచ్చదు, చారు నచ్చదు. ఇది తింటూ అదైతే బాగుండేదని అనుకోవటం, ఆ సినిమా చూస్తూ ఈ సినిమా అయితే బాగుంటుందని బాధపడటం. అందువల్ల దేన్నీ ఆనందంగా, ఆహ్లాదంగా ఆస్వాదించలేక అధ్వాన్నపు జీవితం గడిచావు. జీవితం ఒక వరం. గడిచిపోతే తిరిగి పొందలేనిది కాలం. దాన్ని ఆనందంగా గడపాలి గానీ వేధింపులూ, సాధింపులతో కాదు" అంది రమ్య.

అనసూయ తలవంచుకుంది.

"ఆఖరికి పిల్ల చేత కూడా చెప్పించుకోవలసి వచ్చిందే అని బాధపడకు. సంతోషంగా ఉండమని సలహా చెప్పింది. ఇప్పట్నుంచీ పాటించటం నేర్చుకో" కుమారస్వామి నవ్వుతూ చెప్పాడు భార్యతో.

"అర్థమైంది, ఇక నుంచీ తృప్తిగా, హాయిగా గడవటమే నా జీవిత ధ్యేయం" అంది అనసూయ.

అందరూ ఆనందంగా నవ్వారు. V

అభిలషిక్తం!

టేబుల్ మీద ఎదురుగా ఉన్న ఆహ్వాన పత్రాన్ని చదివిన నేను, “దీన్ని ఇక్కడెందుకు వుంచావ్?” అన్నాను.

నా కోటు లోపల వేపు లైనింగ్ ను కుడుతున్న నా భార్య సిమరన్ ఆ ప్రశ్న విని తన రెండు పెదవులనూ బిగబట్టి నవ్వింది.

ఆ నవ్వులతోనే... ఎగిరే పక్షిలాంటి నన్ను శాశ్వతంగా ఈ సంసార సాగరంలో ముంచిదామె. “అదీ కాక్ టైల్ పార్టీకి ఆహ్వానం కదా” అమె వంక సూటిగా చూస్తూ అడిగాను.

“అయితే...” ఆ కళ్ళల్లో కొంటెతనం!

“ఈ కాక్ టైల్ పార్టీలూ, కిట్టి పార్టీల కల్పరంటే నాకు ఒళ్ళుమంట. స్వతంత్ర భారతంలో కొత్తగా పుట్టుకొస్తున్న ఓ వర్గం వారి మనోవికారాలనూ, హావభావాలనూ ప్రదర్శింపజేసే ఈ రకం పార్టీలను నేను అసహ్యించుకుంటానని నీకు తెలిదా సిమరన్?” కోపంగా అడిగాను.

కుట్టటం పూర్తి చేసిన కోటును ప్రేమతో నా మెడ మీదవేసి, రెండు చేతులనూ తొడుగుతూ, “బంధువులు పిలిస్తే వెళ్ళాలిగా. ఉదయం పూజా పారాయణాలకు కూడా వెళ్ళలేకపోయాం. రాత్రికి వెళ్ళి... ఓసారి నలుగురికీ కనపడి హాజరు వేయించుకువస్తే బాగుంటుంది” అంది.

★ ★ ★

అక్కడ అడ్డా- అదుపాలేకుండా మధ్యం తాగుతారనీ, ఆ మందుబాబులు ఒళ్ళూ పై తెలికుండా చిందులేస్తారనీ... అందుకనే

నాకు కాక్ టైల్స్ లాంటి పార్టీలంటే కిట్టదనీ అనుకునేరు.

నాబోటివాళ్ళు అసహ్యించుకున్నంత మాత్రాన మధ్యనిషేధం అమలువుతుందనే భ్రమలు నాకేంలేవు.

ఎవరన్నా తప్పతాగి తమ ఆరోగ్యం పాడు చేసుకుని, అనిత్యమైన ఈలోకం నుంచి త్వరగా వెళ్ళిపోదలుచుకుంటే... నాకు ఎంత మాత్రం అభ్యంతరంలేదు.

★ ★ ★

ఆహ్వానితులందరూ తాగురుగదా! తాగుడంటే కిట్టని నాబోటివాళ్ళు కూడా వుంటారు.

అటువంటి వాళ్ళను తమ మాటలతోనూ, చేష్టలతోనూ వేధించేవారు కూడా ఆ పార్టీలలో వుంటారు.

గతంలో తప్పనిసరై నేను కాక్ టైల్స్ కు వెళ్ళినప్పుడు, నా చేతిలోని నిమ్మరసం గ్లాసుని చూసి, “నిమ్మరసం నీళ్ళతో సరి పెట్టుకుంటున్నాడు. హిష్టాహ్లా! తనొక సూఫీలాగా, సత్రవర్తనా ప్రబోధకుడిలాగా ఫోజులు కొడుతున్నాడు. ఇన్ని రకాల మధ్యం ప్రీగా దొరుకుతున్నా ఎంజాయ్ చెయ్యటం చేతకాని దద్దమ్మ” అంటూ నన్నొక పనికిమాలిన వాడికింద జమకడుతూ వేశాకోళం చేశారు.

వారిమాటలూ, ఆ చేష్టలూ నన్ను గాయపరిచాయి. ఖరీదైన దుస్తులూ, నగలూ ధరించినప్పటికీ ధనిక వర్గం

వారు... ఒకదాని తరవాత ఒకటిగా స్క్వాచ్ పెగ్గులు ఖాళీచేస్తూ, రకరకాల ఆహార పదార్థాలనూ లాగించేస్తుంటే... అవి తినలేని నేనేమో... ఎప్పుడో ఖాళీచేసిన నిమ్మరసం గ్లాసును చేతిలోపట్టుకుని ఊపుతూ, వారు విసిరే వ్యంగ్యాస్త్రాలను సహిస్తూ, ఆ ఎద్దేవాలకు జవాబులు వెతుక్కుని చెబుతూ కూర్చోవలసి వచ్చింది.

ఆ వ్యర్థ సంభాషణలను వింటూ రాత్రి ఏడుగంటల నుంచి అర్ధరాత్రి వరకూ సమయాన్ని వృథా చేసుకోవాల్సి వచ్చింది.

ఆకలితో నకనలాడిపోవలసి వచ్చింది.

ఆ అనుభావాలను గుర్తుచేస్తూ నేను రానంటే... సిమరన్ తన నవ్వులతో నన్ను సమ్మోహితుణ్ణిచేస్తూ, కాక్టైల్ పార్టీలో నాకు సరిపడని వాటినుంచి ఎలా తప్పించుకోవచ్చో ఉపాయాలు చెప్పింది. ఆ నవ్వులతోనేగా ఆమె నన్ను తన కొంగుకు ముడివేసుకుంది! నన్ను అర్థంచేసుకునే మంచి గుణం, చక్కని సలహాలనిచ్చే చాతుర్యం వున్న నా ఇల్లాలి మాటను కాదనలేక ఒప్పుకున్నాను.

“వెళ్ళే ముందు ఇంట్లోనే నాలుగు రొట్టెలు చేసి నాకు పెట్టాలి. అరగంట కన్నా ఎక్కువ సేపు వుండకూడదు. నేనెక్కడున్నా నువ్వే నన్ను వెతుక్కుంటూ రావాలి. ఆడవాళ్ళ గుంపుల్లో నువ్వెక్కడున్నావో కనిపెట్టటం నావల్లకాదు” అంటూ.. వాళ్ళ చుట్టూంటట్లో జరిగే ఆ పార్టీకి తనతో వెళ్ళటానికి షరతులు విధించాను. ఆమె పెదవులు బిగించి అదే నవ్వు నవ్వుతూ నా షరతులన్నిటికీ అంగీకారం తెలియజేసింది.

★ ★ ★

కాస్త ఆలస్యంగా అయినా ఇద్దరం పార్టీకి వెళ్ళాం.

మమ్మల్ని చూడగానే సాదరంగా ఆహ్వానించి... వాళ్ళ వాళ్ళ ఆమెను లోపలికి

తీసుకువెళ్ళారు.

నేనా తాగుబోతుల మధ్య నడుంలో తుకు కూరుకుపోయాను. అనుకున్నంతా అయింది!

ఖరీదైనా సూట్లూ బూట్లూ, మెడలో విలువైన గొలుసులూ, చేతులకు బంగారపు బ్రాస్‌లెట్లూ, వేళ్ళకు నవరత్నాల ఉంగరాలూ ధరించిన ధనిక వర్గపు మనుషులు... షాంపేన్, సైడర్, పోర్ట్‌వైన్... ఇంకా రకరకాల వైన్స్‌నూ మళ్ళీ మళ్ళీ తెప్పించుకుని తాగుతున్నారు.

వాటన్నిటి పేర్లూ నాకు తెలీదుమరి!

చాతీమీద వున్న దట్టమైన వెంట్రుకలపై వేలాడే ఖరీదైన బంగారపు గొలుసులను ప్రదర్శించటానికా అన్నట్లు... చొక్కాలపై గుండీలను పెట్టుకోకుండా... అహంభావంతో కళ్ళిగిరిస్తూ... పెగ్గుమీద పెగ్గు ఖాళీచేస్తున్న యువతరం, తాగుడులో తమ పెద్దలు నెలకొల్పిన రికార్డులను బద్దలు కొట్టేస్తున్నారు.

వార్ల్డ్ విటమెన్, ఎమ్.ఎన్.రాయ్, బర్టెండ్ రస్సెల్ మొదలైన మేధావులు యువకులుగా వుండగా... వారి కళ్ళల్లో కనిపించిన కలలేవీ ఈ కాక్టైల్ పార్టీని ఎంజాయ్ చేస్తున్న యువత కళ్ళల్లో కానరావటంలేదు.

చిన్నచిన్న విద్యుత్ బల్బుల తోరణాలతో రంగురంగుల కాంతిని వెదజల్లుతూ, పెద్దపెద్ద లైట్లతో దేదీప్యమానంగా వెలిగి పోతున్న లాన్‌లోని పందిరి కిందే ఈ పార్టీ జరుగుతోంది. అక్కడే ఓ చివరగా పెద్దపెద్దగా పొయ్యిలను ఏర్పాటుచేసి రకరకాల వంటకాలనూ తయారు చేస్తున్నారు. ఆ పొయ్యిల్లోనుంచి వచ్చేపొగా, ఉడుకుతున్న పదార్థాలు వెదజల్లే నానా విధాలైన ఘుమఘుమలూ... ఆహూతులను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

★ ★ ★

నేనూ సిమరన్ ముందుగా అనుకున్నాం గనుక... ఎలాగోలా అరగంట

గడిపిన నేను.. మహిళా సమూహాలను తరచిచూస్తూ ఆమెకోసం వెతక సాగాను. సువిశాలమైన ఆ పందిరంతా వెతికి వేసారిన నేను, ఆమె కనపడకపోవటంతో ఓ మూలకు వెళ్ళి.. అక్కడున్న ఓ ఖాళీ కుర్చీలో కూలబడ్డాను. 'ఇక్కడెక్కడా లేదు. ఒక వేళ ఇంట్లోకి వెళ్ళిందా ఏమిటీ? అంత పెద్ద ఇంట్లో

ఎక్కడని వెతకనూ?' అని ఆలోచిస్తూ తలపైకెత్తిన నాకు, పక్కనేవున్న మరో కుర్చీలో పెద్ద సర్దార్ కనిపించాడు. నేను శిరసువంచి నమస్కరిస్తూ ఆయన పట్ల నాకున్న గౌరవాన్ని ప్రకటించాను. ఆయన మనవడి మొదటి పుట్టిన రోజు

సందర్భంగానే ఈ కాక్టైల్ పార్టీని ఏర్పాటుచేశారు. అందుకనే ఆయనకూడా సంబరంలో పాలుపంచుకుంటున్నట్లున్నాడు!

ఆయన నోట్లో వున్నవన్నీ కట్టుడు పళ్ళే! ఎంత డై వేసుకున్నా... ఆ గడ్డంలో నుంచి అక్కడక్కడా ఓ నెరసిన కేశం తొంగిచూస్తూనేవుంది.

ఎరుపురంగు తలపాగా ధరించిన ఆయన... స్కాచ్ గ్లాస్ చేత్తో పట్టుకుని తాగుతూనే... నావంక కళ్ళు పెద్దవిచేసి పరీక్షగా చూశాడు.

కాసేపటికి గుర్తుపట్టి, “ఉదయం పూజా పారాయణం జరుగుతున్నప్పుడు తమ దర్శనంకాలేదు” అన్నాడు నిష్ఠూరంగా.

“పత్రికకు సంబంధించిన ఆర్జంటు పనులుండటంతో రాలేకపోయాను. ఇప్పుడు కూడా పని ఒత్తిడి ఉంది అయినా.. ఓసారి కనపడి హాజరు వేయించుకుని వెడదామని వీలుచేసుకుని వచ్చాను” సంజాయిషీ ఇచ్చుకుంటున్నట్లుగా అన్నాను.

ఈ సంభాషణ జరిగే లోపల మరో రెండుగ్లాసులు తాగిన ఆయనకు మద్యం మత్తు తలకెక్కింది.

“మరి వేయించుకో హాజరూ? ” సూటిగా నావంక చూస్తూ ఏకవచనంలోకి దిగాడు. ఆ కళ్ళల్లో చెడు భావన

తొంగిచూస్తోంది. నన్నుకూడా తాగమని ప్రేరేపిస్తున్నాయవి!

“ఎదురుగా కనపడుతున్నాను కదా! వేసుకోండి హాజరు” దీటుగా స్పందించాను.

“నిమ్మకాయనీళ్ళు తాగికూర్చుంటే హాజరు వెయ్యబడదు. ఆబ్బెంటు కిందే లెక్క” అంటూ అటుగావెడుతున్న బేరర్‌ను పిలిచి నాకో పెగ్ ఇమ్మన్నాడు.

నాకు మద్యంతాగే అలవాటులేదని మర్యాదగా తిరస్కరిస్తూ అతన్ని పంపించేశాను.

“మంచివాడివే! ఈ రోజుల్లో నీలాగా ఎవరుంటున్నారూ? నన్ను చూడు! ఇంతకు ముందే రెండుసార్లు హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చింది. డాక్టర్లు మద్యం తాగొడ్డన్నారు. అలవాటుమానుకోలేనంటే... నాకోటాను ఓ చిన్న పెగ్ కు పరిమితం చేశారు”

ఆయన చేతిలో నిండుగా మద్యంతో తొణికిలాడుతున్న గ్లాసు మీదకు నా చూపులు చటుక్కున మళ్ళాయి.

అది కనిపెట్టి, “ఇది నా ఆఖరి పెగ్గ” అన్నాడు.

ఒకసారి ఊపిరిపీల్చి వదిలేలోపల ఆ గ్లాసు ఖాళీచేసి కుర్చీకింద పారేసి, బేరర్ని పిలిచి మరోగ్లాసు అందుకున్నాడు.

“ఇది నా ఆఖరి పెగ్గ” అనుకుంటూ...

గమనిక : విపులకు కథలు, అనువాద కథలు, ఇతర రచనలు, కార్టూన్లు, నేనెవరిని, వినోదని కూపస్లు పంపేవారు పాలితోషికం, బహుమతులు పొందడంలో అసౌకర్యం కల గకుండా ఉండేందుకు విధిగా వారు తమ పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, వయసు, ఫోన్ నంబరు స్పష్టంగా రాయాలి. తిరస్కృత రచనలు కావాలనుకునేవారు సొంత చిరునామా తో తగినన్ని స్థాంపులు అంటించిన కవరు జతచేయాల్సిందిగా మనవి. చందాదారులు కూడా తాము పంపే డి.డి. వెనుక భాగంలో విధిగా చిరునామా, ఫోన్ నెంబరు ఇవ్వాలి.

ఆ గ్లాసుని పెదవులకు ఆన్చుకుని... నా వంక చూస్తూ తాగటం మొదలు పెట్టాడు.

గ్లాసు ఖాళీ అయ్యాక, “నేను ఇవాళ చాలా సంతోషంగా ఉన్నాను. కారణం చెప్పు చూద్దాం!” అన్నాడు.

“ఇవాళ మీ మనవడి పుట్టినరోజు కాదా! అందుకనీ”

“కరెక్ట్!” అని... ఒక్క ఉదుటున కుర్చీ లోనుంచి లేచి, “నువ్వు భలే తెలివిగలవాడివి. అందుకే కరెక్ట్ గా చెప్పావు” అంటూ నా మీదకు దూకినంత పనిచేస్తూ... నాతో కరచాలనం చేశాడు.

“ఇవాళ మా అబ్బాయి కూడా ఖుషీ ఖుషీగా ఉన్నాడు. ఎందుకో చెప్పు చూద్దాం?” అంటూ ఏదో చిక్కుప్రశ్న వేస్తున్నట్లుగా అడిగాడు.

“ఆయనకు కొడుకుపుట్టి ఏడాది గడిచింది. తొలి పుట్టినరోజు వేడుకలు జరిపిస్తున్నాడు అందుకనీ!”

“నీ తెలివితేటలు అమోఘమైనవి. అందుకే సరైన జవాబు చెప్పగలిగావు” అంటూ నాచేతులు పట్టుకుని... అవి ఊడి వచ్చేంత గట్టిగా ఊపాడు.

మళ్ళీ కుర్చీలో కూర్చుని, సమాధిలోకి వెళ్ళిపోయినట్లుగా ధ్యానముద్రను అభినయించాడు!

“పున్నామ సరకంనుంచి తప్పించేవాడినే పుత్రుడంటారని పురాణాలు చెబుతున్నాయి” కళ్ళమూసుకునే అన్నాడు. దానికి కొనసాగింపుగా-

“స్త్రీ, నమ్మకం, ధనం, కాలం గడిచే మార్గం, పుత్రుడు... ఇవన్నీ మనిషికి

ఉండాలని పెద్దలు అంటారు” అని ముక్తా యించాడు.

“మనవడు పుట్టిన తరువాత నాకు మళ్ళీ హార్ట్ ఎటాక్ వస్తుందేమోననే భయం ఎగిరిపోయింది. కారణం అడగవేరే?” అని ప్రశ్నించాడు మళ్ళీ.

ఆయన అప్పటికే చిత్తుగా తాగి మత్తుగా తూలుతున్నాడు.

“సరే! అడుగుతున్నాను చెప్పండి. ఎందుకనీ?” ఆయనతో పెట్టుకోవటమెందుకని వెంటనే అడిగేశాను.

“నేనెందుకు చెబుతాను. ప్రశ్న అడిగింది నువ్వు. జవాబు నువ్వే చెప్పాలి”

“...”

“విద్వాంసుడివి, రచయితవి. ‘చేతావనీ’ వారపత్రికకు సంపాదకుడివి. ఆమాత్రం తెలుసుకోలేవా?”

“...”

“సరే... ఇంకో ఛాన్సిస్తున్నాను. ఆలోచించి చెప్పు”

నేను తెల్లమొహం వేశాను. మనవళ్ళ పుట్టుకకూ తాతల హార్ట్ ఎటాక్ కూ గల పరస్పర సంబంధం గురించి నేనేం పరిశోధన చెయ్యలేదు కదా!

“సరే! ఓడిపోయావని ఒప్పుకో, నేనే చెబుతాను”

“ఓడిపోయాననే అనుకోండి, పోనీ! మీరే చెప్పండి”

“మనవడి పుట్టుకతో మనిషికి ఈ ప్రపంచంతో ఉన్న సంబంధం గట్టిపడుతుంది. అంటే... ఉన్నముడి మరింత

బిగుస్తుందన్న మాట”

పుత్రుడు జన్మించాక ఈ లోకంతో ఏర్పడిన బంధం... మనవడు జన్మించాక రెట్టింపవుతుంది. అంటే... పక్కాగా బిగిసిపోతుందన్నమాట. అంతగట్టి బంధం వదిలించుకుని మనిషి ప్రాణం ఎలా పోతుందీ? ” అంటూ నాకు కాస్త దగ్గరగా జరిగి, “ఇవి నేను చెబుతున్న మాటలు కావు. ఎవరో చెప్పగా విని చెబుతున్నవి. ముందుగా ఈ మాటలు ఎవరన్నారో చెప్పుకో!” అంటూ... మళ్ళీ సవాలు విసిరాడు.

నాకు తెలిసినంత వరకూ ఏ మహానుభావుడూ ఆ మాటలు అనలేదు. మరి ఆయనతో ఎవరన్నారో నాకెలా తెలుస్తుంది?

తెలీదన్నట్లు తల అడ్డంగా ఊపాను.

“నువ్వు చెప్పలేవనే అనుకున్నానులే!”

అనువాదం : శీతంరాజు పద్మావతి

కళ్ళు పెద్దవి చేసి నావంక చూస్తూ అన్నాడు.

“ఇంకో పాయింట్ డౌనైపోయావు. నిమ్మకాయ నీళ్ళు తాగి కూర్చుంటే బుర్ర అలాగే తయారవుతుంది. హిస్సీ తాగు! హిస్సీ... తాగి చూడు ముందు! ఆఁ... నేనేమంటున్నానూ!”

“ఎవరో చెప్పిన మాటలను పునరుద్ఘాటిస్తున్నారు.”

“ఎవరన్నారో చెప్పమనేగా సవాలు...”

“అయ్యా నాకు తెలీదండీ! నే చెప్పలేను బాబూ!”

“అలా రా దారికి! నే చెబుతా చూడు! నాతో ఆ మాటలను చెప్పిన వ్యక్తి మరెవరో కాదు! మా కోడలు గారు! ఆమెకు

అన్ని సంగతులూ తెలుసు” ఉత్సాహంగా అంటూ... నాకు మరింత దగ్గరగా జరిగి, “చాలా చాలా ధనవంతులైన సర్దార్ బహదూర్ ఫలానా సింగ్ గారి మనవరాలు” ఏదో రహస్యం చెబుతున్నట్లుగా నా చెవిలో చెప్పాడు.

మా సమీపంలోంచి వెడుతున్న బేరర్ దగ్గర్నుంచి ఓ గ్లాసు తీసుకుని పెదవులకు తాకించుకుంటూ, “నేనేం చెబుతున్నానూ?” అంటూ తూగుతూ అడిగాడు.

“తమ కోడలుగారిని గురించి...”

“పొద్దున పూజా, పారాయణం ముగిసిన తరవాత... ఆ భక్తులందరూ, ‘పూతా మాతాకీ ఆశీస్’ అని ముక్తకంఠంతో నినాదాలు చేశారు. మా కోడలు అనమంటేనే వాళ్ళందరూ అలా అన్నారు. ‘పూతా మాతాకీ ఆశీస్’ అంటూ మూడుసార్లు అని... మా మనవడిని మా ఇంటిని ఆశీర్వదించారు. అప్పుడు స్వయంగా ఆ పూతా మాత తన ఆశీస్సులను మాకు అందజేస్తున్నట్లనిపించింది. నువ్వు విన్నావుకదా!”

ఉదయం నేను రాలేకపోయిన సంగతిని ఆయనకు గుర్తు చేశాను.

“నువ్వు మిస్సయిపోయావుగానీ... ‘అబ్బో! అబ్బో!’ ఎంత వైభవంగా పూజ జరిగిందనుకున్నావ్? పూజ, పారాయణం... రెండూ కూడా ఎంతో భక్తిప్రపత్తులతో చేశారు. అప్పుడు ఈ పందిరి వైకుంఠ ధామాన్ని తలపింపజేసింది”

“మరి ఆ పవిత్ర ధామంలోనే ఇప్పుడు కాక్ టైల్ పార్టీ ఇస్తూ, శాకాహార... మాంసాహార వంటకాలను వండివడ్డిస్తున్నారా? పెద్ద పెద్ద పోయ్యిలు వెలిగించి పొగపెడుతున్నారా?”

“జరిగేదేదో నీ కళ్ళముందే జరుగుతోంది కదా! గ్రాండ్ పార్టీ ఇస్తున్నాం! అవునూ... నీ ముఖం అలా ఏవగించుకుంటున్నట్లుగా వికారంగా ఉండేమిటి?”

“ఏం చెప్పనూ? నిమ్మకాయ నీళ్ళు తాగి

కూర్చున్నాను కదా! పైత్యం తలకెక్కిన ట్లుంది!” అసహనంతో అన్నాను.

“అందుకే చెబుతున్నాను... హిస్సీ తాగమని! డాక్టర్లు హెచ్చరించినా కూడా నేను తాగటం లేదా? ధైర్యంగా తాగేస్తున్నానా లేదా?”

భయం భయంగా తనవంక చూస్తున్న నాకు సర్దిచెబుతున్నట్లుగా, “ఇది నా ఆఖరి పెగ్ లే!” అన్నాడు.

సరిగ్గా అప్పుడే సిమరన్ నన్ను వెతుక్కుంటూ వచ్చింది.

ఇద్దరం వెళ్ళిస్తామని చెప్పాం. అయిష్టంగానే తలూపాడాయన. అంతవరకూ నేను తనకు కంపెనీ ఇచ్చినందుకు సంతోషంగా ఉందంటూ... ఆ మత్తులోనే ముద్ద, ముద్ద మాటలతో చెప్పాడు.

నా చాటున ఆ మూలగా కూర్చుని పూటుగా తాగుతున్నాడాయె! మేం బయల్దేరుతుంటే, నా రెండు చేతులూ పట్టుకుని గట్టిగా ఊపాడు.

అప్పుడు ఆయన చేతులు వణకటం గమనించాను.

★ ★ ★

పెద్ద సర్దార్ పరిస్థితిని గురించీ... ఆయన మితిమీరి తాగుతున్న సంగతినీ వాళ్ళ వాళ్ళవరికైనా చెప్పటం నా నైతిక బాధ్యతగా భావించి... వాళ్ళ కోసం వెతుకుతూ గేటువేపుకు వస్తున్నాను.

కాస్త ముందుకు వచ్చాక, వెతకబోయిన తీగ కాలికి తగిలినట్లుగా ఆయన కొడుకే ఎదురయ్యాడు.

ఈ చిన్న సర్దార్ కుమారుని పుట్టినరోజు సందర్భంగానే ఇంత అట్టహాసంగా ఈ కాక్టైల్ పార్టీ జరుగుతోంది.

ఆయన్ని కాస్త దూరంగా తీసుకువెళ్ళి, “మీ నాన్నగారిని గురించి కాస్త పట్టించుకోండి! పెగ్గుమీద పెగ్గు విస్కీ లాగించేస్తున్నారు” అన్నాను.

చిన్న సర్దార్ అప్పటికే కిక్కిరిసిపోతూ ఉన్నాడు!

నేను చెప్పిన దాంట్లో... కేవలం ‘విస్కీ’ అన్న పదమే ఆయన తలకెక్కినట్లుంది!

“నేను హిస్సీ తాగుతున్నానని ఎవరన్నారూ?” చేతులు బారచాపి అటూ ఇటూ తిప్పుతూ, “నేనేమన్నా తాగుబోతుననుకుంటున్నారా? గురువాణిని గౌరవించే మనిషిని నేను! గురువాణిని...” అంటూ అరిగిపోయిన రికార్డు లాగా అవే మాటలు పదే పదే అనటం మొదలెట్టాడు... తూలుతున్నాడు!

ఆయన్ని పట్టుకుని, “నా మాటలు శ్రద్ధగా వినండి” అని బిగ్గరగా అరుస్తూ... “మీ నాన్నగారు...” అంటూ వివరించబోయాను.

వెంటనే అతను నన్ను గట్టిగా కొగిలించుకుని, నా ఛాతీకి బల్లిలా అతుక్కుపోతూ, “మీరే నాకు నాన్నగారు! మీరే నాకు అమ్మగారు!” అనటం మొదలుపెట్టాడు.

నే చెప్పేది వినటం లేదు! నేనే తనకి అమ్మనీ, నాన్ననూ అని బిగ్గరగా అరిచి చెబుతూ నన్ను వదలటం లేదు!

ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు నాకు.

చివరికి సిమరన్ సాయంతో ఆ ధృత రాష్ట్ర కొగిలినీ విడిపించుకుని, తూలుతూ అడ్డంవస్తున్న మందుబాబులను తప్పించుకుంటూ... ఆ పందిట్లోంచి బయటపడే సరికి నా తలవ్రాణం తోకకు వచ్చింది.

★ ★ ★

ఆ మర్నాడు...

పెద్ద సర్దార్ హార్ట్ ఎటాక్ తో కన్నుమూశాడనే కబురు వచ్చింది.

కడసారి చూపులకు బయలుదేరుతున్న సిమరన్ కళ్ళల్లో కన్నీరు చూసి, “పాపం ఆ పెద్దాయన ‘ఇది నా ఆఖరి పెగ్, ఇదే నా ఆఖరి పెగ్’ అని మొత్తుకుంటూనే ఉన్నాడు. ఆ కాక్టైల్ పార్టీ గోలలో... గందరగోళంలో.. అయిన వాళ్ళవరూ ఆయన ఆరోగ్యం గురించి పట్టించుకోలేదు. మనమేం చేస్తాం?” ఓదార్పుగా అమె భుజంమీద తడుతూ అన్నాను.

జీవితాట

అతను మౌనంగా వున్నాడు. అక్కడికి ఒక మౌన అతిథికిమల్లేనే వచ్చినవాడ తను. ఆమెకి భర్త. పేరు బుయేయివోన్. అతనికి వుంది భాష. వుంది నాలుక! కానీ అతను తన పిడికెళ్లను బిగించి వుంచాడు. పళ్లు కొరికాడు. కోపంతో ఎర్రగా ఉన్నాయి అతని కళ్లు. నిద్రవల్లనో, అలసటతోనో కనురెప్పలు రెండూ ఉబ్బి వున్నాయి. భయంకరమైన సంఘటన ఏదో జరగ వచ్చు అన్నట్లుంది అక్కడి వాతావరణం.

అతని పక్కని, వంతెన మెట్టమీద కూచుని వున్న అతని భార్య పేరు కాయి దూనా. భర్త ఏమంటాడో అన్నట్లు ఎదురు చూస్తోంది.

అదో పెద్దవంతెన. ఆ వేసవిలో ఆ చిన్ననదికి అంత పెద్ద వంతెన అక్కర్లేదు. అయితే చలికాలంలో నదులు పోటెక్కు తాయి.

ఆమె భర్తవేపు చూసి మాత్రం ఏం ప్రయోజనం? ఏం మాట్లాడినా క్లుప్తంగా 'చిన్న పొరబాటు జరిగిపోయింది' అంటాడు.

అందుకే కన్నీళ్లతో తడిసిన బరువయిన కనురెప్పల్ని మూసుకొని, ఆమె తన కొడు కుల కోసం ఆలోచిస్తూ అందోళన పడు తోంది. వాళ్ల పిల్లల పేర్లు- అనాకేతో, సెరాపితో. సైనికులు ఎక్కడ తమను పట్టుకుపోతారోనని వారిద్దరూ నిన్న సాయంత్రం చీకటివడే వేళ కొండల్లోకి మాయమయ్యారు. ఎందుకంటే చేతచిక్కితే పేరయినా అడగకుండా వారిని కాల్చి చంపేస్తారు సైనికులు. కొడుకులు వెళ్లిపోవడంతో ఆమె ఒంటరి అయిపో

యింది. దాంతో ఆమె కోరిక మేరకు ప్రస్తుతం భర్త బుయేయివోన్ తనతో ఉంటున్నాడు.

తెల్లవారినప్పట్నించి కాయదూనా అటూ, ఇటూ పచార్లు చేస్తూనే ఉంది, కొడుకుల కోసం వేయకళ్లతో ఎదురుచూస్తోంది. చీటికి మాటికి నిట్టూరుస్తోంది. ఈ దుస్థితి ఆమెను స్థిమితంగా ఉండనివ్వడంలేదు.

“అంతా ముందే సిద్ధమైపోయింది..” ఆమె చెప్పసాగింది.

వాస్తవానికి అక్కడ ఇప్పుడు గోడలు, ఇంటి ఫైకప్పు, పొలాలు తప్ప ఇంకేమీ లేవు.

“అంతా ముందే సిద్ధమైపోయింది.. అంతా తమతమ బుట్టల్ని, పొరల్ని బయటికి విసిరివేశారు...”

భర్త బుయేయివోన్ కాయదూనాని చిరాకుగా చూస్తున్నాడు. భార్యంటే అతని కళ్లలో ఎక్కడలేని ఏహ్యత!

“... సైనికులు మీ తండ్రి కొడుకుల్ని తీసుకుపోవచ్చు అలా జరగడానికి వీలు లేదు!” అంది కాయదూనా.

“నువ్వేం అనుకుంటున్నావ్? నువ్వు కొడుకుల్ని విడిచి పెట్టేసి, ఎలా వచ్చావ్?” అడిగాడతను.

“... నువ్వు భయపడిపోయి వుంటావనీ, కొండల్లోకి వెళ్లిపోవడమే మంచిదనుకుంటున్నావనీ నాకు బాగా తెలుసు” అన్నాడతను మళ్లీ.

“నాకేం భయం లేదు...” అందామె.

“మరక్కడ రక్షణేం వుంటుంది చెప్పు!”

రెట్టించాడు బుయ్యేయివోన్.

“అయ్యో ఎంత తెలివితక్కువదాన్ని.. బయటకు రావాలన్న తొందరలో టమోటాల గురించి మర్చిపోయాను” విషయాన్ని దాటవేస్తూ అందామె. అంటూనే తను సాగుచేసే కూరగాయల, పండ్ల తోటల వేపు వడివడిగా నడిచిందామె.

★ ★ ★

కన్నీళ్లతో ఆమె మొహం తడిసిపోయింది. ఆమెకి తెలుసు, ఆ భూమికి తాము యజమానులు కామని. ప్రభుత్వం భూమిని తమ పేరున రాసింది. కానీ సైనికులు తమ నుంచి దాన్ని గుంజేసుకున్నారు.

తన భర్తకి, కొడుకులకీ ఏదో అనర్థం జరగబోతోందనే ఆందోళన ఆమెలో సుడులు తిరుగుతోంది. ఒంట్లో నుంచి వణుకు వస్తున్నట్టు అన్పిస్తోందామెకు.

తాను ఏం చెయ్యడానికి వచ్చింది, ఆమెకి గుర్తుకి రాసాగింది. కొడుకు అనా క్షేతో పారిపోతున్న సమయంలో తనవద్ద బాకుని వదిలిపెట్టాడు. అదే ఈ బాకు. దాని సాయంతోనే పూల మొక్కల నడుమ కలుపు తీస్తోంది తాను.

“నన్ను క్షమించు, ప్రభూ!” కంపిస్తున్న కంఠంతో ఆమె దేవుణ్ణి ప్రార్థించింది.

“అసలు మేమీ నేలను ఎందుకు వదిలేయ్యాలి? దాని నష్టపరిహారం మాకింతవరకూ ఏ సైనికులూ ఇవ్వలేదు! ఇలాంటి దుష్టుల ఆధ్వర్యంలో సాగయ్యే నారింజ తోటల్లోని పండ్లు వాళ్ల మనసులాగే ఛండాలంగా ఉంటాయలే! దుర్మార్గులు! తగుదునమ్మా అని వచ్చి ఏదో రోజున మా పండ్లతోటని కూడా ఆక్రమించేసుకుంటారు..”

బుయ్యేయివోన్ ఆమె మొక్కలని నాశనం చేస్తుండడం చూడలేదు. రాలుతున్న ఆకులతోపాటు కన్నీళ్లూ నేలమీద పడుతున్నాయి. అతను వంతెన దగ్గరకి

వెళ్లి అక్కడ నిలబడి, ఆలోచించసాగాడు. ఏదో పెద్ద విపత్తే రాబోతోంది.. అదేంటో ఎవరు చెబుతారు తమకు?

‘బయటికి వెళ్లకొచ్చే యజమానుల భారీ పొట్టల్ని నింపడంకోసం బీదవాళ్లు నీటితో కాక తన చెమటతో నేలను తడుపుతున్నారు. అలాంటి నేలలో విషమే పండుతుంది! ఎంతటి హతభాగ్యులు? ఎంతటి? ఎంతటి..? ఎంతటి....!!’ అనుకుంటున్నాడతను.

ప్రతి ‘ఎంతటి’ అనే శబ్దంతో పాటు అతనూ చాకుతో నేలని గుచ్చి మొక్కలను వేర్లతోపాటు తెంచి బయటికి లాగేస్తున్నాడు. అప్పటికే అనేక మొక్కలు నాశనమయ్యాయి.

అతన్ని చూసి ఆమె నవ్వింది! ఎండకి వేడెక్కిన మొహంలో ఆమె పళ్లు తళుక్కుమన్నాయి. ఆ నవ్వులో జీవంలేదు.

ఆమె బాకుతో కలుపుతోపాటు మొక్కల్ని కుళ్లగిస్తూనే ఉంది.

అప్పటికి సూర్యుడు నడినెత్తిమీదకి వచ్చేడు. అప్పట్లో పొలాల యాజమాన్యపు హక్కుకు సంబంధించి తమకు పట్టాలు ఇవ్వడానికి అధికారులు వచ్చినపుడు తను సంతోషంతో ఏడ్చేసింది. ఆనందంతో దేవుడికి కృతజ్ఞతలు చెప్పింది. దేవుడి కృపవల్లనే తమకి పొలాలు లభించేయి మరి!

హఠాత్తుగా దూరంగా ఏదో గలాటా వినిపించింది. భయంతో కాయిదూనా చేతిలోంచి బాకు జారిపోయింది. వొంగి, దాన్ని తీసుకొనేందుకు కూడా సమయం చిక్కలేదు.

రానురాను ఆ గలాటా దగ్గరకు వస్తున్నట్లు అర్థమవుతోంది. ఆమె పరుగెత్తుకు వెళ్లి, ఒక ఖాళీ ఇంట్లోకి వెళ్లి దాక్కుంది.

అప్పుడు గుర్తుకు వచ్చిందామెకు. భర్త బుయ్యేయివోన్ ఎక్కడ? అని. అతన్ని వెదికేందుకు దాక్కున్న ఇంట్లోంచి బయటకు వచ్చిన ఆమె అక్కడి దృశ్యాన్ని చూసి బొమ్మలా అక్కడే నిలబడిపో

యింది. అప్పటికే భర్త తలమీది టోపీ ఎగిరి పడిపోయింది. చేతిలోని చాకువల్ల అతని తలమీది చర్మం చీరుకుపోయింది.

★ ★ ★

సాయంత్రం గడిచి రాత్రయ్యింది. ఆమెకి తన భర్త బుయ్యేయివోన్ జాడ తెలియలేదు. ఆమె భర్తని వెదుకుతూ చీకట్లో బయల్దేరింది. “నాయకా, బుయ్యేయి వోన్! కుయికే! (తెల్ల కలువ)” అని పిలుస్తోంది.

బాగా అలసిపోవడం వల్ల కాయదూనా అడుగులు తడబడసాగాయి. ఆ పాదాల కింద మాటిమాటికీ ఇసుక నలుగుతోంది. చిన్నచిన్న రాళ్లు దొర్లసాగాయి. చిన్న, పెద్ద కప్పులు, మిడతలు ఇటు అటు పరుగులు తీస్తున్నాయి. గుండ్రని రాళ్లు ఆమె పిలుపులను ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి.

“నాయకా, బుయ్యేయివోన్!... నాయకా కుయికే!... నాయకా! కుయికే!”

అనువాదం : నిర్మలానంద

అతని అసలు పేరు అదేను. తప్పనిసరి సైనిక జీవితపు కాలాన్ని పూర్తిచెస్తున్నప్పుడు ‘బుయ్యేయివోన్’ అని పేరొచ్చింది. సహచరులు అతని శక్తిని, మంచితనాన్నీ చూసి, ఆ పేరు పెట్టారతనికి.

ఆమె బుగ్గలమీది కన్నీళ్లు, చిన్నచిన్న పుళ్లుగా మారాయి. వాటిపైన ఏర్పడిన పొక్కులు ఎండిపోయాయి. ఉదయపు మసకచీకట్లలో ఆమె మొహం పైన గుంటలు పడినట్టుగా అనిపించింది. కొండల్లో పోగొట్టుకున్న తన కొడుకులు అనాళ్లతో, నేరావీతోగాని, తన భర్త గాని, చివరకు మొక్కుజొన్న పొలంగాని లభించలేదు. కేవలం ఖాళీగా ఉన్న ఇల్లు, తనూ

మాత్రమే మిగిలారు. ఇన్నిరోజులు ఎలా గడిపిందో ఆమెకే తెలీదు.

★ ★ ★

కొండల్లోకి వెళ్లిపోయిన పిరికివాళ్లు తిరిగివచ్చేస్తారు. సన్నగా, ఏదో పోగొట్టుకున్న వారిలా, పెరిగిపోయిన గెడ్డాలతో, వంటి మీద చిరుగు పాతలతో వచ్చేస్తారు. తిరిగి వచ్చేది తమని చావు మింగేయవచ్చునని చెప్పడానికే! అయితే ఇప్పుడు వారికి మన వళ్లున్నారు. వారు అసలయిన మనవళ్లు కారని, వారి కొడుకుల కొడుకులు చెబుతారు... కానీ నిజమేదో ఎలా తెలుస్తుంది? ... వారు వీరికి అసలయిన మన వళ్లేను! ఆ! తాతలకి వారు బ్రతికి ఉన్న చిత్రఫలకాలు. అలాగే అనిపిస్తుంది. కొండల్లో నుంచి వ్యక్తులు తిరిగి వస్తారా- ఒక్క చావు ఎత్తుకుపోయిన వారు తప్ప! కానీ బుయ్యేయివోన్ తాలూకా చిరిగిన బట్టలు సయితం తిరిగి రాలేదు. కనీసం ఏ ఆనవాలూ దొరకలేదు...!

★ ★ ★

“...నానమ్మా! కథ చెప్పవా...?”

“ఆ! అలాగే ఇది కథకాదు. ఒకనాటి సంగతి.. మనం ఇప్పుడు ధనవంతులం అయిపోయాం! మీతాతల త్యాగమే మనల్ని ధనవంతుల్ని చేసింది.. ఒక ప్రభుత్వం ఉండేది. అది పొలాల్ని ఇచ్చి సంపన్నుల్ని చేసేసింది? వింటున్నారా మీరు? ప్రభుత్వంవారు మీ తాతయ్యని, కుయికేని నగరంలోని నాలుగురోడ్ల కూడలికి పిలిపించింది. నేను కూడా ఆయనతో కలిసివెళ్ళా! ఒకవేళ మీ తాతయ్య ఇవేళ కూడా తిరిగివస్తే, నేనూ వెళ్తాను.. మీ తాతయ్య మంచి శక్తిమంతుడు. అందగాడు మొక్కుజొన్నరొట్టెలా! సరే అక్కడ కూడలిలోని పొదనీడలో అప్పటికే చాలా మంది పోగయ్యారు. వారిలోని ఒకాయన చాలా విషయాలు చెప్పాడు. అందులోని చాలా భాగం నాకర్థంకాలేదు. కాని ఒక విషయం మాత్రం ఉంది... అతను వ్యర్థ

మయిన మాట చెప్పలేదు. చివరికతను పొలాల పత్రాలు ఇచ్చేడు. అందువల్ల నేను డబ్బుగల దాన్ని అయిపోయాను. యజమానిని అయ్యేను. అసలయిన యజమానిని... నా పొలానికి యజమానిని..”

“నానమ్మా! ఇదేదో కలలోని సంగతిలా ఉంది!” మనవరాలంది. ఆమె ఇప్పుడు స్కూలుకి వెళ్తోంది.

“ఇదికలకాదు.. చరిత్ర! దాని స్థానం అదే!”

“లేదు!... లేదు అలా ఎలా అవుతుంది?”

“అయితే అమ్మాయి! ఎవరికయితే ఇబ్బంది కలుగుతుందో వారు చరిత్రలో వుండరు. నేను చెబుతున్నది, జరిగింది”

“నిజమే నాయనమ్మా! మా టీచరు చరిత్ర ఒట్టి పాఠచెత్త అంటుంది”

“ఆమె చెప్పేది అబద్ధం. నేను చెప్పేది నిజం. నిజంగా జరిగింది. వారు భూమిని బీదవాళ్ళకి పంచివేసారు”

“ఇదే?”

“అవును. ఇదే.. ఆ! మీ తాతయ్య, నేనూ భూమికి సంబంధించి పత్రాలను తీసుకొని, నగరం నుంచి రావడం మీరు మమ్మల్ని చూసి ఉంటే మేము ఏం మాట్లాడుకున్నామో తెలిసేది? మూడురాత్రులు మేము నిద్ర కూడా పోలేదు! ఆయన భయం, బెరుకు వదిలేశారు..”

“మరి నానమ్మా ఆ పొలాలు ఎక్కడున్నాయి?”

“వేరయిపోయాయి. ఆయన వాటిని గుంజుకున్నారు. ఇతరుల భూమిలా... ఇతర భూముల్లా ఆయనకి వేడి పుట్టింది”

“ఆయన గుంజేసుకున్నారా? ... ధనవంతులకి ఇచ్చేయడానికే?”

ఒక సుదీర్ఘమయిన మౌనం... మెల్లమెల్లగా కనురెప్పల్ని ఎత్తి, దించడం చేసిన తర్వాత మొహంలోని ముడతలతో నిండిన కామదూనా మాటల్ని స్పష్టంగా చెప్పే ప్రయత్నంలో పెదాలను కలుపుతూ అంది.

“ఆయనకిగాని, నాకుగాని విదేశీ భాషలో మాట్లాడేవారికిగానీ భూమి ఇచ్చేందుకు.. దీనికోసం వారు మాపై ఆకాశం నుంచి బాంబుల వర్షం కురిపించేరు..”

“అయితే మా టీచరుకి నానమ్మకన్నా ఎక్కువ తెలీదు!..”

“ఆ తర్వాత.. నేనూ నా కొడుకు అక్కడికి వెళ్లి చూశాం. ఎటుచూసినా ముళ్ల చెట్లే! విదేశీయులు ఓడ ద్వారా కళ్ళుమూసి, తెరిచేంతలో అంతా నాశనం చేసేందుకు ముందు పంచదార మిల్లు, వంతెన, బుయే యివోన్... అంతా మోసం- కేవలం దాన్ని అర్థంచేసుకోవడమే నిషేధం- భూదేవికి యువమాంసం కావాల్సి వచ్చింది... మాంసం... మన మాంసం... నీ మాంసం... ఎందుకంటే ఈ భూమి కూడా ఎవరిదో మాంసమే...”

“...”

“కేవలం తమసంపదని పెంచుకోడానికి. మనభూముల్ని బంజరు భూములుగా మార్చి తద్వారా మనల్ని నాశనం చెయ్యాలన్నది వాళ్ల ఎత్తుగడ. మనల్ని పేదవాళ్లను చేయాలన్నది వారి అభిమతం..”

“ఇదేదో కలలా ఉంది, నానమ్మా!”

“ఆ! ఎలాగైతే నిప్పుంటుకున్నాక అదే ఆరిపోతుందో, ఈ కలకూడా అలాంటిదే! కాని నిప్పు మళ్లీ అంటుకుంటుంది! బిడ్డా”

“మా టీచరు ఇదే చెబుతుంది- ఒక అగ్ని అందర్నీ తనలో చుట్టేసుకుంటుంది. కలిపేసుకుంటుంది. అందుకు కారణం- ఎగిరే నిప్పురవ్వలు విడిపోతాయి. ఆలోచనలు ఆ నిప్పురవ్వల్ని ఆర్పలేవు!”

నానమ్మ కామదూనా మౌనంగా ఉండి పోయింది. ఆమె తన మనుమరాల్ని ఒడిలోకి తీసుకొని, మెల్లగా వీపు నిమరసాగింది. ఆ తర్వాత ఆమెచెవిలో చెప్పింది “ఇదంతా ఓ జోలపాటలా నీకు మరోసారి చెబుతాను..”

V

తేమి

శ్యామసుందర్ మదనపల్లిలో పనిచేస్తున్న రోజులు. అతను ప్రభుత్వ ఉద్యోగి. తెల్లవారితే ఆదివారం. నిశ్చింతగా ముసుగు తన్ని నిద్రపోతున్నాడు. ఆదివారం తొమ్మిది గంటలదాకా నిద్రపోవటం రివాజు.

ప్రకృతికి విరుద్ధంగా ఆరోజు ఎనిమిది గంటలకే “లేవండి, ఇక నిద్ర చాలు లేవండి” అంటూ అతని భార్య సునీత హడావిడిగా నిద్రలేపింది.

“ఏం కొంప మునిగిపోయింది!? ఆదివారం కూడా నిద్రపోనీయరు” అంటూ బద్ధకంగా లేచి వొళ్లు విరుచుకున్నాడు.

“ముందు కాఫీ తాగండి” అంటూ అతని చేతికి కాఫీ కప్పు అందించి మంచం మీద అతని పక్కనే కూర్చుంది.

అతను రెండు గుక్కలు తాగి కొంత సేదతీరాక “ఏవండీ, మన పూజా మందిరంలో ఉంచిన వెండి వినాయకుని విగ్రహం కనిపించటం లేదండీ! ఏమైందో ఏమో!” అంటూ దిగులుగా ముఖం పెట్టుకొంది.

“చిన్నదేగా! ఏం ఫరవాలేదు, మరొకటి కొందాలే” అని సముదాయించబోయాడు శ్యామసుందర్.

“నిజమే, అది ఒక అంగుళమే పొడుగు ఉంటుంది. కానీ దాని ఖరీదును గురించి కాదు నా బెంగ. దేవతావిగ్రహం పోవడం మంచిది కాదు. నాకు అది సెంటిమెంటు. అందునా, అది చాలా రోజులుగా మన

ఇంట్లో ఉన్న విగ్రహం! ఇప్పుడు ఉన్నట్టుండి మాయమైందంటే, నాకు చాలా బాధగా ఉంది మరి. అది ఎలా పోయిందో, ఏమైపోయిందో కనుక్కోవాలి, దానిని ఎలాగైనా మళ్ళీ సంపాదించాలి. లేవండి, లేచి త్వరగా ఏదో ఒకటి చేయండి” అంది.

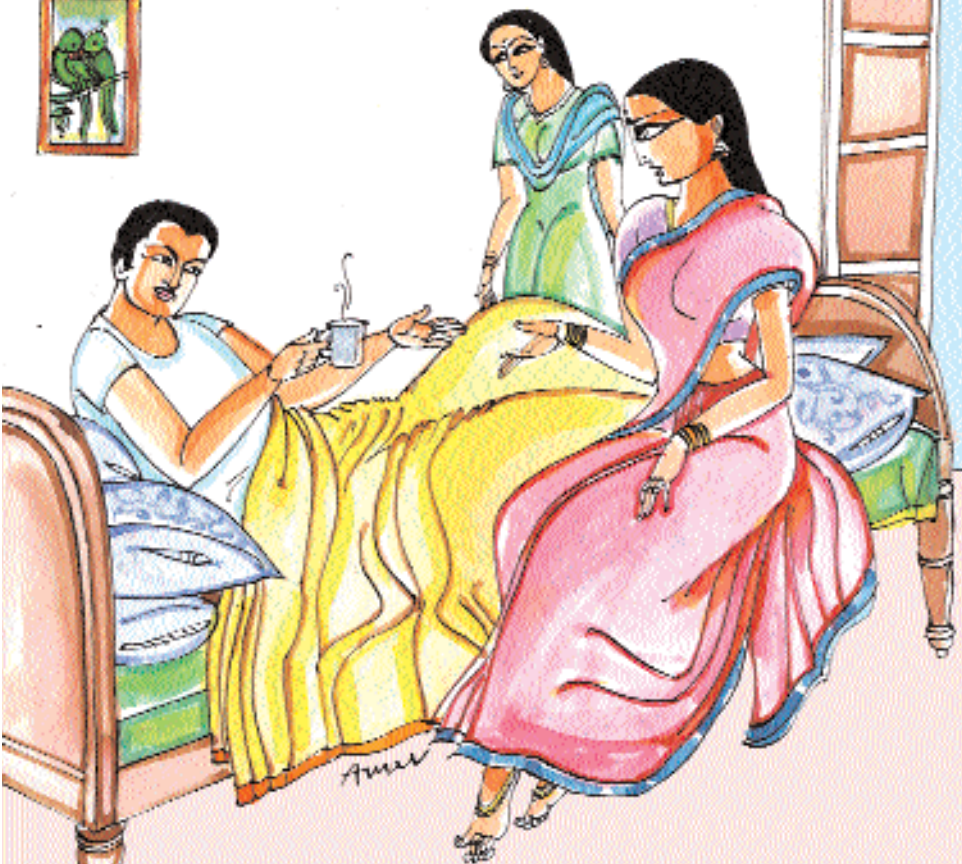
అక్కడే నిలబడి అంతా వింటోన్న ఉష ఆమె మాటకు సమాధానంగా, “ఎవరైనా తీయటానికి అవకాశం ఉందేమో ఒకసారి నిశితంగా ఆలోచించండి వదినా” అంది. ఆమె శ్యామసుందర్ చెల్లెలు. ఇంటరు రెండవ సంవత్సరం చదువుతోంది.

సునీత ఆరోజు జరిగిన విషయాలన్నీ మననం చేసుకుంది. ఉదయం ఆరు గంటలకే పనిమనిషి కస్తూరి వచ్చింది. అలవాటు ప్రకారం సునీత తలుపుతీసి, మళ్ళీ వెళ్లి గదిలోని పడకమీద పరుండిపోయింది. కస్తూరి పనులన్నీ పూర్తి చేసుకొని ఏడుముప్పావుకి తలుపు దగ్గరకు చేరవేసి వెళ్లిపోయింది. ఆమె వెళ్లిన తరువాత గడియవేయని తలుపు తీసుకొని, ఎవరైనా వచ్చారా లేదా అన్నదే ఇప్పటి సందేహం.

అదే సందేహాన్ని సునీత వ్యక్తపరుస్తూ “కస్తూరి వెళ్లిన తరువాత ఎవరైనా ఇంట్లోకి వచ్చారా?” అని ఉషనడిగింది.

“లేదు వదినా, అప్పుడే నేను మేల్కొన్నాను. ఇంట్లోకి ఎవ్వరూ రాలేదు” అని ఉష ఖచ్చితంగా చెప్పింది.

ముగ్గురూ ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. ఆ విగ్రహం తీసుకు వెళ్ళడానికి కస్తూరికొక్కదానికే అవకాశముంది.

అయితే, చాలా రోజులుగా తమ ఇంట్లో పనిచేస్తున్న కస్తూరి నిజాయితీ వారికి బాగా తెలుసు. కాబట్టి ఆమెను అనుమానించడానికి ఆస్కారం లేదు. అయితే, విగ్రహం ఎలా పోయింది? అందరూ వాదించుకోసాగారు. ఎటు తేలక చివరకు వాదన చాలించి ఎవరి పనుల్లో వాళ్లు మునిగిపోయారు.

★ ★ ★

సూర్యప్రకాష్ కూడా ప్రభుత్వ ఉద్యోగి. శ్యామసుందర్ కి స్నేహితుడు. వేరు వేరు శాఖల్లో పనిచేస్తున్నా ఆదివారమైతే ఇద్దరూ ఎక్కడో ఒకచోట కలుసుకోవటం అలవాటు. ఆ రోజు సూర్యప్రకాష్ శ్యామసుందర్ వాళ్ళ ఇంటికి వచ్చాడు. అప్పటికే

స్నానపానాదులు ముగించుకొని సోఫాలో కూర్చోని ఉన్న శ్యామసుందర్ తన స్నేహితుని ఆహ్వానించాడు. పిచ్చాపాటి మాట్లాడుకుంటున్న వారికోసం సునీత వేడి టీ తెచ్చి టీపాయ్ మీద పెట్టింది. తనూ అక్కడే కూర్చుంది.

ఇద్దరూ టీ తాగడం ముగించాక చెప్పింది సునీత సూర్యప్రకాష్ తో “అన్నయ్యా, ఎంతోకాలంగా మా పూజా మందిరంలో పూజలందుకుంటున్న వినాయకుని విగ్రహం- వెండిది- ఉదయం నుంచీ కనిపించటం లేదు. దీనివల్ల ఏమైనా అనర్థమా? చెప్పండి” అంది.

సూర్యప్రకాష్ నవ్వుతూ అన్నాడు “అనర్థంలాంటిదేం లేదు. ఆ విగ్రహం ఇక్కడ పోయినా ఎక్కడో ఒకచోట ఉండనే ఉంటుంది కాబట్టి, ఎటువంటి దోషమూ లేదు” అన్నాడు.

వారి సంభాషణలోకి వచ్చిన శ్యామసుందర్ “మా పనిమనిషి కస్తూరికి దాన్ని తీసే అవకాశం ఉంది. కానీ, ఆమె అలాంటిది కాదు. మాది ఉత్తి అనుమానం మాత్రమే” అన్నాడు.

సూర్యప్రకాష్ అతని మాటలు వినగానే “ఉదయం నేను వచ్చే దారిలో మీ పనిమనిషి కస్తూరి ఒక కుదువ వ్యాపారి అంగడిలో కూర్చుని ఉండటం చూచాను. ఆమె అక్కడెందుకుందో” అన్నాడు.

“అవునా అన్నయ్యా! అయితే కస్తూరే ఆ విగ్రహం దొంగిలించి ఉంటుంది. విచారిస్తే విషయం తెలిసిపోతుంది. వెంటనే వెళ్ళండి!” అంటూ సునీత శ్యామసుందర్‌ని తొందరపెట్టింది.

★ ★ ★

ఇద్దరు స్నేహితులూ చెరోక మోటారు బైకులో ఆ కుదువ వ్యాపారి అంగడికి చేరుకున్నారు. కొనుగోలుదార్లు ఎవ్వరూ లేరు. సూర్యప్రకాష్ అడిగాడు “కస్తూరి అనే ఆవిడ మీవద్ద ఏదైనా వెండి వస్తువు పెట్టి డబ్బు తీసుకుందా? కొంచెం చూసి చెప్పండి. ఆమె మా స్నేహితుడి ఇంట్లో పనిమనిషి”

వ్యాపారి పుస్తకాలు, బిల్లులు చూచి అవును, ఈరోజు పొద్దున ఆమె ఐదువందల రూపాయలు తీసుకున్నదని చెప్పాడు. స్నేహితులిద్దరూ ఒకరి ముఖాలొకరు చూసుకున్నారు. మన అనుమానం నిజమైంది అనుకున్నారు.

శ్యామసుందర్ స్నేహితుడితో తొందరపడద్దు అంటూ వ్యాపారితో “కాస్త ఏం వస్తువు కుదువ పెట్టిందో కూడా చెప్పండి”

అన్నాడు.

వ్యాపారి నిశితంగా పరిశీలించి “ఒక జత కాలిపట్టీలు” అని చెప్పాడు.

ఇంతలో శ్యామసుందర్ సెల్ మోగింది. ఫోన్ సునీత దగ్గరనుంచి వచ్చింది. శ్యామసుందర్ ఫోన్ ఆన్ చేసి “సునీతా, అది మన వస్తువుగాదు. కస్తూరి ఒక జతకాలి పట్టీలు పెట్టి ఐదువందల రూపాయలు తీసుకుంది” అని చెప్పాడు. తరువాత ఇద్దరు స్నేహితులు ఇంటికి చేరుకున్నారు.

★ ★ ★

ఆ రోజు దినపత్రికతోపాటు వచ్చిన ఆదివారం అనుబంధం ఆసక్తిగా చదువుతున్న ఉషకు ఫోను శబ్దం అంతరాయం కలిగించింది. స్నేహితురాలు రాధిక “ఈరోజు పది గంటలకు మన కాలేజీలో అష్టావధానం జరుగుతుంది. ఎవరో ప్రసిద్ధుడైన అవధానట, నువ్వు వస్తున్నావా?” అని అడిగింది.

“అలాగే, ఇంటిదగ్గరే ఉండు. వస్తున్నాను” అని చెప్పి ఉష కాలేజీ కట్ చేసింది.

మదనపల్లి కాలేజీలో అష్టావధానం జరుగుతోంది. ఉష, రాధికలు చాలా ఆసక్తిగా వింటున్నారు. ఉషకు అష్టావధానంలో అన్ని ప్రక్రియలకన్నా సమస్య అంటే చాలా ఇష్టం.

‘కుంజరయాధమ్ము దోమకుత్తుక జొచ్చెన్’

వంటి వాటికి సమన్వయపూరితం చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. ఆమె పుచ్చకులు అడిగిన అన్ని ప్రశ్నలు, వాటికి అవధాని ఇచ్చిన సమాధానాలను ఒక పుస్తకంలో వివరంగా రాసుకొంది ఉష. అష్టావధానం పూర్తవటానికి మూడుగంటల సమయం పట్టింది. ఇద్దరు స్నేహితురాళ్లు ఇంటికి బయలుదేరారు. అవధానంలోని విషయాలను చర్చించుకుంటూ నడుస్తున్నారు. ఆరోజు అవధానికిచ్చిన సమస్య “ఎలుకలు

తమ కలుగులోనికేసుగు నీడ్చెన్' అన్నది.
దానికి అవధాని చెప్పిన సమాధానం ఇది:
అలవాటున చదరంగము

పలుమరు నాడుచు, విడిచిరి పావుల,
రాణుల్

యలసి, నిదురించు నెపమున,
ఎలుకలు తమకలుగులోనికేసుగునీ
డ్చెన్.

చివరి పాదము విన్నప్పటి నుంచీ
ఉషకు ఏదో ఆలోచన స్ఫురించినట్లు
తోచింది. రాధిక మాత్రం అవధాని పూరిం
చిన చమత్కార సందర్భాన్ని గుర్తుచే
స్తోంది. ఉష దేనిగురించో ఆలోచిస్తూనే
రాధికకు వాళ్ళింటి దగ్గర వీడ్కోలు పలి
కింది.

ఇంటికి రాగానే తన మనసుకు స్ఫురిం
చిన విషయాన్ని మననం చేసుకుంది.
అది ఏమిటా అని కాసేపు స్థిమితంగా
ఆలోచించాక తట్టింది. తమ ఇంట్లోని
వరండాలో ఎలుకలు తొలిచిన బొరియ
చాలా సేపటినుండి తన మనోఫలకంపై
దర్శనమిస్తూ ఉంది! అందులో ఏదో
వున్నట్లు ఆమె సిక్స్ సెన్సు చెబుతోంది.

వెంటనే వెళ్ళి ఆ బొరియలో చూసింది.
బొరియ చాలా లోతుగా నేలబారుగా
ఉంది. ఆరేడు అంగుళాల దూరంలో ఏదో
తెల్లగా మెరుస్తోంది. ఒక కర్రపుల్ల తీసు
కొని ఆ మెరుస్తున్న వస్తువును వెలికితీ
సింది.

ఉష ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు. అది
పూజా మందిరంలో ఉండాల్సిన వెండి
వినాయకుడి విగ్రహం! గబగబా ఆ
విషయం అన్నావదినలకు చెప్పింది.
ఇద్దరూ చాలా సంతోషించారు.

శ్యామసుందర్ మాత్రం సునీతతో
“మనం తొందరపడి కుదువ వ్యాపారిని
విచారించకుండా ఉంటే బాగుండేది. ఈ
విషయం తెలిస్తే కస్తూరి
బాధపడుతుంది” అన్నాడు.

★ ★ ★

మరుసటిరోజు అందరూ మామూలుగా
లేచి వారి వారి పనులు చేసుకున్నారు.
ఐతే ఉషయం పదిగంటలైనా పనిమనిషి
కస్తూరి రాలేదు. వెళ్ళి తెలుసుకు రమ్మని
ఉషను పంపింది సునీత. అక్కడ కస్తూరి
ఇంటిపనులు చేసుకుంటూ కనిపించింది.
కస్తూరి కుమార్తె- పదోతరగతి చదువు
తున్న కౌసల్య, ఉషను కూచోమని ఇలా
చెప్పింది..

“మీరు మా అమ్మను అనుమానించి,
కుదువ వ్యాపారిని విచారించిన విషయం
అతను మాకు చెప్పాడు. మేము బీద
వాళ్ళం. సమాజం మమ్మల్ని ఏమం
టుందో అంతా అలాగే జరిగింది. ఎక్కడ
తప్పు జరిగినా మమ్మల్నే అనుమానిస్తారు.
లేమికి దుర్గుణానికి లంకె కడ్డారు. మాలో
సుగుణం ఉండకూడదా? ఇది ఎంతవరకు
సమంజసం? మేము మారాం, తప్పు
చేయలేదు అన్నాగాని నమ్మరు” అంటూ
ఉష కుటుంబ సభ్యుల వైఖరిని ఆమె
తప్పుబట్టింది. ఉష విగ్రహం దొరికిన
విషయం చెప్పింది. అప్పుడు కౌసల్యకు
కోపం ఇంకా ఎక్కువైంది. ఉష చాలాసేపు
నచ్చచెప్పిన తరువాత ఆమె సమాధానప
డింది.

ఇంతలో కస్తూరి కలుగజేసుకొని రేపటి
నుంచి పనిలోకి వస్తానని చెప్పింది. ఉష
వెనుతిరిగి ఇంటికి వచ్చి విషయమంతా
అన్నావదినలకు చెప్పింది. పనిమనిషి బీద
తనాన్ని ఆసరాగా చేసుకొని అనుమానించి
అనాగరికంగా ప్రవర్తించినందుకు ఆ
కుటుంబం చించింది.

“ఈ తప్పు సమాజానిదా? కాదు. సమా
జమంటే మనమే. కాబట్టి భవిష్యత్తులో
వ్యక్తుల గుణగణాలననుసరించి వారిని
గౌరవించటం అలవాటుచేసుకోవాలి” అని
ఉష చెప్పిన మాటలను అందరూ ఆమో
దించారు.

V

కథ

“నేను నీకు చెప్పినట్లుగా నిన్ను ఆల్బనీ స్టేట్ యూనివర్సిటీకి ఇంటర్వ్యూకి కారులో తీసుకెళ్ళలేను”

ఇరవై ఏళ్ళ కేథరిన్ కి ఆమె తండ్రి ఆ విషయం చెప్పగానే దుఃఖం వచ్చింది,

“కానీ నువ్వు తీసుకెళ్ళకపోతే నేను టీచర్ ఇంటర్వ్యూకి ఎలా హాజరవగ లను? ఇంక నన్ను తీసుకెళ్ళేవారు ఎవరు న్నారు?” తండ్రిని అడిగింది.

“ఏం చెయ్యను? శనివారం ఉదయం నన్ను పనికి రమ్మని ఫ్యాక్టరీ మేనేజర్ కోరాడు. ఎలా కాదనను?” తండ్రి బాధగా చెప్పాడు.

కేథరిన్ కి తెలుసు, శనివారం పని చేస్తే తన తండ్రికి ఒకటిన్నర రెట్లు అధికంగా జీతం ముడుతుందని, కుటుంబ ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా ఆయన దాన్ని వదులుకోకూడదని. తండ్రి సంపాదించేది తమ కుటుంబానికి సరిపోదని కూడా కేథరిన్ కి తెలుసు. అందుకే టీచర్ ఇంటర్వ్యూకి వెళ్తోంది. తను కూడా కొంత డబ్బు ఇంటికి పంపవచ్చు పైగా తన వల్ల తండ్రికి కొంత ఖర్చు తగ్గుతుంది.

“పోనీ కారు నాకిస్తే, నేనే వెళ్ళాస్తాను” సూచించింది.

“న్యూయార్క్ ట్రాఫిక్ మన ఊరు పోర్ట్ ఓరిస్కాని ట్రాఫిక్ లా కాదు. పార్కింగ్ స్పేస్ లు తక్కువ. ఒన్ వేలు ఎక్కువ.

దైవర్లు దురుసుగా డ్రైవ్ చేస్తారు. రూట్లు అయోమయంగా ఉంటాయి. నేనే న్యూయార్క్ లో డ్రైవ్ చేయడానికి భయపడ్తాను. కాబట్టి కారు ఇవ్వను” ఆయన ఖండితంగా చెప్పాడు.

“అమ్మ నా పక్కనే కూర్చుంటే?”

“ఇద్దరూ అయోమయాలే. ఐనా నీకు ఇక్కడ ఓ ఉద్యోగం వచ్చిందిగా?” నవ్వాడు.

“కాని నాకు న్యూయార్క్ లో పని చేయాలని ఉంది. ఇక్కడి కన్నా అక్కడ జీతం ఎక్కువ”

అంతటితో ఆ సంభాషణ ముగిసింది. ఆ రాత్రి కేథరిన్ తన తండ్రిని అడిగింది.

“ఆల్బనీకి గ్రే హౌండ్ బస్ లో వెళ్తాను”

“అంతదూరం ఒంటరిగానా?” కేథరిన్ తల్లి వెంటనే అడిగింది.

“నాతో పాటు నా క్లౌన్ లోని ఇంకో అమ్మాయి కూడా వస్తోంది. మేము ఒకరి కొకరం తోడుగా ఉంటాం” కేథరిన్ అబద్ధం చెప్పింది.

“ఆమె తండ్రికి కూడా దింపే అవకాశం లేదా? ఆమెకి ఇంటర్వ్యూ ఉందా?” తండ్రి అడిగిన ప్రశ్నల్లోనే జవాబు దొరకడంతో కేథరిన్ ఔనన్నట్లుగా తల ఊపింది.

చివరికి పోర్ట్ ఓరిస్కాని నించి రాత్రి పదకొండు పదికి బయలుదేరి, మర్నాడు ఉదయం ఏడు ఏబైకి న్యూయార్క్ లోని ఆల్బనీకి చేరే బస్ లో కేథరిన్ కి టిఫ్ఫెట్

రిజర్వేషన్ చేయించాడాయన. తన కూతుర్ని ఇంటర్వ్యూకి తీసుకెళ్లలే కపోతున్నాననే అపరాధ భావన ఆయన లోంచి తొలగిపోయింది. టికెట్ ని చూసి కేథరిన్ ఆనందంగా నవ్వింది. అంత దూరానికి అలా ఒంటరిగా రాత్రి ప్రయాణం చేస్తూ వెళ్ళడం సాహసమే అని ఆమెకి తెలుసు. కానీ, ఇంటర్వ్యూకి హాజరు కావాలంటే తప్పదు అది. తన

తల్లిదండ్రులకి కేథరిన్ చెప్పిన ఏకైక అబద్ధం అది.

“అదేం పిచ్చిది కాదు. జాగ్రత్తగా వెళ్ళి రాగలదు” కేథరిన్ తండ్రి దిగులు పడు తున్న తన భార్యతో చెప్పాడు.

కేథరిన్ తండ్రి ఆ రాత్రి గ్రే హౌండ్ బస్ స్టేషన్ కి తన కూతురితో కారులో

పదకొండు గంటలకి చేరాడు. కేథరిన్ స్నేహితురాలు ఏదని ఆయన అడగలేదు. తల్లి వచ్చి ఉంటే అడిగేదని కేథరిన్ కి తెలుసు.

“జాగ్రత్తగా వెళ్ళిరా. గుడ్ లిక్” అంటూ తండ్రి వెళ్ళిపోయాడు.

బస్ లోని ప్రయాణికుల్లో ఎక్కువ మంది మగవాళ్ళే కొద్దిమంది మహిళలు ఉన్నా వారిలో ఎవరూ ఒంటరిగా వెళ్తున్న దాఖలాలు లేవు. బంగారు రంగు జుట్టుగల ఒకామె బస్సు బయలుదేరడానికి ఓ నిమిషం ముందు ఎక్కింది. ఆమె తన పక్కన ఉన్న ఖాళీ సీట్లో కూర్చుంటుందని కేథరిన్ ఎదురు చూసింది. కాని ఆమె ఓ మగవాడి పక్కన సీట్ ఖాళీగా ఉందా? అని అడిగి కూర్చుంది. కేథరిన్ కి రెండు వరసల ముందే వారిద్దరూ కూర్చున్నారు. బస్సు బయలుదేరాక అతని మాటలే

ఆమె కేథరిన్ ని చూసి ఆగింది.

“నీ పక్కన కూర్చోవచ్చా?”

కేథరిన్ తల ఊపింది. ఆమె కేథరిన్ పక్కనే కూర్చుని చెప్పింది.

“వాడు పెద్ద మనిషి అనుకున్నాను.

ఉత్త వెధవ”

“ఐ యాం సారీ” కేథరిన్ చెప్పింది.

“ఆ వెధవ నన్ను తప్పుగా అర్థం చేసుకున్నాడు. బస్సులో ఇంత కంటే మంచి వాళ్లు తారసపడరు”

ఆమె తన కోపం తగ్గాక కేథరిన్ తో చెప్పింది.

“నా పేరు కార్లా. మొదటి అక్షరం కె”

“నా పేరు కేథరిన్. నా మొదటి అక్షరం కూడా ‘కేనే’

“నేను ఆల్బానికి వెళ్తున్నాను. నువ్వు?”

“నేను కూడా ఆల్బానికే” కేథరిన్ చెప్పింది.

కేథరిన్ తన పుస్తకం మూసేసి లైటార్ని నిద్రకి ఉపక్రమించింది. వంటరిగా బస్ లో ప్రయాణించే థ్రిల్ వల్ల ఆమెకి వెంటనే నిద్ర పట్టలేదు. హైవేలో ఎదురుగా వచ్చే వాహనాల హెడ్ లైట్లు కాంతి ఆమె మీద పడి మాయమవుతోంది. మేఘాల్లోంచి వెన్నెల కాంతి మందంగా కనిపిస్తోంది.

తెల్లవారు రూమున మూడు పదికి గ్రేహౌండ్ బస్ రాత్రంతా తెరచి ఉండే రెస్టారెంట్ గల ఓ పెట్రోల్ బంక్ లో ఆగింది. కార్లా కేథరిన్ ని మోచేత్తో పొడిచి నిద్ర లేపి చెప్పింది.

“మెలకువగా ఉన్నావా? బస్ పది నిమిషాలసేపు ఆగుతుంది”

బస్సులోంచి తక్కువమంది దిగారు. బయట గాలి చల్లగా మొహానికి తాకింది. ఇద్దరూ చలికి రెస్టారెంట్ లోకి పరిగెత్తారు. వారిని చూసి లోపలికి వెళ్తూ ఒక తను ఆగి తలుపు తెరిచి అలాగే నిలబడ్డాడు.

“వాడి వంక చూడక. వాడో దుర్మార్గుడు” కార్లా హెచ్చరించింది.

అనువాదం : యం. ఊహ

ఎక్కువగా వినిపించాయి. చాలామంది ప్రయాణికులు నిద్రపోయారు. కాని పైనున్న రీడింగ్ లేంప్ వెలుగులో కేథరిన్ తనతో తెచ్చుకున్న ‘ది హెయిరీ ఏప్’ అనే సర్రియల్ నాటకం చదవసాగింది. కొద్దిసేపటికి ముందుకూర్చున్న బంగారు జుట్టు ఆమె కంఠం కోపంగా వినిపించింది.

“నో సర్”

“ఏం? ఏమైంది?” అతని నవ్వు.

కాని అప్పటికే ఆమె సీట్లోంచి లేచి తన కోటు, చిన్న బేగ్ అందుకొని కోపంగా బస్సు వెనక్కి నడుస్తూంటే, అతని మాటలు వినబడ్డాయి.

“ఆగు, వెళ్ళకు. నేను ఇబ్బంది పెట్టనులే”

ఆమె లోపలికి వెళ్ళాక కేథరిన్ అతనికి థాంక్స్ చెప్పింది. కార్లా చెప్పింది నిజమే అని ఆ వెంటనే తెలిసింది.

“పరుగెత్తుతూంటే నీ వక్షోజాలు భలే ఊగుతున్నాయి” అతను కేథరిన్ తో చెప్పాడు.

ఆ మాటలు విననట్లుగానే కేథరిన్ లోపలికి వెళ్ళింది. కార్లా జెల్లీ డఫ్ నట్స్ ని కాని సగం కేథరిన్ కి ఇచ్చి చెప్పింది.

“నేనింత తినలేను”

ఆమె డి-కేఫినేటెడ్ కాఫీని తాగింది.

మర్నాడు ఉదయం బస్ ఆల్బుని గ్రేహౌండ్ బస్ స్టేషన్ లో ఆగింది. కేథరిన్ ఉమన్స్ రూం (బాత్ రూం)ని ఉపయోగించుకుని, సరాసరి ఆల్బుని యూనివర్సిటీకి వెళ్ళాలనుకుంది. కాని కార్లా చెప్పింది.

“మా ఇల్లు యూనివర్సిటీకి దగ్గరే నేను తప్ప మా ఇంట్లో ఎవరూ లేరు. అక్కడికి వచ్చి ఫ్రెష్ అయి వెళ్ళుచు”

ఇద్దరూ టేక్సీలో బయలుదేరారు. కేథరిన్ మేవ్స్ చూస్తూ తను వెళ్ళేదారి ఆల్బునీ యూనివర్సిటీకి సమీపంలో ఉందో లేదో తనిఖీ చేసింది. అది గమనించి కార్లా చెప్పింది.

“అంత పెద్ద బస్టాండ్ ని చూసి బిత్తరపోయావు. నీకంతా కొత్త అని అర్థమై మా ఇంటికి పిలిచాను. కానీ ఇలా న్యూయార్క్ లో కొత్తవాళ్ళు ఎవరు పిలిచినా వెళ్ళకూడదు. ఆడవాళ్ళయినా సరే. ఎక్కువ మంది దుర్మార్గులే ఉంటారు”

★ ★ ★

అది సింగిల్ బెడ్ రూం అపార్ట్ మెంట్. తమ ఇంటికి ఆరురెట్లు చిన్నదైన దాని అద్దె ఎంతో విని కేథరిన్ ఆశ్చర్యపోయింది.

“న్యూయార్క్ లో జీతాలు ఎక్కువ అని ఇక్కడ ఉద్యోగం చేయడానికి ఉత్సాహపడ్డాను. కానీ ఒక్క ఇంటి అద్దె ఇంత ఎక్కువా?”

కార్లా నవ్వి జవాబు చెప్పింది.

“ఇక్కడ వచ్చే జీతాలు బొటాబొటిగా సరిపోతాయి. అందుకే కనీసం ఇద్దరు, ముగ్గురు కలిసి ఇలాంటి చిన్న అపార్టు మెంట్లని తీసుకుంటారు”

“మగ, ఆడ అనే విచక్షణ లేకుండా అని విన్నాను?” కేథరిన్ అడిగింది.

“అవును. మనకి ఆడవాళ్ళే దొరకాలని వేచి ఉంటే నెలనెలా అంత అద్దె కట్టడం కష్టం. అదృష్టం బావుంటే, మంచి మగాళ్ళే దొరుకుతారు. వాళ్ళేమైనా చేస్తే చట్టం ఏం చేస్తుందో ముందు రోజే బెదిరింపుగా చెప్పాలి. ఆల్కహాల్, సిగరెట్లు ఇంట్లో నిషిద్ధం అని ముందే చెప్పాలి. తాగి వస్తే తలుపు తీయకూడదు. మన విలువైన కాగితాలు, డబ్బు ఎప్పుడూ భద్రంగా ఉంచుకోవాలి. మన వస్తువులు వాడినా భరించాలి”

అదంతా విని కేథరిన్ ఆశ్చర్యపోయింది.

క్లోజెట్ లోని టవల్ ని కార్లా తీసిస్తూంటే మగవాళ్ళ దుస్తులు చూసి, ఆమె అపార్ట్ మెంట్ మేట్ మగవాడని గ్రహించి అడిగింది.

“అతనెలాంటివాడు?”

క్రితం రాత్రి బస్ లో తన పక్కనీట్లో కూర్చున్న వ్యక్తిని తిట్టిన ఓ బూతు తిట్టుని అతను ఎలాంటివాడో చెప్పడానికి కార్లా ఉపయోగించింది. కేథరిన్ త్వరగా స్నానం ముగించింది. ఇంటర్వ్యూకి అవసరమైన పుస్తకాన్ని చదువుకుంటూంటే కార్లా కూడా తయారైంది. ఇద్దరూ కలిసి బయట బ్రేక్ ఫాస్ట్ చేయాలి అనుకున్నారు. కార్లా రూంమేట్ చేతిలో ఓ కార్డ్ బోర్డ్ బాక్స్ తో లోపలికి వచ్చాడు. చెవులమీద పడే జులపాల జుట్టుగల అతను బయటకి వెళ్ళున్న కార్లాని విష్ చేసి కేథరిన్ వీపుకింద గిల్లాడు.

“ఓ రోజు తాగి వచ్చి వీడు నానా రభస

చేసాడు. నైన్ లెవెన్ కి ఫోన్ చేసి పోలీసుల్ని పిలిచాను. ఈ నెల ఏడో తారీకు కల్లా అపార్ట్ మెంట్ ఖాళీ చేస్తానని వారికి హామీ ఇచ్చాడు” కార్లా చెప్పింది.

“ఐదు నిమిషాల నడకతో చేరుకోగల చిన్న రెస్టారెంట్ కి చలిగాలిలో ఇద్దరూ నడిచి వెళ్ళారు. రెండిళ్ళ మధ్యగల సన్న సందుల్లో పేవ్ మెంట్ మీద కార్డ్ బోర్డు పెట్టెలని కోసి, పరుచుకుని దుప్పట్లు కప్పుకుని పడుకున్న వాళ్ళని చూసి కేథరిన్ ఆశ్చర్యపోయింది.

“వాళ్ళవరు?” అడిగింది.

“కొందరు పేదవారు. మరి కొందరు అద్దె చెల్లించలేని కొంత ధనవంతులు. మరి కొందరు ఎయిడ్స్ రోగగ్రస్థులు. న్యూయార్క్ లో ఉచితంగా దొరికేది అదే. అలాంటి వారికి ఇళ్ళు అద్దెకి దొరకవు”

“హాపం! స్నేహితులు లేనివారన్నమాట”

“న్యూయార్క్ లోని స్నేహితులు చిన్న ఊళ్ళల్లోని స్నేహితుల్లాంటివారు కాదు. తమకి లాభం ఉంటే స్నేహం అంటారు. లేదా దూరంగా ఉంచుతారు” కార్లా చెప్పింది.

అంత చెత్త బ్రేక్ ఫాస్ట్ ని కేథరిన్ తన జీవితంలో ఎన్నడూ తినలేదు. జిడ్డుగా ఉన్న ఆమ్లెట్, చల్లారిపోయిన ఏపిల్ పై దాని ధర తమ ఊళ్ళోని భోజనం ధరకి మూడురెట్లు ఉండటం చూసి అబ్బురపడింది. కార్లా కేథరిన్ కి బస్ స్టాండ్ ని చూపించి ఆల్బనీ యూనివర్సిటీకి ఏ నంబర్ బస్ ఎక్కాలో చెప్పి ఆఫీస్ కి టైమైయిందని సబ్ వే వైపు బయలుదేరింది. పది అడుగులు వేసి, ఏడో ఆలోచన వచ్చినట్లుగా వెనక్కి తిరిగి వచ్చి కేథరిన్ తో చెప్పింది.

“పొరపాటున కూడా రాత్రి తొమ్మిది తర్వాత ఇక్కడ సబ్ వేని ఎక్కకు. ఒక్కోసారి ప్రాణాలే పోవచ్చు వంటరిగా ఉన్నా

ఫర్వాలేదు కాని ఇంకో ఊరునించి వచ్చావని తెలిస్తే మాత్రం ప్రమాదం”

బస్ లో కేథరిన్ తనపక్కన కూర్చున్న అతన్ని అడిగింది.

“పోలీస్ కార్ల అలారం సౌండ్ ఎక్కువ సార్లు ఎందుకు వినిపిస్తోంది?”

“ఇది న్యూయార్క్ కాబట్టి. ఇక్కడ రోడ్డు ప్రమాదాలు, హత్యలు చాలా ఎక్కువ. నువ్వు ఈ ఊరికి కొత్త అన్న సంగతి ఎవరికీ తెలియనీయవద్దని నా సలహా. నీ పక్కన ఏం జరుగుతున్నా, ఓ మనిషి ఇంకో మనిషిని చంపినా, ఏం జరగనట్టే ప్రవర్తించాలి. అది న్యూయార్క్ సంస్కృతి”

కేథరిన్ ఇంక అతనితో ఏం మాట్లాడలేదు. ఎత్తయిన స్నేహితులు, రోడ్లమీద తిరిగే ఖరీదైన కార్లు, విశాలమైన రోడ్లు ఆమెని పెద్దగా ఆకర్షించలేదు.

యూనివర్సిటీ కేంపస్ లో బస్ దిగి కేథరిన్ పదకొండు గంటలకి డాక్టర్ వెర్నర్ ఛాంబర్ కి చేరుకుంది. అతని సెక్రటరీకి తనకి వచ్చిన ఉత్తరాన్ని చూపించింది.

“నీ ఇంటర్వ్యూని పదకొండు నించి ఒకటి ఇరవైకి మార్చారు” సెక్రటరీ చెప్పింది.

ఎందుకని కేథరిన్ ప్రశ్నించలేదు. అక్కడే కూర్చుంది. ఆ అమ్మాయి కేథరిన్ అక్కడ లేనట్లుగానే తన పనిలో నిమగ్నమైంది.

పన్నెండుకి ఆ అమ్మాయి లేచి వెళ్ళి, పన్నెండున్నరకి మళ్ళీ వచ్చాక కేథరిన్ అడిగింది.

“నేను లంచ్ చేయడానికి దగ్గరలో ఏదైనా రెస్టారెంట్ ఉందా?”

ఆమె ఓ కూపస్ ఇచ్చి చెప్పింది.

“దీన్ని చూపిస్తే, యూనివర్సిటీ కేంపస్ లో అనుమతిస్తారు. కాని ఒకటి ఇరవై కల్లా ఇక్కడ ఉండాలి. లేదా నీ ఇంటర్వ్యూ రేపటికి వాయిదా పడచ్చు”

“నేను వెళ్ళి వచ్చేంత టైం ఉందా?”

కేథరిన్ అడిగింది.

“చెప్పలేను”

ఆమె కమిట్ అవదల్చుకోలేదు అనుకుంది కేథరిన్. ఇండాక తను లంచ్ కి వెళ్ళేప్పుడు పొరుగుూరు నించి వచ్చిన తన లంచ్ సంగతి ఆమె అడిగి ఉండవచ్చుగా అనుకుంది. ఆ కూపన్ ని వెనక్కి ఇచ్చేసింది. డాక్టర్ వెర్నర్ దగ్గరికి సెక్రటరీ కేథరిన్ ని ఒకటిన్నరకి పంపింది.

ఆయన ఏమై ఏళ్ళు హిస్టోరిక్ (మెక్సికన్). మొహం తీక్షణంగా ఉంది, ఆమె ఫైల్ ని తిరగేసి అందులోకి చూస్తూనే అడిగాడు.

“నువ్వు అంకిత భావంతో విద్యాబోధన చేయగలనని రాసావు. నీకు ఎందుకలా అనిపించింది?”

తను ఆ మాటలు రాసినట్లుగా కేథరిన్ కి గుర్తు లేదు. కాని అతనికి ఏదైనా చెప్పాలి. ఇంతదూరం ఇంత శ్రమపడి వచ్చిన తను నిరాకరింపబడకూడదు. ముందు తడబడుతూ మొదలుపెట్టి, తర్వాత ఆత్మవిశ్వాసంతో తను చెప్పేది పూర్తి చేసింది. తనకి చదువంటే ఇష్టం అని, తన తాతయ్య అమ్మమ్మలు హంగరీ నించి వలసదారులుగా వచ్చినప్పుడు ఇంగ్లీష్ రాదని, చదువు విలువ తెలియని ఆ తరం వారు తన తల్లిదండ్రులని పెద్దగా చదివించలేదని, కానీ అమెరికాలో చదువు చాలా ముఖ్యం కాబట్టి అలాంటి విద్యని తను పిల్లలకి నేర్పించదలచానని చెప్పింది.

“డాక్టర్ వెర్నర్, నేను నా జీవితాన్ని బోధనకే అంకితం చేయదల్చుకున్నాను. కానీ నా అప్లికేషన్ లో నేనలా రాసానని అనుకోవడం లేదు”

గుడ్. టీచర్లు అబద్ధాలు ఆడకూడదు. నువ్వు రెండువారాల తర్వాత తిరిగి ఆల్బు నీకి రావాల్సి ఉంటుంది. నిన్ను ఎన్నిక

చేసాను” అతను నవ్వుతూ చెప్పాడు.

కేథరిన్ కి ఉద్యోగం వచ్చినందుకు పెద్దగా సంతోషం కలగలేదు. తన బస్ ఐదు ముప్పైఅయిదుకి బయలుదేరుతుందని, కాబట్టి అపాయింట్ మెంట్ లెటర్ ని సాధ్యమైనంత త్వరగా టైప్ చేసి ఇవ్వమని ఆయన్ని కోరింది.

★ ★ ★

సాయంత్రం ఐదు ముప్పైఐదుకి ఆల్బునీ నించి పోర్ట్ ఓరిస్టానీకి బయలుదేరిన బస్ లో కేథరిన్ కూడా ఉంది. గతరాత్రి బస్ లో సరిగ్గా నిద్రపోని కేథరిన్ కి బస్ కుదుపులకి నిద్ర పట్టేసింది. రాత్రి రెండుం పావుకి బస్ పెట్రోల్ బంక్ లో ఆగింది. నిద్రలో ఉన్న కేథరిన్ ని లేపడానికి పక్కన ఎవరూ లేరు.

మర్నాడు ఉదయం ఆరున్నరకి బస్సు దిగి, తనని రిసీవ్ చేసుకోవడానికి వచ్చిన తల్లిదండ్రులని చూసి, ఆనందంగా ఇద్దర్ని ఆలింగనం చేసుకుంది.

“నీ ఫ్రెండ్ బార్బరా ఏది?” తల్లి అడిగింది.

“అది రావడం అబద్ధం. లేకపోతే నువ్వు పంపవని అలా చెప్పాను. నేనొక్కడాన్నే వెళ్ళి వచ్చాను చూశావా?”

“ఇంతకీ ఏమైంది?” తండ్రి అడిగాడు.

అపాయింట్ మెంట్ లెటర్ కవర్ ఆయనకి చూపించింది.

“ఎప్పుడు చేరాలి?” తల్లి ఆనందంగా అడిగింది.

“నేను ఈ ఉద్యోగంలో చేరడం లేదు”

“అదే?”

“న్యూయార్క్ కంటే మన ఊరే ఎన్నో రెట్లు మంచిది. ఇక్కడ మనిషి మనిషిగా బతుకుతాడు. ఒకరినొకరు రక్షిస్తారు. ఈ ప్రదేశాన్ని వదిలి నేను బయటికి వెళ్ళదలచుకోలేదు” కేథరిన్ చెప్పింది.

కాథో ఇంటికి వెళ్తూ కేథరిన్ చెప్పే ఒక అనుభవాన్ని ఆమె తల్లిదండ్రులు విన్నారిత నేత్రాలతో వినసాగారు.

V

చెప్పండి! అది కథ!!

“సార్! ఈ పాప భోజనం తెచ్చుకున్న క్యారేజీ కనిపించటంలేదు” రెండో తరగతి క్లాసు టీచర్ చెప్పాడు.

ఏదో రాసుకుంటున్న ప్రధానోపాధ్యాయుడు తలెత్తి చూశాడు. ఆ పాప చెక్కిళ్ళపైన కన్నీళ్లు కారుతున్నాయి. ఒక నిమిషం పాటు ఆ పాపవైపు తదేకంగా చూశాడు.

“క్యారేజీ నువ్వెక్కడ ఉంచావు?” అని స్కూలు మేనేజర్ అడిగాడు.

“అదిగో ఆ గదిలో...” పాప తన చేయి చాపి తరగతి గదివైపు చూపింది.

క్లాసు టీచర్ చెప్పాడు. “రోజూ ఎక్కడ పెడుతుందో అక్కడే పెట్టింది. తనతో పాటు ఇంకో అబ్బాయి కూడా క్యారేజీ అక్కడే ఉంచుతాడు. వాడిది అలాగే ఉంది”

“నువ్వు క్లాసు మొత్తం వెతికావా?”

“అంతా వెతికాను. ఎక్కడా కనిపించలేదు” పాప చెప్పింది.

“క్లాసులో అందరూ బయటికెళ్లాక చూశావా?”

“ఆ... ”

“ఇది చాలా దారుణం. క్యారేజీలు దొంగిలించటానికి పిల్లలు స్కూలుకొస్తున్నారన్న మాట” అన్నాడు స్కూలు మేనేజరు.

ప్రధానోపాధ్యాయుని మనసు కరిగిపోయింది. పాపను లాలనగా దగ్గరకు తీసుకుని- “ఏడవకు. పిల్లలందరినీ పిలిపిస్తా. ఎవరు తీసుకున్నారో తెలుసుకుంటా. ఇంకెప్పుడూ ఇలాంటి పనులు చేయకుండా దండిస్తా. నీకు ఆకలియితే పుస్తకాలు తీసుకుని ఇంటికెళ్లిపో.. ఒక్కడానివి వెళ్లగలవా?” అడిగాడు.

తను ఇంటికి వెళ్లనని పాప చెప్పింది.

“సరే.. వెళ్లి నీ క్లాసులో కూర్చో” చెప్పాడు యన. పాప క్లాసుకు వెళ్లింది.

ఆ విషయంపై క్లాసు టీచర్ మరికాసేపు చర్చించాడు. ఈ విషయంలో కఠినంగా వ్యవహరించవలసిందిగా ప్రధానోపాధ్యాయుడికి చెప్పాడు. అందుకు ఆయన అంగీకరించాడు. మధ్యాహ్న విరామం పూర్తయిందన్నట్టుగా బెల్ మోగింది. భోజనాలు పూర్తిచేసిన విద్యార్థులు తమ తమ తరగతి గదుల్లోకి పరుగుతీయటం ప్రారంభించారు. ఆకలిని, బయట మడుతున్న ఎండను లెక్కచెయ్యకుండా ఆటస్థలంలో ఉన్నవాళ్లూ వచ్చేశారు. పిల్లలు అలా బయటికెళ్లగానే బల్లలపైన తలలు వాల్చి అప్పటివరకూ చిన్నకునుకు తీస్తున్న ఉపాధ్యాయులు కళ్లు నులుముకుంటూ లేచారు. పేదరికం మాటు న ఇంటి నుంచి భోజనం తెచ్చుకోని దురదృష్టవంతులు కొందరు మాత్రం ఆ పూట కాసినీ మంచినీటితో కడుపు నింపుకున్నారు. క్యారేజీ పోయిన పాప కూడా వారికి తోడయింది. అప్పటికే ఆ నోటా ఈ నోటా విషయం విద్యార్థులందరికీ చేరింది. ప్రతి ఒక్కరూ అవతల వాళ్లని గుచ్చి చూడటం ప్రారంభించారు.

“సార్! బాలక్రిష్ణన్ చూడండి... నేనే ఆ క్యారేజీ దొంగిలించానంటున్నాడు..” ఒక పాప ఫిర్యాదు చేసింది.

ఆ మాట అన్న బాలక్రిష్ణన్ వైపు తిరిగి.. “నువ్వే తినేసుంటావు. దొంగ వెధవా...” అంటూ పాప కఠినంగా బదులిచ్చింది.

గోపాల్, జోసెఫ్ తో అన్నాడు “బహుశా

పప్పుగాడు తినేసుండొచ్చు”

మత్తాయి చెప్పింది, “నేనిహ క్యారేజీ తీసుకురాను. ఒకవేళ తెచ్చినా ఈ క్లాసులో పెట్టను”

ఇలా చాలాసేపు విద్యార్థుల మధ్య ఈ తరహా చర్చ సాగింది. క్లాసు బీచరు విద్యార్థులందరి మొహాల్లోకి తీక్షణంగా చూశాడు. అసలయిన దొంగను తేలిగ్గా పట్టెయ్యచ్చని ఆయన ఉద్దేశం.

స్కూలులో ఇలాంటి వ్యవహారాలని సీరియస్గా తీసుకునే ప్రధానోపాధ్యాయుడు చేతికర్రతో విచారణకు బయలుదేరాడు. అన్నివిధాలా ప్రయత్నించి చూశాడు. మంచి మాటల ద్వారా, భయపెట్టటం ద్వారా, చివరికి హెచ్చరించటం ద్వారా... ఫలితం లేక పోయింది.

“దొంగతనం మహాపాపం. మనుషుల

చేశారో...” అంటూ మళ్లీ అడిగాడు.

అవతలివైపు నుంచి సమాధానం లేదు. బృందంగా కాకుండా విడివిడిగా అడిగితే ప్రయోజనం ఉంటుందేమోనని.. ఒక్కొక్కరిని పిలిచి అడిగాడు. ‘లేదు..’ ‘తేలీదు..’ ‘నేనింటికి వెళ్లాను’ ‘నేను చూడలేదు’ ‘ఇలాంటి పనులు చేయాలంటే నాకు భయం..’ ఇలా సమాధానాలు వచ్చాయి.

పాఠశాలలో ఉన్న నూటా ఎనభై మంది విద్యార్థులూ ఇలాంటి సమాధానాలే ఇవ్వటం ఆయనకి మింగుడు పడలేదు. తనను పాఠశాలలో అందరూ గౌరవిస్తారు. ఊరివాళ్లు మంచికి, చెడుకి తనపైనే ఆధార పడతారు. విలువైన సలహాలిచ్చేవాడిగా అభిమానిస్తారు. ఇక స్కూళ్ల ఇన్ స్పెక్టరయితే సరేసరి... చదువుల్లో ఏ మార్పు చేయాలన్నా తననే సంప్రదిస్తారు.

అలాంటి తనకి.. మొట్టమొదటిసారి ఎదురుదెబ్బ తగిలింది. తనమీద తనకి అపనమ్మకం పెరిగిపోయింది. ఆ రోజు ఏ పనీ చేయబుద్ధి కాలేదు. క్లాసులో లెక్క తప్పు చెప్పాడు. సాంఘికశాస్త్రం పాఠంలో విద్యార్థి సరైన జవాబిచ్చినా అది తప్పుని అడ్డంగా వాదించాడు. పక్కతరగతి ఉపాధ్యాయుడు వచ్చి క్లాసు వేళయిపోయిందని చెప్పేవరకూ పాఠం చెబుతూనే ఉన్నాడు. బెల్ మోగిన విషయం కూడా గుర్తించలేదు. పాఠశాలలో అందరూ వెళ్లిపోయారు. ఆయన మాత్రం చాలాసేపటి వరకూ తన గదిలో కూర్చుని రాసుకుంటూ గడిపాడు. బాగా పొద్దుపోయాక ఇంటికి చేరాడు. ఆ రాత్రి పడుకోబోయే ముందు.. ఇంగ్లీషు వార్తలు వింటున్న సమయంలో ఆ ఉత్తరం ఆయన చేతికి అందింది. అది ఇలా సాగింది.

“అయ్యా! ఈరోజు మన పాఠశాలలో ఒక చోరీ జరిగింది. తరగతి గదిలో విద్యార్థి తెచ్చుకున్న భోజనం క్యారేజీ మాయమైంది. ఇంతకంటే సిగ్గుపడే విషయం మరొకటి ఉండదు. ఈ పాఠశాలకి నేనొచ్చి మూడు దశాబ్దాలయ్యింది. ఎప్పుడూ ఇలాంటి సంఘ

అనువాదం : పార్థసారథి చిరువోలు

కళ్లుకప్పచ్చుగానీ, దైవాన్ని మోసం చేయటం కష్టం. ఏదో ఒక కారణంతో ఈ పనిచేసినా ఆ విషయం ఒప్పుకోండి. నేను మిమ్మల్ని ఏమీ అనను. భగవంతుడు మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు” ధైవం.. పాపభీతి.. అనే అంశాలను వివరించి నిజాల్ని రాబట్టే ప్రయత్నం చేశాడు ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

“మొదటిసారి తప్పు చేశాం. ఎవరికీ దొరకలేదని రెండోసారి చేస్తారు. అదే అలవాటుగా మారుతుంది. సినిమాల్లో చూడటం లేదూ.. పోలీసులు దొంగల్ని పెద్ద బేడీలు వేసి తీసికెళ్లటం.. ఆ తర్వాత చీకటి కొట్టో వేసి మిమ్మల్ని చితక్కొడతారు” అన్న ఆయన మాటల్ని పిల్లలు శ్రద్ధగా విన్నారు. అవును అంటూ తలాడించారు.

“మరి చెప్పండి... ఎవరు ఈ పని

టన ఎరగను. దొంగతనం చేయాలంటే.. క్యారేజీ కంటే ఖరీదయినవి, విలువైనవి ఎన్నో ఉన్నాయి. బాగా ఆకలిగా ఉన్న వ్యక్తి దీనిని దొంగిలించి ఉంటాడు. ఇంతకంటే ఎక్కువ భోజనం ఉన్న క్యారేజీలు చాలా ఉన్నా, ఇదొక్కటే మాయమైంది. అంత చిన్న క్యారేజీని మరో చిన్నపిల్లాడు మాత్రమే తీసుకోవాలి. ఉదయం ఏదో ఒకటి తినొచ్చిన పిల్లలు మాత్రం ఈ పని చేసుండరు. ఏమీ తినకుండా స్కూలుకొచ్చే పిల్లలకి అమ్మలే ఏదో ఒకటి చేసి పంపిస్తారు. వాళ్లకి దొంగతనం చేసే అవసరం ఉండదు. ఉదయం, మధ్యాహ్నం ఏదీ తినే అవకాశం లేని పిల్లల్ని తల్లిదండ్రులు మాత్రం

బడికెందుకు పంపుతారు? అయినా పిల్లలు దొంగతనం చేస్తే.. ఏదో పెన్సిల్, పలక, పుస్తకం.. ఇవేమీ కాకపోతే.. ఒక మామిడి పండు, జామపండు ఇలాంటివి చేస్తారు కానీ.. భోజనం.. అదీ చిన్న పిల్లలది..

ఎవరిదో తెలియకుండా అవహరిస్తారనుకోవటం అమాయకత్వమే అవుతుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో పిల్లల్ని పట్టుకుని 'నువ్వు దొంగతనం చేశావా?' అని నిలదీయటం అత్యంత అవమానకరం.. మన ఉపాధ్యాయుల్లో కొందరు మధ్యాహ్నం ఏమీ తినలేదు. అలాంటి వాళ్లే ఈ పని చేసుం

డొచ్చు కదా! పిల్లలు మాత్రం కాదు. బయట నుంచి కొత్త వ్యక్తులు వచ్చే అవకాశం లేదు. కచ్చితంగా ఉపాధ్యాయులే ఇందుకు పాల్పడ్డారు. ఔను. ఇది నిజం.. మీరు ఊహిస్తున్నది నిజమే. అది నేనే.. స్కూలు నడిపే బాధ్యత తీసుకున్న నేనే ఈ పని చేసింది. ఇక్కడ చదువుతున్న నూట ఎనభై మంది విద్యార్థులు రేపు మంచి పౌరులుగా తయారుకావటానికి ఏం చేయాలో చెప్పే నేనే ఈ పని చేశాను. ఐదుగురు ఉపాధ్యాయులకు మార్గదర్శిని.. ఎవరు తప్పు చేసినా కఠినంగా శిక్షించేవాడిని.. ప్రతి ఒక్కరికీ ఆదర్శంగా నిలవవలసిన స్థాయిలో ఉన్నవాడిని.. నేనే ఈ పని చేశాను. భావితరానికి విద్యార్థులను తీర్చిదిద్దే పనిలో ఉన్న నేను.. నేనే.. విద్యార్థి క్యారేజీని దొంగిలించింది. కేవలం కుక్కలు మాత్రమే ఇలాంటి పనికి పాల్పడతాయి.

ఈ స్కూలుకి చెడ్డపేరు తెచ్చిన నన్ను ఏం చేసినా తప్పులేదనుకుంటున్నారు కదూ! ఇది చదువుతుంటే మీ మొహం కంద గడ్డలా మూరుతోంది కదూ! నన్ను ఉన్న ఫశాన ఉద్యోగంలోంచి పీకెయ్యాలనుకుంటున్నారు. అందరికీ శకునం చెప్పే బల్లి సామెత కూడా మీకు గుర్తుకొస్తోందనుకుంటా. ఇవన్నీ నాకు అంత ప్రాధాన్యం ఉన్న అంశాలుగా కనిపించటం లేదు.

పాలుకారే ఆరేళ్ల పసిపాప చెక్కిళ్ళ నుంచి ధారాపాతంగా కారుతున్న కన్నీళ్లు నన్ను కదిలించాయి. ఆ చిన్నారి మొహం నన్ను వెంటాడుతోంది. ఒక్కసారి ఆలోచించండి. కేవలం కుక్కలు మాత్రమే చేసే పనికి నేనెందుకు పాల్పడ్డాను? ఈ పని నేను ఎప్పుడో చేయవలసింది. ఇంతకాలం దూరంగా ఉన్నానంటే.. దానికి పెద్ద కారణం లేదు. చేయలేదంటే..! నా సహోద్యోగులు ఇలాంటి పని చేయలేదంటే.. కారణం వారికి అవసరం రాక కాదు. భయం వల్ల..

చెడ్డపేరు తెచ్చుకోవటానికి మనస్కురించకని అర్థం చేసుకోండి. నేనూ ఇంతకంటే పెద్ద తప్పు చేయలేకపోయాను. అందుకు కారణం.. నా పుట్టుక.. నా పెంపకం.. ఈ విషయం మాత్రం స్పష్టంగా చెప్పగలను.

ముపై ఏళ్లుగా పనిచేస్తున్నాను. నా సేవలకు మీరిస్తున్న వేతనం ఎంతో ఎప్పుడయినా గుర్తించారా? మీరిచ్చే డబ్బుతో సంతృప్తిగా జీవించే వీలుందా? అసలు ఆలోచించారా ఎప్పుడయినా? ఆ అవసరం మీకు లేదా? రూ. పన్నెండు.. ఎనిమిది మంది మనుష్యులు.. నెలరోజులు.. ఏవరీ తంగా ఖర్చులు పెరిగిన ఈరోజుల్లో బతికేది ఎలా? నేను ఈ పాఠశాలకు మోడల్ గా ఉండాలి. పాలన బాధ్యతలు చూడాలి. రోజంతా ఒకదానికొకటి సంబంధం లేని పనులను నిభాయించాలి. గౌరవప్రదమైన జీవనాన్ని కొనసాగించాలి. ఎ.. లా..?

నాకు పెద్దవయసు తల్లిదండ్రులున్నారు. వారు ఏ పనీ చేయలేరు. భార్యబిడ్డలున్నారు. వీరందరి పోషణ బాధ్యత నాదే. జీవితంలో నాకు చాలా కోరికలున్నాయి. నేనే పాప క్యారేజీ తీసుకుని భోజనం చేసేశాను. నేను దొంగతనం చేశానా? ఔను.. మరి నన్ను ఏం చేయమంటారు? నిన్న ఉదయం గంజి తాగింది మొదలు ఈ రోజు ఉదయం వరకూ నా కడుపులో వేసుకోవటానికి ఏమీలేదు మరి.. ఇరవై ఎనిమిది గంటలపాటు ఏమీ తినని నేను.. పని భారంతో ఎక్కడ సొమ్మసిల్లిపోతానో అన్న భయంతో ఆ పాప భోజనం... నాలుగు పిడికిళ్లు నోట్లోకి నెట్టేశాను. ఇది ఎవరిదో నాకు తెలీదు.. తినేసానంతే.. ఇది తప్పు కావచ్చు. పాపం కావచ్చు. వేరేలోకంలోకి వెళ్లక భగవంతుడు నన్ను శిక్షించవచ్చు అన్నింటికీ నేను సమాధానం చెప్పుకోవాలి కూడా..

మీరే చెప్పండి? ఇంతకంటే.. నన్నేం చేయమంటారో? "

పాఠకమహాశయ్యలకు మనవి!

మూడున్నర దశాబ్దాలుగా తెలుగు, భారతీయ భాషలు, ప్రపంచ భాషల్లోని అత్యుత్తమ కథలతో విశ్వకథావేదికగా విశేషంగా అలరిస్తున్న **విపుల** విశిష్ట ప్రయోగంగా పాఠకదేవుళ్ల జేజేలందుకుంటోంది.

గత ఆరేళ్లుగా కాగితం ఖర్చు, ముద్రణ, రవాణా, పంపిణీ ఖర్చులు, అదనపు సాంకేతిక వ్యయాలు ఇబ్బడి ముబ్బడిగా పెరిగినా ఇప్పటివరకు **విపుల** ధర పెంచలేదు.

ఇప్పుడీ భారం మరింతగా పెరిగిన నేపథ్యంలో అనివార్యంగా **విపుల** ధర సవరించక తప్పడం లేదు.

ఆ మేరకు ఈ నెల నుంచి **విపుల** విడిప్రతి **12/-** రూపాయలు అవుతోందని గమనించ ప్రార్థన.

సహృదయ పాఠకులు, సాహిత్యాభిమానులు పరిస్థితులను అర్థంచేసుకొని, ఎప్పటిలాగే ఆదరిస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

విడిప్రతి రూ. **12/-** అయినా ఏడాది చందా రూ. **140/-** మాత్రమే!

- మేనేజర్

వసుంధర పబ్లికేషన్స్

ఇక్కడే..!

మనం ఇక్కడే మొదలయ్యాం
ఇక్కడే మాట్లాడడం ఆరంభించాం
ఇక్కడే నడవడం ప్రారంభించాం
గుడ్డి నమ్మకాల నీడల్లో నించాని
ఆలోచనని ఇక్కడే తాకట్టు పెట్టాం!
చెవులు వినడం మానేసింది ఇక్కడే
కన్పించని దృశ్యాలని కళ్లు
దర్శించుకోవడం మొదలెట్టింది ఇక్కడే
ఇక్కడే వాగ్దానాల జలపాతాల కింద
దోసిళ్లు చాచి నిలబడ్డాం!

మరచిపోయేంత
చిన్నవిషయం కాదు కాబట్టి
తలలకి వెలకట్టే వ్యాపారానికి
ఇక్కడ నుంచే శ్రీకారం చుట్టాం!
అహం కన్నా ఆత్మవంచనకి కణంకణంగా
తలొంచి అంకితమైందీ ఇక్కణ్ణుంచే!
చినుకు చినుకుగా మొదలైన
అనుమానాల వర్షంలో
ఒళ్లంతా తడుపుకుందీ ఇక్కణ్ణుంచే!
వగ్గీకరణల మధ్య వ్యత్యాసాల మెట్లు మధ్య
సూర్యుడి ముందు కళ్లు మూసుకొని
నిలబడి
చీకటిని ప్రేమించడానికి
అలవాటు పడిందీ ఇక్కడే!
చుక్కలకి దైవత్వం ఆపాదించి
అనుగ్రహాల లెక్కలు కట్టిందీ ఇక్కడే!
కలిసే ఉంటున్నా ఎవరికివాళ్లం
ఒంటరివాళ్లమే
ఆ విత్తు నాటుకుందీ ఇక్కణ్ణుంచే
మనిషికి మనిషికి మధ్య
చెరపలేని గీత పుట్టిందీ ఇక్కడే!

- ఈతకోట సుబ్బారావు

యోగక్షేమం

తోకలేని పిట్టకి
రెక్కలా తెగాయి
ఎగరలేదు పాపం!
యస్యంయస్యం చిట్టిపొట్టి
సందేశాల ముందు
ఇన్లాండ్ లెటర్
అవుటాఫ్ ఆర్డర్ అయింది

ఈ - మెయిల్ ల ప్రవాహ వేగానికి
తొంభై ఆమడల దూరం
పారిపోయింది చిట్టిపిట్ట
నాడు చిరునామాలను
వెతుక్కుంటూ వచ్చి వాలే
ఉభయకుశలోపరులు
నేడు 'ఉత్తరం' అనగానే
'దక్షిణం' అనే ఎగతాళి ధ్వనుల ముందు
దిక్కులేనిది అయింది కార్తముక్కు
ఒకప్పుటి సమాచార విప్లవ ప్రతికలు
నేడు రహదారిలోని తొక్కుడు బండలు
కొనిపించేవారే లేక
మ్యూజియంలో ప్రతిరూపంలా
తన కొత్త చిరునామాని
పాస్వర్డ్ జనరేషన్ కి పోస్టుచేసి
ఉత్తరాల తోటలో అదృశ్యమయింది

- బి. కళాగోపాల్

నేనెవరిని? - 23

రూ.100/- బహుమతి

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

నేను ఏడు అక్షరాలతో హిమాలయాల్లో ప్రసిద్ధి చెందిన ఒక కొలనుని. నన్ను కనుగొడానికి ఆధారాలివిగ్... 1. ఒకటి, ఏడు అక్షరాలు కలిస్తే 'మారుతాం'కి వ్యతిరేకం. 2. రెండు, ఆరు అక్షరాలు కలిస్తే తొమ్మిది, నూతనం. 3. మూడు, ఏడు అక్షరాలు కలిస్తే దండ. 4. రెండు, నాలుగు అక్షరాలు కలిస్తే గొణుగుడు. 5. రెండు, ఏడు అక్షరాలు కలిస్తే రక్తవాహిని. మరి నేనెవరినో చెప్పండి.

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

నేను ఆరు అక్షరాలతో ఆరు రుతువుల్లో ఒకదానిని. నన్ను కనుక్కోవడానికి ఆధారాలివిగ్... 1. మూడు, నాలుగు, ఆరు అక్షరాలు కలిస్తే చెట్టు. 2. ఒకటి, ఐదు, ఆరు అక్షరాలు కలిస్తే కారణం. 3. ఒకటి, రెండు అక్షరాలు కలిస్తే బంగారం. 4. మూడు, రెండు అక్షరాలు కలిస్తే చీకటి, త్రిగుణాల్లో ఒకటి. మరి నేనెవరిని?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

నేను ఐదు అక్షరాలతో శ్రీమహావిష్ణువుని. నన్ను కనుగొడానికి ఆధారాలివిగ్... 1. ఒకటి, ఐదు అక్షరాలు కలిస్తే రోజు, గ్రామం, పల్లె. 2. ఒకటి, రెండు అక్షరాలు కలిస్తే మాజీ ముఖ్యమంత్రిలో ఒకరి ఇంటిపేరు. 3. రెండు, ఒకటి అక్షరాలు కలిస్తే నేటి తెలుగు సిని హీరో. 4. రెండు, ఐదు అక్షరాలు కలిస్తే 'పస్తాడు'కు వ్యతిరేకం. మరి నేనెవరిని?

నేనెవరిని? - 22 జవాబులు, విశేష - 88 పేజీలో..

పంపినవారి పేరు: -----

వయసు () చిరునామా: -----

-----విన్ : ----- ఫోన్ : -----

నిబంధనలు

- * 'నేనెవరిని?' ఇదే పేజీలో పూర్తిచేసి పంపాలి. *
- * ఇచ్చిన ఆధారాలకు అనుగుణమైన పదాన్నే గళ్లలో నింపాలి.
- * తుడుపులు, కొట్టివేతలు ఉండరాదు. *
- * ఆల్ కరెక్ట్ రాసినవారే విజేతగా నిలుస్తారు. *
- * మా 'శీతో' సరిపోలిన పూరణలనే పరిగణనలోకి తీసుకుంటాం. *
- * ఎక్కువ మంది సరైన జవాబులు రాస్తే ద్రా ధ్వారా విజేతను ఎంపిక చేస్తాం.
- * ఉత్తర ప్రశ్నోత్తరాలకు తావులేదు. *
- * ఒక్కొక్కరు ఎన్ని కూపన్లైనా పంపవచ్చు *
- * విపుల వినోదిని, నేనెవరిని, చతురంగం, చతురప్రవేశిక - ఒకే కవరులో పంపవచ్చు

పంపాల్సిన చిరునామా : నేనెవరిని?

విపుల, ఈనాడు కాంపౌండ్, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్ - 082

చివరి తేది: డిసెంబరు 18

నేనెవరిని? - 22 కి
నరైన సమాధానాలు రాసిన వారిలో డా
క్టరా ఎంపికైన ఈ విజేతకు
రూ.100/- త్వరలోనే లిందుతాయి.

వె
ఇంటి.నెం.7-9-125,
శ్రీరాంనగర్ -508001

నేనెవరిని? - 22 జవాబులు

1	గ్రీ	2	కు	3	వీ	4	రు	5	డు
---	------	---	----	---	----	---	----	---	----

1	న	2	ర	3	కా	4	సు	5	ర	6	వ	7	ధ
---	---	---	---	---	----	---	----	---	---	---	---	---	---

1	భా	2	ను	3	మ	4	తి
---	----	---	----	---	---	---	----

1. సి. రాజేశ్వరి, ఎ.ఎస్. రామ్ నగర్, 2. యు. విజయశేఖర రెడ్డి, కూకట్‌పల్లి, 3. పి. దేవస్ నమ్మ, సిద్ధార్థనగర్, హైదరాబాద్, 4. డా. సి. జనార్దన సింగ్, నల్లకుంట, 5. అత్తిపల్లి బాలసుబ్రహ్మణ్యం, శేరిలింగంపల్లి, 6. బి. విశ్వనాథరావు, సైదాబాద్, 7. గట్టుపల్లి సీతారామారావు, సనత్‌నగర్, 8. కె. కేశవరావు, సైదాబాద్, 9. యు. చిట్టిబాబు, కొత్త పాల్వంచ, ఖమ్మం జిల్లా, 10. చుండూరు శకుంతల, బాచుపల్లి, 11. సి హెచ్. శిరీష, విజయవాడ, 12. డాక్టర్ శివభూషణం, కర్నూలు, 13. పాలకుర్తి సుధీ ర్ కుమార్, మాదాపూర్, 14. ఎమ్.వి.ఎస్.ఎస్. ప్రసాద్, నిజామాబాద్, 15. రావి లలిత, విజయవాడ, 16. వి.డి. భవాని తల్లాప్రగడ, న్యూ నల్లకుంట, 17. నియాజ్ అలీ, హైదర్‌గూడ, 18. పి.ఆర్. నాయుడు, తిరుపతి, 19. వి.వి. సత్యనారాయణ శెట్టి, తిరుపతి, 20. డి. కృష్ణకుమారి, ఎ.ఎస్. రామ్ నగర్, 21. కె. లక్ష్మీకమల, విజయవాడ, 22. జి. జయచంద్ర గుప్త, కర్నూలు, 23. కె. భానుమతీ దేవి, వనస్థలిపురం, 24. మొహమ్మద్ ఖాసిం, కల్లూరు గూడెం, ఖమ్మం జిల్లా, 25. జి. విజయలక్ష్మి, ఖైర తాబాద్, 26. మేలనాతూరు జైవంత్, విజయవాడ, 27. ఐరేని శ్రీనివాస్ గౌడ్, రామాయంపేట, మెదక్ జిల్లా, 28. వి.పి. కిరణ్, బెంగళూరు, 29. ఎ. అరుంధతి, పుణె, మహారాష్ట్ర, 30. కన్నేపల్లి నారాయణ మూర్తి, శ్రీకాకుళం, 31. ధరణి పద్మాసన, డి.డి. కాలనీ, హైదరాబాద్, 32. బి.వి. నరసింహారావు, పేరాల, ప్రకాశం జిల్లా, 33. ఎమ్. మణికంఠ, బోరబండ, 34. కొల్ల రాజశ్రీ, గుంటూరు, 35. ఇందన మల్లిఖార్జున్ రావు, ఏలూరు, 36. కె. శ్రీనివాసులు, రాయచోటి, 37. యు.యు.యు, ఎమ్మిగనూరు, 38. ఎమ్. వేణుగోపాల్, రుద్రంపేట, అనంతపురం జిల్లా, 39. ఆర్. వంశీకృష్ణ, ఎమ్మిగనూరు, 40. చాగంటి శేషకుమారి, విశాఖపట్నం, 41. అత్తిలి కన్వారిభాయి, తిరుపతి, 42. యమ్. అలమేలు, మల్కాజిగిరి, 43. కరుణ ప్రభాకర్, తిరుపతి, 44. అనంతుల సుబ్బారావు, గుంటూరు, 45. పసు మర్తి క్రిష్ణారావు, మోరాలి, 46. కాకర్లమూడి కృష్ణప్రసాద్, తణుకు, 47. అంబ్రె అచ్యుతరామయ్య, జిజుకు, 48. జి. జయలక్ష్మి, కర్నూలు, 49. పి.వి. రమణారావు, మల్కాజిగిరి, 50. నందెపు హను మంతరావు, అంబాజీపేట, తూ.గో. జిల్లా, 51. పి. సుజాత, గుంటూరు, 52. యిర్తి భక్తవల్లభారావు, చిలకలూరి పేట, 53. చింతపల్లి నాగేశ్వరరావు, విజయవాడ, 54. బి.వి. రవికుమార్, తెనాలి, 55. టి. ప్రదీప్ శర్మ, గుంతకల్లు, 56. టి.ఆర్. బాలకృష్ణారావు, రాజమండ్రి, 57. గేదెల రామారావు, ఏలూరు, 58. పప్పు కామేశ్వరరావు, అమలాపురం, 59. ఆర్.జి. రామచంద్రన్, మల్కాజిగిరి, 60. బి. శాంతి, విజయవాడ, 61. సి హెచ్. కీర్తి కల్యాణ్, విశాఖపట్నం, 62. బిరుదు సులోచనారాణి, పేరాల, ప్రకాశం జిల్లా, 63. కె.వి. లక్ష్మణరావు, మానేపల్లి, తూ.గో. జిల్లా, 64. కొత్తెరగడ్డ అన్నపూర్ణ, మానేపల్లి, తూ.గో. జిల్లా, 65. తటవర్తి పవన్ కుమార్, తాళ్లగడ్డ, హైదరాబాద్, 66. పి.ఎస్. సుశీలమ్మ, కొత్తచెరువు, అనంతపురం జిల్లా, 67. అశ్వత్థ నారాయణ, దుబ్బాపల్లి, అనంతపురం జిల్లా, 68. సి హెచ్. ఎస్. రామచంద్రమూర్తి, తాడేపల్లి, గుంటూరు జిల్లా, 69. యం. తిరుపాలమ్మ, గుంతకల్లు, 70. ఇరు కుళ్ల లక్ష్మీనరసింహారావు, మధిర, ఖమ్మం జిల్లా, 71. కె. సుధాకర్ రావు, బండారెంజిల్, నిజామాబాద్ జిల్లా, 72. వి.ఆర్. జయలక్ష్మి, కరీంనగర్, 73. బి. నేహారెడ్డి, కడప, 74. అవధానం రంగనాథం, బెంగ లూరు, 75. శివలెంక చంద్రశేఖర్, మెహదీపట్నం, 76. తువ్వూ మౌదవ మోహన్ రెడ్డి, మిడుతూరు, కర్నూలు జిల్లా, 77. షేక్ నజీర్ బాషా, కోట, నెల్లూరు జిల్లా, 78. పల్లూ శ్రీనివాసులు, పామిడి, అనం తపురం జిల్లా, 79. మద్దూరి లక్ష్మీరాజ్యం, హైదరాబాద్, 80. వి. విమల, దిల్‌సూఫ్ నగర్, 81. ఆర్. లక్ష్మి, మోతీనగర్, 82. పి. లక్ష్మి, టోలీచాకి, 83. జె. రాజ గోపాలరావు, ఎ.ఎస్. రామ్ నగర్, 84. పెద్దింటి మనోజ్ శకంత్, వనస్థలిపురం, 85. గురజాల వరలక్ష్మి, ఉచ్చిలి, తూ.గో. జిల్లా, 86. పల్లా పవన్ కిశోర్, ప్రొద్దుటూరు, 87. డి. శివమనోహర్, తిమ్మాపురం, కర్నూలు జిల్లా, 88. ధప్పూరి శ్రీధరా

చార్వలు, సీతారాంబాగ్, 89. యన్. దుర్గాంబ, కర్నూలు, 90. కె. మోహన్, బెంగళూరు, 91. బి. రామయ్య, బిషేర్ బాగ్, 92. కణుగుల గ్రీష్మ, శ్రీకాకుళం, 93. ఎస్. శ్రీనివాసమూర్తి, నెల్లూరు, 94. వెలసిరి మధుసూదన్, నల్గొండ, 95. ఎస్. నాగశేఖర, బెంగళూరు, 96. ఎస్. రుక్మిణి, శ్రీవాత్సవ, బెంగళూరు, 97. పక్కి. శ్రీదేవి, మెట్టపల్లి, విజయనగరం జిల్లా, 98. కె.వి.జె. దాస్, మైలారగడ్డ, సికింద్రాబాద్, 99. కోన్ నాగవెంకట ఆంజనేయులు, అగనంపూడి, విశాఖ జిల్లా, 100. గుంటూరు లక్ష్మణరావు, టి. అర్జాపురం, విశాఖ జిల్లా, 101. టి. వేదవతి, మోతీనగర్, 102. మహమ్మద్ తహసీన్ అలీ, పద్మపల్లి, వరంగల్ జిల్లా, 103. టి. కమల, ఖమ్మం, 104. కె. నాగేందర్, నర్సంపేట, వరంగల్ జిల్లా, 105. పి. సీతారత్నం, నర్సాపురం, ప.గో. జిల్లా, 106. వి. రంగరాజు, భద్రాచలం, 107. డి. పద్మజ, హన్మ కొండ, 108. సి. ఆర్. లక్ష్మి, రెడ్డి, సూరనగర్, 109. కొత్తపల్లి సుధాదేవి, చీరాల, 110. ఎ. సావిత్రి, బాపట్ల, 111. ఎమ్. రామచంద్రరావు, హిల్ కాలనీ, నల్గొండ జిల్లా, 112. కె. మాధవి, కాకినాడ, 113. గోగాడ వెంకట సింహచలపతిరావు, హుబ్లీ, 114. దేవప్రాజు లలితాదేవి, చైతన్యపురి, 115. వెలసిరి రమాదేవి, నల్గొండ, 116. దేవప్రాజు వెంకట నరసింహారావు, చైతన్యపురి, 117. బండెల శ్రీనాథ్ బాబు, ఉయ్యూరు, కృష్ణా జిల్లా, 118. వెల్మల మణిచందన, కరీంనగర్, 119. జి. వెంకటస్వామి, వనస్థలిపురం, 120. కె.వి. దుర్గ, గుంటూరు, 121. ఉడాలి భాస్కరయ్య, అడయార్, చెన్నై, 122. బి. గురునాథ రావు, శ్రీకాకుళం, 123. సరిపల్లి నాగభూషణరావు, విజయనగరం, 124. వాసపల్లి వాసిని, కళింగోట, విశాఖ జిల్లా, 125. మంచాళ శ్రీలక్ష్మి, విశాఖపట్నం, 126. జి. రత్నసాగర్, గుంటూరు, 127. కన్నేపల్లి పద్మబోధువుల్, 128. జి. రాధిక, రామచంద్రాపురం, హైదరాబాద్, 129. కె.వి.జె. దాస్, మైలారగడ్డ, సికింద్రాబాద్, 130. తిప్పావర్రుల వెంకటనారాయణ, మల్కాజిగిరి, 131. నండ్లూరి నాగేశ్వర రావు, బేగంపేట, 132. కోలా సత్యనారాయణ, విశాఖపట్నం, 133. కరణం సుధీంద్రరావు, కర్నూలు, 134. టి.కె. లక్ష్మి, ఆత్మేంద్రపురం, 135. ఎ.ఎస్.ఎన్. మూర్తి, కాకినాడ, 136. ఎ.వి. రామకృష్ణ, కాట్ నికోన, 137. సి.హెచ్. సాలమన్, కొండాపురం, కడప జిల్లా, 138. వక్కలంక విజయలక్ష్మి, విజయనగరం, 139. జి.వి. రాఘవేంద్ర రావు, బెంగళూరు, 140. చాడా మునిశేఖర రెడ్డి, ప్రొద్దుటూరు, 141. కొత్తపల్లి నృజన, టెక్నాలి, శ్రీకాకుళం జిల్లా, 142. అల్లడి సుబ్బారావు, పాలవర్రు, గుంటూరు జిల్లా, 143. సిరివెల్లి రవీంద్రకుమార్, కర్నూలు, 144. యన్. ఉడయవర్లు, సైకిల్ పురి, 145. సూరి నాగ రాజు, రామవరప్పాడు, కృష్ణా జిల్లా, 146. జి. యశోలత, కావలి, 147. టి. రమాదేవి, తార్లూక, 148. ఎన్. విజయలక్ష్మి, ఒంగోలు, 149. కొత్తపల్లి అన్నా సౌజన్యకుమారి, చిత్తూరు, 150. సోదామినినాగరాజన్, విశాఖపట్నం, 151. హరిక, కానూరు, కృష్ణా జిల్లా, 152. రామకూరు లక్ష్మి, శ్రీకాకుళం, 153. రామకూరు నాగేశ్వరరావు, శ్రీకాకుళం, 154. వై.ఆర్.కె.వి. ప్రసాదరావు, శ్రీకాకుళం, 155. సి.హెచ్. కోటయ్య శాస్త్రి, కాకినాడ, 156. డా. ఎన్.ఎన్. మోహన్ నాయుడు, బంటుమిల్లి, కృష్ణా జిల్లా, 157. పి. శివకుమార్, కొత్తపేట, హైదరాబాద్, 158. కె.వి. ప్రసాద్, రిషి కేమ్, 159. ఎమ్.వి.ఎస్. మూర్తి, కొత్తగూడెం, 160. గరికిపాటి చైతన్యకృష్ణ, కాకినాడ, 161. గరికిపాటి ఇందిర, కాకినాడ, 162. వల్లభ సైమన్, మచిలీపట్నం, 163. శిష్టారాధాకృష్ణమూర్తి, విజయవాడ, 164. ఎన్. నాగరాజి, కుప్పం, 165. పి.యస్.వి. సుబ్బారావు, రాజమండ్రి, 166. సి. గిరిజాభాయ్, కోట, అనంతపురం జిల్లా, 167. టి. రాజశేఖర్, రాజమండ్రి, 168. ఆర్.వి.కృష్ణారావు, సామర్లకోట, 169. బిళ్లపాటి లక్ష్మణమూర్తి, మియూరూర్, 170. వి. పార్వతీదేవి, విశాఖపట్నం, 171. గండ్లూరి బలరామ శాస్త్రి, నాచారం, 172. వి.వి. సంఘమిత్ర, కర్నూలు

పరామర్శ

హృదయాన్ని కదిపిన కథలు

తెలుగుకు తెగులు పడుతున్న నేటి తరుణంలో 'ఇంగ్లీషు' అనే భార్య మోజులో పడి బిడ్డలు 'తెలుగు' అమ్మని అనాధగా చేస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో ఎన్నో మానవీయ కోణాలను.. బాల్యం నుంచి వృద్ధాప్యం దాకా అన్ని దశలనూ కథల రూపంలో విపులంగా ఇముడ్చుకున్న 'విపుల' తెలుగు తల్లిని నిరంతరం పట్టు వస్త్రాలతో అలంకరిస్తూ ఉంది. నా బాల్యంలో అమ్మ 'విపుల' పేజీలను తిరగేస్తుంటే, నేను ఒడిలో పడుకొని ఆ పేజీలను స్పృశించాను. ఇప్పుడు బతుకు బడిలో పాఠాలు నేర్చుకునేందుకు అంతే ప్రేమతో 'విపుల' ను విపులంగా చదువుతున్నాను. ఒక గాయకునిగా నాకు విపులకు దగ్గరి సంబంధం ఉంది. మేం ఇద్దరం చేసేది ఒక్కటే. గాయకునిగా నేను ఎంతో మంచి జీవిత కథలను పాటలుగా పాడతాను. ఆ జీవితాలను 'విపుల' కథలుగా అందిస్తుంది. ప్రపంచ కథల సమాహారాన్ని 'విపుల' తెలుగు వారికి అందించడం మన అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. నవంబరు సంచికలో పెద్దలు చదవాల్సిన పిల్లల కథలు ఆకట్టుకున్నాయి. కన్నవాళ్ళ ప్రేమకు దూరమై చిన్నారులు... పెద్దయ్యాక పిల్లల ప్రేమకు దూరమైన తల్లిదండ్రుల ఆవేదన ఎలా ఉంటుందో 'విపుల' అవిష్కరించింది. ఇంకెన్నో మానవీయ కోణాలతో కథలు ఆద్యంతం ఆకట్టుకున్నాయి. తెలుగు కథల్లో 'మాతృదినోత్సవం' అమ్మ ప్రేమలోని కమ్మదనాన్ని చాటిపెట్టింది. కథ చదువుతాంటే... మా అమ్మ గుర్తుకు వచ్చి కంటటడి పెట్టా. కానీవు మనసు మనసులో లేదు. కన్న పిల్లలను కంటికి రెప్పలా చూసుకునే తల్లి. రెక్కలు వచ్చి ఆమెరికా వెళ్ళిన పిల్లల నుంచి కోరుకునేది ఒక్క 'అమ్మా' అనే పిలుపు మాత్రమే! అంతకుమించి ఏమీ కోరుకోదని వివరించిన తీరు ఆకట్టుకుంది. రచయిత్రికి హాట్లాప్! చిరుమేఘం

చెదిరింది! కథా అమ్మ ప్రేమను తెలిపేదే. అమ్మ ప్రేమకు దూరమైన చిన్నారి వేదనను అవిష్కరించేదే.

మనసు వికలమై అతగాడు పొందుకోరి ఆమెను సమీపించాడు. తీరా వెళ్లక ఆమె దయ నీయ స్థితికి చలించిపోయాడు. ఆ తర్వాత తను ఇచ్చిన డబ్బే ఆమె మరణానికి కారణం కావడంతో నిశ్చిష్టడయ్యాడు. ఆమె బిడ్డ తనలా మరో అనాథ కాకూడదని భుజానికెత్తుకున్నాడు. ఆద్యంతం గుండెల్ని పిండే కథాకథనంతో 'గమ్యం' కథ సాగింది.

భారతీయ భాషల్లో 'ఉనికి' కథ ఓ పూజారి కష్టాలను అవిష్కరించింది. ఓ దశలో దేవుడు అసలు ఉన్నాడా? లేదా? అని అతనికే సందేహం కలుగుతుంది. కథనం ఆద్యంతం ఆసక్తిగా సాగుతుంది. అనువాదం తెలుగుదనంతో గుబాళించింది. 'ఎందరో మహానుభావులు' కథ ఆలోచింపజేసేలా ఉంది. ఆధునిక యుగంలో మనిషి లేకపోయినా అతని ఆవయవాలు మరొకరికి

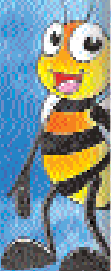
అమర్త్యం ద్వారా అతన్ని సజీవునిగా చేసే ప్రక్రియ ఎంతోమందిలో వెలుగులు నింపుతోంది.

ప్రపంచ భాషల విషయానికి వస్తే 'ప్రతీకారం' తెచ్చిన బంధం.. అపరిచిత వ్యక్తి.. తల్లి-కోడుకు' కథలు విచిన్న వస్తువులతో హృదయాన్ని కదిలించాయి.

'గో' ఏళ్ళ నాటి విపుల కథ 'శీర్షికలో 'బహుమతి'.. 'కథకులపైలో' ఎ.ఆర్. కృష్ణ 'గాలిచే పలు' బాగున్నాయి. సినీ దర్శకులు అల్లాణి శ్రీధర్ 'పరామర్శ' ఆకట్టుకుంది. ప్రధానంగా ప్రత్యేక శీర్షికలు ప్రత్యేక శోభను సంతరించుకున్నాయి. విజ్ఞానాన్ని పంచాయి.

- జై శ్రీనివాస్

సినీ నేపథ్య గాయకులు

ముగింపు ఏది?

‘అధూరె’ అంటే అసంపూర్ణమనీ, పూర్తిగా వృద్ధికాని పిండమనీ రెండర్థాలున్నాయి. ఏ అర్థాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్నా ఈ కథా

సంపుటిలోని పన్నెండు కథలూ వర్తమాన భారతీయ సమాజంలో పేద ముస్లిం కుటుంబాల జీవితాలలోని రహస్య పార్శ్వాలను విప్పిచెప్పేవే. ముస్లిం కుటుంబాల్లోని అతి సున్నితమైన ‘బుర్ఖా’ ఆచారంపై ‘ఫోటీ బహాన్’, ‘మొహబ్బత్ 1421 హిజ్రీ’ కథల్లో చర్చించి ఆధునికమైన ఆలోచనలను అందించారు సైబాబా. ‘జీవం’ నూతన అభివ్యక్తితో కూడిన మంచి కథ. మనుషుల్లో, మన చుట్టూ ప్రతిరోజూ మనతోనే మనలుతున్న వ్యక్తుల్లో ఎవరు నిజమైన మన మనిషి? ఎవరు పరాయి? అని గుర్తించేందుకు రచయిత ఎంచుకున్న పరీక్ష చిత్రంగా ఉంది. ప్రాంతీయ భాషను ఉర్దూ పదాలతో కలిపి ధారాళంగా వాడారు. అది అన్ని ప్రాంతాల తెలుగు పాఠకులకు కొరుకుడు పడకపోవచ్చు.

(అధూరె - సైబాబా, వెల: రూ. 50/- ప్రతులకు: అన్ని ప్రధాన పుస్తక విక్రయ కేంద్రాలు) - రామా చంద్రమౌళి

నేలతల్లి

అనుభూతివాదం

తెలంగాణా జనజీవన ప్రతిబింబం కాలువ మల్లయ్య కథానికల సంపుటి ‘నేలతల్లి’. ఇందులోని ముప్పై కథలూ బహు

మతి గెలుచుకున్నవే. అనుభవాలనూ, అనుభూతులనూ మేళవించి రాయడం వల్ల పన్ను, శిల్ప పరంగా వైవిధ్యం కనిపిస్తుంది. రైతును పతనం అంచులకు నెడుతూ అతని బతుకునే ఒక లాటరీగా మార్చిన వ్యవస్థ తీరును ‘నేలతల్లి’ కథలో బలీయంగా చెబుతాడు. దళిత చైతన్యం, స్త్రీవాద

పుస్తక

సమీక్ష

రాతలు.. రీతులు

ఇతర ఉద్యమాలతో పాటు తెలంగాణ సాహిత్య ప్రాచుర్యానికి వ్యగ్రదీక్షతో బి.ఎస్. రాములు కృషి చేస్తున్నారు.

ఇందుకు అనుసరిస్తున్న మార్గాల్లో ఒకటి తెలంగాణ సాహిత్య విశ్లేషణ, ప్రత్యేకత సంతరించుకున్న కొందరు కథకుల రచనలను పరిశీలించి, విలక్షణ కోణాలను ఈ గ్రంథంలో ఆవిష్కరించారు. పి. చంద్ యాదగిరి, దార్ల రామచంద్ర, నల్లాల లక్ష్మీరాజం, జాజుల గౌరి, గూడ అంజయ్య, కె. సీతారాములు తదితరుల కథలలోని వేదనను, ఉద్యమ స్ఫూర్తిని వివరించారు.

(బి.ఎస్. రాములు రచనలు - తెలంగాణ కథకులు, కథనరీతులు, సంపాదకులు: సిహెచ్. వి. ప్రభాకరరావు, వనమాల చంద్రశేఖర్, వెల: రూ. 90/- ప్రతులకు: విశాల సాహిత్య అకాడమీ, రామకృష్ణానగర్, బాగ్ ఆంబర్ పేట, హైదరాబాద్-13) - గోరాకృ

ధోరణులు, పర్యావరణ ఆర్థి, గ్లోబలైజేషన్ పరిణామాలు ఈ కథల్లో సహజసిద్ధంగా కాలువలా పారించారు మల్లయ్య.

‘కరువు’ కథలో సుబ్బారావు పాత్ర ద్వారా తెలంగాణీయుల ఆత్మీయతా గుణాన్ని, చిత్తశుద్ధినీ రచయిత చిత్రించారు. ‘భూమి గుండ్రంగా వుంది’ కథలో ఆదర్శానికీ, అసలు నైజానికీ వున్న ద్వంద్వాన్ని, అవినీతి వ్యవస్థ విరాడ్రూపాన్ని ‘దేశంలో దొంగలు పడ్డారు’ కథలో చూపారు.

(నేలతల్లి- డా. కాలువ మల్లయ్య, వెల: రూ. 120/- ప్రతులకు : విశాలాంధ్ర, నవోదయ, నవయుగ పుస్తక విక్రయ కేంద్రాలు)

- సుధామ

భైరవ వాక

- ఇందూ రమణ
వెల: రూ. 150/-
ప్రతులకు:
విశాలాంధ్ర
పుస్తక విక్రయ
కేంద్రాలు

మహారాజశ్రీ

అవతారంగారు

- సింహప్రసాద్
వెల: రూ. 100/-
ప్రతులకు:
అన్ని ప్రధాన పుస్తక
విక్రయ కేంద్రాలు

బాలల భువనవిజయం

- కేఎస్సీ
వెల: రూ. 25/-
ప్రతులకు:
అన్ని ప్రధాన
పుస్తక
విక్రయ కేంద్రాలు

పుస్తక సమీక్ష

గీతా చైతన్య సంజీవం

'గాంధీవం' మాత్రాచ్ఛందో గేయ వచన కవితా సంపుటి. భగవద్గీతను తీవ్రవాదమంటూ కోర్టుకు వెళ్లిన రష్యా దేశస్థుడిపై ధనుష్టంకారమిది. డా. కడిమిళ్ళ వరప్రసాద్ - సహజంగా పద్యకవి అయినా - ప్రక్రియను కాక కవిత్యాన్ని ప్రేమించే అక్షర సవ్యసాచియై - ఈ గ్రంథంలో ఏటై అక్షర శరాలను సంధించారు.

ఇందులో పురాణేతిహాసాల వైవిధ్యాలను మెరిపించారు. 'ఖబర్' అంటూ రష్యాదేశస్థుడిపై ఉరి మారు. భారతీయ సంస్కృతి సత్తాను చాటే పిడుగుల్ని గుప్పించారు. వ్యంగ్యాస్త్రాలతో, సామెతలతో చరిచారు. గీత తీవ్రవాదం కాదు - సర్వ మానవ జీవనవేదం అని స్పష్టపరిచారు. ఒక పుట్టి డా. సి.నా.రె. మాత్రాచ్ఛందో గేయాలను కొన్ని కవితలలో స్ఫురింపజేశారు. మొత్తంమీద అక్షరాలా తమ కడిమెల్లా చూపిన కడిమిళ్ళవారి ఈ గాంధీవం శ్రీమద్భగవద్గీత ఉన్నంత వరకూ చైతన్య వివేకానందమే. చిరంజీవమే.

(గాంధీవం- డా. కడిమిళ్ళ వరప్రసాద్, వెల: రూ. 40/- ప్రతులకు: కె. రమేష్, 3-6-50, నర సాపురం - ప.గో. జిల్లా 534275)

- డా. రామడుగు వెంకటేశ్వరశర్మ

హృదయ స్పర్శ

తన హృదయకాంక్షతో కోపూరి పుష్పాదేవి సూక్ష్మలను కవితలుగా ప్రసరింపజేస్తున్నారు. మదిలో మెదిలే ఆలోచనలకు సరళశైలిలో అక్షరరూపం ఇవ్వటం ఈ సంపుటి ప్రత్యేకత. సామాజిక స్థితిగతులు, పరిణామాలు, నవనాగరికత, సాంస్కృతిక మూలాలు, విశ్వజనీనత, ఆత్మదృష్టి, సంస్కార బీజాలు, మానవత్వ పరిమళాలు.. మనిషి పురోగతిని కాంక్షించే అంశాలే

కవితా వస్తువులయ్యాయి. త్యాగ-స్వార్థాల మధ్య సన్నని పొరని పట్టి చూపే ప్రయత్నమూ కన్పిస్తుంది. అప్పుడు/ నలుగురి కోసం దేనికైనా సిద్ధం/ ఇప్పుడు/ నా కోసం/ నలభైమంది పోయినా వెరవం. ఇది ప్రస్తుత మానవ మనస్తత్వం. భిన్న కాలాలనూ, వ్యక్తిత్వాలనూ తులనాత్మకంగా చూపుతూ కర్తవ్యబోధ చేయటం ఈ సంపుటికి అంతిమ లక్ష్యం. కవితా ప్రియులు కోరి చదివి ఆనందించదగ్గ పుస్తకమిది.

(హృదయకాంక్ష- కోపూరి పుష్పాదేవి, వెల: రూ. 50/- ప్రతులకు: విశాలాంధ్ర పుస్తక విక్రయ శాలలు)

- అద్దంకి శ్రీనివాస్

పాఠం పూర్తయ్యాక...

(కవిత)
- దాట్ల దేవదాసరావు
వెల: రూ. 60/-
ప్రతులకు: విశాలాంధ్ర, నవోదయ, పాలపిట్ట పుస్తక విక్రయ కేంద్రాలు

సిగ్గుపడితే సక్సెస్ రాదు!

- డా॥ వాసిలి వసంతకుమార్
వెల: రూ. 100/-
ప్రతులకు :
యోగాల రిసెర్చ్ సెంటర్, ఫ్లాట్-90, కృష్ణా ఎస్ కేవ్, తిరుమలగిరి, సికింద్రాబాద్

మరణకాంక్ష (నవల)

-సర్పిరి
వెల: రూ. 150/-
ప్రతులకు :
అన్ని ప్రధాన పుస్తక విక్రయ కేంద్రాలు

Printed, Published, Edited & Owned, by Ramoji Rao for Vasundhara Publications, D.No. 6-3-569/3, Eenadu Complex, Somajiguda, Hyderabad-500 082 and Printed at Eenadu Press, No. 7-134 / 1 & 2, Moosapet Village, Balanagar Mandal, Kukatpally - 500 072, R.R District, Office Address: VIPULA, Telugu Monthly, D.No. 6-3-569/3, Eenadu Complex, Somajiguda, Hyderabad-500 082, Tel: 23318181, Visakhapatnam: 2552211; Vijayawada: 2494900; Tirupati: 2275757; Anantapur: 273444; Karimnagar: 9959021802; Rajahmundry: 2468992; Suryapet: 221146; Guntur: 2512142; Nellore: 2338734; Srikakulam: 241101; Kurnool: 252813; Kadapa: 270011; Tadepalligudem: 228881; Warangal: 9959021804; Khammam: 9959021806; Nizamabad: 245661; Mahabubnagar: 8008706125; Ongole: 256777; New Delhi: 23753440; Mumbai: 24982498; Chennai: 28242036; Bangalore: 25599686. www.eenadu.net.

నవంబరు - 2013

విపుల వినోదని విజేతలు వీరే!

ద్రాలో ఎంపికైన ఈ అందుగులకి
త్వరలో ఓటమతులు అందుతాయి.

1. వి.

- హన్మకొండ, వరంగల్

2. జి.

- కర్నూలు

3. గె

- చీరాల, ప్రకాశం జిల్లా

4. దే

- ఖై

తన్యపురి, హైదరాబాద్

5. చా

- నాయుడుతోట, విశాఖపట్నం జిల్లా

సరైన జవాబులు

1. ఎం.పి.సి.

2. డైనోసార్

3. జిరాఫీని

4. కెనడా

5. కౌశిక్

6. ఎనిమిదో తరగతి

7. దుర్గమ్మ

8. 18వ అంతస్తు

9. ఆరుగురు

10. ఐదు వత్తులు

విపుల వినోదని

డిసెంబరు విపుల చదివారా?

ఈ ప్రశ్నలకు ఒక్క మాటలో జవాబు రాసి బహుమతి పొందండి. ఎక్కువమంది సరైన జవాబులు రాస్తే డ్రా తీసి విజేతలను ఎంపికచేస్తాం. ఇందులో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు తావులేదు.

1. రుక్మిణి భర్త పేరు?

జ:

2. రామంకు జ్ఞానబోధ చేసిందెవరు?

జ:

3. అనసూయ కుమార్తె పేరు?

జ:

4. వినయ్‌వాళ్లు హనీమూన్‌కి ఎక్కడికి వెళ్లారు?

జ:

5. కనిపించకుండా పోయిన విగ్రహమేది?

జ:

6. సునంద ఏ పరీక్ష తప్పింది?

జ:

7. ఫ్రిట్జ్ వింకెన్ భార్య పేరు?

జ:

8. పాప ఏం పోగొట్టుకుంది?

జ:

9. సుకుమార్ ఏం చదువుతున్నాడు?

జ:

10. ముసలాయన దేన్ని అమ్మకానికి పెట్టాడు?

జ:

పంపినవారి పేరు: -----

-----వయసు ()

చిరునామా: -----

పిన్‌కోడ్ : ఫోన్ నెం :

చిరునామా : సంపాదకుడు, విపుల,
ఈనాడు కాంపౌండ్, సోమాజిగూడ,
హైదరాబాద్-500 082

**చివరి
తేదీ 18**

ఈ కూపన్‌లోనే సమాధానాలు రాసి పంపాలి.

విపుల వినోదని, చతుర ప్రవేశిక ఒకే కవరులో పంపవచ్చు.

www.mohanpublications.com

మోహన్ పబ్లికేషన్స్ లభించు

పుస్తకముల పట్టిక

(Book List)

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద, మంత్రశాస్త్రాది
అనేక విషయాలు తెలుసుకోండి...

ఫేస్‌బుక్ మోహన్ పబ్లికేషన్స్

పేజ్ లైక్ చేయండి.

Like us to follow:

MOHAN PUBLICATIONS

Rajamahendravaram

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

శ్రేణి కోటిలు - పురాణాలు

1. శ్రీ వినాయక వ్రతం	వెల రూ.	10-00
2. శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యహవాచనం		30-00
3. శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాణిపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో)		10-00
4. సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి వ్రతం		30-00
5. వరలక్ష్మీవ్రతం		10-00
6. కేదారేశ్వర వ్రతం		10-00
7. త్రినాథ వ్రతం(కలర్)		10-00
8. త్రినాథవ్రతం(సాదా)		5-00
9. క్షీరాబ్ధి వ్రతం		12-00
10. మంగళ గౌరీవ్రతం		10-00
11. వైభవలక్ష్మీ వ్రతం ఫోటో యంత్రంతో		25-00
12. శ్రీలక్ష్మీ కుబేర వ్రతం (ఫోటో యంత్రంతో)		25-00
13. కనకమహాలక్ష్మీవ్రతం (కామేశ్వరిపాటతో)		25-00
14. సంతోషీమాతా వ్రతం		25-00
15. ఏడు శనివారాల వ్రతం		25-00
16. సత్యనారాయణవ్రతం		25-00
17. శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష		30-00
18. శివదీక్ష		10-00
19. కాత్యాయనీ వ్రతం		20-00
20. సాభాగ్య గౌరీవ్రతం		20-00
21. తిరుప్పావై (ధనుర్కాసవ్రతం)		36-00
22. స్త్రీల వ్రతకథలు		36-00
23. స్త్రీలవ్రతకథలుస్థూలాక్షరి (నేదునూరిగంగాధరరావుగారి)		54-00
24. పెళ్ళి పాటలు - స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరిపాటతో)		36-00
25. సర్వదేవతా పూజావిధానం		25-00
26. ఆరువ్రతాలు		30-00
27. రాఘుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా		10-00
28. తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు		10-00
29. శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్		36-00
30. శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)		36-00

31. లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32. శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33. శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34. కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35. శివపూజ	10-00
36. వీరభద్ర పూజ	10-00
37. ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38. నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39. సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40. రామదేవుని కథ	10-00
41. శివదేవుని కథ	10-00
42. లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43. వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44. బ్రహ్మాంగారి నిత్యపూజ	10-00
45. సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46. నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47. రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48. ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49. శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50. 16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51. పార్వతీకల్యాణం	25-00
52. సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53. పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54. అష్టనాగపూజ	36-00
55. పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56. ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57. ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58. ఏదేవునికి ఏవిధముగాచీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59. ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60. హనుమద్ వ్రతం	36-00
61. పంచాయతన పూజ	63-00
62. 28 వ్రతములు	120-00
63. కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64. కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)
65. శ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)
66. గోమాత	40-00

స్తోత్రాలు సేవోన్నతములు

1. శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	45-00
పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగాలి సంకలనం	
2. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4. స్థూలాక్షలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5. లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి	63-00
6. స్థూలాక్షలలితావిష్ణు (క్రాస్ సైజు)కేస్ బైండ్	108-00
7. సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8. సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళి: (63)	24-00
9. విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రాస్)	25-00
10. లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రాస్)	36-00
11. లలితా సహస్రనామములు	24-00
12. లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13. దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14. అంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15. శివ సహస్రనామములు	24-00
16. విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17. గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18. సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19. గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21. శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22. సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23. సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24. శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25. మణిబీజపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26. సంద్యాపందనం	24-00
27. మంత్రపుష్పమ్
28. త్రిభాషా హనుమాన్ చాలీసా	15-00
29. హనుమాన్ చాలీసా	10-00
30. మణిబీజపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31. ఆరు చాలీసాలు	10-00
32. శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33. వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34. ఆరుదండకాలు	5-00
35. వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00

36. అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37. దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్ధినీస్తోత్రంతో)	10-00
38. సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39. భగవద్గీత మూలం	27-00
40. రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41. స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42. పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43. పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44. పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45. పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46. మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47. శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48. కుజదోషం	10-00
49. కాలసర్ప దోషం	10-00
50. మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51. దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52. పంచసూక్తములు	10-00
53. సంధ్యాపందనం	10-00
54. రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55. గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56. హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58. ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59. శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60. నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61. మహాన్యాసమ్	36-00
62. సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63. గోమాతపూజావిధానము	10-00
64. అనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
65. అనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66. అనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67. శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68. అర్చన	40-00
69. నిత్యదేవతార్చన	40-00
70. సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71. శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72. చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73. శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74. వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75. శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1. శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	120-00
2. సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3. శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4. శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రాస్)	63-00
5. శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రాస్)	63-00
6. నవనాథ చరిత్ర	99-00
7. శ్రీసాయిచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుసారాయణగ్రంథం	63-00
8. శ్రీగురుచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుసారాయణగ్రంథం	63-00
9. సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం, సహస్రంతో	30-00
10. అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11. భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12. శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13. శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14. శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15. శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16. శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17. "శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18. "శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19. శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20. శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21. శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22. శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23. హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00
24. శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25. ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26. షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27. సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28. సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29. నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30. శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31. హృదయంలో సాయి	15-00
32. శ్రీషిరిడిసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్చరిత్ర)	120-00
33. గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

జ్యోతిషాలు

1. 'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72.00
2. గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3. ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	45.00
5. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి	12.00
6. కాలచక్రం జ్యోతిష క్యాలండర్	30.00
7. గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిబీబి)	30.00
8. శుభమస్తు (పిడపల్లి) క్యాలండర్	30.00
9. సాదా క్యాలండర్	5.00
10. పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11. తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12. కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13. జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14. మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15. వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16. వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17. సింపుల్ రెమిడిస్	180-00
18. శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19. పూర్వ పరాశరి	100-00
20. పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21. ప్రశ్న సింధు	99-00
22. నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23. సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24. ధృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00
25. ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26. జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27. జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28. జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29. ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30. జాతక మకరందం	63-00
31. జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32. మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33. ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34. జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35. శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36. నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37. పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38. సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39. ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40. నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00

41. శుభశకునాలు	30-00
42. హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43. సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44. ముహూర్త దీపిక	99-00
45. పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46. కలలు ఫలితాలు	30-00
47. జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48. మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49. జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50. గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51. ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52. ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53. జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54. అంగసాముద్రికం	36-00
55. హస్త సాముద్రికం	63-00
56. లాల్ కితాబ్	99-00
57. శకునశాస్త్రం	63-00
58. ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59. పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00
60. అష్టకవర్ణ (కొండపల్లి)	63-00
61. బృహత్జాతకం (ప్రాచీనప్రతికీపునర్ముద్రణ)	250-00
62. లగ్నరత్నాకరం	63-00
63. షట్పంచాశిక	120-00
64. 40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65. 40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66. 40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67. 40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68. 40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69. మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70. కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71. ముహూర్తచింతామణి	99-00
72. సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73. ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74. అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75. గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76. జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77. జాతకమార్పాడం పాతప్రతికీ యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78. జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికీ యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79. నాడీజ్యోతిషం	63-00
80. నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00

81. లగ్నపారిజాతం (గ్రోరసపీరభద్రాచార్య)	63-00
82. గౌతమసంహిత	63-00
83. హోరరత్నమాల	63-00
84. జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85. పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86. దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87. వింత జోష్యములు	63-00
88. షోడశవర్ణులు	200-00
89. రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90. చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91. కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92. బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93. గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94. శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
95. శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96. రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97. ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98. ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99. లఘుజాతకం	63-00
100. జాతకాలంకారము	63-00
101. మేషులగ్న ఫలితములు	99-00
102. వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103. మిథున లగ్న ఫలితములు	99-00
104. కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105. సింహులగ్న ఫలితములు	99-00
106. కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107. తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108. వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109. ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110. మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111. కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112. మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113. నారద సంహిత	200-00
114. పంచాంగపీఠికలేఖకాగణితం	250-00
115. తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116. సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117. రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118. ఛాయాగ్రహములు	99-00
119. జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

జి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120. జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121 గ్రహభావ బలములు	50-00
122. కాలచక్రదశ	50-00
123. అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124. జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125. పురోగామి జాతకం	50-00
126. భావార్థరత్నాకరం	75-00
127. భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128. అష్టకపగ్గ పద్ధతి:	75-00
129. జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130. ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131. ముహూర్తం	75-00
132. విశిష్ట జాతకములు	125-00
133. భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134. 300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135. జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

**రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి
శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు**

136. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140. భావార్థరత్నాకరము	100-00
141. ముహూర్త చింతామణి	100-00
142. ముహూర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143. స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144. శతయోగమంజరి	50-00
145. వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146. దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147. వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152. అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153. అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154. పంచాంగ వివేకము	99-00
155. వశిష్ట సंहిత	360-00
156. పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండ్)	200-00

పాస్పులు

1. 40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్పుకొనండి	180-00
2. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3. వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4. మీరూ మీ వాస్తు	63-00
5. గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6. వాస్తు పూజ	63-00
7. వాస్తు సూత్రములు	63-00
8. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9. గృహవాస్తు వర్ణలు	99-00
10. విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11. విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీ ఇండ్ల ఆయములు	99-00
12. విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13. ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14. శుభవాస్తు	270-00
15. వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16. వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17. హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18. గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19. వాస్తు రెమెడిస్	63-00
20. గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21. జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22. వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23. వాస్తుశిరోమణి	120-00
24. వాస్తుసంగ్రహమ్	63-00
25. పంచవాస్తు పారిజాతం	120-00
26. వాస్తుడిండిమమ్	63-00
27. వాస్తుదుందిభి	120-00
28. విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్ బైండి)	250-00
29. కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30. జలవాస్తు, శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31. మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32. వాస్తు జ్యోతి	63-00
33. మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34. వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35. వాస్తు దర్పణం	120-00

మంత్రశాస్త్రాలు

1. మంత్రసాధన	63-00
2. తంత్రజాలం	63-00
3. మంత్రశక్తి	63-00
4. దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5. దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6. తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7. యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8. మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9. సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10. మంత్రాక్షరాలరహస్యం (జీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11. సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12. సదాచార దీపిక	63-00
13. యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14. ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15. బదనిక తంత్రమ్	63-00
16. ఉచ్చిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17. గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18. గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19. సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20. యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21. పాశుపత తంత్రం	99-00
22. పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23. రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24. మంత్రసిద్ధి	120-00
25. పరశురామతంత్రమ్	108-00
26. శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27. శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28. గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29. మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30. శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31. మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32. సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33. హవన తంత్రం	250-00
34. షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35. శాక్తేయతంత్రం	250-00

36. రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37. లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38. హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00
39. మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40. శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41. స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42. కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43. శాంతితంత్రమ్	250-00
44. యంత్రసిద్ధి	360-00
45. శ్రీ లక్ష్మీ తంత్రమ్	360-00
46. మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాకల్పమ్)	360-00
47. మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాకల్పమ్)	360-00
48. మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49. ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50. కామధేనువు తంత్రం	360-00
51. శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52. శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53. కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54. ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55. సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1. భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2. భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3. భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2. గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3. గణేశోపాసన 2	99-00
4. నవగ్రహవైభవం	99-00
5. నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6. నవగ్రహ వేదం	99-00
7. శనిగ్రహారాధన	99-00
8. ఆదిత్యారాధన	99-00
9. సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10. శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11. లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12. హనుమదారాధన	99-00
13. లలితారాధన	99-00

14. శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15. గాయత్రీ ఆరాధన	99-00
16. వీరభద్రారాధన	99-00
17. కుజగ్రహారాధన	99-00
18. భైరవారాధన	99-00
19. దైవారాధన	99-00
20. గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21. శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22. హయగ్రీవారాధన	99-00
23. లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24. శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25. దేవీ లీలామృతం	99-00
26. పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27. పురాణపండ రామాయణం	99-00
28. పురాణపండ భారతం	99-00
29. పురాణపండ భాగవతం	99-00
30. (సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31. కాలసర్ప యోగం	99-00
32. నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33. నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34. వేదసూక్తములు	99-00
35. వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36. పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37. సూక్తిరత్నాలు	99-00
38. హనుమచ్ఛరిత్ర	99-00
39. నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40. నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41. సాలిగ్రామములు	99-00
42. గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43. శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44. జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45. వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్ మ్యాచింగ్ గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46. మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్ గైడ్) ..	99-00
47. మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్ కరక్షన్ ..	99-00
48. న్యూమరాలజీ రెమిడీస్	99-00
49. మూకపంచశతీ	99-00
50. శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00
51. రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52. ఉపాసన విధానం	99-00
53. పంచమవేదం మహాభారతం	99-00

54. దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55. గణపతిభాష్యం	99-00
56. యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57. నవయోగులు	99-00
58. ఆంధ్రప్రదేశ్లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59. సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60. సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్బైండింగ్)	216-00
61. సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62. ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63. బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64. సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65. శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66. శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67. మార్షల్ఆర్ట్స్ (కరాటే,కుంగ్ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68. మ్యాజిక్గైడ్	99-00
69. చదరంగం	99-00
70. పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71. గరుడపురాణం	40-00
72. మాఘపురాణం	36-00
73. శివపురాణం	36-00
74. వైశాఖపురాణం	36-00
75. కార్తీక పురాణం	36-00
76. కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77. సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78. పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79. గాయత్రీ మహిమ	36-00
80. వృక్షదేవతలు	63-00
81. యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82. సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83. చతుర్వేదములు	120-00
84. నవగ్రహారాధన	120-00
85. తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86. మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్బైండు)	250-00
87. మానవధర్మములు	120-00
88. వేదమంత్ర సంహిత	120-00
89. సహస్రలింగార్చన	120-00
90. శ్రీ శివగీత	120-00
91. ద్వాదశఉపనిషత్తులు	120-00
92. పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి (శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	(కేస్బైండ్) 250-00 సాదా 120-00
93. బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము	200-00
94. బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము	200-00
95. బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము	200-00

96. కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు	63-00
97. దక్షిణాపుత శంఖములు	63-00
98. 108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని	36-00
99. ధర్మసింధువు(కేస్ బైండింగ్)	270-00
100. భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని	99-00
101. బిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర	36-00
102. భగవత్ స్తుతి	63-00
103. సూర్యోపాసన	36-00
104. కాశీఖండం	250-00
105. దేవీభాగవతం	360-00
106. శ్రీ ఆంజనేయం	216-00
107. ధర్మసందేహాలు	216-00
108. ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు	250-00
109. రామాయణం	600-00
110. పోతన భాగవతం	900-00
111. శివమంత్రములు	63-00

వైద్య గ్రంథాలు

1. ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2. మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3. ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4. గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5. గృహవైద్యసారం	36-00
6. హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7. ప్రకృతివైద్యం	36-00
8. ఆహారం-వైద్యం	99-00
9. సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10. ఆయుర్వేదమ్	36-00
11. ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12. దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13. ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14. అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15. రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16. ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17. ఒబెసిటీ	99-00
18. హెల్త్ గైడ్	99-00
19. ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20. ఫుడ్ థెరపి	63-00

21. న్యాచురల్ థెరపి	99-00
22. సంపూర్ణ ఆరోగ్యానికి 20 ని॥	63-00
23. కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24. యోగామంత్ర	63-00
25. యోగా మండే టు సందే	63-00
26. హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్ టుడే	99-00
27. హెల్త్ ఫైల్	108-00
28. వస్తుగుణపాఠం	250-00
29. రసాయన వాణికరణ తంత్రం	150-00
30. వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31. నాటువైద్యం -(కేస్ బైండ్)	360-00
32. నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33. ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

అయ్యప్ప - భవానీ రికార్డులు

1. శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2. శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3. శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4. శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5. హారతిగైకొనుమా	40-00
6. శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7. శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8. శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00
9. శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10. భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11. దేవీలీలామృతం	99-00
12. శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13. దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14. భవానీదీక్ష P	10-00
15. దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16. శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17. అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్ తో)	24-00

భజనలు - కీర్తనలు

1. అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2. శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3. సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4. వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5. సాభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6. సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7. చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8. జాతీయ గీతాలు	10-00
9. దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10. పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11. గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12. అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13. పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14. భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్ సినిస్టర్)	36-00
15. సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16. బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17. అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

హాట్ సాంగ్స్

1. ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2. ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3. ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4. పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00
5. ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6. ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7. వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8. సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1. శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2. శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్ వెజ్)	63-00
3. శాకాహార వంటలు	30-00
4. మాంసాహారవంటలు	30-00
5. చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6. అందానికి చిట్కాలు	30-00
7. పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8. పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9. లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శారీబోర్డర్స్	36-00
10. లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11. చిన్నాదులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12. పసందైన ఫాస్ట్ ఫుడ్ వంటలు	30-00
13. పలావ్లు, ఫ్రైడ్ రైస్లు, వైరెటీరైస్లు	30-00
14. వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15. బ్రేక్ ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16. పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17. మైక్రోవేవ్ వంటలు	99-00
18. సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19. పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20. పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21. మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22. మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23. నోరూరించే నాన్ వెజ్ వంటలు	99-00
24. మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

ఐఐఐ రీకములు

ఎందరో మహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నది)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్ (క్రాస్ సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజీ)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
అనందంగా జీవద్ధాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్స్యయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బిదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్కాలు (భైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్దగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్ చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మాంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00
కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00

మావద్ద లభించు గ్రంథములు...మోహన్ పబ్లికేషన్స్ కోటగుమ్మం,రాజమహేంద్రవరం.

ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు	
విశ్వకర్మ ప్రకాశము	80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన	250-00
నారద సంహిత	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము	60-00
మయమతము - వచనము	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి
పురోహిత దర్శని (గిరిసమీరభద్రాచార్య)
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక
మహాదశా పారిజాతం
వాస్తు నారాయణీయం	120-00
యోగావళీఖండం	120-00
ముహూర్తసింధువు	150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)	1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (డావూడ్)	370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)	590-00
సాయి...	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి	200-00
ఆరతిసాయిబాబా	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)	500-00
తాజాబ్దీన్ బాబా సచ్చరిత్ర	100-00

సోమోదయ 100 సేదాదాలు

సూటి వ్రేదీసే వ్రేయలు (జిరాక్స్ క్లెయిన్)

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ణి కారికలు	200-00
నవుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00
హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
అవస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00

గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాండః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖానస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
అయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నాకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్ఛయం	300-00
పన్నుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00
వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00

శ్రీ లలితాసహస్రనామావళి:-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచందీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తోట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చింతామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
పశిష్ట సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
అపస్తంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యాయం	360-00
ముహూర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00

అరుదైన పాత పంచాంగములు, వ్రతకథలు,
పురాణములు, ఆరాధన గ్రంథములు,
సుప్రభాతములు, మహాత్మ్యములు, సహస్రనామములు,
పూజావిధానములు, స్తోత్రాలు, ప్రామాణిక గ్రంథములు,
కథలు, జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది ఆధ్యాత్మిక
గ్రంథములకు

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

ఆధ్యాత్మిక గ్రంథనిలయం

కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం.

www.mohanpublications.com

From :

☎ : 0883-246 25 65

MOHAN PUBLICATIONS

Fort Gate, Opp : Ajanta Hotel

Rajahmundry-533 101 (a.p.)

mohana
PUBLICATIONS
ఆధ్యాత్మిక గ్రంథనిలయం

ఉచిత Pdf బుక్స్ కై : - www.granthanidhi.blogspot.in

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద,
మంత్ర-శాస్త్రాది అనేక విషయాలు
తెలుసుకోండి... ఫేస్ బుక్

MOHAN PUBLICATIONS

పేజ్ లైక్ చేయండి.

grantha nidhi
THE TREASURE OF PAGES
FIRST EVER TELUGU FREE E-BOOKS
DOWNLOADING WEB PORTAL

www.granthanidhi.com

 Kinige.com

మా ఇ-బుక్స్ కివిగి ద్వారా కానుకగాలు
చేసుకొనే వచ్చును.

 dailyhunt

మా ఇ-బుక్స్ డైలీహంట్ ద్వారా
అత్యధిక డిస్కంట్ ఆఫర్ లలో లభించును.